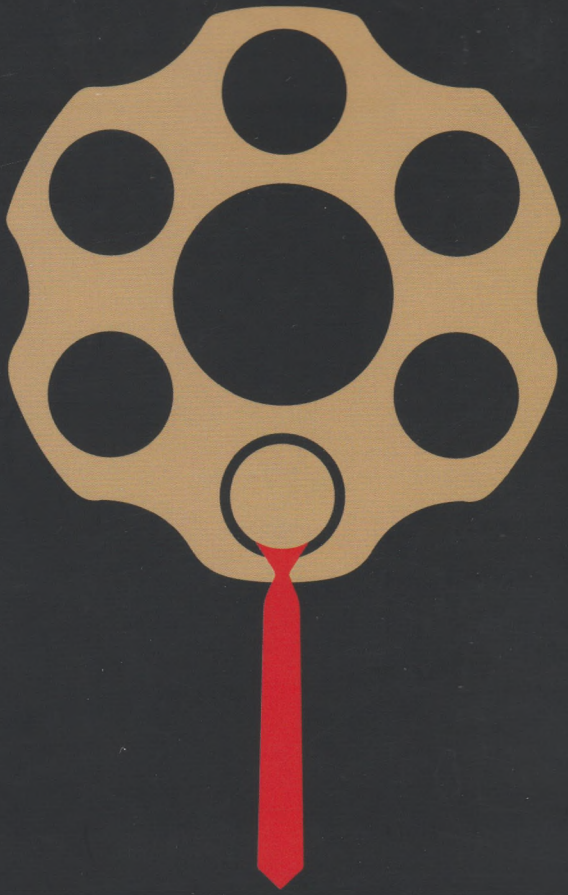

ÇAĞLAYAN BABACAN

ARABULUCU

MOTTO

ARABULUCU

Çağlayan Babacan

Motto 2023

MOTTO

Arabulucu
Çağlayan Babacan

Genel Yayın Yönetmeni
Harun Osmanoğulları & Onur Ayar

Editör
İlhan Aksu

Kapak Tasarımı
Faruk Baydar

Düzelti ve Teknik Hazırlık
İlhan Aksu

1. Baskı, Ocak 2023

Sertifika No: 47765

ISBN: 978-625-7107-48-8

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Baskı ve Mücellit
Repar Tasarım Matbaa Yenibosna Merkez Mahallesi Cemal Ulusoy Caddesi No:43 Bahçelievler/İstanbul

Sertifika No:40675

Yayıncı Adresi

Altunizade Mahallesi Haluk Türksoy Sokak Kat :1 Daire:3 No:7 Işık Plaza Üsküdar-İstanbul

Tel: 0216 695 10 75

www.mottoyayinlari.com
bilgi@mottoyayinlari.com

/mottoyayinlari

ARABULUCU

Çağlayan Babacan

Motto 2023

Aylarca hastahanede tedavi ve bakımımı üstlenerek bu kitabı yazmam için zaman sağlayan kahramanlarım; Şakir, Coşkun, Cansel, Zekiye ve İsrafil'e bir ömür minnetle.

Gerçek kâbusun üç özelliği vardır:

Bastıramayacağın, derinden gelen bir ölüm korkusunu tam kalbinde duyarsın. Göğsünün üstüne sanki birisi oturmuş gibi nefes almakta zorlanırsın. Ve son olarak, çaresiz bir felç hissedersin.

Adam bunun üçünü de yaşıyordu.

Freud'un muayenehanesine astığı, Henry Fuseli'in meşhur "Kâbus" tablosunun içindeydi sanki. O tablodaki gözbebekleri olmayan at gibi, gözleri bembeyaz devler, bir sofraya kurulmuş, iştahla bir şeyler yiyorlardı. Devler, ağızlarında lokmaları çiğnerken çenelerinin çıkardığı sesler, makine gürültüsü gibiydi.

Devler çıplaktı. Sadece bir tanesinin elbisesi vardı. O, yemek yemiyordu, bir çocuğun elini tutmuş diğerlerini de kontrol ediyordu sanki. Ayaklarının dibinde diz çökmüş korkuluklar vardı, ama canlı korkuluklar, yerde solucan gibi kımıldıyorlardı. Dev, elini tuttuğu çocuğu sürüklercesine çekiştirerek adama doğru geldi. Adam ürperdi, saklanacak bir yer aradı bakışlarıyla; ama öyle bir yer yoktu. Devin durduğu yerde dört renk bayrak vardı: siyah, mavi, sarı ve beyaz. Devin elini tutan çocuk, sessiz hıçkırıklarla ağlıyordu. Çaresizdi ama daha korkunç olan, çocuğun ağız kenarları aşağıya, çenesine doğru kesilmişti, kalın bir çizgi halinde, çenesinden aşağı boynuna kadar kan sızmıştı. Dev, cebinden bir defter çıkardı, adam sanki daha korkunç

şeyler olacak gibi dehşete kapıldı. Tam bu sırada odanın tavanı yok oldu, güneşin ışıkları her yeri beyaza boyadı. Hiçbir şey göremiyordu adam, hiçbir şey duyamıyordu, havada asılı kalmıştı. Uçuyordu.

Aşağı baktı, dev; her şeyi yutacak bir ejderha gibi ağzını açmış onu arıyordu. Devin elindeki kalem, elmacık kemiklerini delip kafasından geçerek alnından çıkmıştı. Dev, çığlık atıyordu ve alnına saplanmış kalemin boynuzumsu görünüşü, onu sevimsiz bir gergedan gibi gösteriyordu. Dev de havalanıp adamı yakalamak için ellerini uzatınca adam sıçrayıp uyandı.

Odasında ve yatağındaydı, ter içindeydi. Boğazı kurumuştu. Etrafına baktı içecek bir şey var mı diye ama yoktu. Uzanıp saatini eline aldı, çalışmıyordu saati. Telefonuna baktı, alarmın çalmasına neredeyse 20 dakika kadar vardı. Ayaklarını yere uzatıp yatağa oturdu. Başını iki elinin arasına aldı. Yıllardır gördüğü aynı kâbus, bu geceki randevusunu da kaçırmamıştı. Üstelik bugün onun kırkıncı yaş günüydü. Tekrarlanan kâbusların ne anlama geldiğini biliyordu.

Hayatın ¼'ünü uyuyarak geçirdiğimizi düşünürsek, hem de böyle kâbuslarla, bu ne büyük savurganlık diye mırıldandı, kalktı, yapacak işleri vardı.

I

RÜYA

1

Arabanın içindeki gölgeyi kimse fark etmedi.

Çünkü insan algısı, dünyada olup bitenin ancak yüz binde kırk beşini işleyebilir. Düzlüklerde vahşi hayvanlarla iç içe yaşadığımız zamanlardan beri hayatta kalma güdüsü, insanı önce hareketli olana odaklar. Daha basit bir ifade ile bir noktada yeterince sabit durursan görünmez olursun. Hareket eden her şey de, seni fark etmeden önünden sadece akıp gider.

Bu yüzden arabanın içindeki gölgeyi kimse fark etmedi.

Ama gölge, bu istatistiği bilmiyordu. Cotard sendromu yaşayanlar gibi, yıllardır kendini çoktan ölmüş, hatta çürümüş belki hiç var olmamış gibi hissediyordu. Gölge, günlerdir izlediği ve saatlerdir beklediği adamın eve gelmesine odaklanmıştı. Tek düşündüğü buydu.

Dikiz aynasını düzeltti gölge. Aynadan arkasına baktı, beğenmedi açıyı, bir iki defa daha oynadı aynayla. Sonra gözlerini arabanın kilometre kadranına kaydırdı, şansa bak, dedi içinden. 47000,7. Kadranın sonundaki küsurat canını sıktı, keşke biraz daha ileriye park etseydim diye düşündü. *İşini tam yap.* Direksiyonun üzerindeki tozu alırken giydiği üniforma hışırdadı.

İçerisi havasız olmaya başlamıştı, camı hafifçe araladı, Buğulanan cama iki ucu aşağı doğru eğilen yay çizdi. Sonra cebinden kâğıt mendil çıkarıp çizimini özenle ve yavaşça sildi. Mendili düzgünce katlayıp cebine koydu. Radyoyu açtı. Hüzünlü bir müzik vardı, sesini tanıdığı ama adını bilmediği bir enstrüman çalıyordu. Tiz sesli bir kadın, şarkıyı söylemeye başladı. Şarkıyı da tanıdı, annesinin eski kasetçalarlarında dinlediği bir şarkıydı bu. Tesadüfe bak, dedi ve bunun iyiye mi yoksa kötüye mi bir alamet olabileceğini düşündü. Hep böyle hüzünlü şarkılar dinleyen annesi, bu şarkının bir idam mahkûmu için yazıldığını söylerdi. İdam olmak, cehennem deliğine girmek, annesinin yaşadıklarından farklı bir şey miydi? Konuşma ustası dostunun hep sorduğu bir şey aklına geldi: "*Nasıl öleceğini mi bilmek istersin, ne zaman öleceğini mi?*" Aslında ikisinden önce, planlarını gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceğini bilmek istiyordu. Bir numaralı tuşa dokundu, kayıtlı istasyondan akılda kalıcı bir erkek sesi gelmeye başladı:

-Harari'ye göre Öjenik, Yunanca "eu-genius" yani "iyi ırk" demektir. İnsanlık henüz tarım toplumu iken ağaçlara aşı yapıp daha iyi meyveler üretmeye çalışmış. Sağlıklı ve çevik atları birbiriyle çiftleştirip iyi taylar elde etmek istemiş. Sınırı geçmek çok da zor olmamış. 19. yüzyılda Galton bu işlemleri insanlar üzerinde yapabileceğini düşünmüş. Platon, Devlet'inde süper insanların doğması için hangi kadının hangi erkekle seks yapması gerektiğini söylemiş. Spartalılarda erkek çocuk doğar doğmaz bilgeler bu bebekleri kontrol edermiş, onların onaylamadıkları kusurlu sayılan çocuklar, diri diri nehre atılırmış. Şimdi bir dinleyicimiz hattımızda, merhaba?

-Merhaba, Ömer ben, üniversite öğrencisiyim. Sizin fanatik dinleyicinizim...

Çocuk bunları söyledikten sonra komik bir şey duymuş gibi kıkırdadı. Radyodaki adam aldırmadan devam etti:

-Ömer merhaba, tam da fanatiklerden söz ediyorduk, aklını kusursuzluğa takmış fanatiklerden...

-Evet, Yağmur Adam, her zamanki gibi enfes bir konu seçmişsin, tarihte böyle kaçıklar hep çıkmış, felsefe bölümünde okuyorum, Campennella'nın Güneş Ülkesi'nde de benzer fanteziler var, Hitlervari hezeyanlar...

-Anlıyorum Ömer, toplumu bu kaçıklardan kim koruyacak; seni, beni, bizi kim koruyacak?

Radyoyu kapattı, sıkılıyordu böyle konuşmalardan. Yağmur Adam, İstanbul'un en popüler radyo fenomeni... Hiçbir sosyal medya hesabı yok, televizyonların en astronomik rakamlarla yaptığı transfer tekliflerini düşünmeden geri çevirdiği söyleniyor. Haftada sadece iki gün geceleri, üç saatlik programlarında hayat duruyordu adeta. Bazen ertesi günün manşetlerini belirleyecek kadar etkiliydi bu programlar; yalnız bir adam, yakından gören çok az; yazılım olduğunu iddia eden entryler bile vardı Ekşi Sözlük'te.

"*Kendini beğenmiş, ukala herif, Yağmur Adam'mış, a.. a.. adın bile* ça..*çalıntı.*" diye gülümseyerek mırıldandı. Dikkatini topladı, şimdi yapacak işleri vardı. Beklediği adam apartmana biraz önce girmişti. Kısa bir süre önce kalkıştığı intihar teşebbüsünden bir müzakereci sayesinde vazgeçmişti avı; ama bu gece, o gün yarım kalan iş tamamlanacaktı.

Adam apartmana girince gölge de arabadan çıktı; acele etmedi, ne onun ne de izlediği adamın bu akşam başka işi yoktu. Hazırladığı çantasını arabanın bagajından aldı. İri yapısından beklenmeyecek bir çeviklikle koşar adım yolun karşısına geçti. Yolu geçerken arabayı uzaktan kumanda ile kilitledi. Sokak fazlaca aydınlık sayılmazdı. Etiler'in Zorlu Centre'a doğru inen yokuşunda, seçkin bir muhitti burası. Ağaçlarla kaplı, ucu Musevi

mezarlığına çıkan şirin bir caddeydi. En fazla, köpeğini dolaştırmaya çıkanlar ya da yürümenin sağlığa iyi geldiğini düşünen yaşlılar olurdu sokakta.

Apartmanın kapısına gelince otomatik kapı için şifreyi girdi, adamı günlerdir takip ediyordu, demek ki hiç fark etmemiş diye düşündü, çünkü şifre aynıydı. Kapıyı itti, kapı gıcırdadı. Niye yağlamazlar bu kapıları diye düşündü. Üzerinde böcek ilaçlamak için gelmiş görevli kıyafeti vardı. Fark etmiyor diye düşündü, takip ettiği adam da bir böcek sayılırdı, dünyayı bu tür haşarattan kurtarmak gerekirdi. Asansöre geçerken merdiven dairesinin temizliğine baktı. İçinden takdir etti. Aynalar, konsül, üzerinde çiçek; sanki bir evin içindeymiş gibi. Bu hoşuna gitti. Asansöre girdi, yalnız olduğu için sevindi. Ağzının şeklinden dolayı insanlar hep garip bir yaratığa bakar gibi bakmışlardı ona. Sadece dostu ona farklı bakmıştı. Her ihtimale karşı yüzünü böcek ilaçlaması yapanların maskesiyle kapatmıştı. Ama kimsenin olmaması ona iyi hissettirmişti.

İzlediği adamın dairesinin olduğu katta asansörün durması ile daldığı düşüncelerden kurtuldu. Son kattı burası. Binanın diğer katları gibi asansör de aydınlıktı. Ama o, karanlığı daha çok seviyordu ağzından dolayı. Bir şairin, çirkin yüzünden dolayı sadece geceleri sokağa çıktığından söz etmişti dostu. Hangi şairdi hatırlayamadı. Hatırlamak, galiba dostunun işiydi. İç çekti. Yüzündeki maskenin yerinde olduğundan emin olmak ister gibi eliyle maskesine dokundu. Ağzını kapatan küçük huni gibi plastik maske yerindeydi. Yıllardır yüzüne kazınmış laneti bir maske kapatabiliyordu şimdi.

Adamın kapısının önüne gelince tekrar sağa sola baktı. Böyle lüks bir apartmanda sadece girişte kamera olması ne garipti. İnsanların kendini güvende hissetmesi için basit çareler yetiyordu.

İyi kazanıyor olmalıydı adam. Eskiden bilim adamları, insanı tüberküloz edecek kadar nemli yerlerde yaşayıp çalışmalarını yürütüyorlardı. DNA'nın yapısını çözen bilim adamının 1950'li yıllarda böyle çalıştığı aklına geldi. Bir belgeselde mi izlemişti yoksa gazete mi okumuştu tam hatırlayamadı; ama şimdikiler o şartlarda sokağa atılmış ev kedisine döner, yaşayamazlardı.

Bu adam, önceki bilim insanlarının yarısı etmezdi ama dairesi, yıllar önceki şartlara göre saray yavrusu sayılırdı. Her şey para içindi, her zaman, dünya kuruldu kurulalı. Para, zemzemden daha temizleyiciydi, yoksa bu hamamböcekleri, içinde yaşadıkları toplumda bu kadar saygı görmezdi. Ama bu şeytani çark durmalıydı:

-Sizi belki ben korurum Yağmur Adam, şu işlerden zaman kalırsa, dedi ve belli belirsiz gülümsedi.

Zile dokundu, telefon melodisi gibi sesi vardı zilin. Biraz bekledi. İçerideki adam interfondan onu görecekti nasılsa. İnterfondan ses geldi:

-Ne var?!Ev sahibinin ağzı dolu olmalıydı. Mikrodalgada ısıtılınca şu yara kabuğu gibi görünen yemeklerden yiyordu ihtimal. Yüzündeki maskeyle kameraya baktı:

-Yönetim gönderdi, gündüz dairenizin kapısının altında bazı şeyler görmüşler, bir göz atıp önlem almamı istediler. Ama akşamları geliyormuşsunuz eve.

Sessizlik oldu. Adam hoşlanmamıştı belli.

-Bekle...

Ellerini iki yana açtı, başka ne yapabilirim ki dercesine. Adam kapıyı açtı. İki adım geri çekildi, elinde şu filmlerde, Çin lokantasından alınan kesik koniye benzer kâğıt tabaklardan vardı.

-Çabuk ol, akşam yemeği yiyorum, dedi. Kafasını salladı beriki. İçeri girdi. Evin sahibi kapıyı kapatır kapatmaz, elindeki çantayı ve tüpü yere bıraktı. Böcek ilacı tüpünü açıp küçük poşetlerini açtığı ilaçları karıştırmaya başladı. Adam elindekileri bırakıp mutfağın kapısından onu izlemeye başladı. Pompa sesinden başka ses duyulmuyordu. Sessizliği, ev sahibi bozdu:

-İlaçlar bize zararlı değil mi?

Başını kaldırıp ev sahibine baktı. Kafasını sağa sola salladı.

-Niye maske takıyorsun o zaman?

Karıştırmayı durdurup evin sahibine tekrar baktı.

-Keskin koku ilk anda fazladır. 10 dakika sonra uçar ve eviniz günlük kullanıma hazır hale gelir.

-Ne var içinde?

Omuz silkti ve bakışlarını tüpe çevirip karıştırmaya devam etti. Sorusu cevapsız kalınca evin sahibi alınmış gibi mutfağa döndü. Karıştırma bitince evin köşelerinden başlayıp ilaçlamaya başladı. Köşeler, eşya altları, kapı eşikleri; yavaş yavaş pompalayarak evi dolaşıyordu. Ayağındaki galoşun ve cihazın sesinden başka ses yoktu ortalıkta. Ev sade ve şıktı. Ev sahibi de mutfaktan çıkmış, kedi gibi arkasından dolaşıyordu. Adam da, kedisini hatırladı. İşi bitince evin girişine geldi. Fatura defterini çıkarıp ceplerinde kalem aradı, evin sahibi onu izliyordu. Kalem bulamayınca çaresizlikle elini iki yana açtı.

-Kaleminiz var mıydı?

Evin sahibi içeri doğru yöneldi. O gelene kadar cebinden elektronik sigara çıkardı. Adam dönmüştü, kalemi uzatırken, elektronik sigarayı gördü.

-Burada sigara içemezsin?

Elindeki cihazı ona doğru uzattı.

-Vaping sadece...

Evin sahibi itirazını sanki bir şeyi durdurmak ister gibi avuç içlerini açıp elini uzatarak gösterdi.

-Olsun, onu da içe...

Adam, evin sahibinin havadaki elini hızla yakalayıp onu kendine doğru çekti. Bu beklenmedik hamleye evin sahibi hazırlıksız yakalanmıştı. Şimdi tango yapan insanlar gibi burun burunaydılar. Elindeki cihazı, adamın sağ kulağına yapıştırdı. Balon patlaması gibi bir ses duyuldu. Evin sahibi kulağını tutarak yere yığıldı. Oda adeta dönüyor ve kulağı şiddetle uğulduyordu. Midesi bulanıyordu ama kusma hissi yoktu. Bir anda bütün vücudu kasılmaya başladı. Sonra garip bir serinlik hissetti. Şimdi uğultu azalmıştı. Böcek ilaçlamak için gelen adamı görüyordu. Ama hiçbir uzvunu kımıldatamıyordu.

Elinde hala elektronik sigarayı tutan adam yanına çömeldi. Üzerindeki tek parça tulum, onu garip bir yaratık gibi gösteriyordu, eliyle maskesini indirdi. Ağzı korkunç görünüyordu. O da bunu fark etmiş gibi ağzını işaret etti.

-Aslında bir de bunun için takıyordum maskeyi.

Dudakların gerilmesini sağlayan risorius kasları, iki taraftan aşağı doğru kesilmişti. Adam gülümsüyordu ama derin kesiklerin oluşturduğu tam kapanmayan yara izinden dolayı yüzü çarpık biçimde hüzünlü görünüyordu. Hala kırmızımsı etler, ağzının iki yanından akan birer kızıl nehir gibiydi. Yerde yatan ev sahibi bir an kâbusun içinde sandı kendini. Çığlık atmak, hareket etmek istedi ama yapamadı. Bilinci yerinde olmasına rağmen iz-

lemekten başka tepki veremiyordu. Tulumlu adam ağzını işaret ederek konuşmaya başladı.

-Çocuklar yaralarını madalya gibi gösterir, âşıklar ise bir sır verir gibi... Kimse çıbanını göstermek istemez, derdi dostum.

Ev sahibinin kulağına işaret parmağıyla dokunarak konuşmaya devam etti:

-Burada karışmaması gereken bir şeyler birbirine karıştı ve başın dönüyor. Korkma, geçecek...

Deyip adamın yüzüne hafiften birkaç fiske vurdu. Sonra çantasından makasa benzer bir alet çıkardı. Evin sahibi konuşamıyor, kımıldayamıyor, hiçbir tepki veremiyordu. Adam, makası kenara koyup onu bir ölü gibi sağa sola çevirerek elbiselerinin tamamını çıkardı ve tekrar sırt üstü yatırdı. Kafasını sağa sola salladı.

-Hımm, henüz hazır değilsin, vücudunu tıraş etmem gerekecek.

Adam, ev sahibinin vücudunu özenle tıraş etti. Etrafı temizledi. Sonra eline aldığı makas gibi aleti ev sahibinin sağ ağız kenarına sokup bir kâğıdı keser gibi yavaşça ağız kenarlarını kesmeye başladı. Ev sahibi inliyor gibi ses çıkarıyordu. Kımıldayamıyordu; kan, yavaşça yere sızmaya başladı. Göz bebekleri titriyor ve gözlerinden yaşlar geliyordu. Adam, kesme işini bitirince kafasını hafifçe yana eğerek kesiğe baktı ve ardından eliyle ev sahibinin gözyaşlarını sildi.

-Dedim ya, bunun olması gerekiyor!

Sonra elindeki aletle ağzın diğer tarafını özenle kesti. Çantasının yanına gidip aleti koyup bir şeyler almaya başladı. Ev sahibi, bir anda el ve ayaklarında güç hissetti. Can havliyle ayağa kalkıp adamı itti. Ses çıkaramıyordu ama ağzının etrafından akan

kanlar ve çıplak haliyle, dış kapıyı açıp merdiven dairesine çıktı. Adam yerinden hızla doğrulup ev sahibinin arkasından koşmaya başladı. Bir yandan da kendi kendine bunun nasıl olabildiğini soruyordu.

-Si..si.. siktir! Dedi.

Merdiven dairesine çıkınca ev sahibinin, asansörün tuşlarına basmaya çalıştığını gördü. Çünkü merdivenlerde tamirat vardı ve geçiş kapatılmıştı. Hızla ona doğru koşmaya başladı, asansör kapısı açılmadan yetişmeliydi. Asansörün gelmeyeceğini anlayan adam yukarı doğru çıkan merdivenlere koştu. Baş dönmesi ve mide bulantısının etkisi tam geçmediğinden eli ve ayakları her adımda kontrolsüz sallanıyordu. Dünyalar Savaşı Z filminde, insanların arkasından koşan zombiler gibi görünüyordu. Tek fark; kimseyi kovalamıyordu, kaçıyordu o. Yukarıda kat yoktu, terasın kapısını itip dışarı çıkınca gecenin karanlığı ve serinliği çıplak vücudunun ürperip titremesine neden oldu.

Evin sahibi, etrafına baktı. Ne zamandan beri oturuyordu bu dairede, teras katına hiç çıkmamıştı? Manzara çok güzeldi, boğaz tarafında köprünün ışıkları, diğer tarafta Zincirlikuyu, yüksek binaların ışıkları... Ama bu güzellik korkusunu dindirmiyordu, aksine içinde hissettiği dehşeti artırıyordu. Çünkü saklanacak yer yoktu ve bina çok yüksekti. Arkasına döndü, canavar ona doğru yürüyordu. Canavarı aşıp kapıya ulaşmanın yolu yoktu. Zaten gücü tam gelmemişti, başarması imkânsızdı.

Binanın kenarına doğru yürümeye başladı. Sallanıyordu. Kısa bir süre önce intihar etmeye karar verdiğinde neler düşündüğünü hatırladı. Binanın kenarına gelmişti. Ürperiyordu, yapamayacaktı. Ağzının kenarlarını kesen adam da böyle ölmesini istemiyor gibi bakıyor, yardım etmek ister gibi ona yavaşça yaklaşıyordu. Keşke konuşabilseydi. Belki çığlık atıp yardım isterdi.

Kenara kadar geldi. Adamla arasında iki adım kalmıştı. Ayağı, çatının kenarına takıldı, kendini boşlukta buldu, çığlık atmak istiyordu ama atamıyordu. Binanın kenarına kadar gelen adamın yüzü hızla uzaklaşırken, aynı hızda zemin kendine yaklaşıyor, bina bir roket gibi havaya doğru yükseliyordu sanki.

Yere çarptığında hiçbir şey hissetmedi. Sadece yavaş yavaş gömüldüğü karanlığı çaresizce izleyebildi.

Yere çarpan ev sahibini öfkeyle seyretti adam. Her şeyi toplaması gerekiyordu şimdi. Nefesini düzenli hale getirmeye çalıştı. Böyle olunca kekeliyordu ve bundan nefret ediyordu. Zemindeki adamın çarpık, çıplak ve dağılmış vücuduna baktı. Pentobarbitonun dozunu, adamın kilosuna göre yanlış hesaplamış olmalıydı. Etrafında siyah kan gölü oluştuğu karanlıkta bile seçilebiliyordu. Gören intihar zannedebilirdi. Zaten kısa bir süre önce intihara teşebbüs etmişti. Yine de cesedin yanına intihar yargısını desteklemesi için birkaç şey koymalıydı çarçabuk. İyi fikirdi ama yine de canı sıkıldı. Dostuna da haber vermeliydi. Köprünün ışıklarına bakıp yumruğunu sıktı.

-Kötüye alametmiş, diye mırıldandı.

2

Kırkıncı yaş günümde üç şey yaptım.

Benim için en zoru ilkiydi. Annemi, günlerdir yattığı yoğun bakımda ziyaret ettim. Fırsat buldukça gidiyorum ama bilinci açık değil. Onunla konuşuyorum, yapabileceğim başka bir şey de yok zaten. İkincisi, çarpık ağızlı dostumu ziyaret edip laflaştık biraz. Her zamanki gibi, harabesinde... Üçüncüsü, oğlumu okuluna bıraktım. Annesinin işi varmış, sormadım ayrıntısını, zaten boşandığımızdan beri kısa cümlelerle konuşuyoruz, sanki aramızdaki sessiz ateşkesi bozmamak için. Oğlumun derdini çekmek de yine bana kalmış oldu.

İşte tam bu sırada, görev çağrısı geldi. Ekibime beni evimin önünden almalarını söyledim. Arabamı kullanmama gerek kalmayacaktı böylece. Ekip arabasına geçtiğimde yardımcılarım konuyu özetlediler bana. 165 metrelik köprüye çıkan birine ulaşıp onunla konuşmak zorundayım. Saatime baktım, çalışmıyordu, saatimin camına vurup kulağıma yaklaştırdım hala çalışmıyordu. Şoföre şu lanet arabayı daha hızlı sürmesini, siren ve çakarları açmasını söyledim.

Konuştuğumuz dil bir karmaşadır. Sevgilimize fısıldar, tepemizi attıranı lanetler, evimize gelen tamirciyle tartışırız. Köpeğimize aferin der, zorda kalınca babamızın mezarı üzerine yemin ederiz. İşin özünde yolları farklı da olsa insanlara hep bir şeyler söyler ve onların cevaplarını da dinleriz. Bunları yaparken çok düşünmeyiz. İnsanlar birlikte konuştuğunda devamlı birbirinin sözünü keser. Diğerinin sözleri üzerine konuşur.

Çoğu insan için dil bir ikilemdir, ama benim için değildir; çünkü ben bütün bunları yapmam.

Adım Talat Toksöz; süper kahramanların ikinci kimlikleri gibi bir ismim olduğundan, ilk anda kulağa garip geliyor. Ama süper kahraman değilim. Ben bir arabulucuyum.

Rehine pazarlıklarında, intihar teşebbüslerinde, insanlar toplanıp çılgın bir kalabalık haline geldiğinde biz sahneye çıkarız, son çare... Biz de işe yaramazsak *"İçeri girenler dışarıda bırakın her umudu."*

Çakarlar ve sirenler acele etmemizi söylüyordu, çalışmayan saatim ise ağırdan almamızı.

Nihayet hedefimize ulaştık. Beni getiren ekip arabasından ağır hareketlerle indim. Bir panelvandı olay yerine geldiğimiz araç. Aracın arkasındaki bölmede iki yardımcım son teknoloji bilgisayarların başında müzakereye destek oluyorlardı. Şu yeni

nesil polisler; uzun saçlar, klavye tıkırdaması andıran ses tonu, renk bayramına katılan Hintliler gibi giyindikleri için Freddie Mercury gibi görünüş... *Neredesin Komiser Nevzat?* Herkesin ağzında sakız gibi bir motto*: bilgi güçtür!*

Arabanın kapısını kapatırken kulağımdaki vericinin çalışıp çalışmadığını kontrol ettim. Gören, kulağımı kaşıdığımı sanırdı. Beni duyduklarını söyleyen yardımcılarımın sesine aldırmadan ilerledim. Araca kamufle edilen kamerayla beni izliyorlardı nasılsa. Trafik yavaş akıyordu. Köprünün korkuluklarında adamla mesafesini koruyan meslektaşlarıma yaklaştım. Yanımızdan geçen araçların içindekiler, cep telefonlarıyla görüntü alıyor, belki birkaç saniye daha durup tam atlama anına şahit olmak istiyorlardı. Bu insanların derdi ne böyle? Yeşil-beyaz üniformalar ve çakma Ray-Ban gözlükleriyle motorize ekipler meraklı şoförleri hızlandırmaya çalışıyorlardı. Özel harekâtçılar da yerini almıştı.

Gözlerim uyuz köpek gibi kaşınıyordu. Cebimden flarex çıkarıp iki gözüme damlattım. Dünya, bir anda kırık bir buzlu camın arkasından seyrediyormuşum gibi bulanık bir görüntü haline geldi. Burnumu çektim, ulur gibi başımı diktim. Ekip arabasının arkasından adama bakan polisler, beni görünce selamlar gibi gülümsediler. Gülümsemeleri ameliyat yarası gibiydi.

Gözlerim sanki duygulanmışım gibi yaşlıydı. Göz alerjisi en az diğer alerjiler kadar rahatsız edicidir, çeken bilir. Çocukluktan beri yakamı bırakmayan bir illet bu; her mevsimde tozdan, polenden, güneşten etkilenen bir gözüm var. Damlayı gözlerime attığım anda koku duyum da devreden çıkıyor. Böyle anlarda burnum hala yerinde mi diye avuçlarımla dokunurum yüzüme. İlaç, göz pınarından boğazınıza geçer, iğrenç tadı aldığınızda kusmak istersiniz. Burnumu çekerek görevlilere yaklaştım.

-Merhaba, kolay gelsin!

Sezar'ı selamlayan lejyonerler gibi yapmacık bir saygıyla duruyorlardı.

-Merhaba devrem, geçmiş olsun, düğüne hoş geldin!

Sekiz yaşındaki bir çocuğun mizah anlayışına sahip silahlı bir adama yapılabilecek tek şey vardı: Ameliyat yarası gibi gülümsemek, gülümsedim. Kafamı sallayarak adamı işaret ettim.

-Sağ ol, hasta değilim, göz alerjisi sadece. Kaç saattir burada?

Sıcağın altında beklemekten bıktığını gösterircesine omzunu silkti olay yeri amiri.

-Yaklaşık bir saattir. Konuşmak için yaklaştığımızda kendini atacağını söyledi. Valiyle görüşmek istiyormuş dallama. Biz de olay mahallinin emniyetini alıp sizin ekibe anons geçtik. Siz de gecikince bu deliyi beklemek bize kaldı.

Amir, hayal ettiği işte değildi. Yaptığı işi sevmeyen mutsuz binlercesinden biriydi; böyleleri ile her karşılaştığımda küfür işitmiş gibi oluyorum. Yorum yaparsam amiri daha da gereceğini biliyordum ama sormam gereken şeyler de vardı.

-Anlıyorum, malum bu şehrin trafiği işte, adam hakkında ne biliyoruz?

-Adı Tolga, sonra elindeki kâğıda bakarak devam etti:

-Şeymiş, degus, degüstatörmüş deyyus herif, diye tamamladı belli belirsiz.

Yüzündeki rahatlama ifadesine baktım. Ağzındaki küfürden bakla çıkmıştı. İkimiz de gülümsedik. Mesleki dayanışma... Adama bakarak bana sordu:

-Bu nasıl iş yahu, sanayide filan mı çalışıyor?

-Alkolle aran nasıl?

-En son üç ay önce, yeğenimin düğününde içtim, görev başında içmem ama...

Bu adamın aklından ne geçiyordu, alkol muayenesi için geldiğim filan mı? Öksürerek devam etti:

-Bira çeşidi mi bu?

-Onun gibi bir şey. Şimdi, siz arabanın arkasında kalın. Silahsız olduğunu varsayıyorum. Silah çekerse özellere söyle, onlar işe vaziyet etsin. Ben söyleyene kadar yaklaşmayın.

Konuşmamamızı tedirgin bakışlarla izleyen adama doğru yöneldim. Cebimden sigara çıkardım. Ellerimi rüzgâra siper yaparak sigarayı yaktım. Şu, akciğer kanseri olmaktan korkanların içtiği mentollü sigaralardan ama... Aslında bu meretin hiçbir çeşidini içmem, eninde sonunda öldürüyor bizi, bilirsiniz. Amma mağara devrinden beri ateşin etrafında toplanıp söyleşmek genlerimize kazınmış, inanın bana küçük de olsa bir ateş lazım. Hem yapış yapış olan gözlerimi sigara toparlar. Görüşüm netleşmişti, etrafıma baktım, beni korkutan bir şey görmedim.

Sigaram ağzımda, avuç içlerimi göstererek yavaş yavaş adama doğru yürümeye başladım. Adam fal taşı gibi açtığı gözleriyle beni izliyordu. Üzerimde gömlekten başka bir şey yoktu, özellikle silahsız olduğumu görmesi için böyle yapmıştım. Adam tutunduğu korkuluklardan tek elini bırakarak bana bağırdı.

-Yaklaşma polis memuru, atarım kendimi!

Polis memuru mu? Egon hava yastığı gibi açılmış. Akademi mezunuyum be adam! Tek elimi kulağıma siper yapıp yavaşça yürümeye devam ettim. Aramızda otoyolla yaya yolunu ayıran demir korkuluklar vardı.

-Seni duyamıyorum, biraz daha yaklaşabilir miyim? Yani seni duyamazsam nasıl konuşacaksın valiyle değil mi?

Önce tereddüt etti, sonra bıraktığı eliyle tekrar korkuluğa tutundu. Kendini hemen atmayacağını biliyordum. Toplumla bütünleşemeyen bunalımlı bir tipe benzemiyordu. İntihar komandosu da değildi. Olsa olsa, Durkheim'in dediği şu anomik intiharcıydı. Sosyal durumlardaki ani değişikliğe ayak uyduramadığından kafası karışmış bir tip, tavşan deliğine düşmüş Alice kadar masum sayılırdı. İntihar fikri aklında netleşseydi, arabayı durdurur, kapıyı açar, kendini boşluğa bırakırdı. Köprü kameralarındaki bazı görüntülerde görmüştüm. Böyle intiharlar oluyordu. Diğer sürücüler ne olduğunu anlamadan adam boğazın sularına kamikaze uçağı gibi çakılıyordu.

-Çok yaklaşma, valla atarım kendimi, şakam yok polis memuru!

Memur... Sigaramdan bir nefes çekerek başımı sallayarak onayladım onu. Korkulukları yavaşça geçtim. Aramızda 5-6 adım vardı. Ona yaklaşmak yerine biraz uzağına, paraleline geçtim. Şimdi partinin gürültüsünden sıkılıp sohbet etmek için balkona çıkan iki dost gibiydik. Sigardan bir nefes daha çektim, rüzgâr şiddetliydi. Ona döndüm.

-Tolga'ydı değil mi?

-Evet...

-Efendim?

-Evet, Tolga, Tolga...

-Seni iyi duyamıyorum, rüzgâr çok şiddetli, biraz daha yaklaşabilir miyim?

Rüzgâr olmasa bile ağır işitme numarası kişilere yaklaşmak için yaptığımız klasik yöntemdir. Adam öfkelenir gibi oldu, ellerini hafif gevşetti. Yanılıyor muydum yoksa? Boşta kalan elinin işaret parmağını bana doğru uzattı.

-Atarım kendimi diyorum, sadece bir adım daha yaklaş, daha fazla da gelme!

Olduğum yerde durdum. Orta boylu, kahverengi saçları olan biriydi. Lise yıllarında çilli olmalıydı. Kırmızıya yakın beyaz teni bunu gösteriyordu. Yıllarca şarap tatmıştı. Belki son yıllarda tatma işini abartmıştı. Yüzündeki ve gözlerindeki damarlar, kablo gibi net görünüyordu. Yüzü Fransız bayrağını andırıyordu; gözlerinin etrafı mosmor, ağzı ve burnun ucu kıpkırmızı, geri kalanı ise ölülerin yüzü gibi bembeyazdı.

İyi görünmüyordu, karşılaştığım birçoğu gibi. Benim işimde çabuk karar vermek zorundasınız. Böyle durumlarda hayatının en kötü gününü yaşayanlarla hayat arasındaki tek bağlantı sizsinizdir. Ortak noktalar bulmak, sendromu varsa tespit etmek, kişinin stresini derecelendirmek, panik atak, fobi, depresyon, daha bir sürü psikolojik hırdavat...

Aslolan duvardaki bir çatlağı bulup oradan girerek o çatlağı büyütmektir. Kişiye nüfuz edecek bir kapı bulmak; inançlar, korkular, istekler, bastırılmış duygulardan örülmüş karanlık bir evrene adım atmak. O evrende insanın algısını organize eden din, korku, arzu gibi dinamikleri kontrol ettiğiniz an, kişiye istediğinizi yaptırabilirsiniz. Bu adam ölmek istemiyordu. Yaprak açımı ve yaprak dökümü mevsimleri intihar mevsimleridir, oysa berbat bir yaz sıcağındaydık. Yine de üzerine gitmemeye karar verdim. Sigaramdan bir nefes çekip ona doğru hafifçe üfledim.

-Bak Tolga, ister atla ister atlama! Ama şu an mesaideyim, amirim beni izliyor ve onu bir şeyler yaptığıma inandırmak zorundayım, kapiş?

-Ne?!

-Diyorum ki kendini atıp atmaman pek de umurumda değil, sadece biraz konuşalım. Merak etme, seni yakalamak için davranmayacağım, istersen bir sigara da verebilirim.

-Sen kimsin be? Yetkili kimse yok mu?

Sesime biraz ciddi ton verdim.

-Ben İstanbul emniyet müdürlüğü müzakere timinden yetkili müzakereciyim. Seninle ben konuşacağım ve şu andan itibaren benden başka hiç kimse seninle konuşmayacak. Eğer aramamız gereken birisi olursa yine ben arayacağım. Taleplerini ancak ben iletebilirim.

Yüzüme bakarken, bir sigara çıkarıp yaktım, derin bir nefes çekip ucundan tutarak yavaşça ona uzattım. Ani hareket etmiyordum, ne yaptığımı anlaması için oldukça yavaş davranıyordum. Tereddütle aldı sigarayı derin bir nefes çekti. Ortaköy taraflarına baktı. Hafif öksürdü birkaç kez. Sonra bana döndü.

-Evde kendimi astım, ip koptu. Arabayla denedim ölmeyi, airbag kurtardı. Burada bana engel olacak bir şey yok.

Gülecektim adamın talihsizliğine ama kendimi tuttum. Sigara tutan elimle hafifçe göğsüme vurarak:

-Alınıyorum ama Tolga...

Ne demek istediğimi anlamıştı, hafifçe gülümsedi.

-Yok, yok, kişisel algılama, artık dönüş yok benim için. Sen ne anlayacaksın ki?

Sigaramdan bir nefes daha çekip Tolga'ya tam döndüm.

-Bak arkadaşım, ne derdin var anlat da dinleyeyim. Ama önce şunu bil ki derdi olan bir tek sen değilsin. Yeni boşandım, nafakamı ödemek için eşek gibi çalışıyorum, 16 yaşındaki oğlum otistik, iki saat önce makinelerle dolu bir odada annemi ziyaret ettim, kadın on gündür yoğun bakımda... Sabah, rezidansımdan çıkıp Land Rover'ımla köprüden geçerken seni görüp yanına gelmedim. Üstelik bugün de doğum günüm...

Acem palavrası gibi oldu ama söylediklerimin çoğu doğruydu. Tepkisi beklediğim gibiydi.

-Yalan söylüyorsun, aklın sıra kafamı karıştıracaksın.

Yalan söylemiyordum, yani çok fazla söylemiyordum ama haklıydı. Oyunu sertleştirmeliydim.

-Bana bak, bu şehirde tek manyak sen değilsin tamam mı? Aslında iyi niyetimle burada olduğum halde bana hakaret ediyorsun. Lafı gevelemek yerine seni aşağı itmeliyim belki de.

Alınmış gibi başımı çevirdim. Sigaramdan bir nefes daha çektim, bu merete nasıl dayanıyor insanlar? Yardımcılarım kulağımdaki icondan sakin olmamı söylerken kıkırdaşıyorlardı. *Eğleniyor musunuz bari ibneler?*

Sonra adama öfke-üzüntü karışımı duygularla baktım. Ekman'ın eğitimlerinde öğretmişlerdi duyguları sergilemeyi. İnanmak ister gibi bana baktı. Ölmeyi hak etmeyen birisiydi. Vishnu olmanın zamanıydı. Sadece dayanma eşiğini aşmıştı ve zayıftı. Yaşamaya ikna etmeliydim. İki eliyle hala tutunuyordu korkuluklara, bu iyiye işaretti. Bana yaklaşır gibi kokuluklara yaslandı.

-Bak, belki doğruyu söylüyorsun, kusura bakma öfkeliyim biraz. Geçen yıla kadar ayda on beş binden aşağı kazanmazdım. Şimdi dört bini bile bulamıyorum.

Tekrar bir elini bıraktı, irkildim kendini atacak diye, ama belli etmedim. O beni izlemiyordu, atacağı tirada odaklanmıştı. Boğazın etrafındaki yalıları boşta kalan eliyle işaret etti.

-Şu yalıların çoğunun sahiplerini tanırım. O pezevenkler kral gibi yaşıyor, ben eğitimimi yurt dışında tamamladım, ama şu yaşadığım rezalete bak!

Yalılara doğru bakıp başımla onu onayladım.

-Haklısın Tolga, ben de buradan her geçişimde onların pezevenk olduğunu düşünürüm ama hayat adil değil. Allahın masası olan şu dünyada birer bilardo topuyuz. Ölüm denen deliğe düşünceye kadar kâh birbirimize kâh sağa sola çarparak yaşayacağız.

-Benden buraya kadar, benim için delik burada, boğazın sularında.

Onu duymamış gibi yaptım, kafasını karıştırmalıydım. İntihar hakkında pek bir şey bilmediği belliydi. İnsanlar intihara 6 aşamada gider, merdivenlerin basamaklarını teker teker inmek gibi... Gerçi istisna olarak Jim Carrey'nin eski kız arkadaşı Cathriona White gibi tırabzandan kayarak inen de çıkabilir. Kız, intihar ettiği gün Instagram'da selfiesinin altına *"Umarım en yakınlarıma ve sevdiklerime bir ışık olabilirim."* yazıp paylaşmıştı. Ama bu adamın daha önce intihara kalkışmadığını yardımcılarım söyledi icondan. O zaman ikinci aşamadaydı. Vazgeçirebilirdim.

-Degüstatördün değil mi?

Kafasıyla onayladı. Devam ettim.

-Hem içip hem de para mı alıyorsun üstüne?

-Ne sandın sen beni, elinde şişe Cebeci Stadı'nın etrafında sızan tiplerden mi?

Cebeci Stadı. Ankaralı olabilirdi, ya da orada bir süre yaşamış. Bunu kafama not ettim.

-Alınma hemen, işinden söz et biraz, nasılsa birazdan atlayacaksın, çok zamanımız yok. Hem bir şeyler öğrenirim hem de bizi izleyen amirlerim seni vazgeçirmeye çalıştığımı sanır.

-Beni vazgeçirmeye çalışmayacak mısın?

-Öyle görünsün yeter, 16 milyon fazla değil mi bu şehre? Yarın yerini bir Suriyeli alır.

Beni aşağılarcasına gülümsedi, oyundaydı artık.

-Bir Suriyeli içtiği şarabın içinde, duruma göre sümbül ve ayva, gerektiğinde böğürtlen olmadı naftalin, yeşil elma veya ceviz aroması olduğunu anlayabilir mi sence?

-O kadar tanımadım deve çobanlarını. Bir kez otobüste bir Suriyeli görmüştüm. Elinde Big Mac vardı. Patatesleri ketçapa bandırıyor, hamburgerden kopardığı kocaman parçayı ağzı açık çiğniyordu. Medeni yaşama saygı duyan bir seri katil olsaydım, o Suriyeliyi ölüm listemin başına alırdım. Toplum içinde ağzını şapırdatanlara hiç tahammülüm yoktur.

Gülümsemesine rağmen tiksinmişti, gördüm. *Thanks Ekman*. Duygulara nüfuz etmek, senkronize olmaktır. Biz buna midyeyi açma deriz. Söz ondaydı:

-İnsanlar bizim şarabı direk içtiğimizi sanır, onu ayyaşlar yapar. Bir sürü degüstasyon çeşidi vardır. Kör tadım, yatay tadım, dikey, serbest filan. Degüstasyon işlemi tadım yaptığınız ürüne göre değişir. Zeytinyağı dil üzerinden damağa kaydırarak tadarken, şarabı tadınca tükürürsün. Üretimin her aşamasında bulunursun. Kafanı şişirmek istemem.

-Hayır, hayır, merak ettim. Hem vaktimiz çok, hava kararsa da ışıkları açıyorlar. Bu köprüde epey insanı ikna ettim ama hiç degüstatörle karşılaşmamıştım.

Bunları söylerken kafamı sahibine bakan köpekler gibi hafifçe sağa eğdim. Elimle devam etmesini işaret ettim.

-Daha çok kimler intihar ediyor?

-İster inan ister inanma, en yüksek intihar oranı psikiyatri uzmanlarda, terzi söküğünü dikemezmiş.

Yine gülümsedi, midye açılıyordu.

-Bizim işin okulu yok. Fransa gibi yerlerde özel eğitim veren bölümler var. Degüstasyonda koklama, görme ve tatma duyuları organize çalışır. Önce ürünün acı, tatlı, tuzlu, ekşi dediğimiz dört temel noktası belirlenir. Bunu yaparken saatler öncesinden hazırlanırsın, ne tok ne de tam aç olmalısın. Bugün kendimi iyi hissetmiyorum, tadım yapamayacağım deme hakkın vardır. Duyu organlarını kullandığın için parfüm, losyon hatta sabun kullanmak, makyaj yapmak, sarımsak gibi aromalı yiyecekler tüketmen yasaktır.

-Senin işin benimkinden de zormuş be dostum. Ben olsam bu şartlara dayanamaz intihar ederdim.

Kıkırdadı, açılan bir midyede görünen inci gibiydi dişleri; ama dünyadaki her insan gibi yaptığı işin en zor ve en önemli iş olduğunu göstermek istiyordu. Devam et der gibi ellerimi yana açtım, o da devam etti.

-Her ayrıntı önemlidir. Renkler, berraklık, tortu, kadehten süzülen gözyaşı bize fikir verir. Kokular çok önemlidir. Kokular, alt notalar ve bukleler şarabın türü, üzümün çeşidi, bölgesi gibi konularda bilgi verir. Damakta ise şarabın gövdesi, dengesi, mineralitesi, asidi, aroması değerlendirilir. Sadece Bordeaux'da 8500 civarında üretici olduğunu düşünürsek on binlerce şarap türü vardır.

Belki söyleyeceği çok şey vardı ama sustu. Akıllı, eğitimli biriydi. Kontrol altına almak, gerilimi düşürmek için iletişime

geçmek, zamana oynayarak tansiyonu düşürmek; asıl mesele dinlemekti. Dinlemiştim. Şimdi konuşma sırası bendeydi:

-Bak Tolga, bütün saydığım dertlerime rağmen buraya seni tanımadığım halde geldim. Umutla geldim, lütfen doğum günümde umudumu kırma. Bugün değil, burada değil, ben işimi yaparken değil... Şimdi seninle karakola gidelim, Rizeli bir arkadaş var, ayının tekidir ama onun üzerine çay yapan tanımadım. Oturalım onun çayından içelim, bir degüstasyon işlemi şu Rizelinin çayına yap, derdini anlat, ben de sana anlatayım dertlerimi, olmaz mı kardeşim? Hatta akademiyi Ankara'da okudum, Ankara'dan konuşalım.

Kafasıyla onayladı, bekledi biraz. Düşünmesi için sessiz kaldım. Kafasını salladı, başarmıştım, yavaşça benim olduğum tarafa geçti. Elinden tuttum. Alkışları duyunca ikimiz de baktık araçların olduğu tarafa. Trafik durmuştu kalabalık ellerinde telefon bizi izliyordu. Kulaklığıma yardımcılarım uyarı verdi, YouTube'da adamla müzakerem ve onu ikna edişim yayınlanıyormuş. Hızla tıklama alıyor ve paylaşıma düşüyormuş. Ünlü olmuşum. Şaka mı bu, arabulucuların yüzü yoktur, yüzümüz görünmez; tıpkı bir Mandalorian gibi.

3

Kalabalıklar masum değildir.

Aksine suçludur. Ama gerçek kötülükle karşılınca masumlaşırlar; Kuyucu Murat Paşa, Karındeşen Jack, Adolf Hitler gibilerle karşılaşan kalabalık, annesinin azarından korkup tekrar onun elini tutan bir çocuk kadar sessizleşirler. Ve kalabalıkların burnu, kötülüğün kokusunu hemen alır. İlginçtir, tek başınayken koku duyusu körleşen insan, kitle halinde küçük göstergeleri okuyarak kötülüğü koklar. Tepe lambaları açık arabalar, üniformalar, ellerinde kameralarla haber tazıları anında kötülük kokusunu kalabalığa yayar.

Cadde kötülük kokuyordu. Polis arabaları ve ambulanslar park halindeydi ve araçların çakarları yanıyordu. Garip olan, onca kalabalığa rağmen fısıltılar dışında hiçbir sesin çıkmamasıydı. Polisin çektiği sarı olay yeri bantları caddeyi iki taraftan kapatmıştı. Ancak bir bomba ihbarı ya da patlama bu kadar geniş alanı kapatmayı gerektirirdi.

Olay yeri ekibi beyaz elbiseler içinde aralarında kısık sesle konuşarak, sessiz Jest ve mimiklerle anlaşarak fotoğraflar çekiyordu. Aralarından birkaç kişi de caddeye işaretler koyuyordu. Ekibin başı Atilla, arkadaşlarına direktifler veriyordu. Harry Potter tarzı gözlükleri, pürüzsüz beyaz teni ve fit görünüşü onu olduğundan daha genç gösteriyordu. Ayakkabıları sabah güneşiyle parıldyordu. Kahverengiye çalan düz saçları, başlığının içindeydi. Ama yüzündeki maskeden dolayı sesi bir cyborg gibi çıkıyordu. İnsanları dinlemiyor, daha karşısındakinin cümlesi bitmeden yeni bir talimat veriyordu. Ona doğru yaklaşan memur, mavi renkli eski Wolkswagen'den inen adamı gösterdi.

-Veritas...

Atilla, yanağına tokat yemiş gibi aniden o yöne döndü. Halk arasında kaplumbağa denilen arabadan inip kendilerine doğru yaklaşan adama baktı. Aksayan sağ ayağı ile onu, boşalan bir stadın kalabalığı arasında bile tanıyabilirdiniz. Maskesini indirip yere tükürdü.

-Milleti topla, müze kaçkını geldi.

Krem rengi buruşuk trençkotu, yana hafifçe kaymış siyah kravatı ve trençkotundan daha buruşuk beyaz gömleği yaz-kış üstünde olan adam, görevlilere yaklaştıkça caddeye dağılmış ekip Atilla'ya arka çıkacak gibi etrafına toplanmaya başladı. Veritas acele etmiyor, aksayan ayağı yüzünden yürümesi gereken mesafeyi ağır ağır kat ederek kalabalığa bakarak yürüyordu. Hafif beyaz-

lamış kıvırcıkla düz arası saçları her zamanki gibi dağınıktı, aksayan sağ ayağındaki ayakkabı, diğerinden daha eski görünüyordu. Kamburumsu duruşu, tıraşlı yüzü, uçları hafif kalkmış olduğundan onu düşünceli gösteren kaşları ile 70'lerin dönem dizisinden fırlamış gibiydi. Herkes onu sanki hayal kırıklığına uğratmış gibi dudaklarını hafifçe sıktığından yanağında doğal olmayan gamzeler oluşuyordu. Olduğundan daha yaşlı gösteren cinayet masası komiseri sürekli tütün çiğnerdi. Zaten kimsenin sevmediği ama herkesin çekindiği bu adamın, rahatsız edici tütün kokusuyla herkesi kendinden daha da uzaklaştırdığı söyleniyordu. Hiç dostu yoktu, özel hayatında olduğu gibi iş hayatında da yalnızdı. Ara sıra çiğnediği tütün kalıntısını yere tükürürdü. Soğuk, otoriter, az konuşan Veritas olayları çözme hızı ve yüzdesiyle rekor sahibiydi. Konuştuğu zaman rakamlar ve verilerle, düzgün yazılmış bir metni okuyor gibi konuştuğundan asıl adını herkes unutmuş, İstanbul emniyetinde adı "*Veritas*" olarak kalmıştı. Garip, uyumsuz, oldukça zeki, asosyal ama bilimin ve tekniğin birçok alanında derinlemesine sahip olduğu bilgiyle bir çeşit Nerd'di.

Atilla'nın tam karşısına, ekibe iki adım kala durup ters dönen kravatını düzeltti. Aksak yürümesi onu ayakta dururken bile yoruyor gibiydi. Tütün çiğniyordu bir taraftan. Açılan ceketinden eskimiş kırmızı omuz kayışı görünüyordu. Solur gibi konuştu.

-Seni dinliyorum Atilla...

Alçalan uçağın gürültüsünün geçmesini bekleyen Atilla, etrafındaki herkes gibi havalanına doğru alçalan uçağa bakarak konuşmaya başladı. Lafı uzatmak istemiyordu, konuştuğu adam yeterince sıkıcıydı. Her soruşturmacı bir ceset bulunduğunda temel iki soruya cevap arar; ilk olarak maktul ne zaman öldürüldü, ikinci olarak da kişinin kim olduğudur. Atilla da buradan başlamaya karar verdi.

-Korkunç bir patlama sesi duyan mahalleli cama hücum etmiş...

Veritas, yavaşça etrafında dönerek Atilla'nın sözünü böldü.

-Bomba tesiri görmüyorum.

Atilla derin bir nefes aldı. Sözünün bölünmesinden duyduğu memnuniyetsizliğini göstermek ister gibiydi. Veritas'ın yüzüne değil de onu getiren arabasına kızıyormuş gibi baktı. Ve devam etti.

-Zaten bomba değil sesin nedeni. Ama sesin kaynağını anlamaları biraz zaman almış. Silah sesinden daha fazla, bombadan daha az, kafa karıştıranda bu zaten... Aaa bir dakika...

Parmağını Veritas'a doğru uzatan Atilla, çalan telefonunu açtı. Herkes emir almışçasına öfkeyle soluklarını dışarı verdi. Atilla aldırmıyordu. Sırtını kalabalığa dönüp boynunu kaplumbağa gibi omuzlarının içine çekip konuşmaya başladı. "*Hayır, hayatım olay yerindeyiz.*" Veritas da dinlemeyi kesti, yolun kenarındaki çöpe yavaş yavaş giderek ağzındaki tütünü tükürdü. Tekrar yerine aynı yavaşlıkta dönerken herkes sessizce bekliyordu. Döndüğünde trençkotunun yan cebinden küçük pet şişe çıkarttı. Cepten çıkan şişeye herkes hafifçe gülümsedi. Veritas, memurların yüzüne bakmadan suyu tepesine hızlıca dikti. Atilla belli belirsiz özür dileyip telefonu cebine koyarken "*Kadınlar işte.*" dedi. Veritas, Atilla'nın yüzüne bakarak devam et işareti yaptı.

-Patlama ya da her neyse sebebini bulmak zor olmamış. Evinden fırlayanlardan birkaçı şu yüksek binanın önündeki transporterın altında cesedi görmüşler.

Herkes ilk defa görüyor gibi üzeri örtülmüş cesede baktı. Maktul oldukça iri olmalıydı, üstüne örtülen örtüyü kanıyla kır-

mızı renge boyamıştı. Bu yüzden ceset, termitlerin yuvasının ağzına yığılan kırmızı bir kum yığının andırıyordu. Veritas, Atilla'ya dönünce o da anlatmaya devam etti.

-Cesedi keşfedenler dehşet içinde kalmış. Cesedin kafası düşmenin etkisiyle paramparça olmuş, beyninin bir kısmı karşıdaki manavın sebzeleri örttüğü örtünün üstüne gelmişti. Birazı da hemen yandaki apartman kapısına yapışmıştı. Yayıldığı alan neredeyse 20 metre, kafatasının ana parçasını diğer apartmanın önünde bulduk, aradaki çöp konteynırına yapışmış sinir ve kas parçaları vardı.

Atilla susunca ekipten birkaçı kafasını kaşıdı. Midesini tutan bir memur yakındaki araca doğru yürümeye başladı. O memura tiksintiyle bakan Veritas, Atilla'ya döndü.

-Body Farm, hatıralarını anlatıyor gibisin.

Atilla, gülmekle nefes vermek arasında bir tıslama sesi çıkardı.

-William Bass burada olsa o bile şaşırırdı; iki yıl kaldım Tennessee'de, böyle bir şey duymadım.

-Transporterın altındaydı mı demiştiniz?

-Hayır demedik ama tam sayılmasa da evet, efendim, diye cevapladı bir memur, Atilla'dan önce. Veritas ona döndü:

-Adam trafik kazası sonucu ölmesin? Cesedi transporterın altına aceleyle itip kaçmışlardır belki.

-Onu da düşündük efendim. Yolda fren izi, çarpmadan dolayı araba parçası yok, araba sesi duyan da yok.

-Cesette boya izi yok, vur-kaç vakası olmadığından eminiz. Vücut öyle tuhaf biçimde parçalanmış ki trafik kazası bile olsa anlaşılması günler alır, diye araya girdi Atilla.

-Ne olduğunu bir an önce anlayıp şu nahoş ceset parçalarından kurtulmalıyız. Caddeyi temizlemek bile saatler alır. İntihar bombacısı filan olmasın, belki bomba elinde patlamıştır?

-Hayır, efendim bomba olduğu yönünde hiçbir bulgu yok demiştim, diye cevapladı olay yeri inceleme şefi.

O sırada alçalan bir uçağın sesi daha konuşmayı böldü. Herkes refleksif olarak kafasını kaldırıp uçağa baktı. Veritas'ın konuşmaya başlaması ekibin dikkatini tekrar savaş alanı gibi görünen caddeye çevirdi.

-Başka yerde öldürüp buraya atsalar bile böyle atmazlar. Tanıyan var mı adamı? Bu mahallede mi oturuyor?

Olay yeri ekip şefi cevapladı Veritas'ı:

-Hiç kimse tanımıyor efendim, gerçi tanınacak hali de yok ama üzerinden kimlik, cüzdan, ya da başka şey çıkmadı. Sadece kullanılmamış bir prezervatif ve yarısı yırtılmış bir fotoğraf...

Elindekileri Veritas'a uzattı. Fotoğraf başörtülü genç bir kadına aitti, arkasında bir yazı ya da işaret yoktu. Prezervatif ve fotoğrafa bakan Veritas, Atilla'ya döndü:

-İntihar demiştin değil mi?

Atilla önce ıslık çalar gibi bir ses çıkardı. Sonra devam etti:

-Hayır, demedim. İntihar edenler böyle kötü şakalar yapmaz. Akla en yatkın olasılık adam ölmeden bir nedenden dolayı üzerinde kimlik taşımadığıdır. Yalnız sağ kolunda Arapça "*Allah*" yazılı dövmesi var.

-Peki, Atilla, bana verecek başka bir şeyin yok mu?

Atilla önce etrafına baktı. Veritas'ın sorularından sıkıldığını artık gizlemiyordu.

-İlginç olan şu, tam otopsi yaptığımda eminim bel kemiği, kaburgalar, boyun omuru; adamın ne kadar kemiği varsa kırıldığını göreceğim. Karaciğer, akciğer gibi organlar patlamış, unufalak olmuş. Yazın ortasındayız, şu sabah saatinde bile sıcaklık 25 dereceye yakın. Ama biz cesedi bulduğumuzda ceset buzluktan çıkmış gibi soğuktu.

-Kendinden çok eminsin.

-Evet, çünkü olay yerine geldiğimde yaraları o kadar büyüktü ki derin yaraların içine dokunabiliyordum. Nasıl bu kadar soğuk olur, anlayamadım. Buzlukta bekletilseydi bunu anlardım. Adamın buraya nasıl geldiği muamma, sanki gökten düşmüş.

Atilla cümlesini tamamlayınca alçalan bir uçağın sesi konuşmayı böldü. Veritas uçağa bakarken ağzının kenarı ile gülümsedi. Herkes şaşırıp ona baktı. Cebinden çıkardığı paketten elinin ucuyla tütünü ağzına atıp keyifle çiğnedi. Paketi koyup işaret parmağıyla Atilla'yı işaret etti:

-Olayı sen çözdün, adam gökten düştü. Bu bir cinayet değil, kaza.

Elindeki prezervatif ve fotoğrafı gösterdi:

-Adam Orta Doğulu, bu prezervatif Türkiye'de satılmıyor ve fotoğraftaki kadın da büyük olasılıkla Arap asıllı. Kolundaki Arapça dövmeyi de hatırlayın. Uçağa kaçak binen kaçak yolcular kapıdan ya da pencereden giremez, ama kargo bölümünü kullanırsa fark edilmeyebilir. Orta Doğu'daki hava limanlarının güvenliğini düşününce zor bir şey değil. Geri zekâlı Arap, uçağın tekerlek boşluğuna saklanıp Türkiye'ye girmek istemiş. Normalde uçağın tekerlek boşluğuna saklananlar kalkıştaki sarsıntıyla kayısı gibi aşağı düşerler. Ama ülkesindeki sefaletten canı pahasına kurtulmak isteyenler tutunmayı başarabilirler. Uçakların tekerlek

kapakları yerden yarım kilometre yüksekteyken açılır ve kapanır, ama zaten kaçak yolcular yukarıdaki -45 derecede çoktan ölmüş olurlar. O yüksekte kutup teçhizatı ya da oksijen tüpünüz olsa bile aşırı hızlı dekompresyondan vurgun yersiniz ya da büyük hidrolik parçalar tarafından ezilirsiniz. Bu adama da bunlardan biri olmuş. Dışı donmuş içi belki nispeten biraz sıcak ceset; uçağın tekerlek kapakları açılınca 500 metre yükseklikten sakin sakin uyanan sokağa çakılmış. Bu yükseklikten bir ceset saatte 216 km hızla yere çarpar, sesin ve parçalanmanın nedeni bu olmalı. Boşlukları sen doldurursun Atilla... Şimdi, ortalığı toplayın.

Nadiren böyle uzun konuşan Veritas'a herkes şaşkınlıkla bakıyordu. Bakışlara aldırmadan geriye dönen Veritas, arabasına doğru aksayarak yürümeye başladı. Atilla kafasını sallayarak etrafa baktı. Olay yeri şefi, Atilla'ya döndü:

-Her şeyi geç, hadi prezervatifin yerli olmadığını da anladık, 216 km'yi nasıl hesapladı?

-Kim bilir, geceleri normal insanlar gibi bir kadına sarılıp uyumaktansa tavana bakan bir kaçıktır.

-Veritas ne demek peki?

Atilla kafasını sağa sola sallayarak şefe umutsuzca baktı:

-Bunu bilmek için Harvard'da okuman gerekir. Ama Harvard'da okusan sokaktan Orta Doğulu cesedi toplamazdın.

-Birader hep böyle aksi misin sen?

-İşimizi bitirelim itfaiye caddeyi temizlesin.

4

Konuşmamız, buraya nasıl geldiğimi hatırlamayacak kadar uzun sürmüştü. Ama adam hala ikna olmamıştı.

Saatime baktım çalışıyordu, vakit öğleyi gösteriyordu. Göz alerjim de beni unutmuş gibiydi. Adam binanın kenarında oturmuş, ayaklarını boşluğa sallamıştı. Sanki intihar etmek için çıkmamıştı buraya. İskeleden denizi seyrediyor gibi rahattı. Yüzü bana dönük değildi. Ama sesini çok net duyabiliyordum. Hava kurşuni bir renkteydi ve bunaltıcıydı. Adama yavaşça biraz daha yaklaştım. Kafasının arkasında gözleri var da sanki beni görmüş gibi seslendi:

-Orada kal!

Yerimde çakılıp kaldım. Bu bina ne binasıydı, hatırlayamıyordum. Kendimi tokatlar gibi kulağımdaki ikona birkaç defa dokundum. Ya lanet cihaz çalışmıyordu ya da yardımcılarım belli ki kahve almaya gitmişti. Şu yeni nesil züppeler, kahve onlar için oksijendi. Neden etrafta kimse yok diye içimden söylendim.

-Çünkü öğle vaktindeyiz, eski insanların hayaletlerin saati olarak düşündüğü sıcak ve kutsal vakit... Ölüler ayağa kalkar, efsaneler bir kez daha yaşanır bu vakitte.

Başımdan aşağı kaynar sular dökülmüş gibi irkildim. Bu adam düşüncelerimi mi okuyordu, yoksa farkında olmadan sesli mi düşünmüştüm? Hayalet deyince aklıma geldi. Binaya girerken Şeyda'yı gördüm sanki. Vintage tarzı bir elbisenin içinde önümden bir hayalet gibi geçmişti. Dikkatini topladım ama merdivenlerden çıkarken önümde hep o var gibiydi. Saçmalıyordum.

-Kurtarmayacak mısın onu?

Arkama döndüm, Şeyda da buradaydı. Vintage elbisesi, kızıl saçları ve uzun boyuyla arkamda duruyordu. Hayal görmemişim. Onun burada olması anlamsız geliyordu ama yanımdaydı işte. Yutkundum, çok güzel görünüyordu. Keşke burada yalnız olsaydık. Adamı gösterdi:

-Kurtarmayacak mısın onu, yoksa diğerleri gibi onu da mı öldüreceksin Shiva?

Şok, dalga dalga vücuduma yayıldı, yavaşça adama doğru döndüm. Ayağa kalkmıştı, o da bana doğru döndü, artık ürpermeye başlamıştım; oydu, ama nasıl olabilirdi, ölmüş olmalıydı!

-Şaşırdın değil mi? Dedim ya hayaletlerin vaktindeyiz.

Evet, oydu hem de dipdiri karşımdaydı. Biraz farklıydı; ağzı korkunç biçimde dudak uçlarından aşağı doğru ters at nalı biçiminde kesilmişti. Bu da ne böyle? Yaralar yeni olmalıydı, kan dudak kenarlarından aşağı akmış, gömleğinde büyük lekeler oluşturmuştu. Bağırmaya başladı:

-Öldürmeyecek misin beni Shiva? Öldürmezsen neler yapacağımı biliyorsun.

Bir adım geriye gittim, ben de binanın kenarındaydım. Attığım adım boşluğa geldi. Aşağı düşmeye başladım.

Sıçrayarak uyandım. Yatakta enlemesine yatıyordum ve ayaklarım boşluktaydı. Bu durum binadan düşmemi görmeme neden olmuştu belli ki. Doğruldum ve yatakta oturdum. Belki böylece kâbusun etkisi geçerdi.

Hepimizin sırları vardır. Ve bu sırlar bağımlılıklarımızla ilgilidir. Alkol, güç, aşk, artık neye bağımlıysanız sizin sırrınız odur. Rüyamda tüm sırlarımı görmüştüm: Şeyda, Shiva, Vishnu...

Ama o adamı görmem, bunu açıklayamıyorum. Müzakere timine ilk girdiğim yıllarda karşılaştığım bir adamdı. İntihar etmek için, rüyamdaki gibi yüksek bir binanın tepesine çıkmıştı. Onu aşağı inmeye ikna etmek için ben de oradaydım. İkna da ettim, sonrasında hayatımın en büyük pişmanlığını yaşattı bana.

Kısa boylu, sarı benizli sıradan bir adamdı. Köylü, evet onu ilk gördüğünüzde aklınıza gelen bu olurdu. Kalabalıkta görseniz dikkatinizi çekebilecek hiçbir özelliği yoktu. Yirmi yaşına kadar köyde yaşamış. Sonradan öğrendim, köyde de garip davranışlarıyla tanınan birisiymiş. Bilhassa kadınlardan kaçan, yalnız dengesiz bir tip işte...

İlkokulu zar zor bitirmiş, akabinde hafızlık kursuna gitmiş biraz, orada da tam uyum sağlayamamış. Ama sonrasında kafasını yüce fikirlere kaptırmış. Çevresindeki herkesin davranışlarını günah-sevap ekseninde değerlendirmeye başlamış. Babasıyla annesi uzun yıllar yaşanan şiddetli geçimsizlikten sonra ayrılmışlar. Köylülerin anlattığına göre aile içinde kavga hiç eksik olmazmış. Ayrıldıktan sonra iki küçük kardeşiyle annesi İstanbul'a gelmiş. O da babasıyla köyde kalmış.

Köydeki herkese, babasını mutsuzluktan kurtaracağını anlatmış. Bunu ulvi bir düşünce gibi anlatıyormuş. Doğal olarak babasının mutsuzluğunun sebebi de annesiymiş ona göre.

İşte o tam bu çıkmazdayken karşılaştık, aklındaki korkunç fikri hayata geçirmeye belki de cesaret edemediği için intihar etmek istemişti burada, İstanbul'da. Kafasına koyduğu intikam fikrini önce kendisine yöneltmişti; ve ben buna engel olarak bir canavarı kurtarmış, cini şişeden çıkarmıştım.

Bu olaydan birkaç gün sonra adam, annesiyle kardeşlerinin kaldığı eve giderek onları öldürmüştü. Olay yeri raporunu okudum, inanılmazdı. Adamı ikna etmek yerine onu aşağı atmalıymışım.

Sultanbeyli'de ışık alan geniş pencereli bir gecekonduda olmuştu her şey. Annesinin boynu ve kafası arkadan derinden kesilmiş, kadın defalarca bıçaklanmıştı evin içinde; *ulvi düşünce*...

Kadının cesedinin yanında üzerindeki beyaz gömleği kandan adeta kızıla dönmüş ve yamalı pantolon ve bir ayağında ayakkabı olan sekiz yaşında bir erkek çocuğu yüzükoyun yatıyordu. Onun da kafasının arkası ve sırtı derinden yarılmıştı. Yaraların arkada olmasını ve ayağındaki bir ayakkabıyı olay yeri raporunu düzenleyenler, çocuğun gözleri önünde ağabeyi annesini doğrarken bir süre donup kaldığı sonra kaçmaya çalışırken arkadan ağabeyi tarafından yakalandığı şeklinde değerlendirilmişti. *Allah kahretsin, kimi kurtarmıştım ben?*

Ölüm makinesinin ulvi düşünceleri bu kadarla kalmıyordu. Evin avlusunda sırt üstü yatan on beş yaşlarında bir kız çocuğu vardı. Ortanca kardeş... Oğlumla nerdeyse yaşıt... Karnının üstünde dantel ve miller, olay esnasında dantel işliyor olmalıydı. Ayaklarının dibinde başörtüsü ve koparılmış bir tutam saç, cinayet sırasında ağabeyi saçlarını tutup yolmuş olmalıydı. O sıska, deniz şeytanı gibi görünen adamda böylesine bir gücün olacağını asla tahmin edemezdiniz. Kızın yırtık çoraplarının fotoğrafını gördüm, günlerce gözümün önünden gitmedi kaçamayan o çaresiz sefalet içindeki ayaklar. Yüzünün sağ tarafı ve boynu derinlemesine kesilmişti. Kızın boynu öyle parçalanmıştı ki sol taraftaki kaslar ve deri, kafayı tuttuğu halde sağ taraftaki boyun omurları gövdeden tamamen ayrılmıştı. Kafasının sağ tarafı komple ezilmişti. Darbelerin şiddetiyle kemik ve kafatası pelteye dönmüştü.

Olayın şahidi yaşlı komşusu şok geçirmişti avluda olanları görünce. Yaşlı adamı sağ bırakması mucizeydi. İşi bitince kaçmamış, cinayet aletini kız kardeşinin yanına bırakmıştı. Ellerinin kanıyla, şok olmuş yaşlı adama dönüp "*Az önce babamı kurtardım, bir daha mutsuz olmayacak.*" diyerek yavaş yavaş yürüyüp oradan uzaklaşmıştı.

Olay yerine intikal eden polisler yaşadıkları dehşeti atlatınca eşkâli belirlenen katili aramaya başlamışlardı. Üç dört saat

sonra D-100 karayolunun üstünde bir otobüs durağında şu kapımıza kadar gelip zorla bize satmaya çalıştıkları Yasin kitapçığını okurken bulunmuştu katil. Önce kimsenin dikkatini çekmeyen bu adam, bir yolcunun kan lekelerinden şüphelenerek polisi araması sonucu yakalanmıştı. Ama o olduğu hemen anlaşılmamıştı. Deli sanılmıştı. Nereli olduğunu soran polise *"Her yerli"* olduğunu, nereye gideceği sorulunca da *"Allah nereye isterse"* diye cevap vermişti. Karakola götürülmüştü. Parçalar birleşince her şey ortaya çıkmıştı. Yaşlı komşusu, karakolda teşhis için camın arkasından katili görünce mesanesi boşalmış, olduğu yere herkesin içinde altına işemişti.

Canavarı ben de gördüm, öldürmemek için kendimi zor tuttum. Bu çatlak, birkaç ay sonra yargılaması devam ederken, hapishanede kendini asmıştı. Onunla karşılaştığım binanın çatısında o gün ölmeliydi aslında.

Bu olaydan sonra bir karara vardım, tehlikeli bir karardı bu. Shiva ve Vishnu oyunu, hangisini oynayacağıma gözlerim karar veriyordu adeta. İşte bu benim en büyük sırrım ve sadece bir dostum biliyor bunu.

"Dil, insanın evidir." diyen Heidegger doğru söylüyordu. Kurduğunuz cümlelerle bir insanı şatoda da yaşatabilirsiniz gecekonduda da. Kelimeler cenneti de cehennemi de yaratmaya muktedirdir. Freud'un sözüydü sanırım, söz ile sihir başlangıçta aynı şeylerdi; kelimelerin sihirli güçleri vardır. Ben de kelimelerin büyüsünden faydalanıyorum Shiva ya da Vishnu olurken.

Yasalara göre intihara yüreklendirmenin cezası 5 yıl hapistir. Bu eylem hayata geçerse ceza 10 yıla kadar çıkıyor. Polisler, sivillerin işlediği suçu işlerse ceza; 1/3 oranında artırılır. Yasalar da büyüye sıcak bakmıyor anlayacağınız.

Degüstatörü ikna ettikten sonra karakolda çay içip geç saatte eve gelmiştim. Elbiselerimi çıkarmadan kendimi yatağa atmış, uyuyakalmıştım. Sonrası böyle bir rüya, birkaç defa daha rüyamda görmüştüm bu caniyi, bu sefer ağzı ters at nalı gibi kesilmiş şekilde, bir buna bir anlam veremiyordum. Kâbuslarımda devin elini tutan çocuğa benziyordu. Bunu iş yerindeki psikoloğa sormalıydım.

Kalktım ve ilk yaptığım şey sesi kısılmış telefonuma bakmak oldu. Dört cevapsız arama hepsi de eski eşimden. Evlenmeden deli gibi âşık olmuştum ona ama şimdi ellerimle boğabilirim. Bu bir sır değil...

Derin bir soluk verdim. Ne demişler, bitmeyen aşk, aşk değildir. Birden nedensiz başlayan o sihir, bir gün aniden nedensiz biter. Deli gibi sevdiğiniz insanı gün gelir kendi ellerinizle öldürmek istersiniz, hatta çoğu kez öldürürsünüz de. Bunda şaşılacak bir şey yok. Ölüm, aşkın hakikati olduğu gibi aşk da ölümün hakikatidir.

Ama ne garip; bir şey çalmak hapislik suçtur, bir insanın yıllarını çalmanın hiçbir cezası yoktur. Keşke yasaları mülküne tapan puştlar değil de kalbi kırık sevgililer yazsaydı, neyse...

Yine oğlumu okuldan almamı söylüyordu yıllarımı çalan hırsız. Çocuklar, kurtulamazsınız onlardan, yüzünüze yapılmış dövme gibidirler. Müdürüm de mesaj bırakmış ayrıca, bugün çalışmadığımı bildiği halde özel bir iş için akşamüstü büroya uğrayıp uğrayamayacağımı soruyordu. Uğrayacağımı yazdıktan sonra Şeyda'ya bir iki esprili mesaj attım. Cevap olarak şu cadılar bayramının sembolüne benzeyen, gülümseyen kabak gibi emojiler geldi. Meşguldü belli ki...

Saate baktım, oğlumun okuldan çıkmasına iki saat vardı, rahatlıkla yetişirdim. Ağır ağır yaptığım geç bir kahvaltıdan

sonra, oğlumun okulunun çıkışındaki yokuşa aracımı park ettim. Çıkışa yakın saatte gelseydim, sokakta park edecek yer bulamazdım. Bunu bildiğim için herkesin imrenerek bakacağı bir yere park ettim, çıkış kapısının hemen önüne, *business class*. Saatime baktım çalışmıyordu, camına vurdum bir iki kez, kulağıma yaklaştırdım yine çalışmıyordu.

Zil çaldı, öğrenciler timsahlara yakalanmamak için Mara Nehri'ni geçen antiloplar gibi koşuyordu. Onları tembel bir timsah gibi izledim. Yoğunluk azalırken oğlumu fark ettim. Kapıya doğru yaklaşıyordu, onu beklediğimin farkında değildi, yanındaki arkadaşına bir şeyler anlatıyordu. O arkadaşını tanıyordum, çünkü oğlumun çok arkadaşı yoktu. Onda asperger sendromu var. Zekâsı çok yüksek, hatta matematiksel kavrayış ve uzamsal bulmacalarda okulun en iyisi ama duyguları tanıyamıyor, kendini ifade edemiyor. Bu da normal iletişimde bile zorlanmasına neden oluyor. Aklın çıkmazları işte...

Arkadan şişman bir çocuk yetişti, oğlumu hafifçe itti, tam arabadan inecektim, arkadaşı da o çocuğu itti. Elim arabanın kapı kolunda kendimi zor tuttum. Şişman ve iki arkadaşı "*ucube*" diyerek uzaklaştılar. Çocuğun yüzünü zihnime kazıdım. Kapıya gelince beni gördü, yüz ifadesi gevşedi, belli ki beni beklemiyordu. Olanları görmemiş gibi neşeli bir tavır takındım. İçimde öfke dalga dalgaydı. Arabaya bindi:

-Babaaa, dedi.

Arkaya yarım döndüm:

-Ne haber paşa?

Sağ elini hayali bir şapka varmış gibi kafasına getirip asker selamı verdi:

-İyidir Komiser`im, annem yok mu?

Gülümsedim:

-Biraz işi varmış seni eve ben bırakacağım. Nasıl gidiyor okul? Arkadaşlarınla aran nasıl?

Elindeki İngilizce kitabı kaldırdı, "*Sherlock Holmes and Baskerville Hound*" yazıyordu kitabın kapağında. Lisede dil eğitimini iyi veriyorlardı. Oğlum konuşmaya başladı:

-Genelde cinayet romanlarında ölenler insanlardır. Bu kitapta iki köpek ölüyor, tazının kendisi ve Mortimer'in spanieli. Ama asıl kurbanlar köpekler değil Sir Charles Baskerville'ymiş. Baba, neden yazar böyle yapıyor, okuyucular köpeklerden çok insanların ölümüyle ilgilendiği için mi?

Cevap vermek istemeyince böyle davranırdı. Konuyu değiştirip araya girmeme izin vermeden uzun konuşmalar yapardı. Onu Kandilli sırtlarındaki gösterişli rezidansa bıraktım. Ardından şubeye doğru yola koyuldum.

5

Oval şekiller hiyerarşiyi yok eder.

Bu yüzden siyah camdan yapılmış oval masanın etrafında oturan adamlar, Kral Arthur ve şövalyeleri gibi görünüyorlardı.

Odanın pencerelerini kapatan storlar gün ışığına engel oluyordu. İçerisi bu yüzden loş bir havaya sahipti. Modern zamanların zırhı olan takım elbiseleri içindeki bu adamlar, ayaktaki konuşmacıyı dinliyorlardı. Ortada ne Kral Arthur ne de taşa saplanmış Excalibur efsanesi vardı. Ama adamın söylediklerini bir kehanet gibi dinliyordu odadakiler:

-2,5 milyon yıl önce Doğu Afrika'da güney maymunu anlamına gelen Australopithecus adı verilen bir maymun türünden evrimleştik. Evrim sürecinden sonra bu erkek ve kadınlardan bazıları Kuzey Afrika, Asya ve Avrupa'ya göç ettiler.

Elindeki slayt oynatıcıya dokununca hafif karanlık odada ekranın beyaz ışığı parladı. Adam alnında biriken ter damlalarını işaret parmağıyla sildi. Ekranda NG dergisinin kapağından alınmış gibi etrafındaki kayalarla uyumlu derisiyle maymunumsu bir insan fotoğrafı belirdi. Hafif kambur, saçı sakalı birbirine karışmıştı ve elinde sopa vardı.

-Avrupa ve Batı insanı, Homo Neandertlensis, Neandertal Vadisi insanı, oldukça güçlüydü...

Elindeki slayt oynatıcıya tekrar dokununca ekranda yan yana üç fotoğraf daha belirdi. Onlar da tarih öncesine aitti. İlk fotoğraftan biraz daha farklı görünüyorlardı. Ama onların etrafı da dağlık ve çoraktı ve ellerinde ilkel silahlar tutuyorlardı. Ayaktaki adam, fotoğrafları sırayla lazerle işaretleyerek anlatmaya başladı:

-Asya'nın doğusunda Homo Erectus -dik adam-; Endonezya ve civarında ortaya çıktı. Homo Soloensis –Solo Vadisi İnsanı- ve 2010'da Sibirya'daki Denisova Mağarası'nda bulunan Homo Desinova... Peki ya şimdi?

Salon sessizliğe gömülmüştü, adam önündeki cam sürahiden eline aldığı bardağa biraz su doldurup içti. Suyu yutmadan önce ağzında çevirdi. Herkese gülümseyerek baktı. Özellikle masanın başında bir parmağı şakağında diğer parmakları dudaklarını kapatmış adama. Zorlukla yutar gibi yaptıktan sonra diğer eliyle aldığı peçeteyle dudaklarını sildi. Bardağı ve peçeteyi bıraktı. Kendini dinleyenlere baktı, bir sandalye hala boştu, alnı hafifçe gerildikten sonra yüzü gevşedi:

-Teşekkür ederek sözü yönetim kurulu başkanımız Davut Bey'e bırakıyorum.

Herkes masanın en başında oturan adama baktı. Saçları hafif kırlaşmış, kemikli yüzüne rağmen gerdanı sarkmış adamın kıvırcık ve uzun saçları omzuna dökülüyordu. Başının tepesi açıl-

mış, şakaklarındaki saçlar da seyrelmişti. Kır saçları daha çok griye çalan bir tondaydı. Burnun üstüne düşen gözlüğünü orta parmağıyla düzeltti. Ayağa kalkıp yavaş adımlarla biraz önceki konuşmacının durduğu yere geçti. İki elini dua eder gibi açıp arkasındaki duvarda asılı fotoğrafı göstermeye başladı. Fotoğraftaki adam altmışlı yılların saç modeli, öne doğru uzanmış posdürü, uçları hafif alnına doğru kalmış kaşıyla Clark Gable'yi hatırlatıyordu. Yaşadığı dönemde dikkatleri üzerinde topladığı hemen anlaşılırdı. Ağlama ve gülmenin karışımı, sempatik ve düşünceli bir yüz ifadesi vardı. Orkestra şefi gibi görünen adam devam etti:

-Evrimleştik evet, bu size garip gelebilir. Ama yaşam felsefesi ile yolumuzu aydınlatan ve bize ilham veren rahmetli babam, Kur'an'da İsrailoğulları'ndan bazı kabilelerin maymuna dönüştüğünden bahseden ayetler olduğunu, bunun türler arası geçişin ve türleri geliştirmenin mümkün olacağını da anlattığından söz etmişti.

Adam tekrar kendini dinleyenlere döndü:

-Hikâyeler ne aradığımızdan bahseder hep. Dostunun ölümüyle yıkılan ve aynı akıbetin kendini de beklediğini kabullenmek istemeyen Sümer kralı Gılgamış; ölüme çare bulmak için dünyanın bir ucuna gider. Annesi, Aşil'i ölümsüz kılmak için yaralanmasın diye Styx Nehri'ne batırır. Daidalos İkarus'a balmumundan kanatlar takar. Promethus, tanrılardan ateşi çalar. Bütün insanlığın ortak ihtişamlı hayalinin enkazını seyrediyoruz... Peki ya şimdi dedi AR-GE şefimiz sunumunu bitirirken.

Slayt oynatıcıya tekrar dokununca ekranda bir photoshop çalışması çıktı. Agusto Rodin'in düşünen adam heykeliydi bu. Ama fotoğrafta çenesini tutmayan ve boşta kalan eli biyonik bir robot eliydi. O robotun elinden uzanan kablolar heykelin kafasının içine shoplanmış biyonik bir beyne bağlıydı. Bu yaratıcı

çalışmanın önüne doğru yürüyen adamın üstüne görüntü düştü. Şimdi iç içe gibiydiler. Kendine uzatılan bir şeyi hayal kırıklığıyla reddeder gibi kafasını hafifçe sağa sola sallayarak konuşmasına devam etti:

-Böyle olmamalıydı. Zayıf olmamalı, utanmamalı, acı çekmemeli ve ölmemeliydik. Bize öğretilen her şey; şeytan, yasak meyve, cennetten kovulma... Ölümcül bir hata ve sistem arızasıydı. Her insan alaşağı edilmiş bir Tanrı'dır. Şimdi hapsolduğumuz yeryüzünde kaybettiğimiz yeri tekrar alacağız.

Odadakilerin fotoğrafı tekrar görmesi için yana çekildi ve ekledi:

-Beyler, huzurlarınızda peki ya şimdinin cevabı Homo Perfectus, mükemmel insan.

Adam sözlerini bitirdiği anda odadakiler güçlü bir şekilde alkışladılar, Davut Bey'i. O sırada genç bir kadın odanın sağındaki kapıdan içeri bir gölge gibi süzüldü. Kendisine doğrudan bakmadan kulağını yaklaştıran Davut Bey'e bir şeyler söylemeye başladı. İki yana sarkıttığı ellerini açtı, omzunu silkti ve sonra iki adım geriye çekildi. Adam hızlıca herkesin yüzüne baktıktan sonra boş sandalyeyi işaret etti:

-Halis Bey'den haberi olan var mı?

-Dün akşam sekize kadar laboratuvarda birlikteydik, evine gidecekti sonrasında efendim.

Odayı sessizlik kapladı. Davut Bey, oturanları kucaklar gibi ellerini açtı:

-Dostlarım, bazı beyler beni bekliyormuş, onları görüp döneceğim, siz bensiz devam edin.

Onların cevap vermesini beklemeden kendinden önce çıkan kadını takip eder gibi odayı terk etti. Binanın köşesindeki ofisine doğru hızla yöneldi. Muhteşem bir boğaz manzarası vardı ofisinin, bu yüzden bekleyenler sıkılmamıştır diye düşündü. Ofise girince iki kişiyi gördü, biri oturuyordu, ellerini kucağında birleştirmişti ve sarı büyük bir zarf tutuyordu. Takım elbiseliydi. Diğeri ayakta odasındaki toplantı masasının üstündeki robot-canlı karışımı maketleri inceliyordu. Bunun için arkası dönüktü. Orta boyluydu, hafif kambur duruyordu. Krem rengi buruşuk bir trençkotu vardı. Kıvırcık saçları dağınıktı. Davut Bey odaya girince elindeki yusufçuk böceği maketiyle ona doğru döndü. Maketin baş kısmı böcek, kuyruk kısmı helikopterdi. Maketi sol eline alıp sağ eliyle trençkotunun cebinden kimlik çıkardı:

-İstanbul emniyeti cinayet masasındanım, bu bey de yardımcım. Toplantınızı böldük sanırım.

Davut, elindeki kimlikten ismini okuduktan sonra kimliği uzatırken adamın ters dönmüş kravatına baktı. Sonra sordu:

-Cinayet masası mı? Halis Öztürk cinayete mi kurban gitti?

Komiser soruyu duymamış gibi maketi aldığı yere bıraktı. Sonra Davut'a döndü:

-Soruları ben sorarsam daha az zamanınızı almış oluruz. Oturalım mı?

Cevabı beklemeden bir ayağı aksayarak yavaş yavaş yürüdü ve arkadaşının yanına oturdu Komiser. Davut da yavaşça masasının arkasındaki koltuğa oturup eline gözlüğünü alıp sapını ağzına değdirdi ve geriye yaslandı. Komiser'in mesafeli tavrı hoşuna gitmemişti:

-Sizi dinliyorum.

Komiser biraz önce incelediği maketleri gösterip sonra etrafındaki sinekleri kovalarmış gibi ellerini salladı:

-Burada tam olarak ne yapıyorsunuz?

Davut hafifçe gülümsedi, dudağının sağ kenarı yukarı kaydı, kibirdi bu:

-Bilimle aranız nasıl Komiser?

-Soğuk...

Davut'un gülümsemesi dondu. Adamın cevabı gibi kendisi de soğuktu. Davut adamı süzerek devam etti:

-En iyi çalışanlarımdan birinden sabahtan beri haber alamıyorum. Karşımda polislerini görüyorum, bir an önce konuya girseniz.

-Bunu söylemenin kolay bir yolu yok, o yüzden direkt söyleyeceğim. Çalışanınız Halis Öztürk bu sabah evinin bahçesinde ölü bulunmuş. Şehirde herhangi bir yakını olmadığından buraya geldik.

Davut masaya abanarak misafirlerine doğru eğildi. Bir elinde gözlüğü ellerini iki yana açtı:

-Nasıl?! Cinayet mi?

-Aksi ispat edilmediği sürece her ölüme cinayet gibi bakarız. Ama ilk tahlilde intihar gibi görünüyor. Her şeyi kontrol ediyoruz. Merhumun akıl sağlığı nasıldı?

-Dalga mı geçiyorsunuz?

-Hayır, ciddiyetle soruyorum.

-Tabi ki zihinsel bir problemi yoktu, ülkemizin en parlak zekâlarından olan birinden söz ediyoruz. CV'sini okuyun aşağılık kompleksine kapılırsınız.

Trençkotlu adam, Davut'u duymamış gibi devam etti:

-Kullandığı ya da bağımlısı olduğu bir madde var mıydı?

Islık gibi bir ses çıktı Davut'un ağzından, geriye yaslandı:

-Aklınızı kaçırmış olmalısınız. Herhangi bir bağımlı değil burada üst düzey bir çalışan, temizlikçi bile olamaz. Her kademedeki çalışanlarımızı titizlikle seçeriz.

-Kendine zarar verme, mazoşistik kişilik bozukluğu filan? Son zamanlarda stres altında olabilir miydi?

-Neden böyle sorular soruyorsunuz?

Komiser yardımcısının uzattığı zarftan bazı fotoğraflar çıkarıp masaya iskambil kâğıdı açar gibi tek tek koydu:

-Şu fotoğraflara bir bakın. İntihar edenlerin çoğu aklı başında insanlardır ama hangi aklı başında insan böyle intihar eder?

Davut, Komiser'in masaya yaydığı fotoğraflara bakmaya başladı. Önce fotoğrafı tutmak için kalkan eli garip biçimde havada kaldı. Yüzüne tiksinti ve şaşkınlık oturdu. Daha düne kadar kanlı canlı, toplantı masasında dışarıdaki insanların aklının almayacağı şeyleri konuştuğu Halis Öztürk'ün cansız bedenin fotoğraflarına baktı. Çırılçıplaktı. Çarpık bedeni, düştüğü yerde onu bir yaratık gibi gösteriyordu. Kenardaki fotoğrafta yüzünün yakından çekimi vardı. Dudak uçları hafifçe aşağı doğru kesilmişti. Davut fotoğrafı eline alıp iyice baktıktan sonra bıraktı. Komiser'e döndü:

-Aklım almıyor, benim tanıdığım Halis, böyle bir şeyin şakasını bile yapmaz. Ağzını kendi mi kesmiş?

- Bir cinayet değilse yüksek olasılıkla evet kendisi kesmiş, kendine zarar veren insanlar çoktur. Vücudu tıraş edilmiş, özel

bir ana hazırlanır gibi. Öyle sessiz hareket etmiş ki sabah kapıcı bulmuş cesedi. Klasik olacak ama dün akşam dokuzla on iki arası nerede olduğunuzu sorabilir miyim?

-Şimdi de benden mi şüpheleniyorsunuz?

Davut öfkeyle ayağı kalktı. Komiser oturmasını işaret etti:

-Sakin olun, sadece olasılıkları eliyoruz, sizi şimdilik suçlamıyoruz.

-Şimdilik mi?

Davut oturdu ama öfkesi geçmemişti:

-Vali Bey'in de iştirak ettiği bir kokteyldeydik. Orada olduğumu en az yüz kişi görmüştür. Ve saat iki gibi oradan yardımcım ve şoförümle ayrıldım.

-Ben de öyle düşünmüştüm. Kontrol etmemiz gereken bazı şeyler var. Bu arada Halis Öztürk'ün ofisi ve bilgisayarını incelemek için arama emri getireyim mi?

Davut cevap vermeden ayağı kalktı. Maketlerin olduğu masaya gitti. Biraz önce Komiser`in elindeki yusufçuk böceği maketini hafifçe düzeltti. Sonra Komiser`e bakmadan masaya geri döndü. Diafono dokunup misafirlerine döndü:

-Tabii ki Komiser, bu binada her şey kitabına uygun yapılır.

Diafondan kadın sesi geldi:

-Buyurun efendim?

-Şükran Hanım misafirlerim çıkıyor, yolcu eder misiniz?

Veritas dönüp:

-Merhumun son zamanlarda dengesiz bazı tepkileri vardı demiştiniz değil mi?

Davut gerginlikle ayağa kalktı:

-Hayır, öyle bir şey demedim. Başka bir şey var mıydı Komiser?

Veritas hafif gülümseyip kartvizitini Davut'un oturduğu masaya bırakıp kapıya yöneldi. Davut koltuğa oturup ellerini çenesinin altında birleştirdi. Önce fotoğrafları alıp kartvizitini masaya bırakarak işaret parmağıyla kartvizite iki defa vuran Komiser'e baktı. Sonra da kapıyı açan sekretere... Memurlar odadan çıkarken onu başıyla selamladı. O da onlara beli belirsiz mukabele etti. Memurlar çıkınca derin bir nefes aldı. Kartviziti alıp okudu, buruşturup çöpe attı. Hafifçe koltuğunda dönerek arkasındaki fotoğrafa baktı. Biraz önce sunum yaptığı odadaki fotoğrafın aynısıydı. Merhum babası düşünceli düşünceli ona bakıyordu. Babası değil, Machiavelli haklıydı. Ağzından homurtuyla karışık tek cümle çıktı:

-Korkutmak, sevdirmekten daha güvenli!

6

Adını değiştirmekle her şeyin değişeceğini sanır insan.

Bizim teşkilatta sık sık dairelerin, birimlerin, müdürlüklerin adı değişir, kıyafetlerin rengiyle ve şekliyle oynanır. Bina aynı bina, müdürler aynı müdürler, gerçeklerden kaçış aynı kaçış... Biz aynı biz olarak kalırız; biraz daha renkli, biraz daha cilalı ve biraz daha karmaşık...

Oğlumu bıraktıktan sonra İlhami Müdür'e uğramak için merkeze yöneldim. Bizim müzakere timi, gasp büro amirliğine bağlıdır. İlhami Müdür de gasp büronun başındadır. Tam bir talim çavuşudur; uzun boylu, anında gerilen ve küfürbaz... Kır saçlarının ve esmer yüzünün oluşturduğu kontrastla bal porsuklarını hatırlatır insana. Uzun ve kemikli yüzü her gün tıraşlıdır. Güce tapan birisi olduğu için çoğu kez üniformasıyla işe gelir. Basit bir adamdır ama kolay değildir. Çünkü bilirsiniz, basitle kolay

aynı şey değildir. Dostunuz da düşmanınız da olsa dikkat etmeniz gereken bir insandır. Bütün şube ona Lokomotif der, çünkü her türlü yasağa rağmen dumanı tüten sigarası ağzından düşmez. Masasında şaha kalkmış at şeklinde bir çakmak var, kuyruğuna basınca penisinden alev çıkan bir at, yurt dışı temaslarında Kanada atlı polisinden edindiği bir dostu İlhami Müdür'e hediye etmiş onu.

Lokomotif, İstanbul emniyet müdüründen emniyet genel müdürüne, oradan içişlerine kadar herkesi tanıdığını söyler. Palavra bence, öyle olsaydı çoktan üst görevlerde olabilirdi ama o hala Gayrettepe'de. Böyle düz bir adamın besin zincirinde buraya kadar gelmesi bile mucizedir. Peter ilkesi, bilirsiniz. Kişi, başarısız olduğu son noktaya kadar yükselir ve kendi sınırına dayanır.

Bizim büro Gayrettepe'de, Cevahir Otel'le Dedeman Otel'in arasında, ama Google haritalarda bulamazsınız. Çünkü trafik denetleme olarak geçiyor orada. Öyle ahım şahım bir bina değil, çarpık kentleşme ve dikey mimariden dolayı etrafımız dev binalarla kuşatıldı. Sık sık haberlerde o meşhur dar merdivenlerini görürsünüz, suçluların ensesinden tutarak indirdikleri iki tarafı yüksek demirli merdivenlerden bahsediyorum. Kamera açısına hiçbir zaman girmeyen hemen merdivenlerin yanında güvenlik kulübesi vardır bir de. Orada nöbet tutanların asla merdivenler kadar ünlü olamayacağını söyleriz.

O merdivenleri hızla çıktım. Yüzüm aşina olduğu için hiçbir engele takılmadım. Lokomotif'in odası en üst kattaydı. Oraya gitmek için asansörü kullandım. Asansör kırmızı etiketliydi, makine mühendisleri odası, bakımı yapılana kadar binilmez uyarısı asmıştı. Uyarıyı gören bile yoktu. Bizim meslekte ölüm; gecenin kıyısına tünemiş bir baykuş kadar yakındır. Lanet olası ödenek hiçbir zaman olmazdı, seken mermiden kurtulsak bile, bir gün asansörde ölecektik.

Kapıyı çalıp odaya girdim. Odada lokomotifle beraber dört kişi vardı. Hepsinin yüzü de evcil hayvanları ölmüş gibi asıktı. Her zaman farklı tipler, Nuh'un Gemisi gibi burası. Diğer ikisini tanımıyordum ama müteahhit gibi görüneni tanıyordum. O, geçen seçimde oy vermediğim ve gelecek seçimde de oy vermeyeceğim büyükşehir belediye başkanıydı. Pencere açıktı, klima da. Herhalde içilen sigara dumanı, hala sağlamsa, sensorları çalıştırmasın diye. İçeri girdiğim anda oturduğu yerden kucaklayacak gibi iki elini açtı Lokomotif:

-Talat gel, misafirlerimle tanış. Talat en taşaklı arkadaşlarımızdandır.

Hepsinin elini teker teker sıktım. Tokalaşırken sanki göz ucuyla aşağı doğru kaçamak bakış attılar. Taşaklı olduğumdan emin olmak istiyorlardı belki de. Tabii grubun liderinin elini sıkarken "*başkanım*" demeyi unutmadım. Tam karşılarına oturdum ve gerçekten niye çağrıldığımı merak etmeye başladım. Lokomotif aklımı okumuş gibi bana döndü:

-Başkanımın bir sıkıntısı var Talat, çözmemiz gerekiyor, çünkü o bizim her sıkıntımızı çözüyor.

İnsanlar, erdemlerinden çok ahlaksızlıklarıyla işbirliği yapar ve yönetilirler. Büyük ihtimalle teşkilatın değil Lokomotif'in kişisel sıkıntılarını çözüyordu adam. Lokomotif'e dönüp:

-Müdürüm polislik dışında başka iş yaptığımızı bilmiyordum, dedim.Lokomotif oturduğu yerden doğruldu, bana doğru yaklaştı. Salem yargıçları bakmaya başladı. Bir Etopya atasözü vardır, akıllı köylü; büyük efendisinin karşısında yerlere kadar eğilir ama sessizce osurur. Benimki biraz sesli olmuştu.

-At hayalarına konmuş kelebek değiliz. Biz de bir çeşit askeriz. Emir verme konusunda iyi olanlar emir alma konusunda da iyi olmalı.

Sonra nişan alır gibi bana baktı, hafifçe bana doğru eğilip sadece benim duyacağım ses tonuyla:

-Yeri gelmişken, başkalarının yanında emirlerimi sorgulama.

Geriye doğru yaslanıp ses tonunu normale çevirdi:

-İyi bir hafızan var, bunu hep hatırlayacağına eminim.

Onun çöplüğüydü ve onun kuralları geçerliydi. Eh artık, partinin çirkin kızı gibi davranmaya gerek yoktu, ellerimi iki yana açtım. Misafirlere döndüm. Lokomotif ağzını bozduğu için kıçları koltuğa yapışmış gibi duruyorlardı. Aldırmadım:

-Sizi dinliyorum.

Belediye başkanı önce oturduğu yerden rahatsız olmuş gibi oynadı:

-İki ay sonra seçimler var.

Başkanın sağındaki adam araya girdi:

-Seçimlere az bir zaman kaldı.

Belediye başkanı adama ters ters baktı:

-Bunu yapma!

-Neyi başkanım?

-Söylediğim cümleyi farklı kelimelerle tekrar etmeyi...

Adam kafasını sallayarak başkanı onayladı. Başkan bana dönüp:

-Dediğim gibi iki ay sonra seçimler var, biliyorsunuz.

Tam olarak bilmiyordum ama biliyormuş gibi ben de kafamı salladım. O da beklediği işareti almış gibi sağındaki biraz önce azarladığı adamı göstererek devam etti:

-Kampanya müdürüm Kayra Bey, kendisi siyasal iletişim uzmanıdır. Maalesef bir çıkmaz içindeyiz.

Adam yine araya girdi:

-Bir labirente sıkışıp kaldık sanki.

Başkan bu sefer tam posdür döndü adama:

-Yine yaptın.

Adam ne yaptığını anladı. Tutamıyordu kendini sanki. Kalabalıkta kavga eden karı-kocalar gibi çok eğlenceli tiplere benziyorlardı. Lokomotif'in kızmayacağını bilsem, kahkahayı patlatacaktım. Yardımcısına bir süre ters ters bakan başkan, bir şey olmamış gibi bana döndü:

- Müdürümü de ziyaret etme nedenim bu. İstanbul'un her yerine asacağımız benim fotoğraflarım olan afişlerden yüz bin tane bastırdık. Sokaklara asacağımız küçük afiş bunlar. Fotoğrafı, bir foto muhabirin çektiği fotoğraflar arasından seçtik. Afişler basıldı ve sonra farkına vardık ki, fotoğraf için muhabirle telif anlaşması yapmamışız. Adam afişlerimiz için fotoğraf başına yüz lira istese –ki kesinlikle fazla isteyecektir- 10 milyon lira tutar. Bu rakamı ödesek kampanya bütçemiz için büyük bir gedik, afişleri kullansak tazminat çok daha fazla, afişleri atsak onları bastırmanın rakamını söylesem şaşırırsınız. Yani önümüzde üç seçenek var, üçü de birbirinden beter.

-Meksika açmazı yani, dedim. O, beni duymamış gibi:

-Efendim?

İletişim uzmanı bu sefer başkana doğru eğilerek fısıldadı, Lokomotif gibi hepimizin anlayacağı sesle durumu açıkladı:

-İki ucu boklu bir değnek yani başkanım.

Başkan anladığını gösterircesine kafasını salladı. Herkes bana bakıyordu. Eski Babil'den beri tarih boyunca benim yaptığım işi yapanlara hep problemi çözen kişi olarak bakmışlar. Bu yüzden odada asıl uzman bendim, şapkadan tavşanı çıkarmalıydım.

Amerika'da Lucasville Hapishanesi'nde sekiz gardiyanın esir alınıp işkence edildiği ve günlerce süren bir rehine vakası yaşanmıştı. Öyle boktan bir sebeple patlak vermişti ki olay şaşarsınız. Ohio eyaletinin en büyük hapishanesinde Aryan Kardeşliği'nden Siyahî Gangsterlere, Latinlerden zenci Müslümanlara kadar her tür suçlu vardı. Ama isyanı en uslu gruplardan biri sayılan Müslüman grup başlatmıştı. Sebep; tüberküloz testindeki fenol maddesinde alkol olduğundan bu testi inançlarına aykırı buluyorlardı. Barışçıl bir protesto kusursuz bir isyana dönüşmüştü. Çünkü içeride kırmızı ışıkta geçenler değil tecavüzcüsünden soyguncusuna, sübyancısından katiline her türlü vahşi hayvan vardı. 1972'de kurulan ve 1600 civarında mahkûmu barındıran Lucasville, ülkenin en güvenlikli hapishanesiydi ve hücre bloğu kapıları elektronik kumandalı olduğundan operasyon yapılamamıştı. Görüşmeler tıkanınca isyancılar ülkenin en önemli arabulucusu Avukat Niki Schwartz'ı istemişlerdi konuşmak için. Niki, günlerdir çözülemeyen olayı 1-2 saatte çözmüştü. Çünkü pazarlık; bir bilim değil sanattır. Daha sonra bunun nasıl başardığını soranlara tek yaptığım isyancıları dinleyip onlara dışarıdan nasıl göründüklerini söyledim diye cevap vermişti. Karşımda beklenti dolu gözlerle bana bakan başkan ve adamlarının da dışarıdan bir bakışa ihtiyaçları vardı.

Çocukken aklımızdaki her şeyi ebeveynlerimizin bildiğini düşündüğümüzden yakayı ele veririz. Karşımda oturup benden işlerini çözmemi bekleyen üç kişi de aynı sendromu yaşıyordu. Bildikleri her şeyi fotoğrafçının da bildiğini var sayıyorlar-

dı. Normaldir bu, stres altındayken en ilkel yapımıza döneriz. Zihnimiz de yedi yaşındaki bir çocuğun zihni gibi çalışır. Başkana bakıp:

-Fotoğrafçı afişlerin basıldığını biliyor mu?

-Hayır, bilmiyor ama eninde sonunda öğrenecek. Afişler asıldığında kendi fotoğrafını tanıyacaktır.

-Telefonu var mı sizde?

-Tabii, deyip aynı anda kafalarını salladılar.

-Arayın ve telefonu bana verin.

Gözlerini fal taşı gibi açtılar. Kampanya danışmanı tehdit eder gibi parmağını bana doğrulttu:

-Bakın bu işin şakası yok, adam afişin basıldığını öğrendiği an milyonlarca lira zarara gireriz!

-Politikacıların zarar ettiğini hiç görmedim. Ama merak etmeyin durum söylediğiniz gibiyse Willy Wonka'nın altın biletini bulmuş gibi sevineceksiniz. Uzatmayın da arayın.

Çok inanmamıştı adam ama başkanın onayıyla aradı ve telefonu bana uzattı:

-Adı Fehmi Altun...

Telefonu aldım, çalıyordu, biraz sonra açtı:

-Alo?

-Merhaba, Fehmi Altun'la mı görüşüyorum?

-Evet, siz kimsiniz?

-Talat Toksöz, sayın büyükşehir belediye başkanımızın kampanya danışmanlarındanım. Kendisi de şu an yanımda ve bizi

dinliyor. Fehmi Bey, biz önümüzdeki seçimler için afiş konusunu görüşüyorduk. Afiş için baktığımız yüzlerce fotoğrafı gözden geçirdik, son birkaç fotoğrafta kararsız kaldık. Hepsi çok güzel, bu fotoğraflardan biri de size ait, web sayfanızda gördük. En az 100 bin afiş basmayı planlıyoruz. Kullandığımız fotoğraf afişlerle beraber bütün İstanbul sokaklarını süsleyecek ve herkes görecek. Tabii bu afiş kampanyamızın da yüzü olduğundan basında yer alacak. Teliften dolayı kampanya sayfamızda fotoğrafçının da ismi yazılacak. Eğer sizin fotoğrafınızı seçersek bize kaç lira ödeyebilirsiniz?

Telefondaki adam duraksadı, ama asıl şaşkınlık odada, yanımda yaşanıyordu. Başkan şaşkınlıktan ağzını kapattı. Lokomotif, oldukça keyiflendi. Ağzına bir sigara alıp atını ateşledi. Fotoğrafçı şaşkınlık yaşıyordu:

-Yani.... Ne diyeceğimi bilmiyorum. Teşekkür ederim teveccühünüz için. Ama ben çok kazanan birisi değilim. Öyle yüksek ücretler ödeyemem.

-Anlıyorum Fehmi Bey, zaten biz de sembolik bir rakam düşünüyoruz, kampanyamıza bağış gibi. Asıl kazanan siz olacaksınız. Fotoğrafınızı ve sizi bütün ülke tanıyacak.

-Şey 200 dolar verebilirim, yani şu sıralar işler de iyi gitmiyor.

-Ben başkanıma bir sorayım, deyip telefonun ahizesini kapattım. Başkana:

-200 dolar ödeyebilirmiş.

Başkan makak maymunu gibi açıp gözünü, kafasını beni onaylarcasına hızlı hızlı salladı. Telefonu tekrar ağzıma yaklaştırdım:

-Fehmi Bey hayal kırıklığı yaşıyoruz burada. Başkanımız tekrar seçilecek büyük olasılıkla, size bir şans vermiştik ama 500 dolar ödeyebilirseniz, bunu tamamlanmış bir iş olarak göreceğiz. Hemen bir yetkili gönderip kampanya anlaşması imzalarız.

Adam biraz tereddüt etti, ben devam ettim:

-Kariyeriniz adına böyle bir reklam fırsatının bir daha elinize geçmeyeceğini düşünün. Belki de başkanımız başka fotoğraflar için de sizi tercih eder.

Adam bir nefes verdi:

-Tamam, 500, gönderin adamınızı.

Teşekkür edip telefonu kapatarak başkanın yanındaki adama uzattım. Sonra başkana dönerek:

-Biraz önce 100 bin afiş ve 500 dolar kazandınız. Dedim ya politikacılar asla zarar etmez.

Bir süre sessiz kaldık. Lokomotif sigarasını keyifle üfledi:

-Çıkabilirsin Talat.

Ayağa kalktım. Başkan da ayağa kalktı ve elimi kuvvetle sıktı. Diğer eliyle yardımcısının uzattığı kartviziti verdi:

-Talat Bey, ne zaman ihtiyacınız olursa, direkt telefonum.

Kartviziti alıp okuyup cebime koydum, teşekkür edip Lokomotifi başımla selamlayıp odadan çıktım.

Şimdi uğrayacağım ikinci yer vardı. Bizim teşkilatın kadrolu psikoloğuna. Hepimiz görev gerilimini taşıyamaz hale geldiğimizde ona uğrarız. Belli bir süre uğramayanlar zorunlu olarak gönderilir. Saatime baktım yine çalışmıyordu. Psikoloğun odasının kapısı açıktı ve her zamanki gibi bir şeyler okuyordu. Açık

kapıya iki defa vurdum. Hafifçe gülümseyerek kafasını kaldırdı psikolog:

-Buyurun, oturun, dedi.

Kapıyı kapattım. Psikoloğa:

-Bugün çalışmıyorum, Lokomotif çağırmıştı, size de uğrayayım dedim.

Geriye yaslandı, kolları kıvrılan beyaz gömlek giymişti, ceketi askıdaydı. Ve takımı tamamlayan pantolonla kusursuz bir fırtına gibi görünüyordu:

-İyi ettiniz, sizi dinliyorum, zaten kimseyle de randevum yok, dedi.

-Boşandığımdan beri, nasıl söylesem, çok yalnızım, biliyorsunuz.

-Bilmiyordum, durumunuzu biraz daha açıklar mısınız, dedi. Ve geriye yaslandı.

-Peki, dedim.

Çok çekici görünüyordu. Ayağa kalktım. Masayı dolanıp aniden öptüm onu. Oturduğu yerde kalmıştı. Şaşkınlıkla baktı:

-Devam et, dedi.

Uzunca ve tutkuyla öptüm. Elimle sol göğsünü sıktım, O da dilini ağzıma sokmaya çalışarak tepki verdi. Panikledim, ya gören olursa diye. Öpmeyi bırakıp sarıldım ona, teninin kokusuna bayıldım. Sonra yerime geçtim:

-Şeyda kendimize gelelim şimdi olmaz!

-Neden başın mı ağrıyor?

Gülümsedim, o devam etti:

-Bir yabancı gibi girip konuşman sonra böyle olması çok hoşuma gidiyor.

Elimle göğsünü işaret ettim:

-Sıktığım için özür dilerim, aniden ne yaptığımı bilemedim.

-Çok kabaca oldu Talat, birini sıkıp diğerine dokunmaman...

İkimiz de kahkaha attık. Çılgının ve edepsizin tekiydi, buna bayılıyorum. Sonra o konuştu:

-Zamanın varsa kahve ısmarlayayım.

-Belki daha sonra Şeyda, annem yoğun bakımda ona uğramam gerek.

Çalan telefonuna baktı, yüzü değişti:

-Nişanlım, açmam gerek.

Ne yaparsın der gibi kafasını eğdi, elimle görüşürüz deyip odadan çıktım. Boşanmadan önce de dikkatimi çekmişti Şeyda. Uzun boyu, doğal kızıl saçları, inci gibi dişleri ve sürekli spor yapmanın getirisi olarak fit bedeniyle çoğumuz için onu görmek bile doğal terapiydi. Benden 13 yaş küçüktü. Sanırım şubede onu gören bütün bekârlardan evlilik teklifi almıştır. Ne kadar doğru bilmiyorum ama söylentilere göre birkaç kez tutuklulardan bile teklif almış. Ona karşı hislerim ilk gördüğüm günden beri güçlüydü. Ama boşanma aşamasındayken bu duygularımı dizginledim. Bu sırada o da valinin yardımcılarından biriyle nişanlandı. Boşanma sürecinde de gittim yanına. Sık sık mesajlaşırdık, yaptığım işten dolayı psikoloji bilgim iyiydi ve bu aramızda saatler süren yazışmalara neden oluyordu. Sonra onun bir erkeğin dış görünüşü ve yaşından çok; zekâ, bilgi ve entelektüel kapasitesine önem veren

bir sapsoseksüel olduğunu fark ettim. Hatta kendinden yaşlı erkeklerden hoşlanıyordu. Benjamin Franklin ilkesi; genç ve yaşlı sevgili arasında tercih yapmak zorunda kalırsan yaşlıyı tercih et, demiş Franklin. Daha fazla minnettar kalır gibi acayip bir de sebep eklemiş, belki Şeyda gizli bir Franklin hayranıdır, neyse.

Kim ne derse desin, aşkın ilk kıvılcımında görsel beğeni ve fiziksel çekicilik önemlidir. Şeyda da bunun ikisi de fazlasıyla var. İlk görüşte aşk doğru bir tespit, beynin ilk değerlendirdiği şey fiziksel çekiciliktir. Şeyda'yı ilk gördüğümde göreve yeni başlamıştı ve odama girip bana bir şey sormuştu. O anda bende bir şeyler hareketlenmişti. Belki sadece birbirimizi sık sık gördüğümüz için işi pişirmişizdir. İş yerindeki evlilik ve kaçamaklar bununla ilgili. Yan yana oturduğum birlikte çalıştığım insanlar bana bakmaz diye düşünmeyin. Bir bakmaz, iki bakmaz, üçüncü de silahı doğrultur. Ben de öyle yaptım. Nasıl mı?

Ona bir gece yarısı Mine Geçili'nin "*Gece Kirpikli Kadın*" şarkısını yolladım. Mesajımı gördükten sonra epey bir sessizlik oldu. Baltayı taşa vurduğumu düşündüm. Kadınlar devletler gibidir, kalbinizi rehin aldıklarında rehine karşılığı hiçbir fidye ödemezler. Bana ilgisini doğru okuyup okumadığımı düşünürken Fatih Kısaparmak'ın "*Söylemesem de*" parçasını gönderdi. Aslında şarkılar her şeyi anlatıyordu, bizim kuracağımız bütün yaldızlı cümlelerden daha da iyi. Sonra aşkımı itiraf ettim. Karmaşık bir durum içindeyiz. O hala nişanlı, ben boşanmış ve gizli gizli buluşuyoruz.

Annemi ziyaret etmek için doğru hastaneye gittim. "*annem*" dediğim gerçek annem değil aslında, gerçek ailemi tanımıyorum. Ama şu an yoğun bakımda yatan kişi ve merhum eşi beni büyüttüler. Gerçek bir anne ve baba gibi... Ben boşanmadan önce annem tek başına yaşıyordu, ama beyninde pıhtı atan bir damar

onun hafızasını alt üst etmişti. Bir alzheimer hastası gibi kronolojiyi karıştırıyordu. Yanına bir yardımcı tuttum. Boşanmamdan sonra da onu daha sık ziyaret ettim. Geçen gün, yürütecini kullanmadığı için düşüp kalçasını kırdı. Ona ambulansta yetiştim. Düşmenin etkisiyle komaya girdi. Şimdi yoğun bakımda, konuşmuyor, yemek yemeyi reddettiği için burundan sıvı ile besleniyor. Böyle giderse doktor, midesini delip tüp takacağını söyledi.

Hastaneye girdim, yoğun bakımı ünitesinin olduğu ikinci kata çıktım. Sadece beş dakika görebiliyordunuz burada hastanızı. İsmimi bankodaki görevliye yazdırıp çağrılana kadar beklemek için boş koltuklardan birine oturdum. Çok beklemedim. Yoğun bakım hastalarının yanına geçmeden maske, başlık, önlük, eldiven ve galoşu giydim. Önlüğün bağlanmasına ve maskenin takılmasına her zamanki gibi görevli yardımcı oldu. Yeni hastanelerde yoğun bakıma girmek, yüzüğü Mordor'a götürmek kadar zor.

Tek kişilik odanın kapısına geldim. Odanın otomatik kapıları ve camı şeffaf olduğundan bütün hastaları koridordan görebiliyordunuz. Annem yüzünü hastanenin diğer binalarının göründüğü cama doğru dönmüştü. İçim cız etti, balkonunda, salonunda envai çeşit çiçek olan bu kadın, ruhsuz beton yığınlarına bakarak hayata gözlerini yumacaktı belki. Ben kapıya yaklaşınca tıslayan kapı açıldı. Ama annem duymamış gibi dışarıya bakmaya devam etti.

Elektronik cihaz dolu odaya baktım, odada doğal hiçbir şey yoktu. Kablolar ve cihazlarla doluydu. Makine parkı gibi görünüyordu burası. Yaklaşıp elini tuttum, yasak olmasına rağmen maskemi indirdim:

-Anne, ben geldim, dedim. Bana döndü ama yüzünün ifadesi hiç değişmedi. EEG cihazına baktım, bipleyen cihazda-

ki rakamlar 104'ü gösteriyordu. Annem yüzüme ifadesiz bakarken rakam sadece 105'e çıktı. Beni tanımıyordu, belki kıyafetlerimden dolayı doktor sanmıştı. Benden başka yakını da yoktu. Konuşmuyordu, dişlerini sıkıyor gibi dudakları kapalıydı. Doktor tıbben bu şekilde olmaması gerektiğini, konuşmasını ve yemek yemesini beklediğini söylemişti. Ama annem bunları yapmıyordu, belki ölümü istiyordu. Elini bırakmadım. Sessizce birbirimize bakıyorduk. Kapı tıslandı, dönüp bakmadım, görevli olmalıydı:

-Efendim ziyaret süresi bitti.

Dönmedim ve cevap vermedim. Kapı tıslayarak kapandı. Biraz daha kalmak istiyordum. Kapı tekrar tıslandı, dönmeden cevapladım:

-Birazdan çıkacağım, zahmet edip polisi çağırmayın çünkü ben polisim!

-Ben de polisim.

Hızla döndüm, benim gibi yoğun bakım elbiseleri giymiş adamın maskesi açıktı ve yüzü görünüyordu. Başlık takmadığından saçları her zamanki dağınıktı. Hafif kambur duruşu, buruşuk gömlek ve trençkotuyla her yerde tanırdım onu. İfadesiz bir yüzle bana bakıyordu ve iki eli trençkotunun cebindeydi. Dönem dizisi setinden çıkmış bir oyuncu gibi görünüyordu.

7

Yarı karanlık odadaki cihazların ışıkları, parlak bir gökyüzündeki yıldız kümelerinin ışıldaması gibiydi.

Onu dinleyen herkes, onun yalnız olduğunu hayal ediyordu ama yalnız değildi. Yayının başlamasına saniyeler kala isimsiz yoldaşlarına baktı. Teknik yönetmen, tonmyster, sesçi ve efektörden oluşan görünmeyen ordusu... Sonra da kafasını kaldırıp

yayın yaptığı küçük odaya göz gezdirdi. Diğer odadaki ışık, bazı gölgeleri arkasındaki duvara düşürüyordu, Platon'un mağarasında hakikatten uzak gölgeler gibi...

Odanın duvarları; piramit ve yumurta tipi süngerlerin kombinasyonlarından oluşmuş yalıtım malzemesiyle kaplıydı. Ama bunun altında taşyünü ve camyünü gibi ısı izolasyon malzemeleri vardı. Kauçuk ve çelik yaylı döşemelerle kaplı duvar... Hatta kapıdaki çelik ve mıknatıs şeritleri sayesinde koridordaki ayak sesleri veya çalan bir telefonun sesi gibi yayını sabote edecek gürültülerden yalıtılmıştı oda. Pahalı inşaat işiydi yayın odası.

İçinde bulunduğu oda ile arkadaşlarının olduğu kısım ses geçirmez bir camla ayrılmıştı. Yayın ve kayıt ekipmanları diğer taraftaydı. Bu tarafta sadece DJ'nin kullanabileceği ekipmanlar vardı. Önündeki ses mikserine ait kırmızı, mavi, yeşil ışıklar bir uzay gemisinin kaptan köşkünü anımsatıyordu. Seslerin toplanıp dağıtıldığı bu mikserler radyo yayıncılığının kalbiydi adeta. Mikserin üzerindeki faderlere, ekolayzırlara baktı. VU metreler, start alacak yarış arabalarının kadranlarındaki göstergeler gibi oynuyordu.

Odanın karanlığı ona hep ana rahmini hatırlatmıştı. Yeni bir dünyaya geçeceklerin karanlık bekleme salonu... Her yayın öncesi hissettiği heyecan mıydı doğum sancısı mı, emin değildi. Talkbackten yapımcının uyarısını ve geriye doğru sayımını duydu. "*Yayındayız*" uyarısıyla programının ruhuna işleyen, başlangıç müziğini dinlemeye başladı. Müzik bitince önündeki mikrofona bir dostunun kulağına fısıldayacak gibi yaklaştı ve yüz binlerin kendini dinlediğini bilerek çıkardığı notlara baktı ve saatlerce çalıştığı konuşmasına başladı:

-1912 yılında, şu an size seslendiğim radyoyu icat eden Gugliemo Marconi; icadının savaşlara son vereceğini ve insanlığa

ki rakamlar 104'ü gösteriyordu. Annem yüzüme ifadesiz bakarken rakam sadece 105'e çıktı. Beni tanımıyordu, belki kıyafetlerimden dolayı doktor sanmıştı. Benden başka yakını da yoktu. Konuşmuyordu, dişlerini sıkıyor gibi dudakları kapalıydı. Doktor tıbben bu şekilde olmaması gerektiğini, konuşmasını ve yemek yemesini beklediğini söylemişti. Ama annem bunları yapmıyordu, belki ölümü istiyordu. Elini bırakmadım. Sessizce birbirimize bakıyorduk. Kapı tısladı, dönüp bakmadım, görevli olmalıydı:

-Efendim ziyaret süresi bitti.

Dönmedim ve cevap vermedim. Kapı tıslayarak kapandı. Biraz daha kalmak istiyordum. Kapı tekrar tısladı, dönmeden cevapladım:

-Birazdan çıkacağım, zahmet edip polisi çağırmayın çünkü ben polisim!

-Ben de polisim.

Hızla döndüm, benim gibi yoğun bakım elbiseleri giymiş adamın maskesi açıktı ve yüzü görünüyordu. Başlık takmadığından saçları her zamanki dağınıktı. Hafif kambur duruşu, buruşuk gömlek ve trençkotuyla her yerde tanırdım onu. İfadesiz bir yüzle bana bakıyordu ve iki eli trençkotunun cebindeydi. Dönem dizisi setinden çıkmış bir oyuncu gibi görünüyordu.

7

Yarı karanlık odadaki cihazların ışıkları, parlak bir gökyüzündeki yıldız kümelerinin ışıldaması gibiydi.

Onu dinleyen herkes, onun yalnız olduğunu hayal ediyordu ama yalnız değildi. Yayının başlamasına saniyeler kala isimsiz yoldaşlarına baktı. Teknik yönetmen, tonmyster, sesçi ve efektörden oluşan görünmeyen ordusu... Sonra da kafasını kaldırıp

yayın yaptığı küçük odaya göz gezdirdi. Diğer odadaki ışık, bazı gölgeleri arkasındaki duvara düşürüyordu, Platon'un mağarasında hakikatten uzak gölgeler gibi...

Odanın duvarları; piramit ve yumurta tipi süngerlerin kombinasyonlarından oluşmuş yalıtım malzemesiyle kaplıydı. Ama bunun altında taşyünü ve camyünü gibi ısı izolasyon malzemeleri vardı. Kauçuk ve çelik yaylı döşemelerle kaplı duvar... Hatta kapıdaki çelik ve mıknatıs şeritleri sayesinde koridordaki ayak sesleri veya çalan bir telefonun sesi gibi yayını sabote edecek gürültülerden yalıtılmıştı oda. Pahalı inşaat işiydi yayın odası.

İçinde bulunduğu oda ile arkadaşlarının olduğu kısım ses geçirmez bir camla ayrılmıştı. Yayın ve kayıt ekipmanları diğer taraftaydı. Bu tarafta sadece DJ'nin kullanabileceği ekipmanlar vardı. Önündeki ses mikserine ait kırmızı, mavi, yeşil ışıklar bir uzay gemisinin kaptan köşkünü anımsatıyordu. Seslerin toplanıp dağıtıldığı bu mikserler radyo yayıncılığının kalbiydi adeta. Mikserin üzerindeki faderlere, ekolayzırlara baktı. VU metreler, start alacak yarış arabalarının kadranlarındaki göstergeler gibi oynuyordu.

Odanın karanlığı ona hep ana rahmini hatırlatmıştı. Yeni bir dünyaya geçeceklerin karanlık bekleme salonu... Her yayın öncesi hissettiği heyecan mıydı doğum sancısı mı, emin değildi. Talkbackten yapımcının uyarısını ve geriye doğru sayımını duydu. "*Yayındayız*" uyarısıyla programının ruhuna işleyen, başlangıç müziğini dinlemeye başladı. Müzik bitince önündeki mikrofona bir dostunun kulağına fısıldayacak gibi yaklaştı ve yüz binlerin kendini dinlediğini bilerek çıkardığı notlara baktı ve saatlerce çalıştığı konuşmasına başladı:

-1912 yılında, şu an size seslendiğim radyoyu icat eden Gugliemo Marconi; icadının savaşlara son vereceğini ve insanlığa

mutluluk getiren yeni bir çağın kapısını aralayacağına inanıyordu. Marconi'ye göre icadı sayesinde, iletişimde artık eksiklikler, boşluklar, yanlış anlamalar ve sırlar olmayacaktı. Marconi'nin icadından sonra günümüze kadar savaşlarda 200 milyondan fazla insan öldü. Bu arada bizler, iletişim kurmak için çok daha farklı yollar geliştirdik. Değişik araçlar icat ettik. Fakat bunlar; yalanlara, iletişim eksikliklerine ve cinayetlere son vermedi. Kullandığımız her yol, içinden çıkmaya çalıştığımız labirentin dolambaçlarını artırdı. Bilimin akıl almaz ilerleyişiyle kendi sonumuzu mu hazırlıyorduk?

Biraz sustu ve programının jenerik müziğinin araya girmesine izin verdi. Sonra elinde hazırladığı notları mikrofona ifşa etmeye devam etti:

-20 yıl kadar önce insanoğlunun genetik haritası çıkarıldığında herkes dünyanın bir anda değişeceğini zannetti. İyimserler; hastalıkların kökünü kazıyıp hayat kalitemizin artacağını söylerken kötümserler; yeni bir eşitsizlik türüne maruz kalacağımızı iddia ettiler. Genetik devrime hazırlıksız yakalandığımız aşikârdı. Asıl sorun şuydu, kontrolün ne kadarı kimdeydi? Bir dinleyicimiz hattımızda, merhaba?

-Merhaba Yağmur Adam, ne yazık ki çok az insan senin anlattığın karmaşık gerçeklerin farkında, bununla birlikte birçok şirket gen haritaları ile ilgili konularda aktif rol oynuyor. DNA bilgilerimizi kripto paralarla alıp satmanın mümkün olduğunu söylüyorlar.

Yağmur adam programına canlı katılanların zihinsel hazırlıklarına bayılıyordu. Bunu biraz da yayından önceki günler radyodan anonsla ve programın sosyal medya hesaplarından spot cümlelerle işleyeceği konuyu haber vermesine bağlıyordu.

Katılanlar bir onur gibi bunu lanse ediyorlardı. Bunu düşünerek katılımcıyı kışkırttı:

-Korkunç...

-Evet, Yağmur Adam korkunç... Okuduğum bir makalede şunlar yazıyordu: Tüketiciler, özel blok zincirindeki sıralanan sağlayıcılarından birini kullanabilecek veya DNA dizilerini başka bir sağlayıcıdan yükleyebilecek. DNA verilerine erişim kullanıcı tarafından kontrol edilecek. Ancak DNA verileri başka bir platformdan geliyorsa, üçüncü taraf veri erişimine izin veren bir anlaşma imzalamak durumunda kalacak. Birisi sizin DNA bilgilerinize dijital para kullanarak erişim sağlayabilecek; aynı zamanda bu bilgileri satın alma imkânına sahip olacak. Bu durumda size satın almayı onaylayıp onaylamadığınız konusunda bir bildirim gelecek.

-Tabi bu arada biyo-hackerlar türeyecek. Veri transferini de Amazon gibi bir alışveriş platformunda satacaklar. Teşekkür ediyorum.

Tekrar jenerik müziğinin yayınına izin verdi. Camın öbür tarafındaki arkadaşlarının mükemmel diyen el işaretlerine gülümseyerek karşılık verdi. Müziğin bitişiyle mikrofonu eliyle kendine yaklaştırdı önünde notları okumaya devam etti:

-Dün akşam YouTube'da garip bir video izledim. Videoda tek başına bir odada oturan, sarışın, gözlüklü, genç bir adam vardı. Profesyonel bir çekim değildi izlediğim video. Sahne kabul edeceğimiz bir oda, sanki bir yatak odası, loş bir ışıkla aydınlatılmıştı. Web kamerasıyla çekilmiş belli, belki adamın ofisiydi, çünkü etrafında bilgisayarlar, monitörler filan vardı. Genç adam, kollarını tuhaf bir şekilde başının üzerinde birleştirmişti. Yüzü kameraya dönük ayaktaydı, sanki bir çeşit dini ayin gerçekleşti-

riyordu. İngilizce konuşuyordu ama aksanından İngiliz olmadığı belliydi, sesine mekanik bir hava vermişti. Söylediği cümle beni şok etti. Aynen şöyle diyordu: *"Etrafımda bitler ışıldıyor, içimdeyse baytlar. Veri, kod, iletişim... Sonsuza kadar âmin..."*

Bu garip adamın İsveçli akademisyen Anders Sandberg olduğunu öğrendim. Transhümanizm adlı modern bir kült, belki de yeni bir din denecek inanca sahipmiş. İnsanlığın ötesine geçmek isteyen bir anlayış transhümanizim, insanlık ötesi gibi bir anlam kastediliyor zaten. İnternette adam hakkında biraz araştırma yaptım, daha da ilginç bilgilere ulaştım. Anders öldükten sonra bedenin Arizona'nın Scottsdale kentindeki Alcor Yaşam Uzatma Vakfı'na verilmesini vasiyet etmiş. İş bu noktadan sonra daha da karmaşık hale geliyor. Bu vakıf insan ömrünün uzatılması, zihin yükleme, ilaçlar ve yeni teknolojiler kullanarak zihinsel kapasitenin artırılması, yapay zeka, protez ve genetik modifikasyonla insan bedeninin geliştirilmesi gibi konularla ilgileniyor. Tabi bu vakfın web sayfasında yazanlar, ama Sandberg gibi insanların yaptıkları ve vasiyetine bakılırsa yazılmayan şeyler de var. Teknolojiyi doğadan sökülüp alınmış bir şehvet gibi görüp ölümsüzlüğe karşı iştahla bakan bu insanlar, çok büyük meblağlar karşılığında siz öldükten sonra bedenlerinizi saklıyorlar. Ne amaçla sakladıkları ise meçhul.

Yağmur Adam bunları söyleyip birkaç saniye sustu. Söylediklerini binlerce insanın dinlediğini biliyordu. Rahatsız edici sessizliği yine onun tanıdık sesi bozdu:

-Vakfın şu an hayatta olmayan 117 müşterisi varmış. Nasıl ve ne zamana kadar saklıyorlar bilmiyoruz. Çok büyük meblağlardan söz ediyorlar. Şu an hattaki dinleyicimizi alıyorum yayına, merhaba, kiminle konuşuyorum?

-Merhaba Yağmur Adam, Hidayet ben, tarih alanında akademisyenim.

-Merhaba, Hidayet, seni dinliyoruz.

-Yağmur Adam, sözünü ettiğin videoyu şu an izliyorum ve şok oldum. Söylediğin gibi adam bir dini ritüeli gerçekleştiriyor sanki. Alanım olduğu için biliyorum, tarım devriminden bu yana insanlar büyük atalarından ortalama iki kat daha uzun yaşıyorlar ve 15 cm daha uzunlar. Elbette iyi beslenme ve tıbbi gelişmelerin doğal sonucu bu, ama senin bahsettiğin bambaşka bir şey. Beni en çok rahatsız eden şey şu, bu adamlar dediğin gibi bedenleri bir gün tekrar diriltmek üzere saklıyorlarsa ve diyelim ki bu gerçekleşti, bu şekilde tekrar dirilecek kişi ben mi olacağım?

-On puanlık soru bu.

-Yağmur Adam, ateşle oynuyor bu adamlar, elbette bilimsel gelişmeler emir-komutayla yürümez, kısıtlanamaz. Orta Çağ'da değiliz ama senin de dediğin gibi kontrol kimde merak ediyorum.

-Teşekkür ediyorum Hidayet, ben de neyi gözden kaçırdığımızın peşindeyim, bir başka dinleyicimiz hattımızda, kimi dinliyoruz?

-Nilgün ben, Yağmur Adam, iyi akşamlar diliyorum.

-İyi Akşamlar Nilgün, mikrofon sende...

-Yağmur Adam, tarih boyunca insanın asıl mahiyetini anlatmak için bilimsel buluşları kullanmışız. Mesela insanın varlığını tulumbalar, çeşmeler, su saatleri gibi işleyen mekanizmalarla anlatmışız. Rönesans boyunca insanın mahiyetini işleyen bir saate benzetmişiz. Freud bilinçaltından söz ederken, geçen yüzyılda bilgisayarın da icadıyla insan zihnini veri depolama, sinir sistemini de sinirsel bir kod olarak görmüşüz. Aslında bir türlü yakalayamadığımız, avucumuzun içine alamadığımız şeyi elimizdeki bir şeylerle özdeşleştirmişiz. Benim de merak ettiğim bu söylediğinizi yapanlar insanı nasıl tarif ediyor?

-Keşke bunu sorabilseydik Nilgün, iyi akşamlar diliyorum sana, katkın için de teşekkür ederim. Sevgili dostlarım, adını şu an için verememem ama Türkiye'de de Alcor'la ortak çalışmalar yapan bir kurum var. Zamanı gelince bu kurum hakkında da konuşacağız. Ama şimdi Nietzsche'nin "Şen Bilim" kitabından bir cümle okumak istiyorum. Şöyle diyor Nietzsche kitabında *"Korkarım hayvanlar insanı, kendi gibi ama hayvani sağduyusunu tehlikeli biçimde kaybetmiş bir varlık, deli bir hayvan, ağlayan bir hayvan, mutsuz bir hayvan olarak görüyorlar."*

Yağmur Adam tekrar sustu, kendi dinleyenleri görür gibi. Az bir su yudumlayarak boğazını ıslattıktan sonra devam etti:

-Mutsuz hayvanlar mıyız gerçekten, yoksa Nietzsche'nin garip espri anlayışına mı maruz kaldık, bilemiyorum. Gözden kaçırdığımız bir gerçeği mi dile getiriyor Nietzsche? Hayvanlar mutlu ne zaman öleceklerini bilmiyorlar çünkü. Bizler hayvanlar gibi ölmeyeceğimizi, onlar gibi ölümü düşünmeden yaşayamayacağımızı biliyoruz ama nihayetinde doğanın buyrukları bize ağır gelse de hayvanlar da ölecek bizler de öleceğiz, bunu biliyoruz. Varoluşumuza eşlik eden bir nevroz, kucağımıza çözemeyeceğimiz bir çelişki bırakıyor. Ya hayvanlar gibi doğanın kör sınırlamasına teslim olup öleceğiz ya da ilahlar doğanın dışında ve üstünde ölümsüzlüğe ereceğiz. Bu çelişkiyi çözemeyenler intihar ediyor. Alcor Vakfı ve Sandberg gibi transhümanistler ise ölümsüzlüğü arıyor.

Bir kahkaha attı Yağmur Adam ve mikrofona yaklaşarak konuştuğunu belli ederek devam etti:

-Tanrı'yı oynayanları korkunç bir lanet bekliyor. Gelecek programda bu kurumlar hakkında daha detaylı ve çarpıcı bilgiler paylaşacağım. Burada yayınımıza son veriyorum. Yönetmenim hatlarımızın kilitlendiği ve sosyal medya hesaplarına mesaj yağ-

dığını söylüyor, ama programı bitirmek zorundayım. İki gün sonra tekrar görüşmek üzere, iyi akşamlar...

Boğazı gören muhteşem köşe ofisinden içeri dolan manzaraya aldırmadan radyoyu internet üzerinden dinleyen adam doğruldu ve sayfayı ekrandan kapattı. Kemikli yüzü olan, kır saçları omzuna dökülmüş adam burnun üstüne düşen gözlüğünü orta parmağıyla düzeltti. Hafif gıcırdayan koltuğunda arka duvardaki babasının resmine döndü ve bakmaya başladı. Şu Yağmur Adam lakaplı DJ'nin sözünü ettiği korkunç lanet gerçek olabilir miydi?

8

Annemi ziyaret ettiğim yoğun bakımda beni bulacak tek adam Veritas'tı. Bir cinayet masası komiseri, hele hele kendine özgü tarzıyla, saplantılı, inatçı, tazı gibi polis müfettişi Javert'in kopyası olan bu adam, beni bulmayı kafasına koyduysa Atlantis'te olsam yine bulurdu. Ameliyat elbisesine benzer kıyafetlerimizi yoğun bakımın girişinde çıkardık. O önde ben arkada bekleme salonu diyebileceğimiz ön bölmeye geçtik. Ben boş bir koltuğa oturdum. Veritas da cebinden bozuk para çıkarıp otomattan iki kâğıt bardakta kahve aldı. Bana doğru aksayarak yürürken kaşla göz arasında kahveme sodyum amital karıştırmamasını ümit ettim. Yanıma oturup kahveyi önüme bıraktı. Kâğıt bardağı tutunca bardağın sıcaklığı hoşuma gitti. Annemin ellerini hatırladım. İçmek yerine iki elimle tuttum. O, kahvesinden bir yudum aldıktan sonra sessizliği bozdu. Bakışlarını sorgular gibi bana doğrulttu:

-Sık sık geliyor musun hastaneye?

-Anket mi yapıyorsun?

Gülümsedi, nedense bu adamı ilk defa gülümserken görüyor gibi hissettim:

-Sık sık geldiğini söyledin sanki.

Bu sefer ben gülümsedim. Bu tipleri bilirim, aradıkları böceği bulmak için her taşı kaldırırlar. Ben yardımcı olayım bari:

-Hayır söylemedim. Lafı böyle şairler gibi dolandırarak anlatma. Annemi ziyarete geldiğimi öğrenmişsindir. Gizli gizli gelmiyorum. Asıl, yakınları olmayanları yoğun bakıma almazlar, sen nasıl girdin buraya?

Ceketini hafifçe aralayarak silahının kabzasını gösterdi. Doğruyu söylemiyordu, Veritas gibi adamlar basit güç gösterilerinden çok, zekâsını kullanan adamlardır. Aradığı başka bir şey vardı ama bu adamı çekecek durumda değildim. Fazla su aldığıma dair mesanem beni uyardı. Ayağa kalktım:

-Benim tuvalete gitmem lazım.

Kafasını salladı. Cebinden çıkardığı paketten bir avuç tütün attı ağzına. Tütün çiğneme bağımlılığı cinayetleri çözme yüzdesi kadar meşhurdu. Aslında fena bir adam sayılmazdı ama benim dostum olacak bir tip değildi. Tuvalette acele etmedim. Yüzümü yıkayıp kuruladım. Biraz aynaya yaklaştım. Hafif kırlaşmış saçlarım ve kemikli yüz hattıma baktım. Tuvaletten çıkınca oturduğumuz masaya yavaş yavaş yürüdüm. Bizden başka yakınlarını görmek için bekleyenler vardı. Bazılarını simasını tanıyordum. Masaya oturunca Veritas başladı:

-Çok uzun sürdü.

Her şeyden ve herkesten şüphelenen bu adama her dakika daha da sinirleniyordum:

- Yarış atı gibiyimdir.

-Onlara yetişemezsin çünkü bir seferde 4 ile 10 litre işiyorlar.

Adamın lakabının Veritas olduğunu unutmuşum.

-Nesin sen sınıf birincisi mi? Bak Veritas, sadede gelelim. Benden ne istiyorsun?

Ağzında hala tütün çiğniyordu. Ceketinin iç cebinden yavaş hareketlerle bir fotoğraf çıkarıp işaret parmağıyla bana doğru itti:

-Halis Öztürk, parlak bir bilim adamı. Bir ay kadar önce intihara teşebbüs etmiş ve onu intihardan vazgeçirmişsin.

Fotoğrafı alıp baktım. Hatırlamıştım adamı. Orta boylu tıknaz bir adamdı. Sürekli masa başında çalışmaktan doğal bir kamburu çıkmıştı. Tabii o masada sürekli beyaz ekrana bakmaktan da numaralı gözlükleri vardı. Gözlükleri şu Lokomotif'in odasında karşılaştığım belediye başkanının gözlüklerinin aynısıydı. İnce bir işçilik ve yüksek optik bir teknoloji ile camlara tutturulmuş saplar... Fotoğrafı Veritas'a doğru ittim:

-Evet, hatırladım. Ne oldu, teşekkür mektubu mu yazmış cinayet masasına?

-Hayır, intihar etmiş ve başarılı olmuş, adam öldü.

Alay mı ediyordu ciddi miydi anlamamıştım. Ama şaşırmıştım, bunu belli etmemek için sustum. Adamın bilim adamı olduğunu, eğitimini yurt dışında tamamlayıp prestijli bir şirkette çalıştığını onu ikna için konuştuğumuzda öğrenmiştim. İntihara eğilimli kimseler genelde umutsuzluk, yardımsızlık ve kontrolü kaybetmişlik içindelerdir. Umutsuzluklarının nedeni, takıldıkları problemi çözme çabalarının başarısız olmasıdır. Böyle kişilerde bilişsel kısıtlılık dediğimiz şey vardır. Rijid düşünme alışkanlıkları, problemlere çok boyutlu bakamama onların potansiyel çözümleri görememelerine ve alternatif çözüm üretememelerine neden olur. Böylece olumsuzlukları daha fazla görürler. İyi bir adam ol-

duğu için yaşamasına karar verip bütün becerimi göstermiştim. Ama tekrar intihara kalkışacağını tahmin etmiyordum. Veritas'a dönüp:

-Madem intihar vakası, dosya neden sende?

-Bir takım garip şeyler de var ama soruşturma safhasındayız, sana şimdi bilgi veremem. Ama dosya emin ellerde, bizim Atilla ve ekibi en ince ayrıntısına kadar bakıyorlar, rapor çıkar çıkmaz beni arayacaklar. Sende bıraktığı izlenim nasıldı, zayıf bir kişiliği mi vardı ya psikolojik başka bir şey?

-İntihar, çoğu insanın düşündüğü gibi zayıf kişiliği olanların başvurduğu bir şey değildir. Tam tersine özgüveni oldukça yüksek insanlar da intihar edebilir.

-Haklı olabilirsin, Atilla'nın ekibi bir şey varsa mutlaka bulur.

Veritas'ın dediği doğruydu. Atilla'nın ekibi bu işin en iyisiydi. Atilla adli tıp dünyasının starıydı. Ama çekilmez bir pezevenkti. Tüm soruların cevabı kendinde olduğu halde kendisine soru sorulmasına tahammül edemezdi.

Kariyerini adli antropologların dünyadaki birkaç eğitim merkezi olan Amerika'daki "*ceset çiftliği*" olarak bilinen Body Farm'da yapmıştı Atilla. Günlerce açık havada çürümesi incelenen cesetler, hangi böceğin çürümenin hangi safhasından devreye girdiği gibi insanın midesini bulandıran bir sürü çalışma, nasıl dayanıyorlar buna bilmiyorum. Atilla, parçalanmış cesetleri birleştirmede Six Feet Under dizisindeki Rico'ya taş çıkartırdı. Atilla'yı manşetlere taşıyan bir olayı hatırlıyorum. Çarpışan iki arabadan çıkan cesetleri birleştirmişti. Görgü tanıklarına göre her iki arabada sadece şoförler vardı. Makas atarak otoyolda hız yapan iki araba, çarpışmanın şiddetiyle paramparça olmuştu. Teşhise yardımcı olması için cesetleri birleştirmek üzere Atilla

olay yerine gitmişti. Ortaya çıkan sonuç herkesi şaşkına çevirdi. Çünkü birleştirilen ceset parçalarından iki değil üç insan çıkmıştı. Üçüncü kişi kadındı. Muhtemelen kadın, şoförlerin biri tarafından öldürülüp arabaya saklanmıştı. Ve belki de yok edilmek üzere taşınıyordu. Atilla'nın becerisi, potansiyel bir faili meçhul ya da kayıp vakasını aydınlatmıştı. Veritas kalkıp ağzında çiğnedi tütünü ve ardından çöpe tükürdü. Sonra makineye gidip su aldı, suyu tepesine biraz diktikten sonra yavaş yavaş yürüyerek gelip yanıma oturdu. Pencereye bakarak konuşmaya başladı:

-Adamın çalıştığı yere gittim. Bilim kurgu filmlerinin platosu gibiydi. Nelerle uğraştıklarını görsen inanamazsın.

Sonra bana döndü, varlığımı yeni fark etmiş gibi bakıp sordu:

-Bilimle aram iyi demiştin değil mi?

Geriye yaslandım. Öyle bir şey dememiştim ama ona katılmaya karar verdim:

-Evet evet, çok iyiydi, çocukken bahçede büyüteçle karınca yakardım.

Tıslar gibi bir ses çıkardı. Güldü mü yoksa başka bir tepki mi verdi, anlamadım. Beni duymamış gibi devam etti:

- CEO da garip biri, arama iznini bekliyorum. Onunla konuştuğumuzda adamın intihara kalkıştığını söylemedi.

-Garip, bunu eninde sonunda öğreneceğini tahmin etmeleri lazımdı. İyi niyetli bir adam gibi davranmamış, biraz eşele onu. Sen izni çıkarana kadar her yeri temizlerler. İzni alıp öyle gitmeliydin.

-Doğru söylüyorsun. Ama yine de biraz eşeleyeceğim.

Bunu yapacağına eminim Javert, bir av köpeğinin içgüdülerine sahipsin çünkü. Onun için olay yerindeki saç telinden katilin

ayakkabı numarasını çıkarır diye espri yapıyorlardı. Zihinsel sıçramaları göz kamaştırıcıydı. Böyle birinin avı olmak istemezdiniz. Sessizliği Veritas bozdu:

-Annenin rahatsızlığı ne demiştin?

-Bir sürü şey, beyindeki damarın pıhtı atmasından dolayı hafıza kaybı, bunun birçok doğal sonucu var. Ama en son düşüp kalçasını kırmıştı. Yemeyi reddediyor, burundan besleniyor şimdi. Midesini delmeyi düşünüyor doktor.

-Zor olmalı, masraflarını nasıl karşılıyorsun?

-Biraz birikmişi var annemin, bir de ben devlet memuruyum. Hastaneler "cüzdan biyopsisi" yapmadan tedaviyi üstlenmiyorlar şimdilerde.

Kafasını salladı. Sustuk. Aklım şu intihar eden Halis Öztürk'teydi. Kalkmaya hazırlanırken sordum:

-Adam nasıl intihar etmiş?

- Oturduğu binadan kendini atmış. Yüksek bir bina, kurtulma ihtimali yok.

Yerimde çakılıp kaldım. Zen Budistlerinin aniden sarsılarak aydınlatmayı anlattıkları Satori anını yaşadım. Bu intihar değil kesinlikle cinayetti. Yerime oturdum. Veritas da şaşırdı. Ne oldu der gibi yüzüme baktı:

-Bu bir cinayet, dedim.

Gözleri parladı ve önemli bir sır verecek gibi bana yaklaştı:

-Ne?

- Adamda yükseklik korkusu vardı. Vertigo gibi bir şey söylemişti. Ben ilk intihar teşebbüsünde olay yerine gittiğimde öğle yemeği için dışarı çıkmıştı. Ve yemek yediği yere yakın bir

parkta banka oturmuş kafasına bir silah dayamıştı. İkna için konuşurken aslında yüksek bir yerden kendini atmanın daha kolay olduğunu ama yükseklik korkusundan dolayı değil kendini atmak, aşağı bakamadığını bile söylemişti.

Veritas geriye yaslandı:

-Deus ex machina, dedim.

Söylediğimi anlamış gibi yüzüme baktı.

9

Kahveyi uzatan kız, bardakların üzerindeki isimleri okuyup gülümsedi.

Bardaklara elimin yanmaması için kâğıt koruyucu geçirdi ve tekrar gülümseyerek bana uzattı. Bardakları alırken ben de aynı şekilde karşılık verdim, gülümsedim. Şimdilerde tezgâhtarlara deri kayışlı önlükler giydiriyorlar, hatta önlüklerin kendisi de bazı yerlerde deriden oluyor. Giyotinlerin başındaki cellâtlara benziyorlar o deriler içinde. Seks çağrışımı da var deride, ama farkında olduklarını sanmıyorum.

Kâğıt kahve bardaklarını alıp arabaya yürümeye başladım. Bardakların üzerindeki isimleri okudum: Şeyda, *Talat*. Starbucks'ın icadı bardaklara isim yazmak, en insan yanımızı, farklı olma dürtümüzü kaşıyor. Nesneler aynı zamanda kimliğimizle olan iletişimimizi sağladığı için, onların işe yaramasından çok farklı olduğumuzu hissettirmesini önemsiyoruz. Louis Vuitton çöp torbası kullanıp bütün mahalleye adeta haykırarak "*Benim çöplerim herkesindekinden farklı!*" demek gibi. Müzakere de kullandığımız bir dürtüdür, neyse.

Arabanın içine girdim, Şeyda gülümseyerek karşıladı:

-Geciktin, tezgâhtar kıza mı takıldın yoksa?

-Gözaltında mıyım? Avukat istiyorum?

Uzanarak kahveyi aldı. Beni yanağımdan öptü. Kadınlar beslenme havzalarını cansiperane koruyan yırtıcılardır. Sıradan soruları bile *search çalışması* olabilir. Arabayı Dragos sahile doğru sürdüm. Tugay Yolu'ndan Dragos'a inecektim, bu yolu seviyordum. Şeyda, müziği hafifçe kısıp bana döndü:

- Evet göz altındasın, ellerini direksiyona kelepçeleyip seni soyarak üst araması yapmayı bile düşünüyorum. Bak, kadınların hemen dikkatini çekiyorsun. Hayatımda gördüğüm tüm komik adamlar şişmandı, tüm fitler de sıkıcı. Sen hem komik hem fitsin.

Search devam ediyordu, dikkatli olmalıyım. Biraz toz kaldırmanın zamanıydı:

-Ben de her zaman bakımlı olmuyorum. Zaten her anı bakımlı olan erkek, itin önde gidenidir. İnsan bazen dağınık yakalanır.

-Öyle deme! Bakımsız erkekler çekilemez oluyor canım, taranmamış saçlar, ütüsüz kıyafet, ağız kokusu...

Aklıma hemen geçen gün yoğun bakımda gördüğüm Veritas geldi. Ama bunu söyleyemezdim:

-Doğru, birçok erkeğin dişini fırçalamaya ayırdığı zaman, taşaklarını kaşımaya ayırdığı zamandan daha azdır.

Öyle bir kahkaha attı ki, ağzındaki kahveyi püskürtecekti. Toz kaldırmıştım, devam ettim:

-Şu olay yeri incelemedeki Atilla'yı tanır mısın?

-Adli tıpçı olan mı?

-Evet, o...

-Tanırım, ne oldu?

-O mesela, yıllardır bakıyorum, adamı bir kez bakımsız, dağınık göremedim. Her zaman cillop gibi.

-Evet, dikkat etmemiştim, doğru söylüyorsun.

-İtin önde gideni o işte, her şeyi boş verir ama bakımını asla.

-Titiz biri ama, işini iyi yapıyor.

-Tek kazandığı nokta orası...

İkimiz de sustuk. Şeyda müziği açtı. Park edeceğimiz yere kadar konuşmayacağımız anlamına geliyordu bu. Sağ elim vitesteydi o da sol elini vitesteki elimin üzerine koydu.

Oturduğumuz arabanın içinden Adalara bakıyorduk şimdi. Saatime baktım, çalışmıyordu, ekranına iki defa vurdum, kulağıma yaklaştırdım yine çalışmıyordu. Aldığım kahveler, arabanın içini hoş bir aromayla doldurmuştu. Ama Şeyda'nın kullandığı parfümü hala hissediyordum. Şeyda ona aldığım çikolatadan gürültüyle bir parça koparıp çiğnemeye başlamıştı. Gizli buluşmalarımız hep böyle oluyordu. Önce başka bir noktada buluşuyor benim arabaya geçiyorduk. Her buluşmaya kahveleri ya birimiz alıyor ya da yol üstünden, tabii yanında mutlaka çikolata ve Şeyda'nın en çok sevdiği beyaz gül. Gül hala elindeydi yavaş yavaş döndürüyordu. Sonra denize bakarak gülü kokladı, çikolatayı bırakıp elimi sıktı. Bana döndü, bir kez daha uzunca öptüm onu. Aletsiz dalış yapmış gibi soluksuz kaldığımız için ayrıldık ve koltuklarımıza yaslanıp derin nefes aldık. Sessizliği o bozdu:

-Seni öpünce başım dönüyor sanki sarhoş oluyorum. Bunu hiç yaşamamıştım.

Gülümsedim sadece. Bizimkisi Fransızların "*amour fou*" dedikleri delicesine aşktı. O nişanlı ben yeni boşandım. Aynı iş yerinde çalışan devlet memurlarıydık. *Felix Culpa*; şanslı günah,

mutlu hata... Ya da içinde bulunduğumuz duruma bakınca buna söylenecek tek şey, sadece delilik de olabilirdi. Ona dönüp:

-Nişanlınla aran nasıl?

-Adam beni çok seviyor, her buluşmamızda bana çikolata alıyor.

İkimizde kahkaha attık. Sonra bana dönüp ciddi bir ifadeyle:

-Bana aşkını ilan ettiğin günden beri onun elini bile tutmadım ve öpmedim onu.

İkimiz de sustuk. Kaçınılmaz sonun peşindeki insanlar mıydık acaba? Sessizliği yine Şeyda bozdu:

-Belki bir gün beni kaçırır, rehin alır, fidye olarak da seni ister.

Sustum. O devam etti:

-Rehine olaylarında görev aldın mı hiç?

-Evet aldım.

-Nasıl zor mu?

Yerimden doğrulup ona döndüm. Kızıl saçları, uzun boyu, biçimli burnu, gözleri... Her şeyiyle Şeyda, insanın gerçeklik algısını alt üst edecek kadar güzeldi.

-Rehine vakaları her iki taraf için de zordur. Bizde fazla yok. 90'lı yıllarda Grozni, adam kaçırmanın başkentiydi adeta. Grozni'deki vakaların en ünlüsü travma görmüş çocuklarla ilgilenen Jon James ve Camilla Carr'ın kaçırılmasıdır. Prensip olarak birçok batılı ülke pazarlık ve ödeme yapmaz. Onun için fidyeciler özellikle Batılıları, hele hele İngilizleri kaçırmayı cazip bulmaz. Ama bu iki uluslar arası yardım gönüllüsünün kaçırılması bayağı ses getirmişti.

-Peki, kurtuldu mu bu gönüllüler?

-Evet, o zamanlar meşhur oligark Berezovsky her vakaya neredeyse profesyonel bir arabulucu gibi dâhil oluyor, bazen fidyeyi cebinden ödüyor ve çoğu olayı çözüyordu. O halletti. Çoğu vakayı bizzat Berezovsky'nin organize ettiği, sonra kahraman olarak ortaya atıldığı yönünde söylentiler vardı. Nazar değdi sanırım, Berezovsky 2002 yılında devlet düşmanı ilan edildi ve Rusya'yı terk etti. 2013'te İngiltere'de şüpheli bir intiharla öldü. Bizde bu çapta olaylar yok. Senin nişanlın dediğini yaparsa bir ilk olabilir. Rehineye karşı ödeme değil, başka rehine, paradan önceki döneme dönüş, takas.

Yine beraberce güldük. Eğilip çantasından bir hediye paketi çıkardı:

-Uzun zamandır vermek istiyordum kâh unutuyorum kâh uygun ortam olmuyor. Al bakalım beğenecek misin?

Küçük bir paketti, mavi renkli bir ambalaj ve kırmızı kurdeleyle fiyonklanmıştı. Önce paketin şıklığına baktım. Arabanın ışığını açıp paketi yavaşça açtım. İnsan vücutlu kuş başlı bir heykeldi. Çok şıktı ve daha önce böyle bir şey görmemiştim. Ben küçük heykeli incelerken Şeyda ne olduğunu söyledi:

-Thoth, Antik Mısır'da kuş başlı tanrı. Thoth iletişimin tanrısıdır ve insanları yanlış anlaşılmaktan korur.

-Çok hoş, keşke 20 yıl önce verseydin, ilk defa duydum, nereden aldın bunu?

-Geçen ay Amerika'ya gitmiştim eğitim için, Washington'daki Gazetecilik Müzesi'nde satıyorlar, iletişim deyince aklıma sen geldin ve aldım.

Uzanıp birbirimize sarıldık. Saçlarını doya doya kokladım. Ayrılınca ona bakıp:

-Çok teşekkür ederim Şeyda, çok ince bir düşünce, hep masamda duracak.

İçimden inşallah Hindistan'da bir eğitim olmaz dedim. Shiva ya da Vishnu heykeli de cuk diye otururdu üzerime.

-Daldın Talat?

-Aa evet, benim de başım dönüyor sanırım.

-Yalancı... Sence bizim ortak bir geleceğimiz olabilir mi?

- Birbirleriyle evlenmemesi gerekenler birbirlerine âşık olanlardır, demişti babaannem.

Güldük yine, tekrar onu kendime doğru çekip öpmeye başladım. Sabaha kadar böyle devam edersek, ikimiz de yarın büroda gözleri kan çanağına dönmüş Kongolu büyücü hekimler gibi görünecektik. Tam o sırada cep telefonum çaldı, önce bakmamaya karar verdim, ama görev çağrısı da olabilirdi. Zorla ayrıldık. Telefonu hoparlörde açtım:

-Evet!

-Talat Amir`im neredesiniz?

Bizim bürodan Hakan'dı.

-Ne oldu Hakan?

-Komiser`im resmi üniformalı bir er firar etmiş Selimiye Kışlası'ndan. Kız Kulesi'nin tam karşısında, elinde dolu G3 var, havaya ateş etmiş, ekipler yolu kapatmış, hemen oraya intikal etmeniz gerekiyor.

-Tamam, Hakan, deyip telefonu kapattım. Şeyda ile göz göze geldik.

-Ben de geleyim, arabada kalırım.

-Risk olmaz mı?

-Biraz uzağa park edersin.

-Tamam.

Arabayı çalıştırıp çakarları ve sireni açtım. Aslında için için Şeyda'nın yanımda olmasına sevindim. Sahil yolundan Çanakkale Caddesi'ni D-100'e bağlayan köprüye yöneldim. Önümüzdeki arabalar açılıyordu. D-100'e çıkınca daha da hızlandım. İş dönüşü zamanı geçtiği için trafik müsaitti. 20 dakikada olay yerine geldim. Arabayı sahildeki cafe-restoranlarının birinin önüne bırakıp anahtarı Şeyda'ya verdim. Belimdeki tabancayı torpidoya koydum. Tam inerken Şeyda elimden tuttu:

-Dikkatli ol bir tanem!

Ben de onun elini sıktım:

-Merak etme.

Elini bırakıp olay yerine doğru hızla yürümeye başladım. Sahil yolunun Üsküdar tarafını da Kadıköy tarafını da bizimkiler kesmişti. Bazı haber merkezi arabaları canlı yayın için oradaydı. Kalabalık uzaklaştırılsa da dağılmıyordu. Selimiye sırtlarındaki evlerden insanlar merakla balkona çıkmıştı. Sirke dönmüştü olay yeri. Askerin elindeki silahtan seken bir kurşun her an birini öldürebilirdi. Asker, bütün bu kalabalığın arasında geniş bir alanda antik tiyatro sahnesindeki sanatçı gibi tek başına duruyordu.

Komuta merkezine geldim. Yardımcılarım beni görünce gülümsediler.

-Hoş geldiniz Komiser`im.

-Hoş bulduk diyeceğim ama pek de hoş bir ortam değil.

Bana çelik yelek ve icon uzatırken bir yardımcım diğeri de anlatmaya başladı:

-Adı Demir Yıldırım, 1998 Ankara doğumlu er, Selimiye'de nizamiye nöbetçisi iken kaçmış gelmiş buraya. Kendisinin deccal olduğunu ve verilen görevi yerine getirmek için buraya geldiğini söylüyor. Kimse yaklaşamıyor. Keskin nişancılar yerini aldı, her an indirebilirler. İsterseniz hiç başlamayalım, onlar işi bitirsin.

Mantıksız değildi söyledikleri, elinde G3'le deccal olduğunu söyleyen birisiyle, Hasan Mezarcı değilseniz neyi müzakere edebilirdiniz? Ama bir insanı bu kadar kalabalığın içinde hiçbir şey demeden kuduz köpek gibi vuramazdık. Oldukça riskli olmasına rağmen denemek zorundaydım. Dönüp arabama baktım. Şeyda arabanın dışına çıkmış iki elini birleştirmiş endişeli gözlerle bana bakıyordu. Çelik yeleğimi bir kez daha kontrol edip:

-Başlıyoruz, adam çelik yelekli, atış gerekirse ona göre, dedim. Herkes sırtıma vurdu, destek olmak için. Yardımcım kafasıyla söylediklerimi onayladıktan sonra telsizle:

-Keskin nişancılar hazır mı? Diye anons geçti.

Telsiz cızırtısından sonra üç "*hazırım*" kelimesini arka arkaya duydum. Sonra da bir şeyler söyledi yardımcım ama ben adama doğru yaklaştığımdan duymadım. Kalabalığı yavaş yavaş geride bırakıp adama doğru yaklaşmaya devam ediyordum. Ellerim havada, avuç içlerim askere dönüktü. Yavaş yürüyordum, silahsız olduğumu ve konuşmaya geldiğimi anlaması gerekiyordu. Ağzında sigara vardı askerin, beni görünce ayağa kalktı. İki eliyle tüfeğini kavramış hali ve ağzındaki sigarasıyla Tony Montana'ya benziyordu. Namluya mermi sürdü, silahı bana doğrulttu, aramızda 100 metre kadar vardı, kalabalıktan çığlıklar yükseldi. Kulağımdaki cihazdan "*Durun Komiser'im*" anonsunu duydum, duymasam da duracaktım. Adamla birbirimize bakıyorduk:

-Silahsızım!

-Görüyorum ama arkanda bir ordu var.

-Onlar değil ben konuşacağım seninle. Biraz daha yaklaşabilir miyim Demir?

Silahı yere doğru indirdi:

-Ben tamam diyene kadar yaklaş.

Yavaş yavaş yürüdüm. 5-6 metre kala silahını dur anlamında doğrulttu, ben durunca geri indirdi. Gözlerim, kahretsin mayasırlı kız gibi kaşınıyordu. Flarex damlatmalıydım. Adam da bendeki garipliği fark etmişti. Sırıtarak:

-Ne oldu ağlıyor musun?

-Hayır, göz alerjim var. İzin verirsen, cebimden ilacımı çıkarıp gözlerime damlatmak istiyorum.

Kıkırdadı:

-Emniyet, müzakere için bir hurda göndermiş. Pekâlâ, yavaşça damlat, aklından bir kurnazlık geçiyorsa tüfeğim ateş etmeye hazır, haberin olsun.

Kafamı sağa sola salladım. Cebimden ağır hareketlerle ilacımı çıkarıp kafamı uluyacak bir kurt gibi göğe diktim. Gözlerime ilacı damlattım. Sonra başımı eğip burnumu bir iki defa güçlü biçimde çektim. İlacın iğrenç tadı boğazımdaydı, kusacak gibi oldum. Etrafımdaki buğulu görüntüye baktım. Yavaş yavaş netleşiyordu her şey. İşte tam o sırada askerin arkasında gördüm onları. Gözünün tam içinden bir kalem kafasına saplanan dev ve elini tuttuğu ağzının kenarları kesilmiş çocuk... Başım döndü, sonra kayboldu görüntüler. İşareti almıştım. Shiva olma vaktiydi. Asker dikkat ve şaşkınlıkla bana bakıyordu. Gözlerimi hızlı hızlı kırpıp işaret parmaklarımın tersiyle hafifçe silip askerin gözlerinin içine baktım:

-Senin için geldim buraya ve seninle konuşmak için görevlendirildim. Konuşalım mı biraz? Ne istiyorsun?

Yirmili yaşların başında fit, kahverengi gözlü, orta boylu esmer bir çocuktu. Tipik orta Anadolulu işte... Askerlik yaptığı belli olacak şekilde gür bir sesle komut verir gibi konuşmaya başladı:

-Şeytan beni buradaki insanları öldürmekle görevlendirdi. Deccalım ben, en az 200 mermim var, 200 kişiyi öldüreceğim.

Bunları söylerken çelik yeleğine bağlı yedek şarjörlere vuruyordu. Ona ciddiyetle sordum:

-Şeytandan bu talimatı ne zaman aldın?

-Dün akşam...

-Peki, talimattan önce deccal olduğunu biliyor muydun?

-Yok, bilmiyordum.

Gerçeklikten kopmuş biriyle karşı karşıyaydım. O, Sultanbeyli'deki beni altüst eden vaka aklıma geldi. Bu adamı da kurtarırsam bu kafayla başka bir yerde katliam yapardı. Eğilir gibi yapıp iconu düşürür gibi yere attım:

-Peki, Deccal konusunda hiç araştırma yaptın mı?

-Hayır ağabey.

Güzel, *ağabeyi* olmuştum. Dalgalı bir ruh hali vardı, biraz önceki katil suratlı adam gitmiş masum bir genç gelmişti. Ona kararlılıkla baktım:

-Ben yaptım. Deccal; kırklı yaşlarda, burnu kemerli ve yeşil gözlüdür. Sen farklı yeteneklere sahipsin, ama mesaj yanlış gelmiş olmasın. Veya sen asıl mesajı kaçırmış olabilirsin.

-Asıl mesaj ne peki?

-Yeniden doğmak...

-Nasıl oluyor bu?

-İnsan olarak ölüp deccal olarak doğacaksın, sonra hiçbir şey zarar veremez.

-Bu kadar insanın önünde mi?

-Kur'an'da "İnsanlar yeryüzünde Allah'ın şahitleridir." der, onlar senin yeniden doğuşuna şahitlik edecekler. Eğer dediğin gibi deccalsan sana kurşun işlemez, değilsen kaybedeceğin bir şey yok, tekrar deccal olarak doğacaksın.

Gencin şaşkınlığı ve kafa karışıklığı yüzünden okunuyordu. Ekiple temasım kesildiği için işi çabuk bitirmeliydim. İntihara teşvik suçu işliyordum ama içim rahattı. Onu kışkırtmak için bir iki adım daha yaklaştım:

-Buradan sağ çıkamayacaksın Demir, üç keskin nişancı ben uzaklaşınca senin işini bitirecek. Firar ettin, askeri malzemeyi kışladan dışarı çıkardın. Halka açık yerde silah kullandın. İnsan olarak kalırsan ölürsün, kendini öldürürsen deccal olarak doğarsın.

Kollarımı kavuşturdum. Kafası iyice karışmıştı. Sanki tanıdığı birini görecekmiş gibi kalabalığa bakıyordu. Gece vapurların birinin düdüğü zıplattı genci. Ben hafif sesle telkine devam ettim:

-Deccal ol, deccal ol hemen yap, yapabilirsin...

Tıraşlı kafasını yırtmak ister gibi kaşıdı:

-Kes sesini be, ne biçim müzakerecisin sen? Ne yapmaya çalışıyorsun?

Deyip elindeki tüfeği bana doğrulttu. Yutkundum. Adam sandığım kadar çatlak değildi. Hafif geri adım atıp ellerimi kaldırdım. Demir'e gülümsedim kafasını karıştırmak için. Ama ka-

fası hiç de karışmış gibi bakmıyordu. Bana nişan alıyordu, keşke tabancamı arabada bırakmasaydım.

O anda yanımdan ok geçmiş gibi üç vızıltı duydum. Keskin nişancıların atışıydı bunlar. Tam zamanında... Demir, vücuduna çekiç darbeleri almış gibi sallandı, elindeki tüfeği düştü. Bir mermi askerin kafasını parçaladı, diğeri boğazından girmişti, üçüncü nişancı atış yaptıysa da onu göremedim. Gövdesi, ipleri kopmuş kukla gibi düştü. Ben de geri çekildim. Kalabalıktan çığlık ve uğultular birbirine karışmıştı. Yerdeki cesede, paramparça olmuş kafaya, etrafa saçılan et ve kemik parçalarına biraz baktım. Derin bir nefes aldım. Şans benden yanaydı. Yavaş yavaş arkamı dönüp yürümeye başladım. Adli ekip ellerinde malzeme ile bana doğru koşuyorlardı. Yardımcılarımın yanına gelince telaşla sordular:

-Komiser`im neden cevap vermediniz, sizi 10 dakikadır duyamadık.

Haberim yokmuş gibi kulağıma dokundum:

-Cihaz düşmüş. Üstelik göz alerjim de tuttu. Olayın tansiyonu ile fark etmemişim. Sağ olun, hayatımı kurtardınız.

Ellerimi çaresizlikle açtım. Arabama doğru yürürken, Şeyda elleriyle ağzını kapatmış yaptığımı biliyor gibi dehşetle bana bakıyordu.

10

Cinayet büro, sabahın erken saati olmasına rağmen arı kovanı gibiydi.

Veritas'ın odasında ise sessiz ama gergin bir hava vardı. Veritas herkesi görüşme için çağırdığından kimse gecikmeyi göze alamazdı. Bu soğuk ve otoriter cinayet masası komiseri ile ne kimse karşı karşıya gelmek ne de yan yana gelmek istiyordu.

Odanın sağında, pencere tarafında iki tane ayaklı mantar pano vardı. Panodaki fotoğraflar dehşet verici görünüyordu. Bir bahçe zemininde çarpık şekilde yatan bir cesedin değişik açılardan çekilmiş fotoğrafları vardı, diğer panoda ise olay yerinin ve cesedin değişik açılardan çekilmiş bazı fotoğrafları.

Kahvaltısını yapamayan iki memur aceleyle bulduğu şeyleri tıkınırken ellerindeki kâğıt bardaklı çayla koca lokmaları yutmaya çalışıyordu. Atilla, onlara tiksintiyle baktı, gömlekleri kırıntıyla doluydu:

-Harun, Veritas gecikti, kesin gelecek, dedi.

Harun ve onun yanındaki gülüştü. Harun:

-Sen yine onu vakadan vakaya görüyorsun, biz adamla her gün konuşmak zorundayız.

-Şu mantar panoya baksana, teknoloji almış başını gidiyor adam hala dart oynar gibi pano kullanıyor. O topala nasıl katlanıyorsunuz anlamıyorum.

Yediklerine doğru eğilmiş adamlar sessizlikle kafayı salladılar. Sessizliği Atilla bozdu:

-Nasıl topal kaldığını biliyor musunuz?

-Hayır, dedi Harun.

-Ben de bilmiyorum ama omurgasından yaralandığını biliyorum. Harun biliyor musun omurgasından yaralananlar cinsel ilişkiyi hissetmezlermiş?

-Yapma ya, bir erkek için ölümden beter, viagra filan da mı işlemiyor?

-Öyle değil, sertleşiyor ama hissetmiyor, mecburen oral, tütün çiğnemesi idman oğlum...

Hepsi kahkaha attılar.

Tam bu sırada Veritas içeri girdi. Gülüşmeler bıçakla kesilmiş gibi durdu. Odada soğuk bir rüzgâr esmişti, hava adeta buz kesti. Veritas masayı dolanıp yerine oturup herkese baktı. Önündeki dosyayı kendine çekip:

-Günaydın, dedi.

Mırıldanmalar şeklinde belli belirsiz karşılıklar geldi. Veritas aldırmadı. Cebinden sarı sayfaları olan bir bloknot çıkardı. Önce trençkotunun ceplerini yokladı, sonra iç cebinden bir kalem çıkardı. Sonra kafasını kaldırdı:

-Şüpheli bir vaka var elimizde, deyip sustu. Odadakileri hızlıca bir süzdü, sanki aklından yoklama almış gibiydi. Sonra elindeki kalemle birinci panodaki cesedi işaret edip devam etti:

-Halis Öztürk, parlak bir bilim adamı, Al-Tek'in gözde çalışanlarından. İkinci panoda gördüğünüz gibi çıplak, vücudunu tıraş etmiş ve ağız kenarlarından aşağı doğru kesilmiş, evinin çatısından atmış kendini. Olay intihar gibi görünse de biz artık cinayet diye bakıyoruz.

-Cinayet olduğu kesinleşti mi efendim?

Veritas sözünün bölünmesinden rahatsız olmuş muydu olmamış mıydı kimse anlayamadı. Soruyu soran memura duygusuzca bakarak devam etti:

-Neredeyse evet, adam daha önce de intihara teşebbüs etmiş, silahla. Müzakere timinden, tanırsınız, Talat Komiser tarafından ikna edilmiş. O konuşmada yükseklik korkusu olduğundan bahsetmiş. Değil kendini binanın çatısından atmak, yüksek yerlerden aşağı bile bakamıyormuş. Böyle bir adam ritüeller yapacağına kafasına silahı dayar ve beynini uçurur. Parkta yapamadığını evinde yapar.

Oda yine sessizliğe gömüldü. Herkes birbirine bakıyordu, arka taraftaki bir memur cep telefonun çıkarıp internete bakmaya başladı. Veritas daha gür bir tonla devam etti:

- Davranış kişiliğin yansımasıdır. Suçlu zihnini anlamak istiyorsanız doğrudan kaynağa gitmeli, cinayet yoluyla verilen mesajın şifresini çözmelisiniz. Sanatçıyı anlamak için onun sanatı üzerine çalışmak gibi... Ve her şeyden önce neden+nasıl=kim? sorusunu cevaplamalıyız.

Atilla, Harun'a doğru eğilerek:

-Modüs Oparandi üzerine vaaz vermez inşallah.

Atilla'ya döndü Veritas:

-Bir şey mi söyledin Atilla?

Atilla, Veritas'a belli belirsiz bir öfkeyle baktı. Önündeki Ipodun ekranına sertçe dokundu:

-Hayır efendim.

Veritas, salona bakarak devam etti:

-Modüs oparandi, olay yeri ve deliller incelendikten sonra, suçun işleniş tarzının en makul açıklaması, katilimiz bu adamı direk öldürebilirdi, camdan atabilirdi niye zahmetli bir işe girişti?

Atilla eliyle yavaşça Harun'u dürttü. Harun, Atilla'nın yüzüne bakmadan hafifçe kafasını salladı. Veritas devam etti:

-Mitoloji, antropoloji, psikoloji gibi bilimler bize aradığımız cevabı verebilir.

-Mitoloji?

Veritas bunu söyleyen arkadaki memura döndü:

-Nerede yaşıyorsun sen, bir kayanın altında mı?

Sonra devam etti:

-Bir insanı doğrudan öldürmek yerine bir sürü zahmete girmek, bunun bir anlamı olmalı. Ağız kenarlarını kesmek, kurbanı soymak, vücudunu tıraş etmek... Katilin bir saplantısı mı var yoksa bunların her biri aradığımız sanatçının imzası mı?

Odadaki adamlar Veritas'ı dinlerken bir yandan da göz ucuyla panodaki fotoğraflara bakıyordu. Veritas ayağa kalktı, panoya doğru aksayarak yürüdü, tam panonun yanına gelince odaya döndü:

-Kendinizi avcının yerine koyun, yani katilin. Onu Serengeti ovasında bir aslan olarak düşünün. Doğal su kaynağının etrafında bir antilop sürüsü görüyorsunuz. Ancak yüzlerce antilop arasında bir hedefe kilitleniyor. Neden o? Çünkü diğerlerinden daha zayıf, daha hassas ve farklı bir özelliği var. Neden Halis Öztürk, bunu düşünmenizi istiyorum. Bu cinayeti hangi duygu işletti, yetersizlik, kendinden nefret, aşk, kıskançlık, intikam, şehvet, hırs, düş kırıklığı, umutsuzluk...

Veritas yardımcısına döndü:

-Elimizde ne var demiştin Harun?

Adam öksürerek elindeki tabletin ekranını açtı:

-Görgü tanığı yok efendim, komşularından bilgisi olan yok, kamera görüntüsü de yok.

Veritas Atilla'ya döndü:

-Atilla?

Atilla da Ipodunu bir araba direksiyonun tutar gibi iki eliyle tutuyordu. Cihazın ekranına bakarak:

-Parmak izi yok, elbise materyali yok, kozmetik, saç, tüy yok. Kan lekesi, diş izi yok. Sadece adamın ağzının kenarında kesici madde ile ilgili bakır tozları bulduk. Toksik incelemenin sonuçlarını bekliyorum. Otopsi yapmaya fırsat olmadı henüz.

Veritas yerine oturdu ve yardımcısına döndü:

-Bir uzman bul bize, üniversitelerden, ne bileyim sosyoloji, psikoloji ve mitoloji gibi alanlarda yetkin biri olsun.

Yardımcısı tabletine not alarak kafasıyla onayladı Veritas'ı. Odada arkada duran memur öksürdü:

-Bir şey söyleyeceğim efendim.

Herkes adama döndü, Veritas eliyle ona konuşmasını işaret etti:

-Victor Hugo'nun "*Gülen Adam*" romanını okumuştum. Hatta filmi de var romanın. Filmde kahramanın ağzı, kurbanın tam tersine yukarı doğru kesilmişti. Bu kesik onu hep gülümsüyor gibi gösteriyordu.

Panonun yanına gelerek, kurbanın ağzındaki kesiği parmaklarıyla gösterdi.

-Buradaki kesik tam ters yönde ve sanki kurbanı üzgün gösteriyor.

Herkes dikkatle bakıyordu. Veritas çenesini kaşıdı, cevap vermedi. Ellerini masanın üstünde kenetleyip, tavana bakarak konuştu:

-İki cevizi kırmak bir cevizi kırmaktan kolaydır. Belki uvertür bir cinayettir bu. İkinci cinayeti işlemesini bekleyeceğiz. Bu arada omerta yasası geçerli, basına bir şey sızarsa benden çekeceğiniz var demektir.

Sessizliği Veritas'ın çalan telefonu bozdu. Cebinden eski model tuşlu bir telefon çıkardı. Herkes hafifçe gülümsedi. Telefon bir ev telefonun zili gibi çalmaya devam ediyordu. Yavaşça açtı telefonu, kulağına dayadı. Karşıdaki konuştukça Veritas'ın yüz ifadesi ve oturuşu değişti. Masanın üzerine eğildi. Kafasını yavaş yavaş sallıyordu. Sadece dinledi ve telefonu kapattı. Herkesin yüzüne baktı. Kimse konuşmuyordu, sessizliği Veritas bozdu:

-Elimizde ikinci ceviz var...

11

Oturduğum yerde sıkılmıştım.

Yanında olduğum dostumdan değil; oturunca içine gömüldüğüm koltuk yüzünden. Yoksa çarpık ağızlı dostumdan hiç sıkılmam, o benim sırdaşım. Masanın arkasından beni süzüyordu. Ben de ona baktım, gülümsedim:

-Söyle...

Yerinden kalkacakmış gibi toparlandı. Masanın üzerinde, bir böceğin antenleri gibi duran dolma kalemleri düzeltti:

-Veritas'ın seni ziyaret etmesi hayra alamet değil, o herif bir şeyi kafasına takarsa mutlaka bulur.

-Biliyorum.

-Biliyorsun ama ateşle oynamaya devam ediyorsun. Müzakere vakalarıyla ilgili bir şey sormadı değil mi?

- Hayır sormadı. Anladığım kadarıyla şüpheli bir intiharın peşinde, tesadüfen o adamla bir müzakerem olmuştu.

Geriye doğru yaslanıp çarpık ağzını büzdü. Bir şeyler biliyor gibiydi. Bir sigara yakıp ilk nefesi çekti. Derin bir solukla dumanı dışarı verdi. Aramıza sis bombası atılmış gibiydi. Eliyle dumanı dağıtıp, sigara tuttuğu elini bana doğru uzattı:

-Bilmiyorum, hoşuma gitmedi bu durum. Gözlerin nasıl, hala alerjin devam ediyor mu?

-Evet, yılardır her vakada yanımda, ekibin bir parçası oldu sanki.

Gülümsedi. İkimiz de sustuk. Shiva-Vishnu oyununu bilen tek kişiydi. İki farklı yüzü olan Roma Tanrısı Janus gibiydim. Benim iki yüzümü bilen ve beni olduğum gibi kabul eden tek insan... Ona açmıştım ilk defa bu konuyu, uzun süre sessiz kaldı, cevap vermemişti. Sonra ağzının neden o şekilde olduğunun hikâyesini anlattı. *"Yap gitsin; doğru zaman diye bir şey yok."* demişti. Ortak çalışmalarımız da oldu laf aramızda. Ama göz alerjime uyguladığım ilaçtan sonra gördüklerimden hiç bahsetmedim ona.

Saatime baktım çalışmıyordu, canım daha da sıkıldı. O sırada telefonuma mesaj geldi. Oğlumu almak yine bana düşmüştü. Annesinin bitmez tükenmez toplantıları işte. Ayağa kalktım:

-Bana müsaade, oğlanı almam lazımmış.

Kalktı, masanın etrafını dolandı. Bana sarıldı:

-Kendine dikkat et, Veritas'a da özellikle.

-Tamam, dedim. Sonra etrafıma bakıp:

-Böyle hareketli bir meslekten sonra apartman yöneticiliği seni sıkmıyor mu?

Gülümsedi, omzumu sıktı:

-Tanık koruma programı...

İkimiz de gülümsedik. Arabama binip doğru oğlumun okulunun yolunu tuttum. Paydos zilinin çalmasına biraz vardı. Dostumu düşündüm, ona anlattıklarımı ve anlatmadıklarımı. Hayat çok garipti, kim söylemişti bilmiyorum, başlarken yalnız-

sın bitirirken daha da yalnız... Şeyda'nın odasında oturduğu yerin tam arkasında bir tablo var. İlginç bir tablo; tablo bir restorandaki anı gösteriyor. Bir garson, bir palyaço ve beş kişi daha var. Ama ilginç bir şekilde hepsi birbirinden kopuk, ayrı ayrı yönlere bakıyorlar ve hepsi yalnız sanki. Fransız ressam Edward Hopper'a ait "*Mavi Gece*" adlı tablo olduğunu söylemişti Şeyda. Yalnızlığın tablosu diye de eklemişti.

Dün akşam konuşmamız da tatsız şeyler öğrendim. Şeyda'nın vali yardımcısı olan nişanlısı telefonunu istemiş ve Whatsapp mesajlarını görmek istiyorum demiş. Tabi Şeyda çileden çıkmış ve ortamı terk etmiş. Adam bir şeylerden mi şüpheleniyordu acaba? Yaptığımızın doğruluğu hakkında düşünmek istemiyorum. Boyunduruğu seven öküz olmaktansa ormanın hür geyiği olmak istemişimdir hep. Aslında zaman varken Jon Krakauer'in "*Into the Wild*" kitabında cebindeki son doları yakıp doğaya karışan Chris gibi, çekip gitsem mi uzaklara?

Şeyda ve oğlum buradayken bunu yapmam çok zor. Benim güzel oğlum, yaşadığı ilden dışarı çıkmamış ama astronot olup Mars'a gitmek istiyor. Dünyadaki bütün ülkelerin başkentlerini ezbere sayabiliyor ve bayraklarını tanıyor. 7507'ye kadar bütün asal sayıları da, ama normal iletişim kuramıyor... Bunları düşünürken zil çaldı, başımı okul yönüne çevirip oğlumu görmeye çalıştım.

Kalabalık uğultuyla okul binasını boşaltıyordu. Oğlumu gördüm, o her zamanki arkadaşıyla konuşarak geliyordu. Arkasından hızla gelen geçen günkü şişman çocuk oğlumu yine itti. Oğlum yere kapaklandı. Çocuk hızla uzaklaştı. Arabadan indim, oğluma doğru süratle yaklaştım. Yerdeydi, arkadaşı onu kaldırmaya çalışıyordu. Hemen onu kaldırdım ve çantasını aldım. Pantolonun dizi yırtılmıştı ve dizinden hafif kan geliyordu. Canım çok sıkılmıştı, oğlum beni gördüğü için şaşırmıştı.

Anlaşılmaz şeyler söylüyordu. Şu çocukla konuşmanın vakti gelmişti. Oğlumun koluna girip şişman zibidiyi aramaya başladım. Biz çıkış kapısına geldiğimizde çocuk lüks bir arazi aracına biniyordu. İstesem de yetişemezdim, araba hemen hareket etti. Ama aracın plakasını ezberledim.

Arabadaki ilk yardım çantasını çıkarıp oğlumun dizini temizledim. Hiç konuşmadık sadece göz göze geldiğimde gülümsedim ona. Arabaya bindik, dikiz aynasından baktım. Konuşmak istemiyordu.

Telefonumu çıkarıp Mecidiyeköy trafik şubedeki arkadaşım Ertuğrul'u aradım. İkinci çalıştan sonra açtı telefonu:

-Talat ne haber oğlum?

-Sağ ol Ertuğrul, iyidir; küçük bir ricam var senden?

-Hatırımı soracak değilsin ya, söyle bakalım.

-Mektup yazmıyorum oğlum, aradıysam bir sebebi var. Bir plaka vereceğim, aracın ait olduğu adresi mesaj atabilir misin?

-Ne oldu? Arabana mı çarpıp kaçtılar?

-Özel bir şey, sen ver yeter.

-Tamam, bir bakayım, bak önemli bir şeyse ekip göndereyim.

-Yok, sadece adresi vermen yeterli...

Ertuğrul'a plakayı verince telefonu kapattım. Az sonra mesaj uyarısı geldi. Adres gelmişti. Baktım, Dragos'ta bir yerdi. Adresi navigasyona yazdım. Çok uzak görünmüyordu. Arabayı o yöne çevirip hareket ettim. Oğlum şaşırdı:

-Baba eve gitmiyor muyuz?

-Bir yere uğrayacağız, sonra eve. Acelen yok değil mi?

-Hayır.

Dikiz aynasından baktım. Dışarıyı seyrediyordu. Sonra bana dönüp:

-251 kere 864 kaç eder?

-Hey, ben sen değilim oğlum. Matematikle ilgili en son hatırladığım şey hesap makinesinin pillerini değiştirmekti.

-Çok kolay baba, sadece 864 ile 1000'ni çarpıyorsun, 864.000 ediyor. Bunu 4'e bölüyorsun 216.000 ediyor. Bu 250 x864. 251 x 864'ü bulmak için buna bir 864 daha ekliyorsun. 216.864 ediyor. Çok kolay...

Oğlumun saflığına, zekâsına gülümsedim. Biraz sessizce yol aldık, radyoyu açtım. Navigasyon, adrese geldiğimiz uyarısını verdi. Lüks bir evdi. Yüksek duvarları ve gösterişli kapısı vardı. Oğlum ne oluyor der gibi bana bakıyordu.

-Hadi gel bir dost ziyareti yapalım, dedim.

Arabadan inip gösterişli kapının önüne geldik. Zile bastım. Önce kamera ışıkları yandı sonra;

-Kim o? Diye bir kadın sesi geldi.

Kimliğimi çıkarıp kameraya yaklaştırdım:

-Polis...

Karşılık gelmedi ama kapı açıldı. Geniş bir bahçeye girdik. Çok bakımlı bir bahçeydi. Bahçıvan iyi çalışmış bütün bitkilere göze çarpacak derecede şekil vermişti. Eve doğru taşlı yolu izledim. Oğlum da bir adım arkamdan geliyordu. Ona döndüm:

-Çıkışta seni iten şişkonun adı neydi?

-Çağıl, dedi belli belirsiz.

Kapıya yaklaşınca orta yaşlı bir kadın açtı; kapı, ahşaptan ve geniş bir girişin ortasına yapılmıştı. Kadın:

-Buyurun, dedi.

-Çağıl'ın babasıyla görüşmek istiyorum.

-Kimsiniz?

-Hafıza kaybı mı var sende, polis dedim ya.

Kadın beklemediği bu tepki karşısında karşılık vermedi. Belli ki yüksek sese karşı itaat etmeye alışmıştı.

-Bekleyin, dedi.

Biraz sonra, kısa boylu, tıknaz, şişko ve Çağıl'a benzeyen bir adam çıktı. Tıraşlı yüzü vardı ve gerdanları gömleğinin yakasına sığmıyordu. Saçları dökülmüş, kafasındaki kelde Gorbaçov'un kafasındaki gibi bir leke vardı. Lekeli sivri kafasına biraz daha baksam, haşlanmış yumurtadan soğuyacaktım. Yüzüne baktım. O da küçümseyen bir bakış attı bana:

-Memur bey?

-Komiser...

-Vaktim yok, çabuk olursanız sevinirim. İş uzayacaksa avukatımı arayayım.

-Gerek yok, uzamayacak.

Bir adım geriye çekildim. Oğlumun dizini gösterdim:

-Çağıl, çıkışta oğlumu itti, düşüp yaralanmasına neden oldu. Bunu birkaç kez daha yapmıştı.

Adam arsızca gülümsedi, elini cebine sokup bir tomar para çıkardı. İçinden iki tane 200'lük banknot seçip bana uzattı:

-Yakınımızda bir özel hastane var, gidin pansuman yapsınlar.

Adama baktım ve gülümsedim. Parayı aldım, yırtıp yüzene çarptım. Adam şaşırdı. Yakasından çekip tam burnuna direk bir yumruk vurdum, kemik sesiyle adamın çığlığı birbirine karıştı. Elini burnuna kapattı ama kan parmaklarının arasından sızıyordu. Yakasını bırakmamıştım, bir yumruk da midesine attım. Midesini tutarak iki büklüm oldu ve yere düştü. Tekmemi kaburgasına doğru savurdum, sanırım o da çatladı. Adam inliyordu. Yere çömelip yüzüne yaklaştım:

-Şimdi sen o dediğin sikik hastaneye git ve kendine pansuman yaptır, bok çuvalı. Polis çağırma çünkü zaten buradayım.

Ayağa kalktığımda oğlumu iten Çağıl, kapıya tutunmuş dehşetle bana bakıyordu. Ona doğru parmağımı uzatıp:

-Oğluma bir daha yaklaşırsan her seferinde gelip babanı pataklarım.

Çocuk içeri doğru bağırarak giderken, adama baktım hala kıvranıyordu. Oğlumun omzuna elimi atıp dış kapıya yöneldim. Oğlum şaşkınlıkla bir bana, bir adama bakıyordu; başını tutup çevirdim. Biz kapıdan çıkarken çığlıklar yükseliyordu ardımızdan. Aldırmadım. Arabaya binip gazladım.

Oğlumu eve bırakınca telsizden bir çağrı aldım. Bir adam Karacaahmet mezarlığında kafasına silahı dayamış ve intihar etmek istiyormuş. Oraya intikal etmem gerekiyormuş, ekibimden bir kişi de oradaymış. Karacaahmet gibi 200 yıllık tarihi olan, içinde 8-10 milyon insanın yattığı, sınırları Beylerbeyi, Üsküdar, Hasanpaşa, Selimiye ve Koşuyolu gibi İstanbul'un dört bir yanına kollarını atmış bir mezarlıkta intihar etmek çok kolaydır aslında. Dünyanın ikinci büyük mezarlığında intihar edecek bir adamı kim görmüş olabilir?

Arkadaşlarımın attığı konuma göre Zeynep Kamil Hastanesi'ne giden yolda Karacaahmet Camii'nin hemen yanında durdum. Buradan Üsküdar merkeze giden ve bu koca mezarlığı ikiye bölen bir yol iniyor. Bu yol 300 metre uzunluğunda geniş sayılabilecek bir sokağa çıkar. Sanırım adam bu yola yakın bir yerdeydi ki gelip geçenler görüp polisi aramış olmalı. Gerçekten intihar etmek istese daha ıssız bir yeri seçerdi. Kapının önündeki ekip arabasının etrafındaki polislere selam verip kimliğimi gösterdim. Bir memur bana rehberlik yaparak olay mahalline götürdü beni.

Altmış yaşlarında bir adam mezar taşlarının arasına oturmuştu. Elinde bir silah vardı. Adam siyah kıyafetleriyle beyaz mezar taşlarının arasından hemen seçiliyordu. Adamla aramızda elli metre vardı. Ekibin başındaki memurun elinde megafon gördüm. Müzakere için büyük hataydı. Yüksek ses insanların stres seviyesini artırır ve onları korkutur. Mezarlıktayız zaten herkes huzursuz. Ekibin yanında duran bizim ekipten memura çıkıştım:

-Kaldırın şu megafonu!

Huzursuzca dediğimi yaptılar. İşin içinde silah olduğu için insanlara uzaklaşmasını söyledim ve çelik yeleğimi giydim. Herkesi uzaklaştırdım ve ellerimi kaldırarak adama doğru yavaş adımlarla ilerledim. Bir yandan da ona seslendim:

-Amca seninle konuşmaya geliyorum, ateş etme!

Adam başıyla onayladı. Biraz daha yakalaştım, aramızda on metreden daha az kalmıştı. Altmışının üzerinde olmalıydı. Saçları dökülmüştü ve hafif kilosuyla sağlıklı görünüyordu. Ceket ve pantolonu siyah bir takımdı ve beyaz gömleği ile sosyal statü olarak alt tabakadan görünmüyordu.

Gözlerim yine kaşınmaya başladı. İlacımı çıkarıp damlattım gözlerime, yine su damlası gibi parlak parlak görüntüler...

Görüşüm netleşince etrafıma baktım, ne kafasına kalem girmiş bir dev ne kesik ağızlı çocuk vardı etrafta. Vishnu olmanın zamanıydı. Dostça seslendim:

-Merhaba Amca, ben Talat Toksöz, İstanbul Emniyeti Müzakere Timi'nden yetkili müzakereciyim. Seninle konuşmaya geldim. Kendini vuracak birine benzemiyorsun hiç.

Kafasını çaresizce salladı. Ben devam ettim:

-Çoluk çocuğun, eşin yok mu? Yapma böyle çok üzülürler sonra.

-Bir kızım var, tıp fakültesi son sınıfta, özel bir üniversitede.

-İşte ne güzel amca, bak seni böyle görse, hatta kendine zarar versen ne kadar üzülür. Canları kurtaran bir meslekte kızın var ama sen canına kıymaya çalışıyorsun.

Adam derin bir nefes alıp sesli biçimde soludu:

-Altmış iki yaşındayım. Çok zengindim, sekiz ay önce iflas ettim. Kızımın okul taksitlerinden geçtim, yüz lira borcu bile ödeyemeyecek hale geldim. Kızım durumu bilmiyor, her sabah işe gider gibi evden çıkıyorum. Kızım bu sabah çalan telefona baktı, sanırım alacaklılardan biriydi. Ne söylediyse kızıma, telefonu kapatınca bana "*Utanmıyor musun baba alacaklılara evi aratmaya?*" dedi ben de silahımı alıp buraya geldim.

Adam baktım, başına gelenleri hak etmiyordu:

-Amca ben memurum, senin gibi iş adamlarının halinden anlamam, ama sen benden iyi bilirsin, düşmez kalkmaz bir Allah'tır. Nice zor günler geçirmişsindir, bunlar da geçer.

Sustuk, arkasındaki mezarlara baktım gayriihtiyarî. Adamın hemen arkasındaki mezar taşında "*Patlak bir prezervatif*

dünyaya gelmesine neden oldu; patlak bir araba lastiği de dünyadan gitmesine..." yazıyordu.

Az daha gülecektim, ne insanlar vardı bu hayatta. Mezar taşına bunu yazdırmak... Adamın sesiyle kendime geldim:

-Komiserim ben çok gururlu bir insanım, ailem ve arkadaşlarım bu olanları duyarsa bu kadar olay çıkardın kendine sıkamadın derler. Bari omzuma sıkayım.

Arkasındaki mezar taşı kadar komikti amca. Ama bunu ona söyleyemezdim.

-Amca aklı başında, yaşını başını almış birine benziyorsun. Bak etrafına, dünyada kalan mı var? Hepimiz öleceğiz. Önemli olan nasıl yaşayıp nasıl öldüğümüzdür. Sen böyle yaparsan gençlere ne anlatacağız?

Adam başını sallayıp silahını yere attı. Ona doğru yaklaşıp silahı ayağımla uzaklaştırdım. Omzuna elimi koydum. Diğer görevli arkadaşlar yanımıza geldi. Silahı alıp amcayı ekip arabasına götürürken telefonumun mesaj uyarısı çaldı. Cebimden telefonumu yavaşça çıkarıp ekrana baktım. Şeyda'ydı. "*Seninle acil görüşmeliyiz!*" yazıyordu. Dudaklarımı sıktım.

12

-Bir kadın, annesinin cenazesinde daha önce hiç karşılaşmadığı bir adamı görmüş. Görür görmez de âşık olmuş, sanki ruh ikizini bulmuş gibi. Adamla sohbet etmiş, harika bir zaman geçirdiğini düşünmüş, ayrılmışlar. Sonra fark etmiş ki adamın ne adını almış, ne adresini ne de başka bir bilgisini. Kadın birkaç gün sonra kız kardeşini öldürmüş.

Yüzünü kapatan gazeteyi indirip sordu:

- Sence neden?

Adam, dostunun sorusuna cevap vermedi. Çarpık dudaklarını hafifçe büzüp bıraktı sadece. Perdesi açık pencereden güneş ışığı düşen masasına baktı. Hafif nemli ve tozlu odasının penceresinden vuran ışık huzmeleri, dünyalıları uçan dairesine çekecek uzaylıların ışın köprüsü gibi görünüyordu. Ev nemliydi ama bir keresinde gazetede, en güzel güneşin batışı manzarası olan şehirlerin hava kirliliğinin yoğun olduğu şehirler olduğunu okumuştu. Belki odası şu an bu yüzden güzel görünüyordu.

Dostu ona bakıp:

-Çoğu insan romantik bir rekabet diye cevaplamış bu soruyu. Ama doğru cevap şu, kadın; âşık olduğu adamın, kız kardeşinin cenazesine de geleceğini ummuş. Kadın kafadan çatlakmış belki ama aptal değilmiş.

Sustu ve cevabın etkisini görmek ister gibi adamın yüzüne baktı. Sonra ona doğru eğilerek:

- Şaşırtacağız herkesi, dedi ve kollarını kavuşturdu. Sonra kalktı pencereye yaslandı ve dışarıya bakmaya başladı.

Adam soruyu sorup kendisi cevaplayan dostuna baktı. Sonra da kedisi Atlas'a. Tek dostu, hayır iki dostundan birisi... Hayattaki yegâne iki dostundan hayvan olanı Atlas'tı, iki aylıkken aldığı siyam kedisi. Ve yattığı yerden onu izliyordu. Kediyi biraz izledi. Sonra masanın üzerinde spagetti çubukları gibi duran bir tutam bakır tele baktı. Her zamanki gibi telleri, alışveriş yaptığı hurdacıdan almıştı. Kalaycılık, bakırcılık gibi meslekler çoktan miadını doldurmuştu. Ama bu hurdacı gibilerin elinden başka iş gelmeyeceği için ölene kadar kendileri gibi yıllanmış dükkânlarında aynı işi yapıp duracaklardı. Çocukluğunun geçtiği şehirde bakırcılar çarşısı vardı. Bakırın kokusunu çok severdi, kanın tadı gibiydi. Düşüncesine çarpık ağzıyla gülümsedi.

Dostu tekrar gelip karşısına oturdu, onu izlemeye başladı:

-Aklımda harika bir fikir var, dedi.

Adam nedir der gibi dostunun yüzüne baktı. Arkadaşı konuşmadı, bakır tellerle uğraşan iri adama baktı. Steinbeck'in Lennie'sini hatırlatıyordu ona. Hayır, Lennie değildi o, Golem'di, Golem'iydi onun.

Adam, dostunun bu düşüncelerinden habersiz bakır tellerden bir tanesini alıp güneşe doğru tuttu. Uğraştığı işin 3000 yıllık tarihi olduğunu, Rönesans döneminde rahip ve rahibelerin kitap imalatında da süsleme olarak kullanıldığını kaç kişi biliyordu acaba? Adamın kendisi biliyor muydu?

Adam, bakır telden, elinde tuttuğu iki uçlu bıçak gibi aletle bir bölüm kesip kenara koydu. Kestiği parçayı silindirden geçirerek rulo halinde sardı. Silindirden çıkan parçanın üzerinde şaloma ateşi gezdirerek onu tavladı. Bu işin sırrı ateşi bir noktaya değil telin tümüne gezdirerek tavlamaktaydı. Masanın üzerindeki, kasapların et kestiği tahtaya benzer, mermerin üzerinde bir pamuk yumağı gibi gümüş duruyordu. Aynı ateşle gümüşü de eritti. Düşündüğü modelin ölçüsüne uygun olarak malafasını oval olarak seçmişti. Teli ölçü malafasına hızlı hızlı sardı. Sardığı teli kargaburun ile iyice sıkıştırdı. Böylece kolay şekil alabiliyordu tel. Çatı teline EEG cihazında atan kalbi gösteren çizgiler gibi şekil verdi, hayatın göstergesi olan şekiller gibi...

Arkadaşı, adamı biraz izledikten sonra, dinlediğinden eminmiş gibi devam etti:

-Yağmur Adam'ın programına bir mektup yazalım ve son yaptıklarından bahsedelim. Fareler ve insanlardan bahsedelim.

Hafif bir kahkaha attı dostu. Adam yaptığı işi bırakıp arkadaşına baktı. Gülümsüyordu hala dostu. Plan yapan oydu, uy-

gulayan ise kendisi. Güveniyordu dostuna. Dönüp masanın üzerindeki mermerde duran gümüşe şaloma ateşini tutmaya başladı. Ateşte eriyen gümüşe büyük bir cımbızla dokunup şekil vermeye başladı. Gümüşü bir demir misket gibi yusyuvarlak yaptı. Kalp elektrosunu andıran bakır tellere yıldız şeklini verip erittiği gümüşü yıldızın tam ortasına koydu, soğumasını bekleyip boyaması kalmıştı sadece. Dostu, adamın işini bitirmesini beklemişti sanki:

-Mektup işini ben hallederim. Sen şu adresteki işi hallet, ortalık kamp ateşi yakmış gibi olsun, deyip kâğıt parçasını adama doğru uzattı. Adam kâğıdı okudu, sonra dostunun yüzüne baktı. Dostu:

-Adresi nasıl bulduğumu sorma, mesleğim sayesinde biliyorsun. Neyse, artık işimiz bitene kadar gelmeyeceğim buraya, ortalık karışacağı için daha dikkatli olmalıyız. Sadece güvenli kanaldan, yazılı...

Deyip ayağı kalktı. Adam da ayağı kalktı. Sarıldılar. Sonra dostu arkasına bakmadan çıktı. Oturduğu yerde hareketsiz kaldı bir süre adam. Dostunun bıraktığı kâğıttaki adrese baktı. Yakın değildi adres ama çok da uzak sayılmazdı, toplu taşıma kullanacaktı. Hazırlanmalıydı, kalktı oturduğu yerden.

On beş dakika içinde hazırlanmıştı. Aynanın karşısına geçip çarpık ağzına baktı. Evcil yarası, yanından hiç ayrılmayan... Ona kim olduğunu ve ne yapması gerektiğini hatırlatan bir dövmeydi sanki. Akıl Defteri filminde karısının intikamını alması gerektiğini unutmamak için vücuduna dövme yaptıran adam gibi. Filmin orijinal ismi "*Memento*" idi, "*hatırla*" yani. Aynadaki görüntüsüne dostunu taklit ederek fısıldadı:

-Memento mori!

Gülümsedi, benzemişti. Biraz önce çıkan dostunun bahsettiği Da Vinci'yi hatırladı. Leonardo, dudakları hareket ettiren

kasları görmek için kadavraların yüz derisini soymuş, ardından dünyanın en unutulmaz tebessümünü Mona Lisa'yı yaratmıştı. Solak, piç, eşcinsel, vejetaryen, dinlerle arası bozuk bu sanatçıyla ne kadar da ortak yönü vardı. Orta Çağ için ne zor bir karakterdi, sanki şimdi işler kolay mı diye düşündü. Da Vinci kadavraların derisini yüzmüştü oysa kendi derisi canlı canlı yüzülmüştü. Çocukluk arkadaşını kurtarmak uğruna... Onu yaraladıklarında ağzını çevreleyen kasları, çocukların bahçede toplayıp plastik kovaya doldukları solucanlar gibi oynuyordu. Kendinden yıllarca tiksinmişti. Bir zamanlar tiksindiği ağzının görünmemesi için sakal ve bıyık makyajı yaptı. Sakal şu sıralar moda olduğu için dikkat çekmeyecekti. Makyajını tamamlayınca sırt çantasını kontrol etti. Ve kamuflaj için gereken şapkası... Bakır kesmek için kullandığı aleti de masanın üzerinden alıp çantaya koydu. Baston, kolye, diğer her şey tamamdı. Çarpık görüntüsü onu öfkelendirdi, astı yüzünü. Oyun yeni başlıyordu. Şimdi şaşırtma zamanıydı, dostunun dediği gibi. Gurur duydu kendisiyle. "*Burnun havada olmasın. Ne kadar iyi olursan ol. Geldiğin görünmesin.*" diye öğüt veriyordu Şeytan'ın Avukatı filminde başarılı bir hukuk firmasının sahibi rolündeki Al Pacino. Filmi dostuyla defalarca izlemişlerdi, televizyonun sesini kısıp replikleri ezbere söyleyecek kadar. "İşin sırrı burada dostum, kendini küçük göster. Cahil ol, sakat ol, düşük zekâlı ol, ucube ol! Bak bana daha ilk günden küçümsendim." Ağzını kesip küçümsedikleri ucube şimdi kıyametleri olacaktı. Çantasını alıp hızla evi terk etti.

Otobüs durağına kadar yürüdü. Cep telefonundan haritalar uygulamasını açıp gideceği yere tekrar baktı. İki vasıta kullanması gerekiyordu. Beklediği otobüs gelince sessizce otobüse doluşmaya başlayan kalabalığa uydu. Kimsenin yüzüne bakmadan arkaya doğru ilerledi. Otobüsteki kameraların yerini ezberlemişti. Tam görüntü alamayacak açıda yürümeyi dostuyla evde defalarca çalışmıştı. Kör noktaları artık ezbere biliyordu. Arka

kapının yanında ayakta dışarıyı seyretmeye başladı. Durakta bekleyen insanlara baktı. Kimliksiz gri kalabalıklar, yüzlerine bakınca ruhları çekilmiş gibi görünüyordu. Dünyadaki kötülüklerin bir sebebi de bunlar diye düşündü. Dikkatinin dağılmasına izin vermemeliydi. Şimdi planlarında bir değişiklik daha söz konusuydu. Böylesi daha eğlenceli ve karmaşık olacaktı, dostunun dediğine göre. Planı yapan oydu nasılsa.

Araç değiştireceği durağa gelince indi otobüsten. Buradan bir dolmuşa binmesi gerekti. Dolmuşçuların çoğu birbirine benzerdi. Aynı boş özgüven, aynı kıyafetler içinde boş bakış ve aynı işe yaramaz hafıza... Olası bir soruşturmada dolmuşçular polisin işine yaramazdı, ama taksiciler uzak durması gereken insanlardı. Öyle demişti dostu.

Dolmuşa binip şoföre ineceği durağı söyledi. Parayı uzattı. Ve yine dışarıyı seyretmeye başladı. Telefonu açıp haritalara baktı, üç kilometre vardı. İnmesi gereken yere gelince ayağa kalkıp kapıya doğru yürüdü. Ve minibüs yavaşlayınca durmasını beklemeden indi, o inince iki kişide inip aksi istikamete yürümeye başladılar. Biraz durup onların uzaklaşmasını bekledi.

Aradığı apartman tam karşısında duruyordu. Kaldırımdaki bahçe kapısından giriliyordu apartmana. Hiçbir güvenlik önlemi yoktu. Ne bir güvenlik görevlisi ne de kamera. Dostu son zamanlarda adamın işinin iyi gitmediğini söylemişti, onun için böyle sıradan bir yerde oturuyor olmalıydı.

Apartmanın içine girince çantasından üzerinde PTT Kargo yazan bir şapka çıkarıp başına geçirdi. Üzerindeki mont lacivertti. Herkes onu kargo görevlisi sanacaktı. Kullandığı çanta kombinasyonu tamamlıyordu. Üçüncü kata çıktı. Aradığı adamın dairesi burasıydı. Ama içeriden bir kadın ve adamın tartışma sesleri geliyordu. Sesler o kadar yüksekti ki cümleler merdiven dai-

resinden rahatlıkla duyulabiliyordu. İşte bu hesapta yoktu. Çünkü adam tek yaşıyordu. Evli olmadığına göre kız arkadaşı olmalıydı. Canı sıkıldı. Planı uygulamak riskliydi. Biraz beklemeye karar verdi. Ama çok zamanı da yoktu, her an biri gelebilirdi. Tam bu sırada içeriden kırılan bir bardak sesi sonrasında bir kadının bağırması duyuldu:

-Bıktım, bıktım anladın mı? Sen tatmıyorsun, resmen kafayı çekiyorsun!

Adam kendine ayyaş muamelesi yapılmasına dayanmadı:

-Sibel, yaptığım işin doğası bu, pastacının şişman olmasından şikâyet etmek gibi seninki.

-Ne?! Şikâyet mi? Dün eve geldiğimde ne halde olduğunu hatırlıyor musun sen ya?

Adam da sesini yükseltti:

-Ne haldeydim?

Kadın, adamın tepkisine iyice şaşırmıştı. Ona doğru bir adım yaklaştı:

-Elinde rakı bardağı, "*yoğurda su katarsan ayran olur, rakıya su katarsan bayram olur*" dedin ben içeri girince. Daha akşamın yedisiydi. Nesin sen degüstatör mü mahalle meyhanesinden dönmüş hayırsız koca mı?

Adam ne diyeceğini bilemedi. Kadının yüzüne ifadesizce baktı. Sonra eğilip ayağının önündeki cam kırıklarını toplamaya başladı. Kırık cam parçalarından bir tanesi elini kesince, elindeki cam parçaları yere döküldü. Adam kesik parmağını emerken inledi:

-Hassiktir!

Kapının önünde bekleyen Sibel, gözlerini devirdi. Adam bunu görmüştü. Kesik parmağını unutup yalvarır gibi:

-Özür dilerim Sibel, zor bir dönemden geçiyorum, lütfen zaman ver bana.

-Hayır, Tolga, sana yeterince zaman verdim. Duvarlara çizik atarak burada bekleyemem.

-Monte Kristo Kontu gibi mi?

Sibel gözlerini devirdi. Ellerini kaldırdı ve üzerine gelen bir şeyi durdurmak ister gibi avuç içlerini adama çevirdi:

-Benden bu kadar, anahtarları buraya bırakıyorum.

Gürültüyle anahtarları cam tabağa bıraktı. Çantasını alıp hızla çıktı ve kapıyı çarptı. Adam, kapıyı çarpıp çıkan kadının arkasından çaresizce seslendi:

-Sibel...

Ama Sibel bunu duymadı. Kadın kapıdan çıkar çıkmaz iri yarı kargo görevlisi ile burun buruna geldi:

-Ne bakıyorsun be!

Kargo görevlisi saygıyla:

-İ..İyi gü..günler hanımefendi, diye karşılık verdi. Kadın cevap vermeden ayaklarını vurarak merdivenlerden indi.

İçerideki adam yerdeki cam parçalarını tekrar toplamaya başladı. Elindeki kesikten yere damlayan kana baktı. Kırmızı şarabı andırıyordu. Kendi kendine kızdı:

- Kız haklı işte, bayılırsan tövbe ediyorsun, ayılırsan devam...

Kapının zili çaldı. Elindeki kırıklar tekrar düştü yere. Sevinç ve korku karışımı bir duyguya kapıldı. Sibel geri mi dön-

müştü yoksa bir şeyi unutmuş almak için mi gelmişti? Koşarak kapıyı açtı:

-Sibe...

Karşısında çam yarması gibi bir adam duruyordu.

-Postacı?

-Hayır, kargocu...

Tolga söyleneni anlamamış gibi şaşkın şaşkın baktı. Aldırmadan gülümsedi adam. Sonra elindeki paketin üstünü okuyup başını kaldırdı:

-Tolga Gözkaya?

-Evet benim.

Kargo görevlisi tekrar gülümsedi. Gülümsemesinde insanı ürküten garip bir hava vardı. Ve ilginç olan hava yaz günü olmasına rağmen elindeki deri eldivenlerdi.

13

Uğraştığın şeyin nelere yol açacağını bilemezsin.

Maxwell, elektromanyetizmayla ilgili temel denklemini oluşturduğunda radyo, radar ya da televizyonu düşünmüyordu. Tıpkı Newton'un hareketle ilgili prensipleri ilk kavradığında uzayda uçmayı ya da tonlarca ağırlıktaki uyduları dünyanın etrafında döndürmeyi hayal etmediği gibi...

Yağmur Adam'ın son zamanlarda başlattığı tartışma beklediğinden daha fazla ses getirmişti. Bazı gazete ve televizyonlar da tartışmaya katılmıştı. Radyo dinleyicilerinin temelde "*genel dinleyici, uzmanlaşmış dinleyici, cahiller kümesi, çıkarcılar kümesi, aydınlar*" diye ayrıldığını üniversitede öğrenmişti Yağmur Adam.

Onun dinleyicileri uzman ya da aydın sınıfına girerdi. Bu yüzden tepkiler tonlu olmuştu.

Bugün onun doğum günüydü. Henüz yaz devam etmesine rağmen yaptığı şakadan sadece kendisi zevk alan insanlar gibi; İstanbul'un havası da bir sürpriz yapmış, evden radyoya gelene kadar ona sağanakla eşlik etmişti.

Program müdüründen sesçiye kadar; bütün radyo personeli yayın odasını süsleyip onu karşılamıştı. Programdan önce pasta kesilmiş, tebrikler sunulmuştu. Böyle bir sürprizi beklediği halde düşündüğünden daha görkemli olmuştu.

Program başlamak üzereydi. Kozasında, yayın odasındaydı, en sevdiği yerde. Programının açılış müziğinden sonra teknik ekibin işaretiyle mikrofona yaklaştı ve konuşmaya başladı:

-Kendini ölümden muaf sananların yaptıkları işlerden bahsetmeye devam etmek istiyorum.

Kendini dinleyenlerin cümleyi hazmetmesini bekler gibi durdu biraz. Sonra devam etti:

-Girit ada imparatorluğunun ticari üstünlüğü elinde tuttuğu dönemde kral olan Minos'un öyküsünü anlatacağım bugün size. Kral, nedenini biraz sonra açıklayacağım utanç ve korkusunu saklamak için zamanın büyük ustası Daidalos'u çağırıp bir labirent tasarlamasını istemiş. Bu labirente Kraliçe Pasiphae'den doğan bir canavarı hapsetmek istiyormuş. Kral; ticari yolları korumak için önemli savaşlarla meşgulken Kraliçe Pasiphae, denizden çıkan kar beyazı muhteşem bir boğa ile sevişerek kralı aldatmış. Kaderin garip bir cilvesidir Minos'un annesi Europa da geçmişte bir boğa tarafından kaçırılmış. Tabii ki bu boğalar Tanrı Zeus'muş. Kralın kendisi de bir boğanın oğluydu. Pasiphae'nin

hatasıyla artık Minos'un da boğa başlı, kuyruklu ve insan gövdeli üvey bir oğlu vardı ve kral bu gayrimeşru oğlundan duyduğu utanç ve korkuyu bir labirente saklamak istiyordu.

Aslında hikâye biraz daha geride kralın bir yalanına dayanıyordu. Kraliçenin, Minos'u aldattığı boğa; Minos taht için kardeşiyle savaşırken Tanrı Poseidon tarafından gönderilmişti. Minos tahtın kendi hakkı olduğunu öne sürmüş, tanrılardan bunun işareti için denizden bir boğa çıkarmasını istemiş, gönderilecek hayvanı bir adak ve ayin simgesi olarak kurban edeceği sözünü vermişti. Boğa denizden çıkmış, Minos tahta oturmuştu. Fakat her açgözlü gibi o da bu sözünü tutmamış. Gönderilen canavarın görkemine vurulmuş ve Tanrıların farkına varmayacağını düşünerek tüccar hilesi ile elindeki başka bir boğayı kurban edip denizden çıkanı sürüsüne katmış.

Girit gittikçe zenginleşiyor, başkent Knossos zamanın lüks ve görkeminin merkezi oluyordu bu sırada. Girit filoları bütün Akdeniz'in ada ve limanlarına uğruyormuş. Hatta fildişi, altın ve köle için Afrika'nın güneyine kadar iniyormuş.

İşte bu sırada kraliçe boğanın görkemine dayanamamış, içindeki karşı konulmaz tutkunun etkisiyle eşini aldatmış. Kraliçenin doğurup büyüttüğü canavar kısa sürede bir tehlike haline gelmiş. Kral, Daidalos'tan içi kör geçitlerle dolu dev bir labirent inşa etmesini istemiş. Labirent öyle muhteşemdi ki bittiği zaman Daidalos kendisi bile girişe giden yolu zor bulmuş.

Bu canavar yıllarca Girit'ten getirilen kızlar ve erkeklerle beslenmiş. Herkes kraliçeyi suçlasa bile asıl suçlu sözünün tutmayan açgözlü kral Minos'muş. Bütün açgözlüler gibi o da kendisinin ölümden muaf olduğunu düşünmüş ve bencilce davranmış.

Derin bir nefes aldı:

-Bugün telefon bağlantısı almayacağım. Çünkü program yapımcım garip bir mektup aldığını ve bunu mutlaka okumam gerektiğini söyledi. Ben de bu mektubu henüz okumadım ama sizinle paylaşmak istiyorum.

Programın jenerik müziği başlamıştı. Yağmur Adam, aşina olduğu bu müziğin bitmesini bekledi:

-Şöyle başlıyor mektup: *Merhaba Yağmur Adam, doğum günün kutlu olsun!*

Tanıdığı bir insan olabilir miydi? Hafızasını yokladı. Böyle özel bir bilgiyi nasıl öğrenmişti? Ekibe baktı, camın ötesinde onlar da aynı şaşkınlığı yaşıyordu:

-Teşekkür ediyorum, dinleyicime, bu bilgiye nasıl ulaştı, bilmiyorum. Ama doğru, bugün benim doğum günüm. Okumaya devam ediyorum. *Medyadaki bütün adamlar hastane yemekleri gibi, hepsinin tadı aynı, ama sen farklısın. Sen programa başlayınca radyonun telefonları, nasıl derler, Noel ağacı gibi yanıyordur.*

Kıkırdadı Yağmur Adam, garip bir espri anlayışı var diye düşündü ama bir şey söyleyemedi, devam etti:

-Hollywood klişesi işte, biz de aynen almışız Yağmur Adam. Fareler ve İnsanlar hakkında biraz konuşmak istiyorum. Biliyor musun Yağmur Adam, yıllardır okuduğumuz Steinbeck'in "Fareler ve İnsanlar" kitabının orijinal adı "Of the Mice and Men" dir. Yani "Fareler ve İnsanlara Dair". Niye çevirmenler çeviri yaparken eserin derisini böyle yüzer gibi çevirirler?

Yağmur Adam okumayı kesip dinleyicilerine hitap etmeye başladı:

-Ne söyleyeceğini hala anlamış değilim, bu dinleyicimin. Keşke canlı bağlansaydı. Neyse devam edelim bakalım. *Sana do-*

ğum günü hediyesi vereceğim Yağmur Adam. Ama ondan önce bir önerim var, kullandığın müzikleri David Lynch tarzına yaklaştır, çünkü yaşadığımız dünya onun filmlerinden daha tekinsiz. Günlerdir bahsettiğin şu yaratılışa ve ölümsüzlüğe kafayı takmış insanlar var, Al-Tek'ten bahsediyorum. Geçenlerde intihar etti denilen Al-Tek mühendislerinden Halis Öztürk'ü ben öldürdüm!

Yağmur Adam sustu, radyodaki herkes donup kalmıştı. Mektuba önce bir göz atması yönündeki uyarıyı hafife aldığını düşündü. Pişman mıydı? Düşünmedi, soğukkanlı olmalıydı, sessizliği bozdu:

-İddia çok ciddi... Belki de sadece eğlenmek isteyen bir dinleyicimizdir. Mektubun nasıl biteceğini hepiniz gibi ben de merak ediyorum. Okuyup bitirelim bakalım. *Belki bu yazdıklarım sana mesnetsiz gelecektir. Dinle o zaman, sadece soruşturmaya katılanların bileceği şeyleri söyleyeyim. Halis Öztürk oturduğu evin bahçesinde bulunduğunda üzerinde elbise yoktu, ağız kenarları aşağı doğru kesilmişti. Vücudu tıraş edilmişti. Bu, hiçbir haberde yer almadı.*

Yağmur Adam ne diyeceğini bilemiyordu. Şimdi gerçekten pişmandı fakat bu kertede vazgeçemezdi. Mecburen okumaya devam etti:

-Bunu intihar olarak kamuoyuna duyurdular. Ama bu, fareler ve insanlara dair bir işti, Halis Öztürk bir fareydi, sahibine hizmet eden sadık bir mahlûk.

Yağmur Adam yayın odasının dışındaki arkadaşlarına baktı, bir kâğıda yazdıkları yazıyı camdan ona gösteriyorlardı. Kâğıtta aceleyle yazılmış "*Emniyetten arıyorlar.*" yazıyordu. Yağmur adam arkadaşlarına kafasını sallayarak anladığını gösterdi. Dehşete kapılmıştı ama okumaya devam etti:

-Sana ekstra bir hediye vereceğim, geçen gün akşam Al-Tek'deydim. Onların hazinelerini yağmaladım. Ve henüz açıklanma-

dı, bir mühendislerini daha öldürdüm. Biraz farklı şekilde; Bunu nasıl duyuracaklar merak ediyorum. Bütün farelerin sonu böyle olacak! Kendini ölümden muaf sananları ölüm gelip bulacak! Al-Tek bütün sırlarını halka açıklayıp yaptıklarından vazgeçerse ben de duracağım.

Yağmur Adam dehşete kapılmıştı. İçinden kim bu adam diye geçirdi. Adam bunu biliyormuş gibi mektubun sonuna tek cümle yazmıştı:

-Benim adım Zebercet!

Yağmur Adam; gizemli dinleyici mektubun arkasına saklanmış gibi kâğıdı çevirdi sonra odanın dışına baktı. Doğum günü neşesinden eser kalmamış, herkes şaşkınlık ve tedirginlikle birbirine bakıyordu.

14

-Geleceğe kutsal bilet satmıyoruz biz!

Adamın sesi odada yankılandı. Kıvırcık, gri ve omzuna kadar uzun saçları, adamın her bağırmasında dinleyenlerin dikkatini çekecek biçimde dalgalanıyordu. Alnında yavaş yavaş beliren ter tanelerini parmaklarıyla silerken şakaklarına hafifçe masaj yaptı. Burnunun ucuna doğru inen gözlüğünü yukarı doğru itti. Onu dinleyen birim başkanları ve bina sorumluları tedirginliklerine rağmen adeta nefes almaya bile korkuyorlardı. Adam önceden çalıştığı bir konuşmaya devam eder gibi öfkeyle devam etti:

-Biz müşterilerimize ne vaat ettik? Bedeniniz başarısız olursa bir başkasına sahip olabilirsiniz. Ölümden hoşlanmıyorum, anladınız mı? Ona karşı sabrım yok ve beni öfkelendiriyor o. Ölüm ensemizde olduğu sürece hepimiz yürüyen birer nevrotik olacağız!

Adam kendini koltuğuna atıp alnını ovuşturdu. Onu dinleyenler şaşkınlık içindeydi, kendi kendine mi konuşuyor yoksa

odadakilere mi belli değildi. Adam, odada yalnız gibi tavana baktı, kendi kendine:

-Doğayı tahtından indiren adam olmak istiyorum.

diye mırıldandı. Sonra odadakileri yeni fark ediyormuş gibi gözünü dikti onlara:

-Bir adam, 100 bin dolarlık güvenlik sistemi olan bir binaya giriyor, bütün güvenliği de atlatıyor, hazinemizi yağmalıyor. Ve bunu radyo programına mektup yazarak anlatıyor. Prometheus'un Tanrılardan ateşi çalması gibi, onu bulup ciğerini kartallara yedirmeliyiz.

Güvenlik şefine döndü:

-Kovuldun! Eşyalarını topla ve çabuk defol buradan!

-Ama efendim...

-Defol!

Adam sessizce odayı terk etti. Kimsede konuşacak cesaret kalmamıştı. Sessizliği güvenlik şefinin çıktığı kapının açılma sesi bozdu. Odaya giren Davut Bey'in sekreteri idi. Odadaki havayı anlamışçasına kısık bir sesle:

-Efendim emniyetten geldiler, sizin ofisinize aldım.

Davut yerinden kalkarak odayı terk etti. Arkasından işaret ettiği yardımcısı da onu takip etti. Odasına vardıklarında Veritas'ın yanında, geçen sefer olmayan iki kişi vardı. Gözlüklü olan Harry Potter'ı andırıyordu. Elindeki Ipoda bakıyordu. Davut onları küçümseyen bir gülüşle yerine oturdu:

-Hoş geldiniz Komiser Bey.

-Merhaba Davut Bey (yanındaki şık ve parlak yüzlü adamı işaret ederek) Atilla olay yeri inceleme birimimizin şefidir. Şimdi

birlikte ne diyorsunuz (elini havada bir orkestra şefi gibi sallayarak) şu kellelerin ve cesetlerin olduğu yere...

-Kriyonin odası ve onlar kelle değil, sefalon, biraz daha saygılı olun. İnsanlar ölse de yaşasa da saygıyı hak ederler.

-Ah, evet, haklısınız, her ne diyorsanız, şimdi oraya gidebilir miyiz?

Adam yalancı bir kibarlıkla mı söyledi yoksa kendine her durumda hâkim olan biri miydi anlayamadı Davut. Düşünmekten vazgeçip konuşmasına devam etti:

-Yardımcımı takip edin, o size rehberlik edecek.

Gözüyle yardımcısını işaret edip yerine oturdu. Veritas ve diğerleri de Davut'un görevlendirdiği adamı takip ettiler. Asansöre en geç binen Veritas'tı. Geride kaldığı için memurlardan biri elini asansör kapısına tutup kapının kapanmasına engel oldu. Herkes somurtarak rahatsızca kımıldıyordu. Veritas acelesi yokmuş gibi ağır ağır asansöre bindi. İki kat aşağı indiler. Katın girişinde Davut Bey`in yardımcısı, aklına bir şey gelmiş gibi durdu. O durunca arkasındakiler de durdu. Davut'un yardımcısı onlara dönüp konuşmaya başladı:

-Biz bu kata "*hasta bakım alanı*" diyoruz.

-Hasta bakım alanı mı? Diye sordu Veritas.

-Aslında canlı hasta yok. Biz askıya alınmış hastalar diye de adlandırıyoruz. Bakın beyler belki göreceğiniz şeylere hayatınızda ilk defa şahit oluyorsunuzdur. "Sefelonlar" var şimdi gireceğimiz odada.

Atilla bir adım öne çıktı:

-Sefelon derken...

Görevli, öne çıkan adama baktı:

-Kriyoninin dilinde bedenden ayrılan kafaya sefalon denir. Bu isim, zoolojide soyu tükenmiş deniz canlılarından trilobitlerin eklembacaklı olanların koparılan kafalarına verilen isimden geliyor.

Hafif tısladı Atilla, sonra ekibine bir bakış attıktan sonra adama döndü:

-Nereden geldiğimizi unuttunuz galiba, adli tıptanız. Her otopside kafaları ve vücutları ayırıyoruz eğer olay yerinde ayrılmadılarsa.

Sırıtıyordu şimdi ekip. Adam derin bir nefes aldı. Veritas'a baktı olanlara kayıtsız gibi görünüyordu:

-Önden buyurun o zaman.

Ekip, adamı takip etti. Veritas olduğu yerde kalıp etrafına bakındı. Bir insanın ameliyat masasında kafasını gövdesinden ayırıp gelecek için saklarken buna bir böcek ismi vermek nasıl bir ruh hali diye düşündü. Sonra kafasını kaldırdı. Koridorda Al-Tek'in kocaman lacivert logosuna baktı. Logodaki A harfinin; kanatlarını açmış bir Anka kuşu içinde sanki kollarını açmış bir insan gibi durduğunu fark etti. Anka kuşu; kurban olma ve yeniden dirilmeyi temsil eden çöl kuşu, iyi seçim diye düşündü.

Ekibin girişiyle tıslayıp açılan odaya doğru aksayarak yürüdü. Kapıya geldiğinde kapı tekrar tıslayarak açıldı. O da içeri girdi. Ve kapı kendiliğinden kapandı. Burası üç metre uzunluğunda paslanmaz çelik silindirlerle dolu, geniş, yüksek tavanlı bir depoydu. Silindirlerin üstünde "*termos*" yazıyordu. Termosların içine pek çok sefalonun dairesel olarak yerleştirileceği sütunlar vardı. Şeffaf termoslardaki kafalara baktı. Birkaçını tanıyordu, 70'li yıl-

ların sonunda plajda güneş çarpması sonucu ölen Yeşilçam jönü, hayatının sonuna kadar bekâr yaşamış kulüp başkanı beyaz bıyığı ile hala canlı gibi duruyordu. Bazı termoslarda tam bedenler saklanıyordu, bunlar alüminyum kapsüller içinde uyku tulumu gibi bir şey içindelerdi. Kule kule dizilmiş termosların yanından yürüdü. Gelecekte dünyaya tekrar dönmeyi bekleyen kaskatı ölülere, tekno-ütopistlerin gotik zenginliğine şaşkınlıkla baktı.

Sonra sessizlik daldığı düşüncelerden kendine getirdi onu. Odanın ortasında yatan cesedin etrafında toplanan ekip arkadaşlarından ses çıkmıyordu. Atilla çömelmiş kafasını doksan derece çevirmiş ve bir sanat eserine bakar gibi yerdeki çıplak cesede bakıyordu. Veritas da yaklaştı. Niçin hiç kimsenin ağzını açmadığını anladı.

Ceset çıplaktı. Katil özenle çalışmıştı. Aynen Halis Öztürk gibi ağız kenarları aşağı doğru kesilmişti. Ama farklı olarak, kesilmiş bölümle beraber ağzı misina ipiyle dikilmişti. Aynı şekilde göz kapakları dikilmişti. Asıl şaşırtıcı olan adam dua eder gibi dizlerinin üzerindeydi. Bir kralın önünde dizlerinin üzerinde duran şövalye gibi görünüyordu. Çenesi T biçimde bir bastona dayanmış, elleri bileklerinden kelepçe gibi iple bağlanmıştı. İki eliyle bastonu kavrar gibi görünüyordu. Boynunda püsküllü, kurabiyeye benzer köşeli bir kolye vardı. Adamın avuç içleri hafif açıktı. Sağ elinde çıkarılmış gözleri vardı. Kanlı gözlere bağlı damarlar, ait olduğu yerden çıkarılmış teknolojik bir parçaya bağlı kablolar gibi görünüyordu. Sol elinde ise kanlı dili vardı. Dikilmiş göz çukurlarından sızan kanlar ise cesedi dua ederken ağlamış gibi gösteriyordu. Veritas, Davut'un yardımcısına yaklaşıp hafifçe omzuna dokundu. Adam irkilip ona döndü:

-Ben Davut Bey'in ofisine geçiyorum. Arkadaşlar burada çalışacaklar zaten...

Adam ağzını açtı ama bir şey söylemesine fırsat kalmadan Veritas odanın çıkışına doğru ağır ağır yürüdü. Odaya giren Veritas, Davut'un masasının önündeki koltuklardan birine oturdu. Veritas odada tek başınaymış gibi rahattı. Davut da dikkatle ona bakıyordu. Cebinden bir paket çıkarıp, bir parça tütünü ağzına atarak çiğnemeye başladı. Sonra diğer cebinde uçları buruşmuş sarı sayfalı bir not defteri çıkardı. Önce trençkotunun ceplerini yokladı, sonra iç ceplerine baktı. Aradığı şeyi gömlek cebinde buldu. Sevinci yüzüne yansımıştı. Davut Veritas'ı hala izliyordu. Bu çağda kalem kâğıtla uğraşan bir adam, gülümsedi. O sırada Veritas, bakışlarını çevirmişti. Veritas önce davrandı:

-İlk görüştüğümüzde bana eksik bilgi verdiniz.

Davut, yabancı dilde söylenmiş bir cümleyi anlamamış gibi öne doğru eğildi. Veritas devam etti:

-Halis Öztürk'ün ruhsal durumunu sormuştum, normal demiştiniz ama kısa bir süre önce intihara kalkışmış.

Davut rahatsızca kımıldayıp yavaşça geriye yaslandı:

-Bakın özür dilerim. O günkü şokla aklımdan gitmiş. Terapi görüyordu ama önemli bir durumu yoktu.

-İntihara kalkışmak önemsiz bir durum mu?

Cevap vermedi Davut. Onun yerine soru sordu:

-Ne düşünüyorsunuz?

-Bir daha benden bilgi saklamamanızı tavsiye ederim... Sizin veya çalışanlarınızın peşinde bir katil var, buna eminiz. Öfkesi doğrudan yaptığınız işe yönelik olabilir, eski çalışanlarınızdan biri olabilir, eski ve yeni müşterilerinizden biri de. Kazancınıza ortak olmak isteyen bir akrabanız da. Bu konuda

yardımcım kurumunuz içinde araştırma yapacak, ona gereken kolaylığı sağlarsanız, daha hızlı ilerleriz.

-Halis Öztürk'ten daha farklı öldürülmüş.

-Bence yarım kalan ritüelini burada tamamlamış. Halis Öztürk bir şekilde elinden kaçmış. Davut Bey, ne yaparak bir insanı bu kadar kızdırmış olabilirsiniz?

Davut cevap vermek yerine omuzlarını silkti. Aklı hala polisler gelmeden önce dakikalarca kaldığı kriyonin odasında gördüklerindeydi. Veritas elinde kalem, devam etti:

-Katilin yaptıkları, kişisel öfkesini gösteriyor. Adam, böyle bir binaya nasıl girmiş, bir fikriniz var mı? İçeriden bir işbirliği söz konusu olabilir mi?

Davut yine rahatsız olmuştu. Yerinden kıpırdadı:

-Temizlik işlerini hizmet alımı şeklinde gerçekleştiriyoruz. Temizlik görevlisi olarak binaya girmiş.

Veritas kalemini açtığı defterin sarı sayfası üzerine koydu:

-Şirketin adını ve katilin hangi isimle giriş yaptığını söyler misiniz?

Davut önündeki dosyayı açıp Veritası'ın istediği bilgileri okudu. Veritas deftere yazmayı bırakıp kalemi bir sopa gibi Davut'a uzattı:

-Bir dakika, doğru mu anladım. Sadece görevlilerin girebileceği özel bir odaya elektronik kapıyı aşıp bir temizlikçi mi girmiş? Üstelik şirket çalışanı da değil...

Davut derin bir nefes verdi:

-Katil, merhum Halis Öztürk'ün elektronik kimliğini kullanarak kriyoninin odasına girmiş. Üstelik orada çalışan mü-

hendisi öldürmekle kalmamış, müşterilerimizin sefalonlarının da ağızlarını kesmiş.

-Ölen çalışanınızın kartını iptal ettirmemiş miydiniz?

Davut çaresizlikle kafasını iki yana salladı. Utanıyor gibi bakışlarını öne eğdi. Öfkelendiği belliydi, dudaklarını sıkıyordu. Veritas:

-Şimdi anlaşıldı...

-Ama tüm sorumluların işlerine son verdim bu sabah itibariyle.

Veritas defterine eğilip bazı şeyler yazmaya başladı. Odadaki sessizlik rahatsız ediciydi. Davut öksürünce Veritas ne var der gibi onun yüzüne baktı. Davut beklediği fırsatı bulmuş gibi sordu:

-Adamın radyoya mektup yazması...

-Evet, onu biraz olsun anlamamıza yardımcı olabilir.

-Nasıl?

-Bazı katiller, özellikle seri katiller, kurbanları üzerindeki güçlerinden zevk alırlar. "*Bağla-İşkence et-Öldür*" diye açılımladığımız BTK tarzının mucidi Kansaslı Dennis Rader gibi, yaptığını sanatsal bir beceri olarak görüyor ve gurur duyuyordu. Unabomber olarak bilinen Ted Kaczynski ise Harvard ve Michigan üniversitelerinden doktora derecesi almış ve Montano'da elektriksiz ve musluk suyu olmayan bir kulübede yaşıyordu. Hazırladığı kusursuz bombalarla güvenlik güçlerini epey meşgul etti. İşledikleri suçlar birbirinden epey farklı olsa da uyumsuz dahi Ted Kaczynski sadist Dennis Rader; aynı muazzam ego algısına sahipti. İkisi de toplum tarafından fark edilmemeye dayanamazdı. Bu durumları yakayı ele vermelerini sağladı. Sizin katilinizin de benzer bir pro-

file sahip olduğunu düşünüyorum, fark edilmek istiyor olabilir. Belki o da Kaczynski gibi bir manifesto yayımlamak ister bir süre sonra. Ya da bunu yapması için onu biz kışkırtırız.

Davut, tanıştığı günden beri ütüsüz trençkotu, gömleği, dağınık saçları ve aksayan ayağı ile tepeden baktığı komiseri biraz hafife aldığını düşündü. Bilgisi ve alan hâkimiyeti ile onu şaşırtmayı başarmıştı. Daha içten bir ses tonu ile sordu:

-Bir seri katil mi bu adam?

-Sanmıyorum, ama her ihtimali göz önünde bulunduruyoruz.

-Katıldığı radyo programını sunan kişi...

-Yağmur Adam...

-Evet, Komiser; Yağmur Adam bizi bir süredir örtülü olarak hedef gösteriyordu. Avukatlarıma talimat verdim, hakkında suç duyurusunda bulunacaklar.

-Tabii en doğal hakkınız ama bir şey çıkacağını sanmıyorum Davut Bey, kışkırtılan bir radyo dinleyicisinin yapacağı şeyler değil bunlar. Çalışanınıza ne yaptığını biraz önce gördük. Daha derinde bir şey, neyse buradan çıkınca radyocunun da ifadesini alacağız. Ve tabii program kayıtlarını da...

-Yine de bizi hedef gösterdiğini düşünüyorum.

Veritas yerinden kalktı. Onu duymamış gibi:

-Davut Bey, siz ve bütün üst düzey çalışanlarınız tehlikede olabilir, adam durmayacağını deklere etti. Ciddi olabilir. İsterseniz size koruma sağlayabiliriz. Tehdit ediliyoruz mu demiştiniz?

-Hayır demedim, bizi korumanıza gerek yok, biz önlemlerimizi alırız, sağ olun.

-Peki, bilmem gereken bir şey olduğunu düşünürseniz beni 24 saat arayabilirsiniz. Kartım vardı sizde değil mi?

-Evet.

-İletişimde kalalım.

Veritas çıkarken Davut ayağa kalktı. Komiser'in yardımcısı hemen dışarıda bekliyordu. Veritas yardımcısına döndü:

-İstanbul Üniversitesine gidiyoruz, bir uzmanla görüşmemiz lazım. Ve sonrasında şu radyoya bir uğrayalım.

15

Siyah gözlüklü, kırmızı tişört ve koyu renk mont giymiş adam panik içindeydi.

Yakıt istasyonunun pompaları arasında durmadan hareket ediyordu. Telaştan mı yoksa keskin nişancılara hedef olmamak için mi böyle davranıyordu, kimse bilmiyordu. Polis kordonu meraklı halkı uzak tutarken, istasyon çalışanları da ofis kısmına sığınıp kapıyı kilitlemişlerdi. Herkes mezar taşı gibi sessizdi, çevrede hareket yoktu, adam elindeki silahla havaya birkaç el ateş etti. Çığlıklar etrafta uçuşurken olayı izleyen halk istasyondan uzaklaşmak için koşmaya başladı. Sanki arkalarından öfkeli bir boğa onları kovalıyordu. Polisler ise arabalarının arkasına doğru çekildiler.

Olay yerine yeni gelen resmi araba, polis kordonun arkasına park etti mecburen. Arabadan inen memurun üst rütbeli olduğu tüm polislerin ona dikkat kesilmesinden belliydi. Üst rütbelide korku yoktu, herkes gibi başını aşağı eğmiyordu. Görevli polislerle bir şeyler konuştuktan sonra yakıt istasyonuna doğru yürümeye başladı. Üzerinde çelik yelek yoktu ve silahı belindeydi.

Yavaş adımlarla yürüyüp trafiğe kapatılmış yolu geçerken herkes onun ne yapmaya çalıştığını merak ediyordu.

Siyah gözlüklü adam üzerine doğru gelen memuru fark edip elindeki silahı ona doğrulttu. O ise teslim oluyor gibi elini kaldırırken adamın üzerine doğru yürümeye devam etti. Aralarında bir adım bile kalmamıştı. Adam, memurun boynundan tutup onu kelepçeleyecekmiş gibi arkasına geçti. Memur aniden hamle yapıp adamın silah tutan elini yakaladı. Ama hala namlu memurun göğsüne bakıyordu. Silah iki defa patladı. Memur vurulmuştu buna rağmen hala boğuşmaya devam ediyordu. Çünkü insanlar filmlerdeki gibi, vücuduna kurşun girer girmez ölmez. İnsan vücudunda hidrostatik basınç vardır ve vücut, %90'ı su olan bir et torbasıdır. Sıvılar, gazlar gibi sıkıştırılamaz. Kurşun, insan vücuduna kinetik bir şok dalgası yayar. Nörolojik sensor görevi yapan hücrelere de baskı uygular. İşte bu noktadan sonra insan şok yaşar ve yardım edilmezse kan kaybından ölebilir. Tabi kafadan vurulmadıysa...

Memur yere yığılırken adam da dengesini kaybedip memurun üzerine düştü. Bunlar olurken polisler çoktan olay yerine gelip silahlı adamın üzerine çullandılar. Manzara bir futbol karşılaşmasında gol sevinci yaşayan oyuncuların üst üste binmesini andırıyordu. Bir elinde uzun namlulu silah bir elinde tabanca olan sivil bir polis, insanlara bağırıp uzaklaşmalarını söylüyordu.

Tam bu sırada görüntüyü dondurdum. Adamın açık ağzı, dev ekranda dibi görünmeyen karanlık bir kuyuyu andırıyordu. Hep böyle ilginç anları yakalarım. Işığı açtım, eğitim salonunda yirmi müzakereci adayı vardı. Emniyet teşkilatında on yıl görev yaptıktan sonra müzakere timine girmek için başvurabiliyordunuz. Benim gibi istisna değilseniz. Çeşitli eğitim, test ve sınavları geçerseniz timimde görev alabilirsiniz. Tabi siciliniz de temiz olmak şartıyla...

Masaya kadar yürüyüp masanın üstüne oturdum. Sandalyeye oturmayı hiç sevmem. Antik çağda özellikle Mısır'da herkes sandalyeye oturamazmış. Sandalye güç ve saygınlığın sembolüymüş. Bütün çağlar boyunca sandalyeye oturanlar ailenin reisi, toplumun kıdemli kişisi ya da din ve devlet adamlarıdır. Doğu kültüründe halk yerde oturur, sandalye prestijin sembolü olduğu için ortama gereksiz hiyerarşi yayar. Bundan dolayı sevmiyorum sandalyeyi. Bir de masaya oturmayı, sizi dinleyenlere saygısızlık olarak düşünenler var ama böyle düşüncelere pabuç bırakmayacak kadar ahlaki açıdan hijyeniğimdir. Saatime baktım, çalışmıyordu, camına bir iki defa vurdum, kulağıma yaklaştırdım hala çalışmıyordu. Aldırmadım ve beni dinleyen yirmi müzakereci adayına dönüp elimdeki pointerın lazeriyle görüntüyü işaret ettim:

-Olay 2012 yılında Antalya'da meydana geldi. Maalesef silahlı adamı ikna etmeye çalışan komiser şehit oldu. Bana bu olaydaki yanlışları söyleyin.

-Çelik yelek giymemişti.

-Başka?

-Silahlıydı.

-Doğru, söz hakkı almadan devam edin ve hızlı olun.

-Ekibi yoktu.

Bunu söyleyen müzakereci adayına döndüm:

-Harika, Komiser zaten müzakereci değil, yıllarca terörle mücadelede çalışmış. Pervasızlığı oradan geliyor. Prosedürleri uygulamıyor. Biz, silahlı insanlarla sütre arkasından konuşuruz.

-Ama siz Selimiye'de firari erle sütre arkasından konuşmadınız.

Salona sessizlik hâkim oldu. Bunu söyleyen memura döndüm, zaten bütün adaylar ona bakıyordu. İyi bir noktayı yakalamıştı. Herkes ona ağzının payını vereceğimi sanıyordu, oysa sınırlarını taşan insanları severim ben. O sırada Şeyda'nın açık kapıya dayanmış elindeki dosyayla bizi izlediğini fark ettim. Harika görünüyordu. Biraz önce konuşan memura döndüm:

-Bazen hızlı karar vermek zorunda kalırsın. O gün herkes korkusunu gizlemeye çalışıyordu. Firari er ölmekten, emniyet teşkilatı o erin taleplerini kabul etmekten, ben de erkekliğe bok sürmekten korkuyordum.

Cümlem biter bitmez kahkahalar patladı. Baktım, Şeyda da gülüyordu. Devam ettim:

-Bazen hızlı karar işe yarar, bazen de yaramaz. Antalya'daki olayda Komiser`in silahlı adamın üzerine gitmesi olayın tansiyonunu yükseltti. Bir sisteme ne kadar basınç uygularsan o kadar dirençle karşılaşırsın. Güç dengesindeki paradoks budur. Bazen de hızlı olmadığın için olay patlar. Uzun süren müzakere kararsız tavırlara neden olur. 1993'te Teksas Waco'daki Davidian tarikatına yapılan müdahale gibi...

Slayt oynatıcıya dokundum. Ekran değişti. Şimdi ekranda bir cümle yazıyordu: *"Bir anlaşmazlıkta ilk çekilen silah, dildir."* Cümle üzerinde bir süre düşünmelerini istiyordum. Yeterince beklediğime inanınca cümleyi sesli okudum. Salona bir sessizlik hâkim oldu:

- Bizim tek silahımız da dildir. Retorik yani, Aristo'dan bu yana. Önce şu saptamayı yapmama izin verin. İster okullarda maruz kaldığımız formel eğitim ile ister okul dışında, ailede, arkadaş topluluklarında verilen formel olmayan eğitim ile, gerçek isteklerimizle aramızdaki bağ koparılır.

Söylediklerimi hazmetmelerini bekledim. Sonra devam ettim:

-Şimdi bu ne demek? Diye soracaksınız. Şu demek, Her insanın, karnının ne zaman acıktığını, ne zaman uykusunun geldiğini ve benzeri bedensel ihtiyaçlarının zamanını bildiği var sayılır. Bu ihtiyaçlar o kadar doğal kabul edilir ki bunlarda herhangi bir şaşmanın olabileceği düşünülmez. "*Ne demek yani canım! Bir insan karnının acıktığını bilmez mi?*" diyebilirsiniz. Oysa şaşmaz dediğimiz bedensel fonksiyonların kıblesini şaşırtmak pekala mümkündür. İnsanların biyoritmlerinin bozulmasının yanı sıra, normalde zevk veren şeylerin iğrenç, normalde iğrenç olan şeylerin zevk verir hale gelmesi de gayet mümkündür. İnsanlar yemekten tiksinebilir hale getirilebilir. Örnek mi, Anoreksia Nervosa Blumia. Bedene acı veren uygulamalardan zevk alınması sağlanabilir. Örnek mi, "Sado-Mazoşizm". Ruhumuz, bedenimizden daha fazla telkine açıktır. Belirli bir miktar baskı ya da telkinle, insanların ruhsal itkilerini bir uyarana yönlendirebilirsiniz. Reklamcılar ve siyasetçiler, temelde bu gerçekten yola çıkarlar. İnsanlara istedikleri şeyleri unutturabilir, istemedikleri şeyi istediklerini zannettirebilirsiniz. Hele bu son söylediğim, reklamcılar tarafından bire bir kullanır. Neyin iyi, güzel, istenebilir bir şey olduğunu bebekliğimizden beri birileri bize zaten söylüyor. Evde anne, babalar, sokakta arkadaşlar, okulda öğretmen, askerde komutan, televizyondaki spiker ya da reklam güzeli, gazetedeki yazar... Herkes zihnimize bir şekilde hükmetmeye çalışıyor. İşte bütün bunları dil denen silahla yaparız. Size bir soru: İnsanın en büyük korkusu nedir?

Odaya sessizlik hâkim oldu. Şeyda'yı gösterdim:

-Aramızda bir psikolog var, isterseniz ona soralım.

Herkes arkasına döndü. Şeyda'yı görür görmez odaya bir canlılık geldi. Oturuşunu, kıyafetini, saçlarını düzeltenleri fark

ettim. Şeyda yavaş yavaş odaya girdi. Her zamanki gibi beyaz bir gömlek ve siyah uzun bir etek giymişti, siyah bir fular takmıştı. Kızıl saçları fulara değiyordu. Siyah makyajı dolgun dudaklarını ve iri gözlerini daha ön plana çıkarmıştı. Böyle durumlarda insanın kafası karışır ve kendinizi güzel bir yüzdeki gereksiz bir sivilce gibi hissedersiniz. Müzakereci adaylardaki huzursuzluğun nedeni buydu ama ben rahattım. Oturduğum masa yüksek olduğu için onu daha iyi görebiliyordum. Aklımdan Yahya Kemal'in dizeleri geçti, "*Sana bir tepeden baktım aziz İstanbul.*" Şeyda hemen önümdeki sıraya oturup gülümsedi ve konuştu:

- En yaygın 12 fobi arasında birinci sırada araknofobi var, örümcek korkusu.

-Çok güzel...

Slâydı bir geri oynatıp Antalya'daki olayın görüntülerine geldim. Videoyu durdurup benzin istasyonunda havaya ateş eden adamın görüntüsünde durdurdum. Onu da ağzı açıkken yakalamıştım. Magnum reklamı görüntüsüydü sanki. *Bugün bende bir şey var.* Adamı işaret ettim:

-Bu adamın en büyük korkusu, örümcek korkusu mu?

Şeyda dâhil herkes gülümsüyordu. Aldırmadan devam ettim:

-En yaygın fobilerin çoğunu günlük hayatta kullanmayız bile, dentafobi, hemofobi, tripofobi... Buzz Aldrin araknofobisi olduğu halde aya gitti. Siz geleceğin müzakerecilerine soruyorum insanın en büyük korkusu nedir?

Herkes düşünmeye başladı. Baktım Şeyda da düşünüyordu. Slayt oynatıcıya iki defa dokundum. Ekranda tek kelime vardı: Reddedilmek. Açıklamaya başladım:

- Tüm insanların bir numaralı korkusu, reddedilme korkusudur. Ne beden dilinizle ne de sözcüklerinizle insanları red-

dettiğinizi göstermemelisiniz. Görünüşünü, saç modelini, konuşma biçimini, isteklerini beğenmemek reddetmenin göstergesidir. Müzakerecinin sözlüğünde "*hayır*" kelimesi yoktur. Çünkü hayır sözcüğü kesin reddetmeyi anlatır. Ve bu korkunun sonucu olarak yine tüm insanların bir numaralı ihtiyacı, kabul görme ihtiyacıdır. Farkında olmadan günlük hayatın içinde insanlara bol bol onları kabul etmediğimize dair mesajlar veririz. "*Bu nasıl kıyafet? O nasıl söz öyle? Saç tıraşını nerede oldun?*"İnsanlar bu gibi durumlarda sosyal zırhlarının arkasına saklanıp savunmaya geçerler. Özellikle müzakere esnasında en uç talepleri bile normal kabul ederek soğukkanlılığınızı korumalısınız.

-Kabul dili diyorsunuz yani.

Hepimiz cümleyi söyleyen Şeyda'ya baktık. Ben devam ettim:

-Evet, "*kabul dili*" diyebileceğimiz bir üsluba sahip olmak müzakerenin olmazsa olmazlarındandır. Bu konunun ayrı bir boyutu da şudur. İnsanlar zırhlarının arkasına sakladığı şahsiyetlerini, öyle sanıldığı büyük işlerde değil, gevşedikleri, önemsemedikleri küçük işlerde sızdırırlar. Müzakerede kabul dili kullandığınızda muhatabınız rahatlayıp gevşeyecek siz de onun kişiliği hakkında daha berrak görüşe sahip olacaksınız. Bundan öte korkusunu kontrol edeceksiniz.

-Nasıl?

Salon canlanmıştı. Soruyu sorana gülümseyip devam ettim:

-Korkunun kaynağını bilmeniz gerekir. Korkusunun kaynağını bildiğiniz insana her şeyi yaptırabilirsiniz. Binlerce yıl önce Pers kralı Cambyses, Mısır hükümdarı Amasis'in kızıyla evlenmek istemiş. Mısır kralı kızını cariye olarak vermek istemediği için kılık değiştirip kızını yerine başkasını koymuş. Bu mas-

karalığı fark eden Pers hükümdarı Mısırlılara savaş ilan etmiş. Cambyses, Pelusium Savaşında yönettiği Ahameniş Perslilerinin kalkanlarına kedi resimleri çizdirmiş. Hatta öndeki savaşçıların kalkanlarına gerçek kediler bağlamış. Mısırlılar, kedi tanrısı Bastet'e tapan bir topluluktu. Taptıkları ilahı temsil eden kedilere ve kedilerin resimlerine ok atmayı, kılıç sallamayı reddeden Mısırlılar, bu tercihlerinin bedelini mağlubiyet ve ölümle ödemişler. Cambyses de Babil'i fetheden ilk Persli olmuş böylece, düşmanlarının korkusunu ve inançlarını kullanıp onların zihnine nüfuz ederek.

-Peki, adam ne yaparsak yapalım bizimle konuşmaya yanaşmıyorsa?

Soruyu soran arka sıralarda oturan memurdu. Kafamı sallayarak onu tasdik ettim:

-Bu karşımıza çıkabilecek bir durum. Eğer zanlı sana güvenmiyorsa, onun güvendiği birini bul. Ama her zaman geçerli kural, bu kişi onun aile yakınlarından kimse olamaz. Yasal çerçeve müzakereyi belirler.

Masadan inip ayakta durdum. Müzakereci adaylarına döndüm:

-Son bir şey; Aztek ve İnkalar, Hernan Cortes'in komuta ettiği, at üstündeki İspanyol birliğini gördüklerinde büyük şaşkınlık yaşadılar. Çünkü ilk defa ata binen insan görüyorlardı. At ve insanı tek bir yaratık sanıp diz çökerek onlara tapmaya başladılar. Bu, onların sonu oldu.

-Bu ne demek?

Şeyda sormuştu. Ama ben adaylarıma bakıp cevapladım soruyu:

-Bazen gördüğünüz şeyler, olan şeyler değildir. Bunu ezberleyin ve her müzakereden önce kendinize söyleyin. Bugünlük bu kadar, tavsiye ettiğim kitapları okumayı unutmayın.

Sandalye gürültüleri arasında salon boşalırken, çıkan herkes göz ucuyla ya da doğrudan Şeyda'ya bakıyordu. Ben aldırmadan masanın üstündekileri toplayıp cihazları kapattım. Şeyda da aldırmıyordu, yıllar içinde kendine hayranlıkla ya da tutkuya bakan erkeklere alışmış gibiydi. Salon boşalmıştı. Sandalyeye oturdum. Aramızda bir masa vardı, göz göze geldik, birbirimize gülümsemeye başladık:

-Şeyda herkes sana hayranlıkla bakıyor. Dersin başında gelseydin, kimse dersi dinleyemezdi.

-Bence dinlerlerdi, dersin harikaydı. Bakışlara gelince beni sadece fantezilerini süsleyen bir obje olarak görüyorlar. Tanıyorum o bakışları, liseden beri. Sonunda ya göğüslerime ya kalçama bakıyorlar.

-Ben de mi?

-Evet, sen de Talat...

-Damızlık kızın komutanı yaptın beni.

Gülümsedi. Sonra ciddileşti:

-Nişanlım bir şeylerden şüpheleniyor.

-Geçen gün attığın mesaj bunun için miydi?

-Evet, tatsız bir durum oldu, ekran bildirimlerini kapatmamışım. Senin sevgi dolu mesajını gördü sanırım.

Alayına aynen karşılık verdim:

-Üzerine almamıştır umarım.

Gülümsedi yine:

-Çalışmayan o cami yeşili saati niçin sürekli takıyorsun?

- Uslu bir kız olursan bir gün anlatırım.

-Avatarın mı yoksa o senin?

-Onun gibi bir şey. Nişanlın konusunda ne yapmayı düşünüyorsun?

-Devam etmeyi...

-Neden, Avatarın mı o senin?

Tatlı kahkahası odanın içini doldurdu. Hava yumuşamıştı:

-Seviyorum adamı.

-Beni sevdiğini sanıyordum.

-Seni sevmiyorum, sana aşığım.

-Harika açıkladın. Kafanın içinden sesler de geliyor mu? Ne yapacağını filan söyleyen...

-Bazen, mesela şimdi şu sınıfın kapısını arkadan kilitleyip, o sarhoşluk hissini yaşamak için seni öpmemi, masanın üstündeki her şeyi devirerek çılgınca sevişmemizi söyleyen bir ses duyuyorum.

Gayri ihtiyari masanın üzerine baktım, unuttuğumuz sert bir cisim olabilirdi çünkü:

-Kalp kalbe karşıymış, derler.

-Nasıl?

Çekmeceyi açtım:

-Burada dildo, kamçı ve çizmeler var.

Kahkaha attı:

-Ciddi olamazsın.

-Ciddiyim, ders araç gereci bunlar. Bazen müzakere çıkmaza girer, farklı yöntemler denemek zorunda kalırsın.

-Şu Çavdar Tarlasında Çocuklar romanının kahramanına benziyorsun, sivri zekalı, kuralları sevmeyen, absürt neydi adı, geçen Milyoner yarışmasında da sormuşlardı?

- Holden Caulfield...

-Aaa evet, okumuşsun.

-Polis kolejinde favorimizdi o kitap, ilginç, başkaları da benzetti beni o karaktere.

Ahlaki yerçekiminin sıfır olduğu ortamdaydık sanki. İkimiz de yüzümüzde gülümsemeyle sustuk, biliyorduk ki içinde bulunduğumuz durum tam bir Arap saçıydı. Sessizliği ben bozdum:

-Uzun zamandır kimseye açamadığım bir konu var. Ve uzmanlığına ihtiyacım var.

Söyle der gibi ellerini açtı. Bir an, alerjime bağlı görüntüleri sormayı düşündüm ama vazgeçtim:

-Sürekli gördüğüm bir kâbus var?

-Tekrarlanan kâbuslar...

-Biliyorum, TSSB belirtisi sayılır, ama hatırladığım bir travmam yok.

Söylediklerimi düşünüyor gibiydi:

-Nasıl bir kâbus?

-Kafasına kalem saplanmış bir dev, bir çocuğun elini tutmuş. Çocuğun ağız kenarları kesilmiş. Başka devler de var, çıplak, yemek yiyen. Renkli bayraklar filan. Bir de son zamanlarda rüyamda bazı kişileri, ağzı ters at nalı gibi aşağı kesilmiş görüyorum,

kâbusumdaki çocuk gibi. Hayatımda hiç görmediğim bir şey, ama daha önce tanıdığım bazı insanları rüyamda böyle görüyorum.

Başparmağını çenesinin altına, işaret parmağını şakağına koydu. Böyle durmayı fakültede mi öğretiyorlardı acaba? Onu siyah iç çamaşırlarıyla böyle dururken hayal ettim. İyi ki düşüncelerimi okumuyordu, konuşmaya başladı:

-Freud, rüyaya nevrozların gizli tatmini olarak bakar.

-Deli miyim yani?

-Hayır. Çocukluk insanlığımızın prehistoryasıdır. Bu göstergelerin nereden geldiğine bilmediğini söylüyorsun. O halde bu rüyaların bence çekirdek temayla ilgili. Yani anne, baba ve çocuk üçlüsünün istek, kıskançlık ve suç sahnelerinde aramak lazım rüyalarının kaynağını... Nasıl bir çocukluğun vardı?

-İnanmayacaksın ama sevgi doluydu. Ben evlat edinildim, gerçek anne ve babamı tanımıyorum. Ama beni evlat edinen çift mükemmel insanlardı. Hiç olumsuz bir şey yaşamadım.

-Hipnogojik halüsinasyon yani uykuya dalmadan halüsinasyon görüyor musun?

-Hayır.

Aslında ayaktayken görüyordum. Müzakerelere başlarken göz alerjim tuttuğunda gözüme damlattığım Flarex'ten sonra, bazen gördüğüm kâbuslarımda gördüğüm dev ve çocuk vardı. Bunu bir işaret kabul ediyordum. Ama bunları Şeyda'ya söylersem, beni bu binadan beyaz gömlekle çıkarırlardı. Şeyda'nın sesiyle kendime geldim:

-Heyy, beni dinliyor musun?

-Evet, devam et.

-Devleri görmen bu rüyanın çocukluğunla ilgili olduğunu gösterir. Çocukların gözünde biz yetişkinler birer devizdir. Senin rüyalarındaki sahneler yaşadığın çocukken yaşadığın ilk korkudan geliyorsa bunlar hipermezik bir rüyadır.

-Yani?

- Çocukluğunda seni korkutan ama unuttuğun bir olayın sonucudur.

Cevap vermedim, düşünmeye başladım. Evlat edinildiğim aile sevgi doluydu, beni korkutacak hiçbir şey yaşamamıştım. Hatta biraz şımartıldım da diyebilirim. Ama Şeyda'ya söylemediğim ben kimsesizler yurdunda beş yaşındayken evlat edinilmiştim. Öncesini hiç hatırlamıyordum. Beş yaş hiçbir şey hatırlamamak için çok büyük bir yaştı, bunu bilmek için psikoloğa gitmeye gerek yoktu. Hatırlamadığım beş sene... Bir anda Âlice Harikalar Diyarı'nda sendromu yaşıyor gibi oldum. Odadaki her şey büyüdü, büyüdü dev gibi oldu, bense küçüldükçe küçüldüm.

16

1933 yılındaki üniversite reformuyla eski adı Dar'ül Fünun olan yüksek öğretim kurumuna İstanbul Üniversitesi adı verildi. İstanbul Üniversitesinin dokuz farklı yerleşkesi olmasına rağmen merkezi Beyazıt'ta, şehrin en gözde yerlerinden birine konumlanmıştır. Üniversitenin geçmişi İstanbul'un fethine kadar da dayanır.

Veritas ve yardımcısı fazlaca bir engelle karşılaşmadan Fetih suresinin ilk ayeti yazan kapıdan girip üniversitenin kampüsünde ilerlediler. Veritas; görevliden öğrendiği kadarıyla, aradığı kişi şu an dersteydi. Ders verilen amfiye arka kapıdan yardımcısı ile girdi ve ağır hareketlerle sessizce bir öğrenci gibi boş olan sıralardan birine oturdu. Antik bir tiyatro gibi dizayn edilen amfi

neredeyse tam doluydu. Bütün öğrencilerin dikkatle dinledikleri yaşlı öğretim görevlisi tahtanın önünde ders anlatıyordu. Tahtaya yansıtılan görüntüde siyah-beyaz bir kabartmanın bir fotoğrafı vardı. Fotoğrafın altında *"Kendini yiyen güç, Sümer, MÖ 3500"* yazıyordu. Yaşlı adam kendinden emin bir şekilde sol eli pantolonun cebinde konuşuyordu. Adamın gömleği kırışmış, kravatı hafifçe kaymış, dökülmüş saçlarından kalanlar dağınıktı. Veritas, adamda tanıdık göstergeler olduğunu düşündü. Sokakta görseniz akademisyen olduğuna kalıbınızı basardınız. Acaba kendisi de mi akademisyene benziyordu? Ama adam bunlara aldırmadan konuşuyordu:

-Fotoğrafa bakın, tepecikten yükselen bir yılan, koçları ısırmak üzeredir. Yılanı fark etmeyen koçlar, buna karşılık çiçeği yemeye hazırlanıyor. Arkaya döndüğünüzde avcı kuşun atıldığını görürsünüz. Öldürmeye ve öldürülmeye dayanan yaşam çemberini anlatır bu kabartma. Ve bütün figürler aynı tanrıyı temsil ettiğine göre anlatılan mitolojik konu, kendi kendini yiyen, hep ölüp yeniden doğan ve her şeye yaşam ve ölüm veren yaratıcı güçtür.

Duraksadı adam, aklına unuttuğu bir şey gelmiş gibi. Saatine baktı ve sınıfa döndü:

-Şimdi çıkabilirsiniz.

Öğrenciler büyük bir gürültüyle ayağa kalkıp çıkışa yöneldiler. Bunu daha önce yaptıkları belliydi. Dan diye dersin bitmesine alışmışlardı sanki, hoca dönüp ekledi:

-Sizin de ölmemeniz için bir süre yaşamaya ve yaşamak için ölü bitki ve hayvanları yemeye ihtiyacınız var, yaşam ve ölüm döngüsünden çıkamazsınız, afiyet olsun.

Kimse aldırmammış gibiydi. Gülüşmeler ve gürültüler arasında amfi hızla boşaldı. Veritas ve yardımcısı masaya oturup çantasını ve eşyalarını toplayan hocanın önüne geldiler. Hoca ba-

şını kaldırıp ikisine baktı. Trençkotlu adamı bir yerden hatırlıyor gibiydi:

-İki ölümlü daha...

Veritas ifadesiz bir yüzle baktı, yardımcısı ise hafifçe gülümsedi, çünkü içinden hocanın ve Veraitas'ın bakımsızlığının bir fon oluşturduğu geçiyordu. Veritas:

-Size de merhaba, cinayet masasından olduğumuzu ilk bakışta anlamış gibisiniz.

-Cinayet masası mı? Kusura bakmayın işim var.

Kalkıp kapıya yönelen hocanın yolunu aksayan yürümesi ile kesen Veritas kimliğini gösterdi:

-Bir dakika...

-Bir dakika mı? Randevunuz var mı sizin?

-Niye randevu alacağız? Aile hekimi misiniz? İsterseniz bir celp çıkartıp sizi merkeze çağarayım. Sizinle medenice konuşacağımızı ümit ettiğimiz için buradayız.

Adam dudaklarını sıktı, nefesini verir gibi konuştu:

-Beni takip edin, fazla zamanım yok.

Veritas; adamın yanında, yardımcısı bir adım geride amfiyi terk ettiler. Veritas ağır yürüdüğü için yardımcısı da ona ayak uyduruyordu. Bu yüzden yaşlı hocayı arkadan takip ediyorlardı. Binadan çıkıp hemen karşıda rektörlük yazan binaya doğru ilerlediler. Bina dikdörtgen şeklinde üç katlı bir binaydı. Çatısı, oval pencereleri ve yapısı ile her halinden bu yüzyıla ait olmadığı belli oluyordu. Binanın içine girince bir mağaraya girmiş gibi serinlik hissettiler. İkinci katta hocanın ismi yazan yüksek kapılı odaya girdiler. Geniş bir odaydı burası. Hocanın oturduğu masa da eski tip, ahşap gemi güvertesi kadar geniş bir masaydı. Veritas:

-Dünya mitolojilerinde uzmanım demiştiniz değil mi?

-Hayır, demedim ama öyleyim.

Adam sonra geriye yaslanıp ders anlatır gibi devam etti:

-Bulunduğunuz yerin keyfini çıkarın bence. Birinci Dünya Savaş'ında Harbiye Nazırı Enver Paşa, savaşı buradan yönetti, hem de benim şu an oturduğum masadan. Size nasıl yardım edebilirim?

Veritas, yardımcısının uzattığı zarftan Halis Öztürk ve Yaşar Bayındır adlı mühendislerin cesetlerine ait fotoğrafları çıkararak masaya koydu:

-Sözü uzatmayacağım. Zaman hepimiz için değerli... Ritüelleri olan bir katilin peşindeyiz. Kurbanlarını öldürmeden önce, vücutlarını tıraş edip tütsülüyor. Ağız kenarlarını kesiyor. Gözlerini oyuyor, dillerini kesiyor. Daha bir sürü şey, fotoğraflarda göreceksiniz zaten. Bunların tarih içinde bir yeri var mı? Ya da benzeri, uzmanlığınız için buradayız?

Hoca, üzerine namlu doğrultulmuş gibi dondu kaldı. Kısa bir sessizlikten sonra komut almış gibi hareket etti, çekmecesinden bir pipo çıkarıp yavaşça tütünle doldurdu. Bir yandan piposuna bir yandan masanın üzerindeki fotoğraflara bakıyordu. Bazı fotoğrafları eline almayıp yüzünü yaklaştırarak dikkatle baktı. Enfeksiyon kapacak gibi fotoğraflara dokunmuyordu. Etkilenmemiş gibiydi:

-Ne zaman oldu bunlar?

-Yakın zamanda diyelim.

Hoca, fotoğrafları beş dakika kadar inceledi. Odada sessizlik hâkimdi. Piposunu yakıp nedensiz bir biçimde keyifle misafirlerinin yüzüne baktı. Sanki ölüm konusunu seviyordu. Havasını bulup normale dönmüştü:

-Antik Yunan'da iyileşmek isteyen hastaların ziyaret ettiği rüya kâhinleri varmış. Hastalar Apollo'nun ya da tıp tanrısı Asklelpos'un tapınağına gider, yıkanır, ovulur, tütsülenir; bir şekilde kutsandıktan sonra kurban edilen koçun postunu giyermiş. Böyle uyuyan hasta rüyasında semboller ve imgeler aracılığıyla hastalığını tedavi edici ilaçları görürmüş, tabii bu sembolleri kâhinler yorumlarmış. Katilinizin kurbanları tıraş etmesi ve tütsülemesi bu ritüele benziyor ama farklılıklar çok.

Veritas adamın söylediklerini cebinden çıkardığı sarı sayfalı deftere not ediyordu:

-Kolye ve baston hakkında bir şey söyleyebilir misiniz?

-İslami kültüre ait olduğu kesin. Daha çok tarikatlarla ilgili olmalı. Çok detay, benim uzmanlık alanım dışında kalıyor.

-Başka ne söyleyebilirsiniz?

-Bir arınma ritüeli uyguladığı kesin, kurbanlarını kirlenmiş kabul ediyor.

-Mitoloji bilen bir katil mi?

-Onu bilemem ama şunu söyleyebilirim. Batı mitolojilerinde insan-tanrı sınırları Oudipal bir anlayış taşır. Batı mitolojilerinde baba tanrının günah işleyen bir oğul yaratması söz konusudur. Ve günahın kefareti ödenir. Oysa doğu mitolojilerinde insan düzenli bir biçim vardır. İnsan biçimli bu evrende hastalık, fırtına, ölüm her şey ahlak açısından iyi bir babaya itaat etmenin bir sonucu olarak görülür. Katiliniz arınma ve kefaret ritüeli uyguladığına göre biraz batı mitolojilerine göre hareket ediyor, diyebilirim.

-Doğu ve Batı bu kadar farklı diyorsunuz.

-Aslında dersimde dinlediyseniz bütün mitolojilerin temeli, ölümle başlamasıdır. Özellikle de cinayetle. İkinci temel

fikir ise yaşamak için öldürmek gereklidir. Biz bitki ve hayvanları öldürerek yaşarız. Dünya ölümle beslenir. Ölüm olmasa üreme felaket olurdu. Üreme olmasaydı da ölüm felaket olurdu. Yaşam ve ölüm birbirini besler. Katilin öldürdüğü adamlar ne iş yapıyor?

-İnsan ömrünü uzatmayla uğraşıyorlar diyebilirim. Zihin kapasitesinin artırılması, yapay zeka, protez, genetik modifikasyon ve insan bedeni geleceğe taşıma gibi uç fikirler...

Adam keyifle piposundan bir nefes çekti. Gülümseyerek devam etti:

-İlginç, yüz yıl kadar önce İngilizler Çad'ı işgal ettiğinde ülke en zengin kömür yataklarına sahipti. İngilizler, yerli halkı bu madenlerde karın tokluğuna çalıştırıyor ama kışın bile tek kömür tanesi vermiyorlarmış. Ya kömür alacaksın çalışmanın karşılığında ya yiyecek. Tabii ki Çadlılar kömür yerine yiyecek alarak hayatta kalmaya çalışıyorlarmış. Ama karınları doysa da kışın soğukta, o zengin kömür yataklarının dibinde, tir tir titriyorlarmış. Çocuklar annelerine "*Anne niçin üşüyoruz?*" diye sorduklarında anneler şu cevabı veriyormuş "Üşüyoruz, çünkü baban kömür madeninde çalışıyor." Bu adamlar niçin öldürüldü, çünkü yaşamla uğraşıyordu.Odayı dolduran tok bir kahkaha attı. Veritas ve yardımcısı adamı dikkatlice bakıyordu. Adam eliyle kusura bakmayın gibi bir jest yaptı. Sonra devam etti:

- İronik, kabul kömürle madeninde çalışanın kışın üşümesi kadar ironik...

Veritas kafasını salladı ama adamın ders anlatır gibi uzatması canını sıkmıştı. Masadan fotoğrafları toplarken kartvizitini masaya bıraktı:

-İlginç bir bağlantı kurdunuz, bunu aklımda tutacağım.

-Fakat daha önemli bir nokta var.

-Nedir o?

-Gözleri oyması, dili kesmesi rastgele değil. Bunlar üç maymun metaforunu çağrıştıran algı organları. Yerinde kullanamadınız der gibi. Başkasının hizmetine sundunuz, alıyorum onları.

Veritas not alırken bir taraftan da kafasını sallıyordu. Hoca şimdi işe yarar şeyler söylemeye başlamıştı. Adam devam etti:

-Mitolojiden ziyade teolojiye yönelmelisiniz. Çünkü Kuran'da "*Onlar, sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir. Gözleri üzerinde de bir perde vardır. Onlar için büyük bir azap vardır.*" Bana bu ayetleri çağrıştırdı. Yani çıkardığı ve kestiği organların yerini dikmesi, mühürlemek gibi sanki... Zaten baston ve kolye İslam'ı çağrıştırıyor. Böyle düşünmek daha mantıklı olabilir.

-Hangi surede bu ayetler, biliyor musunuz?

-Bakara suresi...

Veritas aldığı notları bitirip defteri cebine koydu. Yavaşça ayağı kalkıp masaya bıraktığı kartvizitine birkaç dokundu:

-Teşekkür ederim. Aklınıza bir şey gelirse aramaktan çekinmeyin.

Kapıya doğru yönelirken, Veritas, hocanın sesiyle geriye döndü:

-Hakkında başka bir şey biliyor musunuz bu katilin?

-Kendine "*Benim adım Zebercet.*" dedi, bir radyo programına mektup yazıp.

-Zebercet ha! Anayurt Oteli'nin takıntılı, saplantılı, tutunamayan karakteri, yıkıcılıkla yıkıma uğramayı aynı anda yaşayan Zebercet... Tam bir sanatçıyla karşı karşıyasınız Komiser.

Veritas'ın zihni, bir kodu yakalamış gibiydi, *"yıkıcılıkla yıkımı aynı anda yaşayan sanatçı katil"*.

17

Oğlumun okulundayız. Okul müdürünün odasının önünde, geniş bir lobide eski eşimle bekliyoruz.

Okul yönetimi ikimizle aynı anda görüşmek istediği için buradayız. Eski eşim tabletiyle uğraşıyor. Bir çift daha var bizim gibi bekleyen, yanlarında 13-14 yaşlarında bir çocuk, çok hareketli, ne için bekledikleri belli değil. Anne ve babası oyalamaya çalışıyor onu. Lobi şık ve dizaynında hiçbir masraftan kaçınılmamış. Tavan arası aydınlatmalar, oturunca içine gömülüp kaybolduğunuz rahat koltuklar ve duvarlarda kime ait olduğunu bilemediğinizden aşağılık kompleksine kapılacağınız tablolar... Müdürün sekreteri cesur bir göğüs dekoltesi olan yirmisini henüz geçmiş bir kız, fena görünmüyor ama yüzünü o kadar boyamıştı ki büyük fırtınalar veya savaşlar atlatmış bir firkateyne benziyordu. Tam göğüs dekoltesine odaklandığımda eski eşimin tabletten yüzünü kaldırıp bana baktığını gördüm. Bingo! Gözlerini devirdi ve tekrar tabletine döndü. Cürm-ü meşhut, canım sıkıldı, önümdeki dergiyi alıp okur gibi yüzüme kapattım.

-İndir onu!

Eski eşimin böyle fısıltı ile bağırma arası bana seslenmesi canımı sıktı, dergiyi sayfalarından tutarak dizime koydum:

-Ne?

Gözleri yerinden fırlayacak gibiydi, çenesini öne çıkararak kafasıyla dergiyi işaret etti:

-Bırak onu!

Dergiyi kapatıp ön kapağına baktım. Kahretsin, kapakta ha doğurdu ha doğuracak kadar şiş karnı olan bir kadının fotoğrafı vardı. Tişörtünün kapatamadığı göbeğine seksi bir dokunuşla gülümsüyordu. Fotoğrafın üstünde "*Hafta Hafta Hamilelik-Kadınlara Özel*" yazıyordu. Elim yanmış gibi dergiyi sehpaya attım. Etrafa baktım, diğer çift ve eski eşim muzip bir gülümsemeyle başlarını eğdi. Boğazım kurumuştu, içecek bir şey yok mu burada? Hamileler için özel derginin okul müdürünün ofisinde işi ne? Gerginlikle dizimi salladım. Sonra su sebiline doğru yürüdüm.

Bir bardak su alıp tek dikişte içtim. Biraz önceki çocuk yanımda bitmişti. Suyu bitirip yüzüne baktım. Parmağını hafifçe ileri uzatarak:

-O gerçek mi?

-Bakalım gerçek mi? deyip hızla tekrar elimdeki kâğıt bardağa doldurduğum suyu tek dikişte içtim.

-Gerçekten suymuş, deyip elimin tersiyle ağzımı sildim. Ama çocuk anlamamış gibi bakıyordu. Bu sefer kemerime kadar parmağını uzatıp:

-O gerçek mi?

Kemerime baktım, kılıfındaki silahım görünüyordu. Ceketimi çektim, silahım artık görünmüyordu. Ona gülümsedim:

-Evet gerçek.

-Sen polis misin?

-Aaa, evet!

-Üniforman ve yakanda numaran yok, ne işe yaradığını nereden bileceğim?

Konuşabilirdim. Fakat susma hakkımı kullandım. Çocuk koşarak annesinin yanına vardı. Herkesin duyacağı şekilde:

-Anne, adamın silahı var!

Herkes başını kaldırıp odanın ortasında aniden beliriver-mişim gibi baktı. Gülümseyerek elimle çifti selamladım. Yerime otururken:

-Ben polisim, endişe etmeyin. Sadece suçlular bizi görünce endişelenir.

Sonra da ellerimi kelepçeli gibi yapıp oturdum. Eski eşim dik dik bakıyordu bana.

İnsanın koluna düşüp onu kaşındırarak rahatsız eden bir polen gibiydim artık. Ne var der gibi kafamı salladım. Yine gözlerini devirdi ve tabletine döndü. Onu biraz seyrettim. Aşkın yazgısı çöküştür, diyordu bir kitapta, ama nerede okuduğumu hatırlamıyorum. Bizim aşkımız nasıl ve ne zaman çökmüştü? Çatıları, kirişleri yavaş yavaş kemiren beyaz karıncaları duydunuz mu bilmem. Görünmeden, işitilmeden ev çökene dek kemiren haşarat cinsi... Beyaz karıncalar gibi fark edemediğimiz hangi olaylar aşkımızı, evliliğimizi çökertmişti? Statik yapı, duvarlar, kolonlar her şeyin içi boşaldığında farkına varıyorsunuz. Duyarsızlık aşkın yerini almış, rutinler duyguları kovmuş, ev bir görüntüden ibaret kalmış. Aşk yuvası diye baktığın yer, bir an önce kaçmak istediğin bir hapishaneye dönüşmüş.

-Müdür Bey sizi bekliyor.

Sekreterin sesiyle kendime geldim. Gözlerim sekreterin dekoltesine takılmasın diye tavana baktım. Ayağım sehpaya takıldı bu yüzden. Lobidekiler bir kez daha güldüler bana, bu sefer biraz daha sesli. Eski eşim, yüzüme bakmadan odaya yöneldi ben onu takip ettim, utanmış gibi yere bakarak. Odaya girdiğimizde okul müdürü, hosteslerde gördüğünüz cinsten yapmacık bir gülümsemeyle karşıladı. Saçları tepesinden döküldüğü için şakaklarında kalan seyrek saç tellerini kelinin üzerine taramıştı.

Ama kapatması mümkün görünmüyordu. Böylelerini gördüğümde aklıma ilk gelen şey, acaba bunu fark ettiğimizi anlamıyorlar mı olur. Bize ismimizle hitap edip buyur etti. Adamın masasına dik açıyla konmuş koltuklardan birinde saçları fırça gibi kesilmiş, kırmızı yüzlü ve kemik çerçeveli gözlüğü olan bir adam oturuyordu. Onu tanıyordum, okul psikologu Orhan Bey, o da yapmacık gülümsemeyle bizi selamladı. Eski eşim psikologun karşısına otururken ben Müdür Bey'in tam karşısındaki koltuğa oturdum. Müdür Bey, hatırımızı sorduktan sonra derin bir nefes alıp elindeki cep telefonuyla oynayarak konuşmaya başladı:

-Ayla Hanım, Talat Bey sizi buraya maalesef tatsız bir konu için çağırdık.

Kafamı hafifçe eğip, ellerimi açtım, eski eşim rahatsız olmuş gibi yerinde kımıldadı. Müdür Bey elindeki telefonla ile önündeki masaya hayali şekiller çizer gibi bakıyordu. Yüzümüze bakmadan devam etti:

-Oğlunuzla aynı sınıftaki Çağıl'ın babası sizden şikâyetçi, evine kadar gidip çocuğunun gözü önünde şiddet uygulamışsınız.

Yerimden hafifçe doğrulup Müdür Bey'e doğru yöneldim. Ayla'nın bakışları çakmak çakmaktı. Adeta benim niye haberim yok der gibi bakıyordu. Ben aldırmadan devam ettim:

-Çağıl bir iki defa çıkışta oğlumu itti. Son gördüğümde dizi kanadı. Ben de konuşmak için Çağıl'ın evine gittim. Babası karşıladı ve konuşma beklemediğim bir yönde gelişti. Evin kapısının yanına arka bahçeye inen bir merdiven vardı, oraya doğru düştü sanırım.

-Adamın burnu ve kaburgasında kırık var Talat Bey!

-Merdiven çok dikti.

-Düşmeyle o kırıklar...

-Bakın ben doktor değilim, kırıkların nasıl oluştuğunu açıklayamam ki size.

Benim bastırdığım gülümsememe derin bir nefesle karşılık verdi Müdür Bey. Sonra kafasını sallayarak devam etti:

-Çağıl da oğlunuz da öğrencimiz, onların gözü önünde uygulanan şiddet...

-Konu sizi ilgilendirmez Müdür Bey, okul sınırları dışında olan bir durum, sevgi dolu dünyaya olan inancınızı takdir ediyorum, başka bir şey var mıydı?

Odada buz gibi bir hava esmeye başlamıştı. Psikolog hafif öksürerek doğruldu:

-Talat Bey, otizm ve asperger, sosyal etkileşim ve iletişim bozukluğunu içeren geniş bir yelpazededir. En ağır şeklinde akli dengesi bozulmuş, sessiz, bir şekilde başını sallamak gibi tipik hareketlere kilitlenmiş hastalar; bireyler hafif şeklinde ise günlük rutinlerini yerine getiren, aktif ama bazen bizi şaşırtan bireyler olur. Dar alanlarda iyidir bunlar ve bazı ritüellere saplantı derecesinde bağlılardır...

-Dersinizi böldüğüm için özür dilerim. Oğlum hakkında mı konuşuyorsunuz yoksa bana bir şey mi anlatıyorsunuz?

Eski eşim derin bir nefes verdi. Ama psikolog gülümsedi:

-Fazla didaktik oldum sanırım. Oğlunuz aslında nasıl desem, nefes alıyor, yiyor, yaşıyor; aslında mutlu biri...

-Saksıda büyüyen bir bitkiden bahseder gibi konuştunuz bu kez de. Sadede gelir misiniz?

Çalışmayan saatime baktım, bir randevuya gecikir gibi. Bu sefer müdür derin bir nefes daha verdi. Bu derin nefes işi takım çalışmasına dönüşmeye başlamıştı. Müdür, dondurmasına kon-

muş bir sinekmişim gibi baktı bana. Eminim aklından son yirmi yılımı mağarada falan geçirdiğimi düşünüyordur. Eşim telefonu çaldığı için özür dileyip konuşmak için pencereye doğru gitti. Psikolog tekrar yapmacık gülümsemesini yüzüne oturtup konuşmasına devam etti:

-İyi bir müzakereci olduğunuzu duymuştum.

-Evet, öyleyim. İnsan beynini metro haritası gibi okur, iskambil destesi gibi karıştırabilirim. Üstelik silahım da var.

Kasabanın ortasında silahlarına davranmak için duran iki silahşor gibi ikimiz de gülümsedik. Belgrat Ormanları'nda sabaha karşı diye her ikisini de düelloya davet etmek geldi içimden. O sırada eski eşim tekrar özür dileyerek yerine oturdu. Psikolog konuşmasına devam etti:

-Oğlunuzun akademik yetenekleri inanılmaz demek istiyordum. Daha çok gelişmesini baltalamış olursunuz böyle şiddet gösterileriyle...

-Şiddet gösterisi mi?

-Evet, böyle değerlendirilebilir. Sorun siz...

-Sorun bende ha? Çağıl'ın yaptığını, babasının yaptıklarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

-Bakın Talat Bey, böyle bir çocuğun ebeveyni olmak zor...

Adamı dinlemeyi bırakmıştım. Kendisi soruyor ve yine kendisi cevaplıyordu. Garip. Onun böyle yapması ortaokulda müzik öğretmenimizin söylediği bir şeyi hatırlattı. Halk müziğindeki türkülerde ilk dörtlük soru, ikinci dörtlük onun cevabı olurmuş. Bir de adam konuşurken yüksek sesle anlatıyor, biz konuşurken her an bir şey söyleyecekmiş gibi garip kısık sesler çıkarıyordu. Orkestradaki davul gibiydi, davul çalmadığı zaman diğer enstrümanların sesine saygı olarak kendi kasnağına hafifçe

vururmuş. Tüm o müzik derslerinden aklımda kalan sadece bunlar ve niye şimdi aklıma geldi bilmiyorum.

Dikkatimi toplayıp adamı tekrar dinlemeye başladım:

-Çocuğunuzun bilinç düzeyindeki yetersizliklerine odaklanmalısınız, gelişimine katkıda bulunmalısınız.

Öksürüp yerime iyice yerleştim. Eski eşim, silahıma davranmışım gibi baktı:

-Bence insan psikolojisini diğer mekanizmalardan bağımsız düşünüyorsunuz. Ben, insan psikolojisini arabaya benzetirim. Bilinç ön camsa bagaj hafızadır. Akü, hayal gücü, motor yaşama gücü, borular damarlarımızdır. Eğildiğimizde gördüğümüz arabaların altı ise rüyaların ışığıyla hafifçe aydınlanan karanlık yanımızdır. Bedenimiz hükmettiğimizi sandığımızdan daha fazlasıdır.

Beni dinlerken not alıyor gibi önündeki kâğıdın üzerinde kalemini oynatıyordu. Gören not aldığını sanırdı. Ama bence ortasından ok geçen bir kalp resmi çiziyordur. Yani ben öyle yaparım genelde. Sözüm bitince burnunu kaldırıp konuşmaya başladı:

-Bize ihtiyacınız yok gibi görünüyor.

-Biraz önce yaptığınız bitki tarifinden daha iyi oldu bence.

Eşim hafifçe koluma dokunup:

-Ahlât Ağacı'ndaki Sinan gibisin. Beş dakika konuşup sinir etmediğin kimse var mı?

Psikologa dönüp devam etmesini söyledi. Adam, eski eşimin araya girmesinden, aramızdaki çatlaktan, karşısındaki bölünmüş güçten keyiflenmişti, bastırmaya çalıştığı gülümsemesinden anladım bunu. Konuşma isteğim yok olmuştu. Bir zamanlar sizinle gurur duyan, tehlike gördüğünde arkanıza saklanan birinin, sizden utanmış gibi davranması korkunç bir şeydi. Sustum

ve sadece dinledim. Adam, konserine kaldığı yerden devam etti. Saatime baktım, çalışmıyordu. Camına bir iki fiske vurdum, yine çalışmıyordu. Cep telefonum titredi, mesaj gelmişti. Telefonu ceketimin cebinden çıkarıp mesajı okudum, hemen merkeze gelip Lokomotif'i görmem gerekiyormuş.

Müdürün ve psikoloğun tavsiyeleri bitince eski eşimle binanın dışına kadar beraber yürüdük. O, erken geldiği için arabasını hemen binanın önüne park etmişti. Bana döndü:

-Hata benim, Emircan'ı almanı istememeliydim senden.

Tam bir şey söyleyecektim, vazgeçtim. Yıkılmak, binalara özgü değil; insan bir cümleyle yıkılır bazen. Sustuk bir süre. Usulen birbirimizi selamladık. Lüks ve parlak BMW'sine binip uzaklaştı. Arkasından bir maşrapa su dökmüşüm gibi arabası kaybolana kadar onu izledim. Ben de bir taksi tutup Gayrettepe'deki merkeze yöneldim.

Merkezin önünde inip binaya girdim. Herkes beni tanıdığı için simetrik şekilde kafamızı sallayarak karşılaştığım herkesi selamladım. Bazı Zen manastırlarında zorlu disiplin altındaki rahipler arasında olduğu gibiydi burada durum; bu binada birisine "*selam*" deyince karşıdaki hiç düşünmeden "*selam*" diyor. Asansöre binip en üst katın düğmesine bastım. Tam kapılar kapanırken "*Asansörü tutun*!" diye bir ses duydum. Refleks olarak kapıyı açma düğmesine bastım. İçeri önce Şeyda sonra da nişanlısı girdi. Beni selamlayıp teşekkür etti nişanlısı. 13. yüzyılda kafasına top mermisi isabet eden Leicester kontu Simon de Montfort gibi hissettim ikisini görünce. Şeyda bana bakmıyordu ama gergin olduğu her halinden belliydi. Vali yardımcısı olan nişanlısı, benim yaşlarda olduğu her halinden belli oluyordu. Bej takım elbisesi, kısa kesilmiş saçları ve gözlüğüyle fena görünmüyordu.

Ben tam arkalarında duruyordum. Adam çok rahattı. Elin Şeyda'nın belindeydi, yavaşça kalçasına doğru indirdi. Şeyda,

adamın elini yukarı çekti. Adam arsızca tekrar elini Şeyda'nın kalçası ile beli arasına indirdi. Geçen yüzyılda belini 25cm'de tutmak için deri ve balina kemiğinden korse takmış kadınlar gibi nefesim sıkışmıştı. Adamın eli hala oradaydı. Nefesim daraldı, midemi içine çektim, dışarıdan, korsesiyle meşhur Medici düşesi gibi görünüyor olmalıydım. Tuttuğum nefesi hızla verdim. Adam bana döndü:

-Bir şey mi var?

-Hayır, ben yokmuşum gibi devam edin.

-Efendim?

-Bir şey yok dedim.

Aynadan Şeyda ile göz göze geldik. Gözleri alev gibi parlıyordu. Asansör ne kadar da ağır çıkıyordu. Adam Şeyda'ya dönüp:

-Niçin evlenmeliyiz biliyor musun? Sen çok güzelsin ben de çok sağlıklı, harika çocuklarımız olur, diye yanıt verdi.Aman Allah'ım, çiftlikteki en iyi hayvanları seçip çoğaltmak isteyen besicinin ağzıyla konuşan bu adamı Şeyda nereden bulmuştu? Şükür, son kata geldik de asansörden çıktık. Onlar Şeyda'nın odasına yönelirken ben de Lokomotif'in odasına doğru yürüdüm. Asansörde biraz daha kalsaydık iki vahşi kaplan arasındaki üreme mücadelesine dönüşecekti durum. İntraspesifik cinsel seçilim; çoğu ölümcül kavgalar yoluyla çözülen iki vahşi yaratık arasındaki çiftleşme hakkı mücadelesi...

Çağrıldığım yere gelmiştim. Kapıyı tıklatıp İlhami Müdür'ün yüksek hırıltılı sesini duyunca içeri girdim. Şaşırdım biraz, Beşiktaş ilçe emniyet müdür yardımcılarından tanıdığım iki kişi de odadaydı. Oda Quentin Tarantino filmleri gibiydi, kötüler ve daha kötülerle doluydu. Hepsini selamladım, Lokomotif'in masasının önü boştu nedense, sanki oraya oturmamı istemişlerdi. Oraya oturunca müdür yardımcıları ile birbirimize baktık.

Gözüm gayriihtiyarî Lokomotif'in masasına kaydı. Son eşinin fotoğrafı hafifçe bana dönüktü, bakışlarım ona takıldı. Kadın, bronzlaşayım derken marsık gibi yanmıştı. Dudaklarındaki kolajene ve yüzündeki botoksa baktığımızda Bülent Ersoy bile yanında doğal kalırdı. Ama bunları söyleyemezdim, kendimi zaman içinde gösteri fokları gibi durumlar için içgüdülerimi dizginlemek üzere eğitmiştim. Lokomotif, eşinin fotoğrafına baktığımı anladı:

-Evli değilsin değil mi Talat?

-Evliydim ama boşandım müdürüm.

-Nasip, şarjörü tekrar doldurursun. Yaşın genç daha, vazgeçme.

-Aman müdürüm, sütten ağzım yandı, süt ürünlerinin tamamına tövbe ettim.

İğrenç bir yalancıydım. Aynalı ahlak labirentinde değildik nasıl olsa. Ama odadaki herkesi gülümsettim bu cümlemle. İnsanoğlu aslında hep aynı hatayı yeniler ve asla değişmez. Kadınlar onları öldürene kadar dövecek saplantılı psikopat erkeklere âşık olur. Erkekler daima kendilerini donuna kadar soyan açgözlü kadınlara gönlünü kaptırır. Çocuklar ise kendilerini uçuruma sürükleyen haydutlarla arkadaş olur. "Hayır, hiçbirimize bir kere yetmez." Lokomotif'in sesiyle düşüncelerimden kurtuldum:

-Hakkında ciddi şikâyet var Talat, müdürlerim bunun için burada.

18

Ölümle kimse yüzleşmek istemez.

Ölünün ardından karısı, atı yakılır, eşyaları gömülürdü eskiden. Cenazenin çıktığı kapı örülüp odaya yeni kapı açılırdı. Hatta

Romalılar, yer altı ruhlarının ışıktan korktuklarını düşündükleri için ölünün çevresinde mum yakarlardı. Kuzey Avrupalılar tabuta sayısız çivi çakıp mezarın üstüne ağır taşlar koyarak ölümden sakınırlardı.

Ama bu eve ne yaparsınız yapın ölümün izini yok edemezdiniz.

Kasırganın vurup geçtiği bir şehre helikopterden bakar gibiydi evin hali. Evin ortasından bir hortum geçmişti sanki. Her şey dağılmıştı. Zorlu bir boğuşmanın dakikalarca sürdüğü çok açıktı. Sandalyelerin hepsi devrilmiş ve iki tanesi kırılmıştı. Duvara monte edilmiş ayna, bir şey çarpmış gibi ortadan çatlamıştı. Çatlakların olduğu noktada kan izleri vardı. Televizyon ünitesi televizyonla beraber yerdeydi. Koltukların itildiği halıların bozulmasından anlaşılıyordu. Katil işini kolaylıkla halledememişti belli ki.

Maktul, odanın ortasındaydı. Dua eder gibi dizlerinin üzerinde ve çenesi T harfine benzeyen bastona dayanmıştı. Eleriyle bastonu tutar gibiydi. Dikkat etmeseniz huzur içinde, gözlerini kapatmış dua eden ya da düşünen bir derviş gibi görünüyordu. Ama bileklerindeki bağ, gözlerinden ve ellerinden sızan kan bu düşünceyi anında yok ediyordu.

Adamın ağzının kenarları aşağı doğru kesildiği için damlayan kan zeminde birikinti oluşturmuş ve çenesindeki lekeler gibi kurumuştu. Gözler oyulmuş; kesilmiş ağzı da oyulmuş gözleri de kabaca dikilmişti. Adamın sağ ve sol eli de yumruk gibi dikişten nasibini almıştı. Avuçlarının açılmasını istemiyordu katil, elindeki gözlerinin ve dilinin düşmemesi için. Boynunda köşeli ve püsküllü kolye asılmıştı. Törensi bir cinayetti. Olay yeri ekibi fotoğraflar çekiyordu. Fotoğraf makinelerinin sesi ve ışıkları, yağmurlu bir havada odaya doluşan yıldırımı hatırlatıyordu, tek

farkla önce ses sonra ışık geliyordu. Her çakışta dehşetli görüntüleri aydınlatan şimşek gibiydi makinelerin flaşı. Atilla, kendisi gibi giyinmiş arkadaşına döndü:

-Zebercet buradaymış, av sahasını genişletmiş. Avuçlarını açtığımızda ne bulacağımızı tahmin ediyorum.

Adam kafasını sallayarak Atilla'yı onayladı. Atilla, Veritas'ın bir yardımcısı yanında kapıdan girip savcının yanına geldiğini gördü. Bu sefer ekibini gönderip kendisi savcıdan sonra gelmişti. O da o gruba doğru yöneldi. Veritas dağınık saçlarına şöyle hafifçe bir dokunup savcıyı selamladı. Sonra Atilla'ya bakıp yardımcısına döndü:

-Cesede kimse dokunmadı değil mi?

-Hayır efendim.

-Peki, kim bulmuş cesedi?

-Merdiven dairesine yayılan koku apartman sakinlerini rahatsız etmiş, onlar da polise haber vermiş.

Veritas, Atilla'ya doğru dönünce, onun aklını okumuş gibi konuştu Atilla:

-Henüz detaylı inceleme yapmadık ama koku ve çürümeye bakılırsa en az üç gün olmuş. Otopsiden sonra ölüm zamanını yaklaşık olarak tespit edebiliriz. Buzdolabındaki ürünlerin son kullanma tarihine ve gazetelerin tarihine de bakıyoruz.

Veritas elini ceketinin cebine attı, sonra tekrar çekti. Atilla, onun tütününü düşünüp savcıdan dolayı vazgeçtiğini anladı. O da gergindi demek ki. Atilla'ya dönüp:

-Otopsiye ben de katılmak istiyorum. O değil mi? Diye sordu.

Veritas etrafında 360 derece döndü, bir şeyi arıyormuş gibi. Sonra devam etti:

- Bir uçağın en zayıf anı tekerleklerin piste değmesine ramak kaldığı andır. Aynen bunun gibi suçlunun en zayıf anı da suçu işledikten sonra suç mahallini terk etmeye hazırlandığı andır. Çıkış yolunu detaylı inceleyip muhtemel görgü şahitlerini bulmaya uğraşın. Apartmandaki herkesle hatta sokağın tüm sakinleriyle konuşun.

Veritas'ın yardımcıları hızlı hızlı not alıyorlardı. O sırada Atilla döndü. Fısıldar gibi "*Kadınlar işte.*" dedi. Veritas, Atilla'ya dönüp:

-Apartmandaki herkesin parmak izini alın, elemek adına. Zebercet'in komşunu öldürecek kadar aptal olduğunu sanmıyorum ama yine de alın, dedi.Atilla yardımcısına parmak izi kiti, eldiven, delil etiketleri ve diğer malzemelerin olduğu çantayı işaret etti. Adam hızla çantayı alıp anlaşılmaz şeyler homurdanarak daireyi terk etti. Savcı sonunda konuştu:

-Adam Al-Tek'de çalışmıyor. Profili düşük, neden hedef seçilmiş olabilir?

Veritas, ağzında tütün varmış gibi çenesini oynattı. Tütün çiğneyememenin onu gerdiği belliydi. Savcıya:

-Mutlaka bir ortak yön vardır. Zebercet onun gölge kimliği, suçlu ne kadar zekiyse ortaya çıkarma ihtimali o kadar zayıftır. Zebercet'in zeki olduğuna şüphem yok, hem de çok zeki. Ve kurbanlarını rastgele seçen bir katil değil, bizi kendi sahasına, hazırladığı labirente çekiyor, dedi.

-Uzun süre bulunmayan katil korku salar; hem topluma hem emniyet güçlerine, dedi savcı. Sanki tehdit gibiydi bu cümlesi. Veritas bunu anlamış gibi derin bir nefes verdi ve ardından savcıya döndü:

Atilla otopsi lafından memnun olmamıştı. Alnını ovaladı:

-Evet, Zebercet, ritüeller tam; cesedi incelediğimizde bahse girerim tütsü ve vücudun yeni tıraş edildiğini de göreceğiz. Ama bu sefer işi zor olmuş. Esaslı bir boğuşma yaşanmış. Adam ölmeden önce temiz bir dayak yemiş. Mutlaka katilin izleri de vardır. Detaylı inceleyeceğiz.

Tam bu sırada Atilla'nın telefonu çaldı. Atilla özür diler gibi elini kaldırıp telefonu açtı. Önce kısa bir süre dinledi. Sonra hemen konuştu:

-Hayır, hayatım olay yerindeyiz...

Konuşarak uzaklaşamaya başladı. Veritas kafasını hafifçe sallayarak Atilla'yı izledi. Savcı hiç konuşmuyordu. Veritas yardımcısına dönerek:

-Kimliğini tespit etmişsinizdir? Diye sordu.Adam elindeki not defterine bakarak:

-Tolga Gözkaya, degüstatörmüş.

-Katilin eve nasıl girdiğini biliyor muyuz?

-Kapı ve pencereler açık değildi, zorlama izi de yoktu. Ön kapı bile kilitliydi. Adamın anahtarı olmalı.

-Tanıdık olabilir, maktulun yakınları ve telefon rehberini detaylı inceleyin. Çıkış yeri dış kapı o zaman?

-Evet, öyle görünüyor.

Veritas etrafa bir bakıp yardımcılarına tekrar döndü:

-Katilin boğuşmayı beklediğini sanmıyorum. Diğer cinayetleri tereyağından kıl çeker gibi halletmişti. Organize ve hazırlıklı, ama burada beklemediği bir mukavemetle karşılaşmış. Boğuşma telaşıyla kırılan dökülen şeyler daha değerli olacaktır. Birden fazla şeye dokunduğunu tahmin ediyorum.

-Alçakların ve suçluların dış görünüşü filmlerde bize dayatıldığı gibi değildir, belirsizdir. Kolay bir av olmayacak.

Sonra savcıdan müsaade ister gibi dudaklarını sıkıp gözlerini açtı. Cesede doğru yönelince herkes onu takip etmeye başladı. Savcı tek başına kalmıştı. Yardımcısı, cesedin yanına geldiklerinde cebinden tütünü çıkaran Veritas'ın hızla ağzına attığı tütünü iştahla çiğnemeye başladığını gördü. Aldırmadan ona:

-Mide ve toksik incelemeyi de yapacağız. Belki yemeği beraber yemişlerdir. Çok acımasızca değil mi efendim? Dedi.

Veritas onun yüzüne bakmadan, cesetle konuşuyor gibi cevap verdi:

-Bizim ölüm acısıyla ilgimiz yok. Duygular boşa harcanan enerjidir ve işleri zorlaştırır.

Sonra yardımcısına döndü:

-Bazı suçlular işini bitirdikten sonra mutfakta tıkınır veya banyoyu kullanır. Amerikan barı da var adamın. Zebercet enerji almak ve kendini toplamak için bir iki kadeh atmış olabilir, her yeri inceleyin. Delil bırakması muhtemel bütün iz alanlarına bakın.

Harun derin bir nefes verdi:

-Sizce bu adam böyle bir iz bırakır mı?

-Obsesif kompulsifsen; ocağı açık unutmazsın. Paranoyaksan reklamlarda kimsenin okumadığı hızla geçen yazıları okursun. Hasta ruhlular hüsrana uğramaz. Ama bir kez hata yapsa yeter.

Harun yanından ayrılınca Veritas da bir iki talimat verip binadan ayrıldı. Yanında beraber geldiği bir başka yardımcısı vardı. Apartmanın girişine geldiklerinde karşı caddede kırmızı bir arabaya yaslanmış ağlayan bir kadın gördü. Yanında bir iki polis

memuru vardı. Kız burnunu, gözünü silerek memurlara bir şeyler anlatmaya çalışıyordu, ama pek başaramadığı belliydi. Sonra başını eğip ağlamaya başladı. Veritas'ın zihninde alarmlar çaldı. Maktulün yakını olmalıydı. Hızlı adımlarla oraya vardı. Öksürdü, kız başını kaldırdı, memurlar açıldı:

-Merhaba, soruşturmayı yürüten komiserim. Merhumun yakını olmalısınız.

Kız hıçkırarak başını salladı. Vertitas cebinden çıkardığı kâğıt mendili kıza uzattı:

-Başınız sağ olsun, kaybınız için üzgünüz. Ne kadar yakındınız?

-Kız arkadaşıyım adım Sibel, üç yıldır birlikteyiz.

-Merhumu en son ne zaman gördünüz?

Kız bir anda sustu. Kendinden şüphelenildiğine kızmış gibi bir adım geri çekildi. Alıngan bir ses tonuyla:

-Benim Tolga'yı öldürdüğümü mü düşünüyorsunuz?

Veritas bakışlarını dikti:

-Henüz öyle bir şey söylemiyorum. Katil yalnız hareket etmiyor olabilir, bütün olasılıklar masada...

Sibel uzaklara baktı:

-Delirmişmişsiniz siz!

-Sorumu cevaplamadınız.

Sibel kollarını göğsünde kavuşturdu ve iç çekerek devam etti:

-Dört gün önce tartıştık. Anahtarı bırakıp eşyalarımı toplayıp ayrıldım. Hiç aramadı, normalde kaldığım yere kadar gelirdi. Bu sabah aradım, telefonunu açmadı. Ben de meraklanıp yöneticiyi aradım, ölmüş.

Kız sözlerini tamamlayamadan hıçkırıklara boğuldu. Veritas ve diğer polisler kızın biraz sakinleşmesini beklediler. Kız burnunu sildi sonra gözyaşlarını. Elindeki mendil, ıslak bir pinpon topu gibi olmuştu. Veritas devam etti:

-Suçlu hissetmenizi anlayabilirim. Evden ayrılırken gözünüze çarpan sıra dışı bir şey oldu mu?

-Hayır, hayır olmadı... Evet, oldu, bir kargo görevlisi ile karşılaştım daireyi terk ederken, PTT kargo, iri bir adam, kekemeydi sanki.

Veritas yardımcısına döndü. Adam neyi araştıracağını anlamıştı. Veritas kıza:

-Anahtarı bıraktım demiştiniz değil mi? Diye sordu.

-Evet.

-Nereye?

-Kapının girişindeki konsülün üstündeki cam tasa...

Veritas yardımcısına döndü:

-Hemen çık bak, bahse girerim orada değil. Kapıyı kilitledi ki olay daha geç ortaya çıksın.

Yardımcısı fırladı ve gözden kayboldu. Ardından Veritas kıza tekrar döndü:

-Yaşama hakkı, insanoğlunun sahip olduğu en değerli haktır. Kim ki bir insanın yaşamını kasten yok ederse en ağır suçu işlemiş olur. Böyle bir suçu aydınlatıp suçluyu ortaya çıkarmak devletin yani bizlerin baş görevidir. Gerekeni yapacağımızdan emin olabilirsiniz. Şimdi arkadaşlar sizi merkeze götürüp yazılı ifadenizi alsınlar. Bir de gördüğünüz kargo görevlisinin robot resmini çizecekler, tabii sizin anlatımınıza göre. Aklınıza gelen her şey için ya da yardıma ihtiyacınız olursa bizi 24 saat aramaktan çekinmeyin.

Kıza kartvizitini uzattı. Kız kartviziti alınca kızın omzuna hafifçe dokundu. Yanındaki memurlarla kızın ekip arabasına gitmesini bir süre izledikten sonra arabasının yanına geldi. Kapıyı açtığında yardımcısının koşarak ona doğru geldiğini gördü, kapıyı tekrar kapattı, önemli bir gelişme olduğu belliydi. Adam attan yeni inmiş bir haberci gibi soluk soluğaydı:

-Efendim anahtar dediğiniz gibi, kız arkadaşının bıraktığım dediği yerde yok. Arkadaşlar yeni bir bilgiye ulaşmışlar. Maktul bir ay kadar önce köprüde intihar girişiminde bulunmuş. Müzakere timinden Talat Toksöz adamı intihardan vazgeçirmiş.

Veritas gözlerini kısıp ufka baktı. Aklından, örümcek ağının kenarından çekildiği zaman kopmayacağı düşüncesi geçti. Örümcek ağı kenarından çekince ortasından yırtılır. Çünkü aç bir böcek tarafından örülmüştür. Katil, nasıl bir ağ örüyordu?

19

Laurence Stephen Lowry.

Oturduğum yerden, şu sonradan meşhur olmuş İngiliz ressam Laurence Stephen Lowry'nin garip bir tablosuna bakıyorum. Ne zaman ve nereden almıştım, hangi duygularla odama asmıştım? Tablonun adı "*Lancashire Fair, Good Friday,*" ve tablo 1946'da yapılmış. Normalde bir sanat eseri hakkında böyle derli toplu cümleler kursam, beraber çalıştığım insanlar, cinsiyet değiştirmeye karar vermişim ve kararımı yüksek sesle büronun ortasında açıklamışım gibi şaşırırlar. Ama tablonun altında yazıyordu zaten bütün bunlar. Çok garip bir tablo, benim ruh halimi anlatır gibi, böyle tablolar hemen dikkatimi çeker, kalabalıkların yalnızlığını anlatan tablolar. Bu da öyle...

Ressamı hakkında biraz araştırma yapmıştım o zaman. Adamın otistik gibi bir şey olduğunu düşünüyormuş uzmanlar,

aklıma oğlum geldi, zeki olmalıydı o da, oğlum gibi. Ama oğlum kadar şanslı değilmiş. Annesi kız beklerken oğlu olduğu için Laurence'e "Sana bakmaya bile tahammülüm yok." diyerek onu sevmediğini sürekli söylemiş. Derslerinde kötü bir öğrenciymiş ve okul yılları başarısızlıkla doluymuş, bu yüzden ya otistik olduğu düşünülüyormuş ya da annesinin şiddetinden korunmak için psikolojik duvarlar inşa etmiş. Ne fark eder ki? Hepimiz en ölümcül yaralarımızı en yakınlarımızdan almaz mıyız? Lowry, 42 yıl kira tahsildarı olarak yaşamış ve yaptığı işten hep nefret etmiş. Yalnızlık ve sevgisizlik arasında kendini resme vermiş. En sevdiği kişinin, annesinin, gözünde başarısız bu insan, annesi uyurken atölyesine girip resim yapıyormuş. Tablolarında sadece beş renk kullanmış. Endüstriyel büyük iş yerlerinin ortasında çöp adamlar, çöp hayvanlar çizmiş. Tablolarındaki insanlar yalnızmış, kalabalıkları daha bir yalnız, tıpkı benim gibi.

Sevgisizlik bir insanı delirtir, kurutur ve canavara çevirir. Mary Shelley'nin "*Frankenstein*"ında temelde bu anlatılmaz mı? "*Modern Prometheus*"muş, külahıma anlat sen onu Mary, bildiğin canavar, sevgisizlik çölünde öfkeyle kavrulmuş bir canavar...

Kâbuslarımda yakamı bırakmayan şu devler aklımı kurcalıyordu. Kahvaltı sofrasında anlatılacak türden bir düş değildi benimki. Beynin bazı kısımları biz uyurken nöbet tutarmış, beynimin hangi kısmı acaba o kâbusun kozasıydı? Hangi serabral sabitler? Uyanık beyne görev dışarıdan verilir, uyuyan beyne ise içerden. Bunun nedeni, kafamın içinde bir yerde olmalıydı.

Ya müzakerelerde gözüme damlattığım flarexten sonra gördüğüm kafasına kalem saplanmış dev ve ağzı kesik çocuk? Kime anlatsam bana kafayı üşütmüşüm nazarıyla bakar. Çok araştırdım bu durumu, uzun bir süre şu Bonnet Sendromu'nu yaşadığımı düşündüm.

Bonnet Sendromu, 18. yüzyıl bilim adamlarından Charles Bonnet'ye izafeten adını almış bir rahatsızlık; literatüre 20. yüzyılda girmiş. Charles Bonnet'nin dedesi, Cenevre emekli sulh yargıcı, torunuyla aynı ismi taşıyan Charles Lullin, doksan yaşına yakınken sol gözünden katarakt ameliyatı olmuş. O zamana kadar dış bükey lens kullanırken artık gözündeki ışığı kaybetmiş. Önce golf topu büyüklüğünde sarı halkalar görmeye başlamış, sonra önündeki görüntüleri kapatan uçuşan mendiller. Gözünü sağa sola oynatınca görüntüler kayboluyormuş. Ama iş ilerlemiş, artık sol tarafında kırmızı ve gri pelerinler giyen, şapkalarının kenarları gümüşle işlenmiş iki yakışıklı adam görmeye başlamış. Tabi gördüklerini etrafındakilere anlatınca nasıl tepki gördüğünü tahmin edebilirsiniz.

Gün geçtikçe Lullin'in gördüğü hayal ve imgelerin çeşitliliği karşısında etrafındaki insanlar şaşkınlığa uğramaya başlamış. Birdenbire güvercin sürüsüne dönen benek kümesi, havada dans eden kelebekler, tersane vinçlerini andıran ve gökyüzünden döne döne süzülen tekerlekler... Neler yokmuş ki görüntülerde? Gördüklerini sekreterine dikte ettirmiş. Bu diktelerden oluşan 18 sayfalık defter, bilim adamı olan torunu Charles Bonnet'nin eline geçmiş.

Psikoloji üzerine çalışan torun Bonnet "*Ruhun Yetileri Üzerine Çözümleyici Bir Deneme*" adlı eserinde son derece dikkat çekici bir vaka olarak anlattığı "*aksakallı*" bir adamın deneyimleri aslında dedesinin, sekreterine dikte ettirerek deftere yazdırdıklarıdır.

Bonnet, dedesinin yaşadıklarını, beynin görme organıyla bağlantılı kısmıyla ilgili olduğunu düşünmüş. Katarakt ameliyatları sonrasında görme duyusunda nükseden azalma, yapısal

değişikliği dolayısıyla normal şartlarda görüntüleri beyne taşıyan çeşitli sinirlerdeki bu değişimler, olmayan görüntülerin görülmesine neden olmaktadır diye açıklamış. Yazdıkları bilim dünyasının pek de ilgisini çekmemiş. Ara sıra algı ve fenomenle uğraşan bilim adamları benzeri şeylerden bahsetmiş.

1936 yılında nörolog De Morsier konuyu daha net ele alır. Çünkü elinde somut vakalar vardır. Elindeki ilk vakalar gözlerinde katarakt ve glokom olan yaşlılar olduğu için bu görsel halüsinasyonların yaşlılığa bağlı olduğunu düşünür. De Morsier'in kafasını karıştıran şey acaba görüntüler, göz merkezli midir yoksa beyin merkezli midir? Terminoloji konusunda "*hayali görüntüler*", "*görsel aldanmalar*", "*Gulliver halüsinasyonları*", "*Lilliput imgeleri*" gibi uzayıp giden isimlendirme anlaşmazlıkları olsa da bütün uzmanlar bu durumu yaş ve görme kaybına bağlamış sonunda. Yaşlılıkta insan egosu eğlenceli görüntülerle dolu alternatif bir dünya yaratarak hem kendini savunur hem de kaybolan görme yetisini telafi edermiş. Beynin ve gözün uzlaşarak kurduğu eğlenceli bir panayırı anlatan bu tarifler benden çok uzaktı. Birincisi yaşlı değildim, ikincisi kâbuslarımda karşıma çıkan tek görüntüydü benimki. Bonnet sendromunu andırsa da o değildi, başka bir şey, taşıdığım bir lanetti adeta.

Kimseye anlatamayacağım türden bir lanet... Herhangi bir psikiyatr ya da psikoloğa anlatmam, onların temelde ne yaptığını biliyorum. Terapistler, hastalarını, yaşamlarını psikoanalitik yorumlara uygun biçimde düşünmeleri konusunda zamanla eğitirler. Tıpkı eğitimli bir köpek gibi; sınırlı ve kesin.

Belki Zeigarnik etkisidir? Şu Rus psikolog Bluma Zeigarnik tarafından keşfedilen şey... "*Yarım kalmış ve kesintiye uğramış işler; tamamlanmışlardan daha kolay ve net hatırlanır.*" Bitmemiş ilişkiler, yarım kalmış aşklar neden unutulmaz? Üçüncü gününde eve dönmek istediğimiz tatiller neden bütün

bir yıl çekici gelir bize? Bilinçaltımız travma anlarını yeniden gözden geçirir. Tamamlanmamış eylem gerilime yol açar. Yarım fotoğrafa bakar gibi, izleme süreci çözülmeyen bir bilmeceye döner. Seyrettiğimiz dizinin en heyecanlı yerde bitip bizi bir sonraki bölüme hazırlaması gibi... Sınavdan çıkar çıkmaz yapamadığımız soruların cevabını merak ederiz, aileler geçmişte yapamadıklarından sorumlu tutar çocuklarını.

Yarım kalan neydi, gece düşlerimde gündüz işlerimde karşıma çıkıyordu?

Bilirsiniz Kral Darius, MÖ 5.yüzyılda uçsuz bucaksız Pers Krallığı'nda haberleşmeyi sağlamak için 2700 kilometrelik efsanevi yol yaptırır: Kral Yolu. Bu yolun inşasından 200 yıl kadar sonra Yunan kralı Ptolemaus, hocası Öklit'e geometri öğrenmenin kolay bir yolu olup olmadığını sorar. Öklit öğrencisine "*Geometri öğrenmenin kral yolu yoktur.*" diye bilgiye ulaşmanın basit, kısa ve zahmetsiz bir yolu olmadığını anlatmış. Beynimde olup biteni anlamanın kral yolu yok.

Dostum gelecekti, masama baktım. Odamdaki diğer mobilyalara sonra... Eşyaların pirinçten, tunçtan, camdan ya da parlak maun yapısı olan malzemelerden yapıldığı dönemleri iç çekerek düşündüm. Malzeme kadar usta bir işçilik, ne olursa olsun zarafeti olan eşyalar tarihe karıştı artık. Eski mikroskoplar, daktilolar veya telefonlara bir bakın, bir de benim oturduğum masaya. Bunu yapan adamın eli olduğunu sanmıyorum olsa olsa toynakları vardır.

Çarpık ağızlı dostum, polis kolejinden hocamdır aslında. Beni evlat edinen ailemin de yakın dostudur. İkinci babam desem yeridir. Uzun yıllar Ankara'daki polis kolejinde hocalık yaptı, emekli olup İstanbul'a yerleşti. İki çocuğu var ve eşi öldüğünden beri yalnız yaşıyor. Oturduğu sitenin apartman yöneticisidir. Ben

bunları düşünürken, ağır cüssesinden dolayı güneşin önünü kapatan bulutlar gibi kapıda göründü. Yıllar içinde aldığı kiloları vermeliydi, kalbinde stent vardı. Ama buna aldırdığını sanmıyorum. Ağır ağır süzülüp karşıma oturdu.

Yüzüne baktım, ağzının sağa doğru doğuştan çarpıklığını daha belirgin edecek şekilde gülümsedi. Onu tanıdığımda kırklı yaşların başındaydı ve polis kolejine girişlerde adeta tek söz sahibiydi. Başmüdür muaviniydi ama müdürden çok daha etkiliydi. Ondan onay almayan koleje adım atamazdı. Hafif kilosundan dolayı dolgun yüzü ve sarkan gerdanı vardı. Hep tıraşlı olduğundan beyaz teni terleyecek gibi dururdu. Şiş kabak göz kapakları ve renkli gözü uyum içindeydi. Üniformasının göbek kısmı şişkince dururdu. Spordan uzak yaşadığı için kol ve bacak kasları inceydi. Şimdi bembeyaz olmuş saçları giydiği polis kasketinden siyah uzantılar olarak görünürdü. Ağzındaki çarpıklığı saymazsak Yeşil Yol filmindeki Tom Hanks'in canlandırdığı karaktere benzerdi.

-Hoş Geldin...

-Hoş bulduk Talat...

Bok gibi görünüyordu ama hayatta önemli olan iki yüzlülük sanatını çok erken yaşlarda öğrenmiştim:

-İyi görünüyorsun.

Kafasını sallayarak tasdik etti son cümlemi. Ahizeyi kaldırıp ezbere bildiğim dâhili numarayı tuşladım:

-Orta şekerli söylüyorum kahveni, her zamanki gibi.

Başıyla onayladı. Ben de kahveleri söyleyip ahizeyi koydum. Öksürdü:

-Türkiye'nin ilk kadın belediye başkanlarından Zekiye Midyat'ın elinden kahve içtiğimi sana anlatmış mıydım?

Asıl söyleyecekleri önemli ise önce böyle alakasız cümlelerle başlardı konuşmaya. Bunu bilmiyormuş gibi yaptım:

-Mardin'de miydin Midyat'ta mı o dönem?

-Mardin'deydim. Ama Zekiye Hanım, Midyat'ın belediye başkanıdır. Eşi Nuri Midyat, 1957'de trafik kazasında vefat edince belediye meclisinin kararıyla belediye başkanı seçilmişti. Çok asil bir kadındı. Başkanlıktan ayrıldıktan sonra tanıştım ben. Demet Akbağ'ın "*Hükümet Kadın*" filminde gördüğümüz gibi de değil, çok güzeldi. Oğlu Coşkun Midyat hala dostumdur. Yolun düşerse bir selamımı söyle, yeter. Torunu da yerel bir gazetenin sahibidir. Hepsi tanır beni.

Konuyu nereye bağlayacak derken, kahvelerimiz geldi. İkimiz de susup kahvelerimizi aldık. Abartılı bir höpürdemeyle kahvesini yudumladı. Diliyle dudaklarını yalayıp bana döndü:

-Telefonda hakkında soruşturma açıldığını söyledin. Mevzu nedir?

Sorusu bir kibrit çakar gibi odadaki havayı etkiledi. Geliş sebebini anlamıştım. Benim iyi yürekli dostum başka bir şey düşünmüş olmalıydı. Geriye yaslandım:

-Önemli bir şey değil. Benim oğlanı rahatsız eden bir zibidi vardı. Babasına bir nezaket ziyareti yaptım. Darp raporu almış. Lokomotif geçen çağırdı odasına, merkezden iki muhakkik ifademi aldı.

Dudaklarını sıkıp kahvesinden bir yudum daha aldı. Ama bu seferki ilki kadar keyifli değildi:

-İlhami'ye güvenme, yavşağın tekidir. Kendi götünü düşünür önce. Ben şu müzakerelerindeki konu diye endişelendim. Korkma bir şey çıkmaz oradan. Benim de tanıdığım bir iki insan var konuşurum onlarla.

Kafamı sallayarak tasdik ettim. Cep telefonum çaldı. Ayla'ydı arayan. Kaşlarımı kaldırıp müsaade isteyerek açtım telefonu:

-Alo

-Alo Talat müsait misin?

-Evet.

Derin bir nefes aldı Ayla:

-Benden duymanı istedim. Onun için arıyorum. Avukatımla mahkemeye başvurdum. Zaten kurum içi soruşturma geçirdiğini de biliyorum artık. Oğlumuzun velayetini alıp senin için sınırlı görüşme kararı çıkartmak istiyorum. Artık dengesiz tavırların ona zarar veriyor...

Konuşmanın gerisini dinlemedim. Ayla'nın sesi hipnotize edilip bilmediği bir dili konuşmaya çalışan insanın sesi gibi geliyordu.

20

Üst üste yığılmış kitapları yavaş yavaş masaya yayarak belli belirsiz bir sesle kitapların adını okumaya başladı:

-Gross Anatomi, fizyoloji, histoloji ve embriyoloji, biyokimya, kızın tıp fakültesinde mi okuyor?

Yerde kan gölü içinde yatan yaşlı adam cevap veremezdi. Çünkü öleli yarım saati geçmişti. Dili kesilmiş, gözleri oyulmuş; göz kapakları ve dudakları dikilmişti. Bir kukla gibi bilekleri bağlanmış, elleriyle çenesinin dayandığı bastonu tutuyordu. Dizlerinin üzerindeydi, vücudu soğuyunca daha iyi görünecekti. Boynunda püsküllü bir kolye vardı. Burada işi bitmişti, adama baktı. Boynu çarpık biçimde bastona dayanmıştı. Kırıldığı hemen anlaşılırdı. Çömeldi, adamın dikilmiş gözlerine baktı.

İnsanoğlunun ilk bakışının gerçek olduğunu düşündü, bebeğin dünyayı fark ettiği o ürkek bakışlarını. Gerçek olan oydu. Sonra anne bebeğine bakar, bebek o bakışları yakalayıp taklit eder. O yüzden ilk bakış dışındaki bütün bakışlarımız çalıntıdır. Kaç bakış görmüştü? Güçlü bakışlar, yalvaran bakışlar, umutsuz, pişman, vazgeçmiş tehditkâr... Bazı katillerin, kurbanlarını öldürmeden gözlerini bağladığını biliyordu. O bakışlar üzerindeyken kimse kolay kolay işine devam edemezdi. Budhha heykellerini kutsamak için gözbebeklerini oyduklarını televizyonda izlemişti. Aslında hepimiz bir ömür o ilk bakışı, annemizin bakışını ararız diye düşündü. "*Ben katil değilim, aradığım bir bakış var, benden nefret eden birinin bakışı.*" diye mırıldandı.

Bir de bu son bakış belki gerçekti. Ayağa kalktı. Bir daha baktı etrafa, olanlar şimşek hızıyla aklından geçti. Adam bir kargo görevlisi gibi kapıya gelmiş, elindeki paketin üstünde ev sahibinin ismini okurken ağır paketle bir anda yaşlı adamın kafasına vurup içeri girmişti. Başı dönmüştü yaşlı ev sahibinin, kendine gelmeye çalışırken suratına yediği iki yumrukla bayılmıştı. Kendine geldiğinde ağzı, eli ve ayakları bağlanmıştı. Sonrası dehşet...

Etrafına bakındı. Oturma grubu, yemek masası, sehpalar... Her şey birlikte yaşamak için, aile denilen yüzyıllardır yaşanan bir trajediyi tekrar tekrar canlandırmak için dizayn edilmişti. Aile; ilk bozulma, ilk yalan... İlk çiftin asiliği nedeniyle insan doğasındaki ilk çürük, kalıtsal olarak nesilden nesle aktarılmıştı. Anlayışı karartan, kötülüğe eğilim oluşturan ilk çürümenin beşiği aileydi. Babanın öfkesi, annenin hastalıklı koruyuculuğu, kardeşlerin ölümcül rekabeti... Bir ailede insanı katil yapmak için her şey vardı. Yerde yatan ölü adamın bir süre önce intihara kalkıştığını biliyordu. Düşüş olmasaydı, kurtuluşa, arınmaya gerek kalmazdı.

Adam masaya oturdu, bir zamanlar ailecek yemek yedikleri ahşap masaya, ailesinin mutlu olduğunu düşündükleri zamanla-

rında belki. Burada biraz daha kalacaktı. Hızlı halletmesi gereken son bir işi kalmıştı, sonra biraz ara verecekti. Adam cebinden telefonu çıkardı. Hazır e-maili dostunun verdiği adrese gönderdikten sonra başka bir telefon çıkardı cebinden. Birkaç kez o telefonu tuşladı, yabancı olmadığı bir müzik çalmaya başladı. Kulaklığı taktı, kulaklarının içini adamın cep telefonu ile bağlandığı radyodan gelen ses doldurdu:

-İyi akşamlar sayın dinleyiciler, Türkiye'nin en popüler radyo programına hoş geldiniz. Ben Yağmur Adam... Bugün son zamanlar da gündemi oldukça meşgul eden bir konuyla devam ediyoruz. Ki bu konu artık seri cinayetlerle de ilişkili ve katil bir kez programımıza mektup yazıp Zebercet olarak kendini tanıttı.

İnsan, insanlık önüne konmuş en büyük problem, onun da en büyük problemi ölüm... Her gün ölüm haberlerinin geldiği bir dünyada hayat standartlarımızı bir nebze olsun korumak için daha fazla çalışıyoruz. Ömrümüz oldukça kısa ve yapmak istediğimiz işler ise çok fazla... Bu itiş kakış içerisinde ölüm gerçeği bizi sarsıyor. Ölmek istemiyoruz, daha hızlı koşmak, daha fazla yaşamak, daha yakışıklı ve daha güzel olmak, daha genç görünmek istiyoruz. Bugün programımızda bir format değişikliği yaptım. İlk kez bir canlı yayın konuğum var. İşte tüm bu isteklerimize cevap vermek isteyen bir kuruluşun, Al-Tek'in başmühendisi Yalçın Ülger bizimle, hoş geldiniz...

-Hoş bulduk Yağmur Adam, sıkı bir hayranınız olduğumu itiraf etmek isterim.

-Teşekkür ederim, Al-Tek'te yaptığınız şeylerden biraz söz eder misiniz?

-Edeyim ama bunu Zebercet istedi diye değil, saygın bir kuruluş olan Al-Tek'in kamuoyu nezdinde yanlış tanınmaması için. Size de teşekkür ederim, bir ilki bizimle gerçekleştirdiğiniz için.

-Önemli değil, geçmiş programlarda sizi fazlasıyla eleştirdim, size de söz hakkı tanınmalıydı. Buyurun.

-Tekilliğin hâkim olduğu bir çağda yaşıyoruz. Küreselleşmeden çok farklı bir olgu bu, etrafınıza bir bakın birbirine benzeyen ne kadar çok insan var. İnsanlar, Instagram, Facebook ya da benzeri medya araçlarında gördüğü ve beğendiği tiplere benzemek için gelişmiş tıbbın yardımıyla vücutlarında değişiklik yapıyorlar. Bu bir lüks kabul edilebilir. Kuşkusuz insanoğlu dünyaya ayak bastığı andan itibaren korkunç bir gerçeklikle karşı karşıyadır: ölüm. Gılgamış'tan Beawulf'a Frankestein'dan Faust'a bir Lokman Hekim gibi ölümsüzlüğün peşinde koşmuş ve Tanrı olabilmeyi aramıştır insanoğlu. Geçmişteki mumyalama bu güç takıntısını bir eseri olarak görülebilir. Şu an ölümcül hastalıklarla hayatlarını kaybedenler modern mumyalama yani kriyonik işlemle bedenlerini donduruyorlar. Soğuk uyku dediğimiz bu işlem, gelecekte hayatı uzatma seçeneklerinden faydalanmak isteyenler için uygun yöntemdir.

-Durun durun bir dakika, doğru mu anladım? Şimdi ölen insanların bedenini gelecekte tekrar hayata döndürmek için saklıyorsunuz.

-Daha ötesi var, ilham aldığımız transhümanistler makinelerle birleşmek istiyor. Teknolojiyi kullanmak toplumu ve kültürü geliştirir. Dış dünyayı ve yaşadığımız şartları değiştirebiliyorsak, vücudumuzu da değiştirebiliriz. Bunu yaparken geleneksel yöntemlerle sınırlı kalmak zorunda değiliz. Teknolojinin bize sunduğu bütün nimetleri kullanabiliriz.

-Bu çılgınlık gibi geliyor kulağa.

-Ama yatırımcılara öyle gelmiyor, son bir yılda transhümanist şirketlere yapılan girişim fonu miktarı dörde katlandı.

-Yalçın Bey, batmayacak iddiaları ile yola çıkan RMS Titanik 15 Nisan 1912'de South Hampton'dan New York'a daha ilk seferini tamamlayamadan battı. Gökleri zapt edeceğini söyleyen Alman Hinderberg zeplini 6 Mayıs 1937'de feci bir şekilde havada yandı.

Ateşle oynadığınızı düşünüyor musunuz? Ya balmumundan kanatlarınız güneşe bu kadar yaklaşınca erirse?

-Teknolojiye güveniyoruz Yağmur Adam. 1946'da yapılan ilk elektronik sayısal birleştirici ve bilgisayar olan ENIAC bir oda büyüklüğünde olmasına rağmen bir cep telefonundan güçsüzdü. Yarım asır sonra geldiğimiz noktaya bakın. Bilimsel süreçlere sizin de güvenmenizi öneririm. New Age'den bahsetmiyorum burada.

-Evlilikler; aşk ve tutkudan çok Victoria dönemi gibi iş kontratı haline geldi zamanımızda. Çiftler evlenmekten vazgeçip sanal partner ararsa? İşçiye yemek, sigorta, primi ve maaş vermekten bıkmış, grev istemeyen patronlar sizin teknolojinizi kullanarak kendilerine 7/24 çalışan cyborglardan oluşmuş bir köle ordusu kurarsa?

-Hah hah! Marksist olduğunu bilmiyordum Yağmur Adam.

-Marksist olmanın neresi yanlış? Üstelik ben ciddiyim. Mesela sosyal medya yakın bir gelecekte üç boyutlu sanal dünyalar haline gelirse? İnsan duygularının ön planda olduğu, gerçek ve sanal dünyaların ayırt bile edilemediği gelişmiş programlara ve belki de en sonunda insan zihinlerinin bilgisayarlara transfer edilerek bilgisayarlar üzerinden ölümsüzlüğe gidecek ortamlara dönüşmesi mümkün olursa?

-Black Mirror'u fazla ciddiye alıyorsunuz derim Yağmur Adam.

Veritas, oturduğu yerden artık yayını dinlemiyordu. Cep telefonuna gelen mesajı okudu. Atilla'dan kısa bir mesajdı. Otopsinin saatini yazmıştı. Burada çok kalamayacağını düşündü. Yayın bitiminde şu Yağmur Adam'a bir iki soru sorup adli tıpa geçmeliydi. Çok beklemedi, yayın bitmişti. Yağmur Adam onun beklediği odaya girdi. Arkasından bir kişi daha girdi. Arkadaki adam uysal bir köpek gibi Yağmur Adam'ın hareketlerini takip ediyordu. Lassie ve Orman Hizmetleri Görevlisi gibiydiler. Yağmur Adam sıcak bir gülümsemeyle elini uzattı:

-Komiser...

Veritas da Yağmur Adam ve yanındakinin elini sıktı. Sonra da yanındaki yardımcısıyla aynı el sıkışmalar... Yağmur Adam tahmin ettiğinden daha uzun boylu idi. İlk bakışta dikkat çeken saç rengine sahipti. Uzun ve kemikli bir surat, ileri doğru güçlü bir çene ve kafayla orantılı güçlü kollar ve bacaklar... Ten rengi daha açık olsaydı Ben Affleck'in kopyası gibi olacaktı. Gülümsemesi sıcaktı ve alt dişleri görünüyordu. Ellerini iki yana açarak:

-Sizi dinliyorum Komiser, diye yanıt verdi.Veritas daha önce radyoya yazılan mektubu elinde tutuyordu. Mektup, adli bir delil olduğu için şeffaf dosya içindeydi. Veritas mektubu okuyor gibi göz attıktan sonra Yağmur Adam'a baktı:

-Zebercet sizi tanıyor gibi, hakkınızda epey malumat sahibi...

-İmanız çok rahatsız edici Komiser...

-Bu sorumun cevabı değil.

-Sorunuzun cevabı yok zaten, bütün nüfus bilgilerimiz yakın zamanda internete döküldü.

Dedikten sonra üzerindeki pantolonun üzerinde olmayan tozları eliyle toplar gibi hareketler yaptı Yağmur Adam. Parmaklarını hafifçe silkeler gibi yapıp hayali kozmetik düzeltmelerini tamamladı. Veritas dikkatle onu takip ediyordu. Kimse konuşmadığı için sessizlik rahatsız ediciydi. Yağmur Adam:

-Zebercet isminde bir tanıdığım yok. Mektubu meslektaşlarınıza teslim etmeden tekrar tekrar okudum, herhangi bir tanıdığımın üslubunu çağrıştırmadı.

-Peki, neden size yazdı, medyada o kadar program varken?

-Bunu bana değil, Zebercet'e sormalısınız, eğer yakalayabilirseniz.

Yağmur Adam'ın sesindeki ima da rahatsız ediciydi. Şimdi Ben Affleck'in sevimli yüzü gitmiş, istihza dolu bakışlarla Komiser'i süzen bir adam gelmişti. Veritas:

-Ben size soruyorum, en azından bir tahminiz vardır?

-En iyi tahminim konu ilgisini çekmiş olmalı. Her ay ilginç bir konu seçeriz ekibimle birlikte.

-İşlediğiniz konu ile katilin motivasyonunun örtüşmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

-Değerlendirmiyorum, katili tanımadığım için motivasyonunu da bilmiyorum. Ben radyocuyum, polis olan sizsiniz, siz değerlendireceksiniz.

-"*Tanrı'yı oynayanları korkunç bir lanet bekliyor.*" dediniz bir programınızda.

-Çok şey söylüyorum, şimdi hatırlamıyorum, belki demişimdir. Metni bazen yapımcılarım yazar.

-Bu birini tehdit anlamına gelir.

-Kimi, "*Ben Tanrı'yı oynuyorum.*" diye deklarasyon yayınlayan mı var?

Veritas, konuşmanın bir yere varmayacağını anlamıştı:

-Gerektiğinde sizden yardım isteyebiliriz. Size veya programınıza bir ilgisi olduğu kesin. Tekrar arayacağını söylemişti değil mi?

-Hayır, söylemedi, ama bir mail atmış. Çıktısını buyurun.

Elindeki kâğıdı uzattı. Veritas ayağa kalktı. Sinirlenmişti deminden beri boşa konuşmak yerine mailden bahsedebilirdi diye düşündü. Maili alıp hızlıca okudu, bir şiirdi mail:

"Oysa herkes öldürür sevdiğini,/Kulak verin bu dediklerime./Kimi bir bakış ile yapar bunu,/Kimi dalkavukça sözler ile.../Yürekliler kılıç darbeleriyle,/Kimi gençken öldürür sevdiğini/Kimi yaşlıyken.../Merhametli kişi bıçak kullanır,/Çünkü bıçakla ölen çabuk soğur..."

-Bilgisayarınızı incelemek zorundayız, mailin atıldığı kaynağı bulmak için.

Yağmur Adam ayağa kalktı:

-Hay hay, ben program yapıyorum, yetkili arkadaşlar yardımcı olur herhalde, başka soracağınız bir şey var mı?

-Şimdilik yok, teşekkürler...

Veritas yanındaki adama dönüp:

-Bilişim ekibini çağır, incelemeyi yapsınlar, benim katılmam gereken bir otopsi var, diye söyledi.Veritas, otopsi için adli tıbba geldiğinde biraz geciktiğini fark etti. Atilla'nın söylenip beklemeyeceğini biliyordu. Şimdiye kadar çoktan işini bitirmiştir diye düşündü. Ayağındaki aksaklık hızlı hareket etmesine engel oluyordu. Elinden geldiğince çabucak otopsi yapılan morgun bitişiğindeki salona geldiğinde adli tabip olarak Atilla, bir patolog ve savcı onu bekliyordu. Beklemekten hemen sıkıldıkları belliydi, Veritas belli belirsiz bir özür diledi. Kısa bir sessizlikten sonra Atilla, en sevdiği şeyi yapmanın coşkusunu taşıyor gibi birinci cesedin başına geçti. Savcı, midesi bulanmasın diye içinde mentol, kâfur, terebentin gibi kimyasallar olan vicksten üst dudağı ve burnu arasına sürmüştü. Hala yüzünde duran merhem, beyazlamış bir Hitler bıyığı gibi duruyordu. Veritas,'ı kokular rahatsız etmediği için vicksin durduğu yere hiç bakmadı.

İlk kurban Halis Öztürk'ü, başı duvara gelecek şekilde tepsi gibi ilk metal yatakta yatıyordu. İkinci yatakta Al-Tek binasın-

da öldürülen mühendis Yaşar Bayındır, ayakları duvara gelecek şekilde yatırılmıştı. Bu şekliyle iskambil kartlarından kız-joker-papaz kartları gibi görünüyordu cesetler; Atilla'nın simetri takıntısının göstergesiydi. Son ceset Tolga Gözkaya da yine başı duvara gelecek şekilde konmuştu, olsaydı bir dördüncü cesedin yatırılış yönünü tahmin etmek zor olmayacaktı.

Veritas başını kaldırıp etrafa baktı. Yüksek aydınlık tavan, vücut sıvılarının konacağı düzenli kaplar, cesetlerin kafasını açmak için testere, keski çekiç; cildi kesmek için bistüri, cilt altındaki yumuşak dokuyu kaldırmak için kısa uçlu bıçak, içi boş organları açmak için makas, pens, kostatom; vücut sıvıları için kepçe ve her bitince cesedi dikmek için kalın ip ve iğne... Veritas'ın yıllar içinde artık ezberlediği aletlerdi. Her şey o kadar düzenliydi ki, burası Atilla'nın huzur bulduğu bir sığınak olmalıydı, hayır onun mabediydi, diriler arasında huzursuz Atilla, burada ölüler mabedinde huzur buluyor olmalıydı.

Atilla'ya baktı; başında kep, gözünde plastik gözlük, galoş, kısa konçlu lastikle büzülmüş kolları olan bir otopsi önlüğünün içindeydi. Önlük arkadan bağlanmıştı, ayak bileğine kadar uzundu. Önlüğün üzerinde bütün yüzü kaplayan muşamba örtü vardı. İşini yeni bitirmişti ama üzerinde leke bile yoktu. Veritas kendine baktı, özensizce giydiği koruyucu elbiselerinin altından trençkotu çıkmak ister gibiydi. Atilla'nın sesiyle kendine geldi:

-Halis Öztürk, intihar olarak düşündüğümüz ilk vaka, yüksekten düşmeye bağlı ölüm, vücudunda sayısız kırık, iç kanama postmortem değişikliklere baktığımızda ölmesi uzun sürmemiş. Agoni, uzun bir acı çektiğini sanmıyorum. Rigor mortis, ölüm katılığına bakarsak öldükten 6-8 saat sonra bulmuş olmalıyız.

Atilla hızlıca ikinci cesedin başına geldi. Enerjisini saklayamıyordu. Vahyi duyuran bir elçiydi sanki. Ölüler bu adamı

canlandırıyordu. Buradaki tek mutlu kişi oydu. Diğerleri tıbbi terimlerle dolu vaazı sıkılarak dinliyorlardı. Ama Atilla bunları görmüyor gibi devam etti:

-Yaşar Bayındır; katil uzunca çalışmış. Gözler oyulmuş, dil kesilmiş. Adı geçen yerler tekrar dikilmiş. Diğerleri kadar şanslı değilmiş. Erken postmortem değişikliklere bakarsak bütün bunlar olurken adam canlıymış.

-Adamı öldürmeden mi kesmeye başlamış?

Savcının bu çıkışı, vaazını kestiği için canı sıkılmıştı. Ama açıkça söylemezdi, savcıydı karşısındaki; onun yerine terminoloji cephanesiyle yaylım ateşine tutmayı seçti Atilla:

-Kalp durduktan sonra kan, vasküler sistemde hareketsiz kalır. Plazma ve kanın şekilli elemanları tabakalar şeklinde ayrılır, çöker. Özellikle kalp boşluklarında büyük arter ve ven lümenlerde aleka denen pıhtı oluşur. Ölümden 3 saat sonra hemoliz başlar ve 24 saatte tamamlanır. RFID karttan katilin sefalon odasına girdiği zamanı biliyoruz. Bu yüzden evet, ölmeden kesmiş. Büyük acı çekmiş olmalı. Üçüncü cesedi geç bulduk, bir zaman çizelgesi oluşturmasak bile bunun gibi olduğunu varsayabiliriz.

-Peki, kurbanlar nasıl sessiz kalmış?

Veritas'ın bu sorusu Atilla'nın coşkusunu kesmedi, bugün onun günüydü:

-Ona geleceğim. Ortak noktaları, büyük ipucu o. Geç mortem değişiklikler için vücut ısılarının ölçümünü rektal ve suphepatik aldım. Yani sizin anlayacağınız kıçtan ve karaciğerin altından karın duvarından aldım. Bu adam göğsüne şiddetli bir darbe almış. Kırılan kaburgalar kalbine ve akciğerlerine saplanmış. Adam kalbinin durmasıyla ölmese bile akciğerlerindeki kanamayla kendi kanında boğulurdu. Ayrıca boyun bölgesinde

düzensiz lezyonlar var, saldırgan, kurbanı önce boğmaya çalışmış. Kurbanın boynunda sıyrık ve ekimozlar var.

Atilla, şovuna devam ediyordu. Telefonu çaldı. Canı sıkılmıştı, zorlukla telefonunu çıkarıp açtı. *"Hayır, hayatım morgdayız."* deyip kapattı telefonu. Sonra diğerlerinin yüzüne bakıp *"Kadınlar işte."* dedi. Telefonu tekrar cebine koyup üçüncü cesedin başına geçti:

-Tolga Gözkaya, kadeverik spazmdan ölmüş, canlı canlı kesilmiş diğerleri gibi. Farkı ağır darp izleri var vücudunda; daha çok savaş meydanlarında ve bazı boğuşmalı ölümlerde gördüğümüz cinsten. Adam boğulmuş, elleriyle boğmuş adamı. Çok öfkelendiği belli... Kurban belli bir süre beklediği için elleri, ayaklarında hatta penis ve testislerinde morluklar ve şişmeler var. Zorlandığı için dışkısı da mevcut.

Perde arası vermiş gibi bilgisayarının başına geçti Atilla, imleci oynattı, bilgisayarın ekranı parladı. Bir şeyleri hızlıca okuyup odadakilere döndü:

-Kurbanlar diri diri kesilirken nasıl hareketsiz kaldılar ve ses çıkarmadılar? Cevabını toksik incelemede buldum. Hepsinin kanında pentobarbiton var; anestezide kilogram başına hesaplanarak verilir, hesabı tutturamazsanız hasta ex olur. Yine anesteziklerden metoheksiton ve kas rijiditesi için kullanılan ketom; inhalan anestezik sayılır bunlar, anestezinin oluşum ve devamı için kullanılır. Genel anestezinin birinci evresinde kullanılır. İstemsiz hareketler evresi olup bilincin kaybolmasına kadar geçen evredir.

-Yani kurbanları tam uyutmadan, kıpırdayamaz hale getiriyor ama olup biteni hissediyorlar.

Veritas'ın cümlesine sorusunu bilen öğrenciyi takdir eden öğretmen gibi baktı Atilla. Gözlerini kısarak:

-Onların her şeyi bilmesini istiyor ve işi bitince ölümcül darbeyi vuruyor. Asıl problem şu, bu kimyasallar vücuda nasıl girmiş? Diye sordu.

Herkes şaşırmıştı. Savcı ilk tepkiyi verdi:

-Enjekte etmemiş mi?

-Hayır, bütün vücudu santimetresine kadar taradık, hala vücuda bunların nasıl girdiğini bulamadık. İlk defa böyle bir şeyle karşılaşıyorum.

-Yediklerine katmış olamaz mı?

Savcının tepkisine tıslayarak cevap verdi Atilla:

-Sayın savcım bunlar öyle uyku ilacı değil, yemeğe katılacak. Midelerini de inceledik ayrıca. Şimdilik muamma bu, ama bulacağımdan şüpheniz olmasın.

-Başka bir şey var mıydı Atilla?

Kendine ayrılan sürenin sonuna gelindiğine üzülmüş gibi duruldu Atilla:

-Evet, son iki olay mahallinde kedi tüyü bulduk. Siyam cinsi kediye ait, biri laboratuvar, zaten kedi yok; diğeri de ev, kontrol ettik Tolga Gözkaya kedi beslemiyor.

-Yani kedisi olan bir katil, diyorsun.

-Büyük olasılıkla, son maktulün boğuşma izi olduğu halde katile ait ter, kan ya da başka bir vücut sıvısı bulamadık. Bu da katilin orantısız şekilde kurbanlardan daha güçlü olduğunu gösteriyor. Zorlanmadan kontrolü sağlamış.

-Yaralar?

-Dediğim gibi, antemortem yaralar, ölmeden önce açılmış. Çizgi şeklinde, bu da kanamanın fazla olmasına sebep olmuş. Boyu derinliğinden fazla olan yaralar ve belli belirsiz bitiş kuy-

rukları var. Kullanılan aletin namlusuna göre de değişir bunlar. Ortalamaya göre dar olduğu için iki ucu keskin bir silah olmalı. Düzgün kesikler, alet çok keskin olmalı.

-Kullandığı kesici aletler için ne diyorsun?

-İki ayrı alet kullanıyor. Ağzı kesmek için kullandığı makas gibi bir şey, önce ağız kenarındaki bakır kalıntılarını inceledim. Bir anlam verememiştim. Ama sonra bakır kesmek için kullandığı aleti kullanıyor olmalı diye düşündüm. Bu bildiğimiz makas değil, özellikleri bu belgede.

Deyip iki nüsha halinde Veritas ve savcıya verdi. Onlar kâğıda bakarken Atilla devam etti:

-Darbelerin organlarda açtığı lezyonlara bakarsak iki tarafı keskin bir alet, bıçaktan biraz büyük, nasıl söylesem; Şu Romalı lejyonerlerin kullandığı, işaret ve rütbeyi gösteren 30-50cm kadar olan parazonium gibi bir şey ya da gladyatörlerin kullandığı Sica gibi düşünebilirsiniz.

-İlk müminleri de onlarla kesmişlerdir.

Atilla anlamamış gibi Veritas'a sordu:

-Kimleri?

-İlk Hristiyanları, çünkü o kılıçlar kadim Roma'nın sembolüydü.

-Onu bilmem, katil çok güçlü ve solakmış.

-Yaraların içinde yabancı bir cisim var mı?

-Yok.

-Aleti kullanma biçiminden cerrah ya da kasap gibi kesici aletlere aşinalığı ile ilgili bir şey söyleyebilir misin?

-Acemi olmadığını söyleyebilirim şu an için. İlk defa kullanmıyor bu aletleri.

Veritas konuşacak bir şey kalmadığını anlayınca herkesi selamlayıp çıkışa yürüdü, sonra geriye dönüp savcıya doğru elini uzattı:

-Asıl önemli bir nokta, kurbanlara sessizce yaklaşmıyor, doğrudan karşılarına çıkıp onlarla mücadele etmeyi seçiyor. Gücünden emin olmalı. Ve tabii kurbanları bir süre takip de ediyor olabilir.

Cevap vermek yerine sadece başlarını salladılar otopsi salonundakiler. Atilla gülümsüyordu, katilin hayal gücü hoşuna gitmiş gibi. Veritas tekrar başıyla selamlayıp onları, çıkışa yöneldi. Ağır ağır ayrıldığı binanın önüne geldiğinde telefonu çaldı. Arayan yardımcısıydı. Açar açmaz adam konuşmaya başladı:

-Efendim, radyonun mailine düşen mesajın kaynağı bir cep telefonuymuş. Bulmamız çok kolay oldu, telefon açıkmış.

-Eee?

-Olay yerindeyiz. Yeni bir cinayet, aynı ritüeller...

-Emin misiniz?

-Evet, efendim, gördüğünüzde bize hak vereceksiniz.

-Al-Tek çalışanı mı?

-Hayır, yaşlı bir adam, altmışın üzerinde...

Veritas düşündüğü şeyin çıkacağından emindi:

-Ve?

Telefonun ucundaki adam derin bir nefes verdi. Eski tarihlerdeki kötü haberi getirdiği için vurulacağını bilen elçi gibi umutsuzca soludu:

-Adam intihara kalkışmış kısa bir süre önce, Talat Komiser'in ikna ettiklerinden...

Veritas arabasına girip kontağı çalıştırdı. Kapıyı kapatmadan tıslar gibi:

-Adresi gönder...

21

Lokomotif beni doğrudan arayarak ne iş yapıyorsam bırakıp hemen yanına gelmemi istedi. Lokomotif'in bizzat araması hayra alamet değildi. Aradığında aslında bir iş yapmıyordum. Bizim iş yerine yakın bir kafeteryada oturmuş kahve içiyordum. Biraz gecikerek tam otorite kurmasına engel olmaya karar verdim.

-El falına bakmamı ister misiniz beyim?

Tuhaf kıyafetleri ile biri tepemde dikiliyordu. Şalvarımsı pantolonunun paçalarını botlarının içine sokmuştu. Yaz-kış bot giydiği belliydi. Beyaz bol gömleği ve sarkmış kolaları ile 16. yüzyıl korsanlarını andırıyordu. Bu yargıyı pekiştirircesine beyaz gömleğinin üzerine turuncu bir yelek giymişti. Yüzü sivriydi. Saçları uzundu ve ince top sakalının ucunu örmüştü. Küpeleri, yüzükleri, ellerini oynattıkça kolundaki bileklikler metalin birbirine değmesinden çıkan sesler ambiyansı tamamlıyordu. Sağ elindeki şövalye yüzüğü ile birlikte diğer parmaklarında da birkaç yüzük saydım. Gözlerinin altına ve üstüne far çekmişti. Bu durum siyah gözlerini daha da karanlık yapıyordu. Uzun siyah saçlarını romanlara özgü bandana ile bağlamıştı. Eğlenceli birine benziyordu:

-Ben Müslüman'ım, bize göre fal haram...

-Beyim ben o falcılardan değilim. El ve yüz okurum. Fetih süresinde "*yüzdeki izlerden*" bahseder. Ben o izleri okurum.

Gülümsedim. Bu ayeti hatırlıyordum ama nereden? Neyse, nasılsa gecikmeye karar vermiştim:

-Otur bakalım Kaptan Sparrow, görelim marifetini, belki atarım bir beşlik o zaman...

O da gülümseyerek oturdu. Pozitif bir enerji yayıyordu:

-Boyunuz uzun, kalbiniz saf ve temiz olmalı. Saçınız sert, akılda da atılgan olmalısınız beyim. Eliniz....

Yanılamamıştım, sempatik biriydi. Sağ elimi dilenir gibi ona uzattım. Sol elini elimin altına koyup sağ elini uzattı:

-Diğerini de...

Onu da uzattım. Sol elini de uzattığım elimin altına koydu. Avuç içlerime bakmaya başladı. Dikkatli baktı. Yüzünü yaklaştırdı iyice. Sevimli yüzü asıldı ve acı çekiyor gibi bir ifade oluştu çehresinde. Bana baktı:

-Siz yaşamıyorsunuz. Çocukken ölmüşsünüz.

Şakasına güldüm. Ama adam ciddi ciddi bakıyordu bana. Gülümsemem yüzümde asılıp kaldı:

-Nasıl olur, karşındayım. Nefes alıp veriyorum. Bana dokunabiliyorsun.

Sağ işaret parmağıyla sol avucumdaki çizgileri göstermeye başladı:

-Çizgileriniz çok karışık, tekrar dünyaya gelmişsiniz.

Ben şaşkınlıkla izliyordum. Başparmağıma en yakın yay gibi çizgide küçük bir ayrılık vardı. Orayı işaret etti:

-İşte, burada yaşam çizginiz bölünmüş, ölmüşsünüz.

-Onun kasaplık denemesi sonucu oluşan acemi kesiği olduğunu söylesem.

Diğer elimi bana doğru uzattı. Sağ elimdeki aynı yayda benzer bir ayrılık vardı:

-Bu da mı kesik beyim?

Ellerimi yüzüme yaklaştırdım. İlk defa fark ediyordum. Ellerimdeki çizgilerin ayrık yerleri simetri oluşturacak şekilde aynıydı. Kafamı kaldırdım. Adam ayağa kalkmıştı, ürktüğü belliydi:

-Sizin adınız ve doğum tarihiniz tersten aynı olmalı.

Cevap vermedim, bu doğruydu. Adım palindrom kelimeliydi, Talat'ın tersten okunuşu da Talat'tı. Aslında yazın doğmuşum ama kimliğimde yazan doğum tarihimin tersten aynı tarih olduğu şimdi fark ettim. 08.11.'80. Biri benimle dalga mı geçmişti? Adamın sesi daldığım düşünceden uyandırdı beni:

-Siz ölüp yeniden doğmuşsunuz, yeniden doğma büyüsü yapılmış size, görünmez olmanız için. Sizin falınıza bakmamalıydım. Uğursuzluk getirir bu.

Cevap vermemi beklemeden hızla kafeteryayı terk etti. Şaşkınlıkla elimin sağına soluna bakıyordum. Avuçlarımı yüzüme yaklaştırdım. Ellerimi ilk defa görmüş gibi inceliyordum. Kafamı kaldırdım. Boştaki garsonlar bana bakıp fısıltıyla konuşuyorlardı. Keyfim kaçmıştı. Kalktım merkeze yöneldim.

Lokomotif'in odasına vardığımda ben yokmuşum gibi bir telefon görüşmesi yapıyordu. Sıkıntılı bir görüşme yaptığı belliydi. Üst taraftan bir yerden arıyorlardır kesin. Çünkü istediği gibi cevap veremiyordu ve karşısındakinin cümlelerini sürekli onaylıyordu. Lokomotif'in geriye yaslanmasıyla koltuğun gıcırtısı beni kendime getirdi. Adam nasıl bir baskı altındaysa hemen sigara yaktı, şu meşhur çakmağıyla, normalde bir espri iyi giderdi ama

odadaki hava yağmur ormanlarındaymışız gibi ağırdı. Lokomotif ilk nefeste neredeyse hiç duman vermedi dışarıya, umarım beni niye çağırdığını söylemeden karbon monoksit zehirlenmesinden ölmez. İkinci nefeste ağzından ve burun deliklerinden çıkan duman bir termik santralin bacası gibi yoğundu. Ama o konuşana kadar haberin iyi mi kötü mü olduğunu anlayamazdınız. Schöder'in kedisi ölü mü diri mi, birazdan anlayacaktım. Lokomotif öne doğru eğildi, gözlerini bana dikerek devam etti:

-Talat...

-Buyurun müdürüm.

-Dört darbe, üç muhtıra, bir savaş, onlarca hükümet gördüm. Kaç yaşındayım biliyor musun?

-Boynumu kıracakmışsınız gibi konuşuyorsunuz.

-Dalga geçmiyoruz burada! Ben bu ülke için kelle koltukta savaşırken babasının gözünde henüz şehvetli bir bakış bile olmayan veletlerden azar işitmek beni kahrediyor.

-Konu nedir müdürüm?

-Konu senin soruşturman... Bak, ben ört bas da ederim, adamlarımı korurum ama şikâyeti yüksek yerler işleme koymuş.

Bu adama güvenmiyordum, ama laf aramızda yalan söyleme şekli hoşuma gidiyordu. Lokomotif kimse için kendini riske atmazdı. Cümlesi bitmiş miydi yoksa tamamlayamadan mı anlayamadım, güçlü öksürüklerle sarsılmaya başladı. Oturduğu yerden sarsıla sarsıla öksürüyordu. Dönüp yanındaki sürahiden bir bardak su doldurdu. Tek dikişte içti suyu. Öksürükleri hafifledi. Bitince ben konuştum:

-Yüksek yerler, tam anlayamadım müdürüm.

-Vali yardımcısı Hasan Özkar, şu bizim psikolog Şeyda'nın nişanlısı, o, ısrarla şikâyeti işleme koymuş. Tanışıyor musunuz? Bir husumet mi var aranızda?

-Müdürüm adamı tanımam, ilk defa Şeyda'nın yanında birkaç gün önce asansörde gördüm.

Birinci cümlem yalandı, ikincisi doğru. En profesyonel yalan çeşidi, doğruyla karıştırılmış yalandır. Ama Lokomotif'in, yalanımın kalitesine aldırdığı yoktu:

-Adam ısrarlı, ben bile önüne geçemedim. Sadece bu yok.

Ben dahası ne diye bakarken, masasındaki telefondan dâhili numarayı tuşladı:

-Bekleyenleri gönderin.

Evlilik programlarında eş adaylarını görmek için paravanın açılmasını bekleyenler gibi kapıya bakıyorduk. Kapı açıldı, trençkotu ve aksayan ayağı ile Veritas ve yanında bir adam içeri girdi. Bugün sürprizin sonu yoktu anlaşılan. Veritas'ın elinde büyük sarı zarf vardı. İlhami Müdür'ü selamlayıp tam karşıma oturdu. Adamı da sessizce yanındaki koltuğa çöktü. Cidden meraklanmıştım. Veritas'ın sesiyle düşüncelerimden kurtuldum:

-Al-Tek'le ilgili cinayet soruşturması bir şekilde seninle kesişiyor artık.

Şaşırmıştım. Annemin yattığı hastanede Veritas'la yaptığımız konuşmayı hatırladım. Olayın bir intihar değil cinayet olduğunu ona ben söylemiştim. Ama soruşturma bana nasıl dayandı, anlamıyordum. Bir Veritas'a bir Lokomotif'e baktım:

-Nasıl?

-İlk öldürülen mühendisi sen intihardan vazgeçirmiştin. Tabi bu önemli değildi o zaman. İkinci cinayeti, Zebercet ismiyle

kendini tanıtan katil; Al-Tek'in merkezine sızıp işledi. Biz hedefte Al-Tek uzmanları var diye soruşturmayı sürdürdük. Hatta belli uzmanları izlemeye almayı bile düşündük. Ama üçüncü cinayet Al-Tek çalışanı olmayan birini hedef aldı. Tolga Gözkaya, şarap tadımcısı. Ve yeni aldığımız haber dördüncü cinayet de senin Karacaahmet mezarlığında kendini vurmaktan vazgeçirdiğin bir işadamı Coşkun Arıcı. Dört cinayette ortak en önemli bir nokta üç maktulü sen intihardan vazgeçirmişsin. Şimdi her şey karmakarışık bir hal aldı.

Sustum, Tolga'yı ve mezarlıktaki adamı hatırlamıştım, boğazdaki köprüde intihardan vazgeçirdiğim degüstatör, sonra karakolda çay içmiştik. Ya o müflis işadamı amca? Böyle bir adamları bir katilin hedefi yapan ne olabilirdi? Veritas:

-Katil, radyo programına bile katıldı. Soruşturma patlamış bir kalorifer borusu gibi sızdırıyor. Bütün gazeteler aynı başlığı atmış.

-Zaten hepsi aynı başlığı atmıyorlar mı her gün?

-Ne?

-Önemli değil Veritas, elinde ne var?

-Adam üçüncü cinayette biraz zorlanmış. Dördüncüsünün otopsisi yapılmadı henüz. İlk iki cinayette iz bulamadık adeta. Bu sefer farklı bir şey buldu Atilla'nın ekibi. Bir kedi tüyü, siyam cinsi bir kediye ait... Maktul kedi beslemiyor, katilin bir kedisi olduğunu düşünüyoruz.

-Koca soruşturmada elinizdeki tek ipucu kedi tüyü mü?

İnce dokunuşuma aldırmadan devam etti Veritas:

- İlhami Müdür'ümden senin katıldığın bütün vakaların dosyasını istedim, ölü ve sağ olanların hepsi, hedefte olanlar olabilir diye.

Başımdan aşağı kaynar sular dökülmüş gibi oldu. Ölenlerin çoğunu ölüme ben sürüklemiştim. Vishnu ve Shiva. Veritas'a dönüp:

-Elinizde başka ne var? Diye sordum.

-Adam, bütün cinayetleri belli ritüelle işliyor, imzası gibi. Gözlerini, oyuyor, dillerini kesiyor. Sonra buraları tekrar dikiyor. Cesetleri bir kukla gibi bastona bağlıyor. Bütün bunları anestezik ilaçlar vererek henüz canlıyken yapıyor onlara.

Hepimiz susmuştuk. Lokomotif bile dehşet içindeydi. Veritas devam etti:

-Kurbanların ağzını kesiyor, neyle kestiğini önce tam tespit edemedik. Ama ağız kenarlarında bakır kalıntısı var. Ama şimdi ağızları keserken ne kullandığını biliyoruz. Qelling denen bir tür makas, telkari yapımında kullanılıyor, Mardin yöresinde meşhur.

Sonra elindeki zarftan fotoğraflar çıkardı. Poker kâğıdı gibi tek tek açarak önüme koydu. Mezbahanede uzuvları birbirinden ayrılmış hayvanların görüntüsü gibiydi. Maktullerin yüzlerinin yakın plandan çekilmiş fotoğraflarıydı dikkatlice baktıklarım. Şok oldum, şimdi başımı kaynayan bir kazana sokmuş gibiydim. Maktullerin ağzı ters at nalı biçiminde kesilmişti. Tıpkı yıllardır rüyalarımda gördüğüm devin elini tutan çocuğun ağzı gibi.

O da mezar sessizliğine bürünmüştü. İlhami Müdür, ebe sensin, sen çık tavrıyla:

-Silahını ve kimliğini bırak, açığa alındın Talat.

Dedi. Şok oldum. Şu besici ağzıyla konuşan adam da Veritas da ciddiydi demek ki. Çaresiz Lokomotif'in masasına silahımı ve kimliğimi bıraktım. Başımla İlhami Müdür'ü ve Veritas'ı selamlayıp yavaşça kapıya doğru yürüdüm. Tam kapının kolunu tuttuğumda İlhami Müdür'ün sesini duydum. Durup cümlesini bitirmesini bekledim:

-Talat şehri terk etme, arayınca ulaşacağım yerde ol ve telefonun hep açık olsun.

-Emredersiniz müdürüm, deyip odayı terk ettim.

Şeyda'nın odasına doğru gittim. Kapısı açıktı. Masasının üstüne eğilmiş bir şeyler okuyordu. Kızıl saçını kalemle topuz yapmıştı. Mor renkli gömleğini kollarına kadar kıvırmıştı. Hafifçe dayandığım kapıya vurdum, ağzımla ses çıkardım:

-Tak Tak...

Şeyda kafasını kaldırdı, güzel gözleri insanı büyülüyordu. Gülümsedi ama gülümsemesinde bir hüzün vardı. Ellerini dua eder gibi kaldırıp, abartılı biçimde hızlı hızlı açıp kapadı:

-Çabuk gel.

Hızla oturdum masanın önüne, keşke hızlıca sallayacağım bir kuyruğum olsaydı. Muzipçe gülümsedim:

-Burada olmaz!

O da gülümsedi:

-Olduğu kadar...

Kahkaha attık ikimiz de. Sonra durup birbirimize baktık her zamanki gibi. Sessizliği o bozdu:

-Geçen gün asansörde çok rahatsız oldum.

-Ben de. Baban yaşındaki adamla ne o öyle, asansör gibi tabu bir mekânda üstelik...

-Babam yaşımda mı? Seninle aynı yaşta neredeyse...

-Senin, bizim gibi teneşir horozlarına olan merakını anlamaya çalışıyorum.

-Bilmiyorum, otuz yaşının altındaki erkekler çocuk gibi geliyor bana. Üstelik aile dostumuz Hasan, evimize rahatlıkla girer, çıkar eskiden beri. Bana hep süt ısıtır, balla karıştırır, ikram ederdi, yatmadan önce.

Bunları ilk defa öğreniyordum. Adam gerçekten de besiciymiş, tahmin ettiğim gibi. Konuyu değiştirdim:

- İlhami Müdür'ün yanından geliyorum. Senin adam beni açığa alıp soruşturma başlatmış.

-Küçük bir tatil iyi gelir, uzaklaşır her şeyi unutursun belki.

-Aklımdakileri silmek için Dom Cobb ve ekibi lazım.

Sustu, cevap vermedi. Bilip bilmediğini tahmin etmeye çalıştım, ama anlayamadım. Sonra yüzüme baktı:

-Birilerinin kıskanıp şahsi kininden dolayı seni açığa alması senin kalitene gölge düşürmez.

İnsanlar beni eskiden beri çok başarılı bulur ama ben kendime öyle bakmıyorum. Sanki yüzümde bir maskem var ve herkes o maske sayesinde beni başarılı görüyor gibi geliyor. "Imposter Sendromu" diyorlar buna. Her üç kişiden biri bu sendromu yaşıyormuş, korkacak bir şey yok yani. Bu sendromu yaşayanlar da benim gibi düşünüyor, bulundukları yere eğitimleri, başardıkları, zekâları ve bilgileriyle değil şans eseri geldiklerini düşünüyorlar. Çevreleri aksini düşünmelerine rağmen... Kadınlara has bir sendrom gibi geliyor bana, aman neyse. Kasvetli havayı dağıtmak için cebimden küçük bir hediye paketi çıkardım:

-Senin için, bir süre işe gelemeyeceğim zaten, iyi denk geldi.

Gülümseyerek yavaşça açtı paketi. Klasik altın zincirli bir kolyenin ucunda beyaz zemin içinde beş köşeli mor bir çiçek vardı. Avucunda tuttuğu kolyeyi daha da yaklaştırdı yüzüne:

-Bu nedir Talat?

-Çam sakızı çoban armağanı ama çobanın ismini vermeyeyim. Unutmabeni çiçeği.

Çiçek Sepeti'nden elli liraya aldığımı anlamaması için dua ettim içimden. Anlamamıştı. Gözlerimin içine baktı, uzanıp elimi tuttu:

-Unutamam seni zaten, yaşlı kurt.

Cebimde telefonun titrediğini duydum. Şeyda elimi bırakmıyordu. Diğer elimle telefonu açtım. Annemin yattığı hastaneden arıyorlardı. Doktor kısa ve öz konuştu. Elimi Şeyda'nın elinden çektim. Yüzüm ne haldeyse Şeyda telaşla:

-Ne oldu canım?

-Annem, hastaneye gitmeliyim!

Hemen ayağa kalktım. Şeyda, ben de geliyorum deyip arkamdan koştu. Annemin durumu ciddiymiş, arabaya binince sirenleri açarak gazı körükledim. Yol boyunca hiç konuşmadık. Vites değiştirirken Şeyda elimi tutuyordu. Benim aklım annemdeydi. Günlerdir komada olan bu güzel insana veda bile edemeyebilirdim. Kendine gelmiş ama durumu kritik, tekrar komaya girebilirmiş. Polis arabası olduğu için kapıya yakın park ettim. Görevli söylendi ama aldırmayıp sireni ve görevli kartını gösterdim. Çünkü ona gösterecek bir kimlik kartım yoktu. Allah'tan bu kadarı yetti.

Annemin olduğu kata çıktım. Yoğun bakım ünitesiydi. Şeyda dışarıda bekledi. Ben, ameliyata girecek gibi maske, galoş, başlık ve önlüğü hızlıca giyip annemin bulunduğu odaya girdim. Tek kişilik odada cihazların sesinden başka bir şey yoktu. Maskemi indirdim. Yatağı alçaktı, yanına diz çöktüm. Hafifçe gözlerini araladı:

-Satılmış...

Sayıklıyordu galiba. Tekrar etti:

-Geldin mi Satılmış...

-Anne, benim Talat, ne Satılmış'ı?

-Adın Satılmış...

Şaşırmıştım. Beni bir başkasıyla karıştırıyor olmalıydı. Annemin ellerini tuttum. Gözlerini var gücüyle aralamaya çalışıp bana doğru döndü:

-Seni yetimhaneden aldığımızda adın Satılmış'tı. Talat ismini biz koyduk.

Sayıklamıyordu. Beynim karıncalanmıştı. Bunu daha önce hiç konuşmamıştık, bunca yıl. Acaba hastalığın etkisiyle mi konuşuyordu. Ama gülümsedi bana. Yıllarca içimi ısıtan o gülümsemeyi tanıdım:

-Talat, senin asıl ismin Satılmış. Bunu, bunu daha önce konuşmalıydık. Mardinlisin Talat'ım...

Sözünü tamamlayamadan cihazlar çıldırmış gibi ötmeye başladı. Tıslayan kapıyla birlikte içeri üç beş kişi birden hücum etti. Hemşire beni dışarı doğru iterek çıkardı. Annem kriz geçiriyordu. Gücüm kalmamıştı. Hem onu böyle görmekten hem de duyduklarımın etkisiyle. Şeyda'nın olduğu yere geldim, üstümde hala yoğun bakıma girerken giydirdikleri şeyler vardı. Şeyda elimi tutuyordu, benim aklım içerideydi. Ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Biraz sonra içeri hücum eden doktorlardan biri alnındaki teri silerek bize doğru yavaş yavaş gelmeye başladı. Ne diyeceğini çok iyi biliyordum. Ama duymak istemiyordum. Önümüzde duran doktor, parmaklarıyla oynayıp yere baktı. Sonra başını kaldırdı:

-Talat Bey başınız sağ olsun. Elimizden geleni yaptık. Ama...

Sözlerini tamlamadı. Şeyda boynuma sarıldı. Ben ona sarılmayı düşünemiyordum bile. Donup kalmıştım. Annem ölmüştü. Ben, bildiğim ben değildim. Koridordaki koltuklara oturduk. Kafam karmakarışıktı. Biraz düşündüm. Cebimden telefonu çıkarıp hızlıca çok iyi bildiğim bir numarayı aradım. Çalıyordu çarpık ağızlı dostumun telefonu. Şeyda endişeli gözlerle beni bekliyordu. Açıldı telefon:

-Talat?

-Merhaba, hastanedeyim.

-Annene bir şey mi oldu?

Buna şimdi cevap vermemeyi seçtim. Yalan söylemeye karar verdim. Asıl öğrenmem gereken başka bir şey vardı:

-Hayır, hayır iyi, sana bir şey soracaktım. Benim Mardinli olduğumu ve adımın Talat olmadığını biliyor muydun?

Uzun bir sessizlik oldu. Kesin biliyordu:

-Bak Talat...

-Biliyor muydun dedim.

-Evet, evet ama bunları telefonda konuşamayız. Şimdi apartmanın bir işiyle uğraşıyorum. Buraya gel yüz yüze konuşalım.

Telefonu kapattı. Şeyda şaşkınlıkla yüzüme bakıyordu:

-Yürü, birini ziyaret edelim seninle.

Dostumun oturduğu yer biraz uzaktı. Yarım saate yakın sürdü oraya varmamız. Yol boyunca hiç konuşmadık. Sitenin önüne gelince giriş kapısının önüne park ettik arabayı. Ben önde

Şeyda arkada girdik siteye. Güvenlik kulübesindeki görevli beni tanıyordu:

-Mustafa Bey, Arif Hoca nerede?

-İnternet şirketinden gelmişti biri, fiber kablolar için mi neymiş. Adam biraz önce ayrıldı. Arif Amca B blokta, yönetim odasında.

Orayı biliyordum. Zeminde genişçe bir alandı. Kapıyı görevli açtı bize. Merdivenlerden indik. Ben seslendim:

-Arif Hoca!

Duymamıştı galiba. Lokal gibi kısmı geçtik. İçimde kötü bir his vardı. Büro kısmına geçtik. Şeyda manzara karşısında keskin bir çığlık attı. Sitenin görevlisi ürpererek zıpladı sanki. Ben şok oldum. Katil çoktan işini bitirmişti. Arif Hoca koltukta geriye yaslanmış, tavana bakar gibi boynu çarpık biçimde duruyordu. Masanın üstünde dua eder gibi ellerini açmış, sağ avucunda çıkartılmış gözleri, sol avucunda kanlı bir sürüngen gibi kesik dili duruyordu. T şeklinde bir baston kucağında duruyordu. Ama Veritas'ın gösterdiği fotoğraflardaki dizleri üzerinde değildi. Oyulan gözleri ve aşağı doğru kesilen ağzı kabaca dikilmişti. Boynunda diğer maktullerdeki kolyeden vardı. Nerdeyse Veritas'ın gösterdiği fotoğrafların aynısıydı. Belli ki katil acele etmek zorunda kalmıştı, çünkü ben Arif Hoca'yı aradığımda katil onun yanındaydı.

II

UYANIŞ

22

Eski zamanlarda bilgeler; öğrencilerinin adını yedi yıl hiç telaffuz etmezlermiş.

Neden böyle yaparlarmış? Bir uğursuzluktan mı korkuyorlarmış yoksa Dede Korkut hikâyesindeki gibi isim hak edilmesi gereken bir şey miymiş acaba? Freud gibi bir ruh çilingiri bulup sormak lazım bunu... Asıl adımın "*Talat*" değil de "*Satılmış*" olduğundan kırk yıl haberim olmamıştı. Hayatım Truman Show gibiydi. Annemin, daha doğrusu beni evlat edinen kadının ölüm döşeğinde bunu itiraf etmesi ne tuhaf bir durum... Rahmetli babalığım ise bu konuda ağzını açmadan ölüp gitmişti. Belki de aralarında anlaşmışlardı. Sona kalan bunu itiraf edecekti. Nietzsche bir seferinde "*Yaşam, aldatılmak ister ve aldatma üstünde yaşar.*" demiş. Belki haklı ama insan an geliyor gerçeğe ihtiyaç duyuyor. Şimdi olduğu gibi, hemen...

Annemin ölümü ve yıllardır sırdaşım, ikinci babam Arif Hoca'nın vahşi bir cinayete kurban gitmesi; hayatımda sevdiğim iki insanı aynı anda toprağın altına gömmek... Aynı gün iki cenazeye katılmak... Aklımdaki soruların cevaplarını sadece ölülerin bildiği bir dünyada yaşıyordum.

Kendine Zebercet diyen katilin hakkımda çok şey bildiğinden şüphem yok, beni izlediğinden de. Arif Hoca'yı hakladığı gibi, kurtardığım masum insanların da tabutunu çivilemişti. Gözleri oymak, dili kesmek, sonra buraları tekrar dikmek, bir kukla gibi maktulleri bastona bağlayıp diz çöktürmek, ağız kenarlarını kâbusumda ve halüsinasyonumdaki çocuk gibi aşağı doğru kesmek... Kimdi bu Zebercet? Adım neden Satılmış? Asıl ailem nerede?

Bütün Soruların cevabı Mardin'deydi. Hani derler ya Mars'a gitmek sorun değil, asıl sorun Mars'tan dönmektir. Mardin'den cevaplarla dönmekti önemli olan.

-İnişe geçiyoruz lütfen kemerlerinizin bağlı olup olmadığını kontrol ediniz.

Hostesin uyarısı ile daldığım düşüncelerimden sıyrıldım. Hostesin ikazının ardından bir borunun içinden geliyor gibi kaptan pilotun sesi kabini doldurdu:

-Sayın yolcularımız kaptan pilotunuz konuşuyor. Mardin Havaalanı için alçalmaya başlıyoruz. Lütfen kemerlerinizi bağlayınız. Mardin'de hava güneşli ve açık, sıcaklık 30 derece civarında, uçuşunuz için bizi tercih ettiğinizden dolayı teşekkür eder, bir başka uçuşta görüşmek dileğiyle iyi günler dileriz.

Saatime baktım çalışmıyordu. Sonra pencereden dışarı baktım. Mardin'in üstünden manevra yapıyordu uçak. Flapların açılma sesini duyuyordum. Havaalanı, Mardin'e 20 kilometre uzaklıkta ve Kızıltepe ile Mardin arasındaydı. Pencereden Mardin kalesi ve etrafındaki eski beyaz evler görünüyordu. Tepenin üstünde kızılımsı bir kale ve aşağı doğru en fazla iki katlı olan beyaz evler vardı. Eski Mardin dedikleri bölge burası olmalıydı. Evlerin yukarıdan beyaz görünüşü kahverengi topraklarla savaşır gibiydi. Kadeş'ten bu yana barış görmemiş bu coğrafyada her şey savaş

halindeydi. Sonra bu manzara kayboldu. Bozuk bir yapılaşma, sadece düz yolların olduğu görüntüler gittikçe bize yaklaşırken sert bir tekerlek darbesiyle piste indik. Pencereden flapların direnişini izledim. Yavaşlayan uçak, iniş pistinden çıkıp havaalanının ana binasına doğru burnunu çevirdi. Alışveriş arabası gibi belirgin sallanmalarla binaya yaklaşıp durdu.

Herkes sabırsızlıkla ayaklanmıştı. Telefonunu açanlar, yüzünü ovuşturanlar, sevinçle cıvıldaşan çocukların sesleri... Kabinin koridoru, üst raflardan eşyalarını alıp uçağın kapısını açılmasını bekleyen sabırsız yolcularla doluydu. Yerimde telaşsız oturup etrafı izledim. Tek çantam vardı o da kabin bagajındaydı. Beklemeden havaalanından çıkacaktım nasılsa. Simli ve kadife kalın kumaştan V yakalı, ayak bileğine kadar uzun kaftan giyen yaşlı kadınlar vardı. Tabi kaftanın altında da rengârenk fistanlar... Alınlarında Arapça harfleri andıran dövme gibi çizimler ilk bakışta dikkat çekiyordu. Başları genelde güneydoğuda görülen şekilde bağlanmıştı. Düz bağlanan başörtünün üzerine gümüş topuz ve gümüş alınlık, bu aksesuarı tamamlayan gümüş iplikle işlenmiş kemer ve küpeler hemen fark ediliyordu. Bazı erkeklerin başlarında, benim gibi, ülkenin batısında yaşayanların ancak filmlerde görebileceği, meşlah ve puşular vardı. Beş bin yıl öncesindeki tapınaklarda yaşayanlara benziyordu herkes. Aralarında gırtlaktan çıkan seslerle Arapça konuşuyorlardı.

Uçak iyice boşalmıştı. Telefonumu açtım, Şeyda'dan bir iki mesaj vardı. Telefonumu cebime koyup güneş gözlüklerimi bir elime, çantamı diğer elime aldım. Hostesleri selamlayıp uçağın merdivenlerine çıkınca bir fırının kapağını açmış gibi yüzüme sıcaklık vurdu. Parlak güneş, her yeri beton olan zeminden gözümü alıyordu. Gözlüklerimi takıp, insan anatomisinin düşmanı olan uçak merdivenlerinden yavaş yavaş indim. Gözleri alan beyazlığın içinde sadece ilginç desenlerle çerçevelenmiş ana binanın

mavi camları görünüyordu. Binanın içine girince yüzümü yalayan sıcaklık ve gözümü alan parlaklık, yerini serinlik ve loş atmosfere bıraktı. Valizim olmadığı için direk çıkışa yöneldim. Telefonum çalıyordu. Açtım:

-Alo

-Talat Ağabey, ben Yusuf, indin mi?

-Evet, Yusuf indim, neredesin?

-Ağabey ben gelmek üzereyim, sen havaalanından çık, taksilerin olduğu yerde beni bekle.

-Tamam.

Telefonu kapattım. Aslında İstanbul'dan ayrılmamam gerekti, açığa alınmıştım, hakkımda tahkikat olduğu gibi ciddi bir cinayet soruşturmasında da adım geçiyordu. Silahım ve polis kimliğim yoktu. Arayan soran olmadığı için sadece Şeyda'ya haber verdim. Kendi adıma olmayan yeni bir hat alıp Mardin'e gelmiştim. Numarayı İstanbul'da sadece Şeyda biliyordu. Bu arada Şeyda'ya da sağ salim ulaştığıma dair mesaj attım. Bana iyilik borcu olan belediye başkanını arayıp Mardin'de yardımcı olacak bir tanıdığı olup olmadığını sordum önce. Şu başkanı sinir eden Kayra Bey, Mardin Belediyesi'nde başkan yardımcılarından Yusuf'u arayıp bana her konuda yardımcı olmasını ve çok özel bir tanıdığı olduğumu belirtti. Sonrasını Yusuf'la koordine ettik. Başkan, hakkımdaki soruşturmayı bilmediği için bütün nüfuzunu kullanmıştı.

Binadan çıktım. Ön taraf gölgeydi. Sağda bir özel harekât panzeri park etmişti. Ellerinde uzun namlulu silahlar, kamuflajlar ve başlarında Amerikalı rangerlarda gördüğümüz bez şapkalar vardı. Sıcaktan gevşemişler gülüşerek birbirine bir şeyler anlatıyorlardı. Panzerin silahı havaalanı girişine doğru çevrilmişti. Personel kapağı açıktı.

-Talat Toksöz?

Sese döndüm:

-Evet, Yusuf Aktan?

-Evet, ağabey, çok beklememişsindir inşallah? *Bi xer hati.*

Kürtçe söylediğini zannettiğim son cümleyi anlamadığım için Yusuf'un yüzüne tuhaf bakmış olmalıyım ki kahkaha attı:

-Yani hoş geldiniz, Kürtçe bilmiyorsun değil mi Talat Ağabey?

Kafamı hayır anlamında salladım. Karşımda kıvırcık saçlı, esmer, 1.90'a yakın boyu ve rahatlıkla 130 kilo gelecek bir dev vardı. Tombul yanakları ve gülümsedikçe küçülen gözleriyle oldukça sempatikti. Beyaz bir gömlek ve kalın renkli bir kravat bağlamıştı. Kumaş pantolonunun kemerinin üstüne göbeği sarkmıştı. Sol elindeki mendille anlında biriken terleri silip sağ elini tokalaşmak için uzattı. Sağ elinin üzerinde açık bir damar yolu vardı. İkimiz de elinin üstüne flaster bantla yapıştırılmış kelebeğe bakınca gülümsedi Yusuf:

-Önemli değil Ağabey, sabah hastanedeydim, tekrar gelirim diye çıkarmadılar.

-Yusuf, geçmiş olsun, zahmet olmuş. Neden çıktın, ben bir şekilde gelirdim.

-Hemşireler güzel değildi ağabey, atla arabaya.

Gülümsedim, keyifli, kafa birine benziyordu. Yanındaki orta yaşlı, beyaz saçlı, avurtları çökmüş adama çantamı işaret etti. Teşekkür edip kendim taşıyacağımı söyledim. Adam hakarete uğramış gibi yüzünü astı. Zorla çantayı aldı benden. Siyah bir passata bindik. Belediyenin hizmet aracı olmalıydı, çünkü park yasağı olan yere rahatlıkla park etmişti. Biz arkaya geçtik, Yusuf

oturunca araba sallandı. Klima açık olduğu için içerisi serindi. Yusuf solur gibi konuştu:

-Başkanım nasıl ağabey?

-İyiydi, selamları var?

-Aleyküm selam. Mardin'e daha önce gelmiş miydin ağabey?

-Yok, gelmedim, ilk kez geliyorum.

-Gezmek için mi iş mi?

-Pasaport kontrolü gibi oldu.

İkimiz de gülüştük. Ben devam ettim:

-Hepsinde biraz diyelim, sorduğum konularla ilgili bana yardımcı olacak birini bulabildin mi?

-Buldum ağabey, kırk-elli yıl öncesiyle ne işin var ki?

-Uzun hikâye Yusuf...

-Haklısın, *mirove birçi ne diaxive* yani aç adam konuşmaz, demişti ölüm döşeğinde babam, benim densizliğim. Şimdi ben seni konuştururum Talat Ağabey. Arkadaşım bizi gideceğimiz yerde bekliyor zaten. Bizim memlekette düğünde ve yasta en önemli şey yemektir ha bilesin. Barış da yemek sofrasıyla kurulur savaş da yemekten sonra yapılır.

Gülümsedim. Yusuf şoföre gideceğimiz yeri söyledikten sonra bana dönüp devam etti:

-Halaylara sadece yemek için ara veririz ağabey. Yas evinde sükût yemek sofrasıyla başlar. Biz; Lokman Hekim'in elinde demir asa ve giydiği demir çarıklarla Mezopotamya ovasında bir kartal gibi yükselip, Mardin Kalesi'nin üzerinde yarım ay gibi dönüp sofralara misafir olduğuna inanırız.

Dışarıya baktım, çorak topraklara, çarpık yapılaşmaya. Yusuf'un anlattıkları bir zaman tüneline girip, geçmişe giderek bir şehrin gizemini keşfetmek gibiydi. Yolun bağlandığı araziye baktım. Yüz yıllar önce yaşamış, bu gizemleri yazmış, taşları yontmuş, toprağa tohum atmış milletleri, beyleri, halkları, gelinleri, çocukları görür gibi oldum. Bütün bu gizemleri çözmek için onlardan izin almam gerekiyordu sanki.

23

Toplantının yapıldığı yerin tam adı cinayet büro amirliğiydi.

Beşiktaş'ta, polis eğitim merkezi olan geniş bir arazi içindeki binada hizmet veren büronun bulunduğu cadde, ismini ünlü bir beyin cerrahı ve aynı zamanda bestekâr olan bir akademisyenden almıştı. Bu tıp adamının yaptığı en önemli beste "*Deli Dumrul Bale*" müziği olan senfoni şiiridir. "*Deli Dumrul*", beylik silahının daima kare astan daha iyi olduğunu düşünen polislere yakışan bir isimdi aynı zamanda.

Yaşamaları için başkalarının ölmesi gereken bir işle uğraşan cinayet bürosu memurları; sürekli çalışmaktan gözleri kan çanağına döndüğünden, sivil görevlerini şarapçı olarak yaptıkları konusunda diğer polislerin sürekli takılmalarına maruz kalırlar. Yemek yemeye vakitleri yoktur; ellerinde çay-kahve eşliğinde sürekli hamur işi atıştırırlar. Hızlı hızlı ve kıtlıktan çıkmış gibi, çünkü bir sonraki öğünü ne zaman yiyecekleri belli değildir. Filmlerdeki şeytan tüyü cazibesi ile cinayet büronun gerçeği arasında uçurum vardır. Filmlerdeki cool ve fit görünüşün aksine; 24 saatten fazla çalıştıkları için bir önceki günün kıyafetleri üstündedir çoğu polisin. Saçları, sakalları dağınık ve birbirine karışmıştır. Bilgisayarların başındakiler hariç, çoğu; bulduğu ilk fırsatta, yer gözetmeksizin, ellerinde telsizlerle uyuyakalırlar. Evde huzursuz olan bu adamlar, eşlerinin söylenmelerinden kaçmak için işi, bir

sığınak hatta bir ibadethane gibi görürler. Dünyada kendilerini, sadece kendi klanlarının anladığını düşünen cinayet bürodaki herkes, tartışmasız, Behzat Ç. hayranıdır.

Toplantı; büronun geniş katılımlı toplantılara uygun dizayn edilmiş salonundaydı. Atilla, toplantı için büronun olduğu katta salonun önüne geldiğinde kapının altından her zaman olduğu gibi sigara dumanı sızıyordu. Ölüme meydan okuyan çağdaş Prometheus'lar, Tanrılardan çaldıkları kutsal emaneti ağızlarında taşıyorlardı sanki. Harun'la tam kapıda karşılaştılar. Harun'un ağzında sigara, elinde dosya vardı. Atilla:

-Arkadaşım, 4207 nolu kanuna göre burada sigara içmek, idari yaptırım...

-Sokarım idari yaptırımına.

İkisi de tokalaşarak gülüştüler. Atilla:

-Geldi mi topal?

-Gelmedi, aradı ama binada şu anda, birazdan burada olur.

-Ben geçeyim o zaman.

Birbirlerini omzuna vurup ayrıldılar. Atilla içeri girdi. Salonun sağ tarafında, Veritas'ın oturacağı yerde mantar panoları görünce yüzünü ekşitti. Şu Veritas'a 19. ve 20. yüzyılı yeterince yaşadığını öğretip 21. yüzyıla getirmek gerektiğini düşündü. Yerine oturdu. Biraz sonra da Veritas girdi içeriye, arkasından da Harun. Veritas yine, orijinal dilinin üzerine ana dilde dublaj yapılmış belgesel seslendirmeleri gibi belli belirsiz bir günaydın dedi. Salondaki panoların sayısı artmış, asılmış fotoğraflar da çoğalmıştı. Veritas'ın odasındaki fotoğrafların aynısı buradaki panoda da vardı. Böyle büyük katılımlı toplantı sıra dışı dosyalar oluştuğunda yapılırdı. Atilla fotoğraflara baktı, hepsini biliyordu, korkunç işkencelerin yapıldığı cesetlere otopsiyi o ve ekibi yap-

mıştı. Veritas, trençkotunun cebinden sarı sayfalı not defterini, gömleğinin cebinden de kalemini çıkararak önüne koydu. Bu hareketler onun konuşma yapacağının işaretleriydi:

-Peşinde olduğumuz katilin cinayetleri garip bir seyir almaya başladı. Önce Al-Tek mühendisleri, arkasından müdürlüğümüze bağlı müzakere timinin intihardan vazgeçirdiği insanlar ve en son da teşkilatımızdan emekli müdürlerimizden Arif Koç. Ortak noktalar belirsizleşiyor. Bu yüzden büronun öncelikli işi bu dosya oldu. Amirlerimiz, basın, halk; herkes bu cinayetleri aydınlatıp katili yakalamamızı bekliyor.

Veritas susup Atilla'ya baktı:

-Otopsileri tamamladın mı?

-Evet efendim.

-Yeni bir şey?

Atilla, yerine iyice kuruldu. Gözleri aşkla bakan bir tilki gibi incelmişti. Yeni bir şeyler vardı ve keşfini anlatmak onu haza boğuyordu:

-Son iki maktulün otopsisinde çok önemli bir nokta yakaladık.

Sustu ve dudaklarını yaladı belli belirsiz. Zevk dolu bir anı uzatmak ister gibi ağırdan alıyordu. Devam etti:

-Katilin, maktuller üzerinde onlar daha canlı iken çalışmaya başladığını ilk otopsilerde bulgulamıştık. Fakat anestezi etkisi yapan pentobarbiton, metoheksiton, ketom gibi kimyasalları vücuda nasıl enjekte ettiğini bulamamıştık. Son iki otopside algor motris için ısı ölçümünü kulak içine yerleştirdiğimiz bir termometreyle aldık. Aslında rutin bir uygulamaydı bu. Bu uygulama bizi bütün kurbanlarda çok net bir ortak noktaya götürdü.

Hepsinin sağ kulak zarı patlamış. Hatta bir KBB uzmanından otoskopla inceleme yapmasını istedim, tereddüt yok, bütün kurbanların sağ kulak zarı cinayetten önce patlamış.

-Bu ne anlama geliyor?

Kimyasallar kulaktan basınçla verilmiş. Timponometri ile kulak zarı ve orta kulak arasındaki uyumu değerlendirdik. Hatta timpanosentez yaparak orta kulaktan sıvı aldık ve kimyasalların kalıntılarını bulduk. Dâhiyane bir yöntem...

-Yani diye açmasını istedi Veritas. Herkes ilgiyle dinliyordu. Atilla devam etti:

-Normalde orta kulakta az miktarda sıvı üretilir. Bu sıvı genelde kulaktan, orta kulağı burnun arkasına bağlayan östaki borusuna akar. Cesetleri inceldiğimizde bu borular bile kimyasallarla doluydu ve patlamıştı. Kulağa uygulanan basıncın 150 dB'in üstü olması lazım. Otoskop gibi bilinen hiçbir medikal alet bunu yapmaz, bunu ne ile yaptığını hala bilmiyoruz.

-Basınçlı bir tabanca ya da benzeri bir şey?

-Henüz bir şey söyleyemem, ama böyle bir basınç kurbanları epeyce sersemletmeye yeter. Çünkü kulak sinir bakımından çok zengin bir organdır. Bu basınçla kurbanların çok acı çektiği açık. O kadar şiddetli bir basınç ki çekiç, örs, üzengi gibi bütün işitme organlarını parçalamış, kokleayı bile darmadağın etmiş.

-Kurbanların çektiği acının miktarı için ne diyebilirsin?

Atilla önce soruyu soran Veritas'a sonra kendini ilgiyle dinleyen meslektaşlarına bakarak devam etti:

-Bir şehri yerle bir eden bir kasırga gibi düşünebiliriz. Kulak içinde şiddetli bir fırtına, sadece bu acı bile, kalbinde problem olan insanların, acının etkisiyle kalbinin durmasına neden olabilir.

Elindeki lazer pointer ile son maktulü işaret etti:

-Son kurban Arif Koç, kalbinde stent var, sorunlu bir kalbi olduğundan bu basınç sonrası kalbinin durmuş olması kuvvetle muhtemel. Bu basıncın neden olduğu sersemlik geçmeden vücuda karışan kimyasallar kurbanları anestezinin ilk evresine sokuyor. Böylece katil, kurbanlar üzerinde rahatlıkla çalışıyor.

Bir şeye kızmış gibi yüzü asılan Atilla:

-Bir şey daha ilave etmek isterim...

-Evet?

-Diğer duyu organlarımız gibi kulak da çok iyi bir tasarıma sahiptir. Kulakların vücut için iki önemli görevi vardır: işitmek ve denge. Ses, nesnelerin hareketinden yani titreşmesinden çıkar. Tıpkı gölde yayılan su dalgaları gibi ses de havada yayılır. Dış kulak tıpkı bir huni gibi havadaki bu sesleri yakalar, içeri kulak kanalına yönlendirir. Titreşimler burada mors alfabesi gibi bir işlemden geçirilerek kulak zarına iletilir. Böylece kulak da bir titreşim zinciri başlar. Kulak zarı vücudun en küçük üç kemiği ile titreşerek sesi oval pencereden geçirir ve dolambaçlı pasajlardan oluşan bir labirente gönderir. Bu labirentin önünde salyangoz kabuğunu andıran bir tüp bulunur. Buradaki 25.000 reseptör gelen sinyalleri seçerek beyne gönderir. Duyma böyle gerçekleşir. Denge bu labirentin sonunda sağlanır.

-Yani?

-İşitme kaybı, görme kaybından daha kötüdür bir bakıma. Katil, uyguladığı yöntemle bu sistemi paramparça ediyor. Maktullerin dengesini yok ederek onları savunmasız bırakıyor. Yaşasalar bile hayatları boyunca denge problemleri olacaktı. Bunu bilerek yapıyorsa –ki bence öyle- A'dan Z'ye ne yaptığını bilen bir katille karşı karşıyayız.

Veritas, atkuyruğu saçları ve küpeleri olan memura döndü:

-Boston ve kolyeler hakkında araştırma yaptın mı?

Adam uzun bir konuşmaya hazırlanıyor gibi öksürüp boğazını temizledi:

-Evet Komiser`im. Baston; Mevlevilere ait bastona benziyor. Orijinal adı "*mütteka*", tarikatlarda erbain denen kırk günlük çile çekmede tefekkür etmek için çenelerini koyup dayandıkları bastondan... Dervişler yanlarından ayırmadıkları müttekalarına farklı anlamlar yüklemişler. Tefekkür bastonu da deniyor. Müttekaların T şeklindeki tepe kısmı oval olduğu için gözlerini kapatıp kestiren ya da tefekkür eden dervişlerin başlarının düşmesine engel oluyor.

-Aynen maktullerin başı gibi...

Adam, sözünün kesilmesini saygıyla karşılamış gibi başını salladı. Sonra devam etti:

- Kolye ise tarikatlarda kullanılan "*teslim taşı*"; derviş ve müritlere şeyhi tarafından tekbirler okunarak teslim edilen, bir iple boyna bağlanıp göğüs hizasında taşınan 12 köşeli bir aksesuar. Bazı kaynaklara göre 12 köşesi Alevi ve Bektaşi inancındaki 12 imamı temsil ediyor.

Veritas geriye yaslanıp salonu süzdü:

-Bunlar hiç unutmamamız gereken şeyler... Şimdi, katilin; maktullerin gözlerini oyması, dillerini kesmesi, bu uzuvları tekrar dikip onlara dizleri üzerinde dua ediyor görüntüsü vermesinin bir mesaj olduğunu daha da iyi anlamış oluyoruz. Görüştüğümüz bir uzman bunu Kur'ân'da bir ayetle ilişkilendirdi. Arkadaşımızın söyledikleri tarikat aksesuarlarının da düşünüce, katilin dini bir motivasyonu olduğunu göz önünde bulundurmalıyız. Bir arınma ritüelini de gerçekleştiriyor olabilir kendince. Üç takıma ayrılın, çalışacak takımları Harun ayarlar, birinci takım dini fanatik ör-

gütleri incelesin. İkinci takım Talat Toksöz'ün katıldığı bütün müzakerelerdeki dosyaları inceleyip ortak noktalar bulmaya çalışsın. Son takım da Arif Koç'un her şeyini ve Mardin yöresine ait telkari gibi otantik sanatla uğraşanları eşelesin. Ayrıca son bir yılda hastanelerden ya da akıl sağlığı merkezlerinden taburcu edilmiş suç geçmişi olanları listelesin.

-O neden efendim? diye sordu bir memur. Veritas, memura baktı:

-Adam radyoya yazdığı mektupta Yağmur Adam için "*medyadaki bütün adamlar hastane yemekleri gibi ama sen farklısın.*" diye bir ifade kullanmıştı. Belki uzun süre hastanede kalmış birisidir. Ayrıca üçüncü takım bütün veterinerlerinden kayıtlı siyam kedisi sahiplerini listeleyecekler. Yani üçüncü takım ikinci dereceden işlerle meşgul olacak. Her an yeni bir iş verebilirim.

Ayağa kalktı, ekibine bir kez daha baktı:

-Bu işleri bitirip raporları masama bırakana kadar değil eve gitmek, evi aramak bile yok. Şimdi hızlanın ve bana sonuçlarla dönün. Harun bir dakika odama kadar gelir misin?

Sandalye gürültüleri ile salon boşaldı. Veritas yavaş yavaş odasına geçti, arkasından kapıyı tıklatan Harun girdi içeriye. Veritas, koltuğuna oturunca gürültüyle gıcırdadı koltuk. Harun ayakta bekliyordu. Veritas ona bakmadan çekmeceden bir poşet çıkarıp ağzına tütün attı. Hızlı hızlı çiğneyip poşeti çekmeceye koydu. Harun'a baktı:

- Bana Talat Toksöz'ü bul.

24

Arabayı ana caddenin sağına park ettik. Biraz ileride askeri bir tesis olduğunu zannettiğim gri bir yapı vardı. Askerlik şubesi ya da lojmanlar olsa gerek. Bakımlı bahçesi, insan boyu

hizasında beyaza boyanmış ağaç gövdeleri, gölgeler altında kameriye... Savaşta değillerse, mutlaka yapacak şeyler bulan, hiç değilse kendi ekolojisine savaş açan işkolik meslek erbabı işte. Park yasağı diye bir dert yoktu cadde boyunca ayrıca.

Yusuf bir adım önümde, ben arkasında yürüyorduk. Saatim çalışmıyordu ve vakit öğleye yakın olmalıydı. Sokaklara daldıkça bir zaman yolculuğuna çıkmış gibiydik. Taşlı caddeyi adımlarken sağımızda ve solumuzdaki dükkânlarda tarihin solgun yüzünü görebiliyordum. Dükkânların duvarları ölümsüzlük iksiri içmiş gibi bütün dökülmüşlüklerine rağmen zamana karşı direndiklerini gösteriyorlardı. Dükkânların önündeki adamların sıcaktan bunalmış ve yorgun yüzleri bu tarihi koridorun dekorunu tamamlıyordu. Ama bu görüntünün bir örtü olduğunu, bu duvarların arkasında ilk bakışta görünmeyen başka bir hayatın olduğunu anlamak zor değildi. Buradaki insanlar; Orta Çağ'ı yaşayan insanlar gibi ikili bir yaşama mahkûmdular: resmi yaşam ve karnaval yaşamı. Karnaval yaşamı, benim gibi dışarıdan gelenlerin ilk bakışta fark edemeyeceği bir şeydi, duvarların arkasındaydı.

Yüksek taş duvarları olan han gibi bir yapının önüne geldik. Yeni boyanmış gibi parlayan, iki kanatlı tahta kapısı geriye doğru açılmıştı. Önünde bizim Yusuf kadar iri, beyaz gömlekli ve sıcağa aldırmadan giydiği yeleğin düğmelerini iliklemiş bir adam vardı. Düşecekmiş gibi öne eğilmişti. Hafif beyazlamış bıyıkları eski zaman savaşçıları gibi yanaklarından dışarı doğru burgu şeklindeydi. Saçları briyantinle düzgünce geriye doğru yatırılmıştı. Bizi görünce aşırı biçimde sırıttı. Böyle sırıtmış haliyle, nefesini tutuyor gibi şişmiş yanakları ve çizgi haline gelen gözleriyle "*Gülen Buddha*" heykeli andırıyordu. Hani şu düşünceli Siddharta Guatama gibi görünen değil de Pu-Tai imgesi gibi. İyi

ki Çinliler gibi oturan bir şişkoya tapmıyorduk. Yoksa bu adamın yanında epey vakit geçirirdik. Adama üç adım kala sensorla çalışan bir robot gibi konuştu Pu-Tai:

-Hoş geldiniz...

-Hoş bulduk Kadir Ağabey, hazır mı bizim masa?

-Hazır Yusuf Bey, içeride arkadaşlarımız yardımcı olur.

Kapıdan geçerken tabelaya baktım. Bakırımsı bir zemin üzerinde Kebani ya da Keybanu gibi bir şey yazıyordu. Doktor reçetelerindeki yazıdan beter bir karakterle yazıldığından tam okumak için grafoloji uzmanı olmak gerekti. Dar ve kısa taş koridordan geçip basamaklarla aşağı inen geniş bir avluya girdik. Restorasyonu henüz yapılmamış tarihi bir yapının içinde gibiydik. Önümüzde aşağı doğru inen basamaklar vardı. Bu basamaklar biçimsizce kesildiğinden orantısızdı ve dikkat etmezseniz tökezleyip düşebilirdiniz. Merdivenin sağında ve solunda basamakların biçimsizliğinin aksine özenli çitlerle çevrilmiş çiçek tarhları vardı. Tarhların içinde kırmızı güller, sarı-beyaz papatyalar, kırmızı-mor laleler çok bakımlı görünüyordu. Hatta yakın bir zamanda keşfedilen ters lale bile vardı. Yürüdüğümüz basamakları bitirdiğimizde geniş ve ağaçlı, gölgelerin serinliğinin altında bir bahçeye girdik.

Restoran kısmı taş ve ağaç alaşımlı ve oldukça büyüktü. İnsana ilk evini, mağaraları ve odundan yapılmış kulübeleri hatırlatıyordu. Tam öğle saati olmadığı için masaların büyük bir kısmı boştu. Garson sayısı kalan müşterilere rahatlıkla yetiyordu. Ben, Yusuf'u takip ediyordum. Buradaki herkesi tanıyor gibiydi ve göz teması sağladığı herkesle selamlaşıyordu. Küçük yerlerin büyük avantajı, her zaman kendi sürünün içindesin. Bir kişinin oturduğu masaya yaklaştık. Yirmili yaşlarını çoktan geçtiği halde yine de o yaşlarda gösteriyordu. Uzun sayılmayacak bu gencin oturduğu

masanın yanına geldik. Delikanlı cep telefonunda bir şeylere bakıyordu ve bizi görünce hızla kalktı masadan. Tabi kalkarken masaya gürültüyle çarptı. Etraftaki birkaç müşteri ve garson doğal olarak bizim olduğumuz yere bakışmaya başladılar. Genç:

-Yusuf Bey hoş geldiniz, sizi görmedim.

-Gençler işte Talat Ağabey, analarının memesini bu kadar tutmamışlardır.

Dedi Yusuf, gencin cep telefonun göstererek. Gencin yanağını hafifçe fiskeledi. Sonra dirseğime hafifçe dokunarak takdim etti beni:

-Sana bahsettiğim Talat Ağabey, İstanbul'dan geldi. Komiserdir kendisi. Birkaç gün misafirimiz olacak.

Genç, elini saygıyla bana uzattı. Hafif kumral ve mavi gözlüydü. Kısa kesilmiş saçlarını düzgünce yana yatırmıştı. Saçıyla aynı renk olan sakalı, modaya uygun olarak çenesine doğru seyrekliği azalacak şekilde kesilmişti. Yusuf gibi o da takım elbise giymişti. Ama ceketini sandalyesine asmıştı. Boyuyla uygun bir kilosu vardı ve gözleri ışıl ışıldı. Zeki olduğuna bakışlarından hemen kanaat getirebilirdiniz. Ayaktaydık ve elimi bırakmamıştı. Yusuf bizi tanıştırmaya devam etti:

-Bu, bizim Meks...

İsmin garipliğine elimde olmadan kelimeyi tekrar ederek karşılık verdim:

-Meks?

İkisi de gülüştü. Meks elimi bıraktı. Oturduk. Konuşmaya başladı:

-Mekselina, Talat Bey, şu Ashabı-ı Kehf'deki Mekselina. Ama herkes Meks diyor ben de alıştım.

Yusuf bana doğru döndü:

-Meks, mahlep gibi her derde devadır, bilmediği bir şey yoktur Talat Ağabey. Kendisi belediyemizin kültür müdürü, MARSEV'de yönetim kurulunda ve Artuklu Üniversitesi'nde doktorasını yapıyor, hep unutuyorum, hangi bölümdü Meks?

-Süryani Dili ve Kültürü Bölümünde...

Meks'e dönüp:

-Süryanice biliyorsun o zaman? Dedim

-Evet, Talat Bey, ayrıca Arapça, Kürtçe, İngilizce ve İspanyolca da biliyorum.

Eğitimli ve çok kültürlü bir genç olduğu belliydi. Madeni bulmuştum. O sırada yanımızda giyiminden şef garson olduğu belli olan biri belirdi. Kapıdaki adam gibi o da aynı tip gömlek ve yelek giymişti. Arkasında da ona eşlik eden iki garson duruyordu. Özel konuk olduğumuz her muameleden belli oluyordu. Yusuf, adama döndü:

-Nihat Ağabey, Talat Komiser`im İstanbul'dan misafirimiz ona göre ha!

Adam beni ilk defa görüyormuş gibi tekrar selamladı ve öne doğru eğildi:

-Hoş geldiniz beyim.

Adamı gülümseyerek selamladım. Yusuf devam etti:

-Nihat Ağabey şimdi bak; ben sana bir şey demeyeceğim, misafirimiz azizdir, ona göre soframızı donatasın. *Min* şerm *nake.*

-Yusuf Bey, sen bana bırak, seni mahcup eder miyim hiç? Dedi adam. Bizim büyük şehirlerde o iş bende dediğimiz gibi.

Arkasına eskortlarını alıp kayboldu adam. Biraz sonra bir garson toprak testide ayran ve bakır kupalar bıraktı. Meks bana döndü:

-Talat Bey, bizim mutfağımız Mezopotamya mutfağıdır, bol acılı ve baharatlıdır. Akdeniz mutfağı gibi ottan ibaret değildir. Et ve tahılla doludur. Tarihte "*Tüccarların Mutfağı*" denir, Mardin mutfağına. Dünyanın aksine bizde en zengin öğün öğle öğünüdür. Çünkü eve gelen erkek, karnını iyice doyurduktan sonra işine dönecektir, büyük çocuklar babaya yardım edecektir, o yüzden aynı oranda enerjiye ihtiyaçları vardır ve kadınlar da öğleden kalan yemekleri yiyip ev işine koyulacaklardır.

Meks bunları anlatırken çeşit çeşit salataların yanına bakır kâsede çorba ve bademli bir pilav koydular. Meks anlatmaya devam ediyordu:

-Bol bademli iç pilavı, Süryanilerde cenaze gömüldükten sonra verilirdi. Yoğurt çorbası; un ve yağ kavrulduktan sonra içine soğan, sarımsak, yağ, salça, yoğurt, nane... Bu çorbada yok, yok.

Masamız hızla doluyordu. Meks iştahla anlatıyordu, bir kültür turundaydık adeta:

-Acın; çiğ köftelik bulgur ve dövülmüş etin üzerine yumurta kırılarak yapılır. İncasiyye; içinde erik, et, soğan, kuyruk yağı ve pekmez var. Henüz domatesin bölgede yaygınlaşmadığı zamanlarda yapılırmış. Saray yahnisi olarak da bilinir. Alo Mıhşi; hindi dolması denir ama kuzu eti de var içinde. Helevitil Cibne...

Artık takip edemiyordum, hayran hayran ilk defa gördüğüm yemeklere bakarak Meks'i dinliyordum. Yusuf'a baktım beni izliyordu. Yaptığı organizasyondan gurur duyuyordu. Tam o sırada telefonum çaldı. İki kişi biliyordu numaramı, bir yanımda olduğuna göre arayan belliydi:

-Merhaba Şeyda!

-Merhaba canım, iyi misin? Ulaştın anladığım kadarıyla.

-Evet, dostlarla beraberim. Keşke burada olsaydın. Ben de seni arayacaktım.

-Neden, bir şey mi oldu?

-Yok, bir şey yok. Orada havalar nasıl diye.

-Ben de onun için aradım. Canını sıkmak istemem ama iki şey var; bir, cinayet büro seni arıyor. İkincisi hakkında bir celp ihbarnamesi var, anladığım kadarıyla.

İstanbul'da havalar iyi değildi. İhbarname için e-devlete bakmalıydım. Cinayet büroda dikkat etmem gereken tek adam vardı, Veritas. Şeyda'ya:

-Ben seni ararım tamam mı?

Deyip, telefonu kapattım. Aralarında konuşan Meks ve Yusuf bana döndü. Meks:

-Bir araştırma için burada olduğunuzu söyledi Yusuf Bey.

-Evet, birkaç şey var ama önce bir nüfus kaydı ile ilgili, umarım yardımcı olursunuz.

-Hangi yıllara ait?

Sorusunu cevaplamadan Yusuf araya girdi:

-Yemekleri soğutmayalım da. Konuşacak çok zamanımız olacak.

Yusuf'un uyarısını dikkate alıp çorbadan başladım. Meks de başladı ama ağzındakileri çiğnerken bana bakıp cevap bekliyordu. Çalışmayı sevdiği belliydi. Onu bekletmedim:

-1980 ve biraz öncesi.

Ağzındakini yutunca, ayranından yudumlayıp dudaklarını yaladı Meks:

-1980, bu demokrasinin bize bol geldiğini ilan eden askerlerin yönetime el koyduğu karanlık yıl, arkasından baskı sonucu apolitik ve uyuz bir kuşağın yetiştirileceği yıllar... Kimi arıyoruz?

Sözlerinden 12 Eylül Darbesi'nden onun ailesinin de nasibini aldığını anladım:

-O yıllarda doğmuş "*Satılmış*" ismindeki herkes. Çok kullanılan bir isim değil, bizi uğraştırmaz diye düşünüyorum.

Araya Yusuf girdi:

-Uğraştırmaz Talat Ağabey, arşive girip çıkarız o kadar. Tavşanların çiftleşmesi kadar kolay olacak.

Güldüm. Yusuf hakikaten komikti. Ama Meks öyle bakmıyordu konuya. Elindeki çatal ve kaşığı bıraktı. Yüzü biraz ciddi bir hal almıştı:

-Çok özel bir isim...

Şaşırmıştım. Çünkü bana sıradan bir isim gibi gelmişti:

-Nasıl, özel?

-Talat Bey, Boğaç Han hikâyesini bilirsiniz, isim koymak bizim tarihimizde inanç yüklü bir dünyadan maddi dünyaya geçiş sürecini gösterir. Bir insanın ismi özüne ilişkin bir nitelik olarak görüldüğünden konulacak isimle onu taşıyacak kişinin uyum göstermesi gerekir. Tarihte birçok klanda ölen kişinin ruhuyla doğan çocuğun ruhu arasında bağlantı kurulduğuna inanılır. Bu yüzden doğan çocuğun doğum tarihine göre konacak isim listesi daralmış olur. Anadolu'da ölen büyüklerin ismi torunlara konmasını nedeni budur. İsimler, kişinin niteliğine ilişkin bilgi içerdiğinden olası düşmanların bilmesi istenmez. Çünkü birine büyü yapmak için onun ismini bilmek zorundasın.

Meks'i dikkatle dinliyordum. Üniversite doktora yapan bir bilim insanını değil de kabilenin şamanı konuşuyordu sanki:

-Bu isim rastgele konmamış mı yani?

-Hayır, özellikle seçilmiş. "*Durmuş, Hediye, Satı, Satılmış*" gibi isimler tedbir ve koruma amaçlı konulan isimlerdir. Çocuğun ait olduğu aileyi saklamak ve çocuğu korumak için isim büyüsü yapılmış.

Aklıma şimşek hızıyla İstanbul'da kafeteryadaki falcının söyledikleri geldi. Gayri ihtiyari sordum:

-Kimden korumak için?

Meks ağzına yumurtalı köfteden küçük bir parça atıp hızlı hızlı çiğnedi. Sonra yüzüme bakıp kafasını yavaşça öne salladı:

-Çocuğu çalacak kötü ruhlardan...

25

İnsanlar öyle sanıldığı gibi hiç de nazik yaratıklar değildi.

Aksine sosyal hayata düşman, yıkıcı, antikültürel saldırganlardı. Bunun kanıtını çok uzakta aramaya gerek yoktu. Savaşlarda ve soykırımlarda gerçekleşen vahşet ve dehşete bakmak yeterliydi. Saldırganlık insanoğlunun içinde kökleşmiş bir şeydi. Uygarlık dediğimiz şey, insanın içindeki bu şiddeti bastırmayla ilgili prosedürlerdi. Sonuçta hepimizi huzursuz etse bile.

Veritas, bir süredir önündeki iki dosyaya bakarak aklından bunları geçiriyordu. Dalıp gitmemeliydi.

Önündeki dosyalardan biri yardımcısının hazırladığı Türkiye'deki cinayetlerle ilgili bir rapordu. Raporun ana fikri "*neden öldürüyorlar*" dı. İşlenen cinayetler nedenlerine göre sınıflanmıştı. Yardımcısından "*kas*ıt" olmayan ölüme sebebiyet verilmiş

vakaları ayırmasını istemişti. Veritas'a göre ortada bir kasıt yoksa gerçek anlamda cinayet de yoktu.

Cinayetlerin nedenlerini sınıflamıştı yardımcısı. Ailevi geçimsizlik, kan davaları, kavga, trafikte yol anlaşmazlığı, toprak kavgası, hırsızlık, fuhuş, alay etme, namus, onur konuları, akıl hastalıkları... Liste uzayıp gidiyordu. Veritas, bu nedenleri aklında daha genel başlıklara indirgemişti bile.

Aklına ilk gelen, aradığı katilin bir akıl ve ruh bozukluğu olup olmadığı idi. Bir insanı uyuşturup uzuvlarını kesmek, dikmek; insan vücudunda bir terzi gibi çalışmak için normal olmamanız gerekirdi. Sara, şizofreni ya da manik psikozlara sahip biri olabilir miydi? Bir çeşit psikopat olduğu kesindi. Ama teşhirci ya da cinsel değil de daha çok sadist... İnsanları kullanma, kibir, aldırış etmeme gibi bir psikopatın standart özelliklerini taşıyordu. Kurbanlarının gözlerini içine bakarak belki onların yalvarmalarına aldırmayarak onları canlı canlı kesiyordu. Bir psikopat duygunun kelimelerini anlar ama müziğini duyamazdı. Yaptıklarından bu yüzden etkilenmiyordu.

Uyuşturucu madde başlığını elemişti. Alkol, eroin, LSD veya kokain etkisinde cinayet işleyecek biri hiç değildi. Planlı, düzenli ve organize idi. Hele kurbanlarını etkisiz hale getirmek için kullandığı yöntem; Atilla "*dâhiyane*" demişti. Kulak zarlarını patlatacak bir basınç uygulamak, ama ne ile? Hala bu konuda ipucu yoktu ellerinde. Ve avını nasıl seçiyordu? Bu konuda hiçbir ilerleme kaydetmemişlerdi. Ailevi nedenleri başta düşünmüştü ama kurbanların çeşitliliği bu savı zayıf hale getirmişti. Bu cinayetlerin nedeni toplumsal neden gibi görünmüyordu. Katil, hala bir adım öndeydi.

İnsanlar arasındaki davranış farklılığının nedeni onların farklı yaşamları olmasıydı. Kişiler davranışlarını inanç ve tutum-

larına göre düzenlediğine göre aile ve eğitim önemli faktörlerdi. Katilin nasıl bir eğitimi vardı? Bu önemli bir başlangıç noktasıydı. Dini ağırlık eğitim almış olması kuvvetle muhtemeldi. Üniversitedeki uzman da cinayet ritüellerini çağrıştıracak ayetlerden bahsetmişti. Dinler sevgiden söz ededursun bütün kutsal kitaplar cinayetlerle doluydu. Dini motivasyonla cinayet işlemek kolaydı. Ama bu adam El-Kaide ya da İŞİD gibi sürü psikolojisi ile adam öldüren bir tip değildi. Kendi haçlı seferini yapan yalnız bir şövalye... Bu tipleri araştırması gerektiğini aklına not etti.

Gelişiminin hangi ana çizgisinde temel mental eğitimini almıştı? Süt çocukluğu mu, oyun mu yoksa okul çağı mı? Ergenlik ve yetişkinlik çağında bu eğitim pekişmiş miydi? İmam-Hatip ya da ilahiyat eğitimi var mıydı? Bunu da düşünürse samanlıkta iğne aramaktan farksız olacaktı soruşturma.

Asayiş Daire Başkanlığı Suç Analizi Bürosunun gönderdiği dosyayı bıraktı. Parmaklarını çıtırdatıp geriye yaslandı. Keşke bizde de Amerikalıların kullandığı VICAP ya da Fransızların IPACC'ta yaptığı gibi bir veritabanı olsaydı diye düşündü. Ama teşkilat, bilimsel veriden çok mesleki altıncı hisse güveniyordu. Belki de faili meçhullerin %10'larda seyretmesi, vakaların neredeyse %90'nın aydınlatılması böyle bir sistem geliştirmeye engel oluyordu.

Çekmecesinden çıkardığı tütünden çıkarıp ağzına attı. Keyifle çiğnemeye başladı. On beş yıl kadar önce katıldığı, "*Suç Psikolojisi ve Suçlu Profili Oluşturma*" eğitimlerini hatırladı. Dünyaca ünlü profil uzmanı Laurent Montet'in SASEM ve TODOC bünyesinde yaptığı eğitimler... Eğer ortada plan ve ritüel varsa, yani cinayet bir tören şeklini aldıysa fail kesinlikle 30 yaşın üstünde olmalıydı. Gerçi el ya da materyalle boğma 20-30 yaş arası güç isteyen bir eylem olsa da 40'na merdiven dayamış

hala gücü kuvveti yerinde bir sürü adam vardı ülkede. Katil kesinlikle 30 yaşın üstünde sağlıklı bir erkekti. Ve oldukça güçlü idi...

Ve Montet'in söylediği en önemli şey "*psikolojik imza*"... Qelling makası ve kulak zarını patlatarak kurbanlarını uyuşturduğu gizemli silahı psikolojik imza için önemli bir ipucuydu. Telkari sanatı ve Mardin... Şu Talat Komiser'in dostu, eski emniyetçi son maktul, meslek hayatının ilk yıllarını Mardin'de geçirmişti. Al-Tek ve müzakere ekibinin ikna ettiği insanlar arasında hiçbir bağ yoktu. Kurbanlar burada ikiye ayrılıyordu; Al-Tek çalışanları ve Talat Komiser'in etrafındaki adamlar. Bir de Mardin. Henüz kesişmeyen üç ayrı daire... Bu katilin emniyetin içinde gözü olduğu kesindi, yoksa Talat Komiser'in müzakere ettiği insanların kimlik ve adres bilgisine nasıl ulaşabilirdi? Bu noktayı da notları arasına aldı, tüyoyu vereni bulursa katile ulaşabilirdi.

Dosyanın son sayfasına baktı, din adına öldürenler, liste fazla kabarık değildi. Ülkelere göre alfabetik olarak sıralamıştı Harun.

Arjantin, 2010: Marcelo Antelo:,"*San La Muerte Katili*" olarak da bilinir; en az dört kişiyi bir pagan azizi adına öldüren uyuşturucu bağımlısı; ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı.

Brezilya, 1925-1927: Febrônio Índio do Brasil, en az altı kişiyi, çoğunlukla genç erkekleri ve ergenleri öldüren kuruntusal dinsel manyak ve suç bağımlısı; delilik nedeniyle berat etmiş ve bir akıl hastanesine gönderilmişti ve 1989'da kronik obstrüktif akciğer hastalığından yattığı akıl hastanesinde öldü.

Çekya, 1991-1995: Ivan Roubal: Beş kişiyi öldüren okültist; ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı ve 2015 yılında öldü.

Yunanistan, 1939-1951: Mariam Soulakiotis:"*Kadın Rasputin*" olarak da bilinir; 177 zengin kadın ve çocuğu cezbedip, işkence eden ve öldüren manastırı baş rahibesi; 1954'te öldü.

İran, 1981-1985: Majid Salek Mohammadi: kocalarına karşı sadık olmayan kadınları öldürdü; bilinen dört cinayeti var, hapis cezasına çarptırılmadan önce intihar etti.

İtalya, 1920: Ralp Brydges, "*Roma Canavarı*" olarak da bilinir; Roma'da beş, diğer ülkelerde ise dört kızı öldürdüğüne inanılan İngiliz papaz; suçlarından ötürü asla mahkûm edilmedi.

Güney Afrika, 1996-1999: Jimmy Maketta: "*İsa Katili*" olarak da biliniyor, on altı cinayet, on dokuz tecavüz suçundan mahkûm edildi.

Dünyada din adına bireysel cinayet işlemek seri katiller için fazla belirgin değildi. Türkiye'deki seri katil sayılabilecek "*Çivileme Katili*" Süleyman Aktaş, "*Artvin Canavarı*" Adnan Çolak, "*Mobilya Satıcıları Katili*" Seyit Ahmet Demirci, "*Avcı*" Hamdi Kayapınar, "*Bebek Yüzü Katili*" Ali Kaya ve sonuncusu Atalay Filiz'e kadar hiçbiri dini motivasyonla cinayet işlememişti.

Hala çözemediği şeyler olduğunu düşündü Veritas.

Önündeki ikinci dosyayı alıp ilk sayfayı açtı. Yakışıklı bir yüz, fotoğrafının çekildiğini biliyor gibi umursamaz bir bakış atan üniformalı antropometrik fotoğrafın yanındaki ismi okudu: Talat Toksöz.

Meslektaşı Talat Toksöz, sürpriz biçimde davaya dâhil olmuştu. Katil yalnız değildi Veritas'a göre. Katile ulaşmada kilit adam, meçhul bir meslektaşıydı büyük olasılıkla. Emniyetteki göz, Talat Toksöz olabilir miydi? Fazla seslendirmemek kaydıyla bu ihtimali önemle not etti kafasına. Kimdi bu adam, önce ona bakmalıydı. Dosyaya eğildi ve okumaya başladı.

08.11.1980 doğumlu. Kırk yaşında ama yaşını göstermeyen, karizmatik, konuşma becerisi son derece Yüksek Müzakere Timi Komiseri Talat Toksöz.

Asıl ailesi bilinmiyor. Beş yaşında evlat edinilmiş. Evlat edinilen ailenin nüfus kütüğü İstanbul'da olduğu için o da İstanbul'a kayıtlıydı. Veritas dosyayı ileri doğru karıştırdı. Talat Komiser'in asıl memleketi ve asıl ailesi hakkında hiçbir bilgi yoktu. Hangi yetiştirme yurdunda kalmıştı beş yaşına kadar, bu bilgi de yoktu. İlginç diye düşündü. Bunu kafasına not etti. Okumaya devam etti dosyayı.

Babalığının adı Nejat Toksöz, anneliğinin adı Kısmet Toksöz, her ikisi de öğretmen. Yurdun değişik yerlerinde görev yaptıktan sonra emekliliğine yakın memleketleri olan İstanbul'a tayinlerini isteyip memleketlerine yerleşmişler. Nejat Toksöz, sekiz yıl önce ölmüş. Kısmet Hanım da kısa bir süre önce. Telefonu açıp dâhili hattan bir memur çağırdı. Masasından kalem alıp Talat Komiser'in anne ve babasının bilgilerini bir not kâğıdına yazdı. O sırada memur içeriye girdi:

-Buyurun Komiser'im.

-Şu iki öğretmenin nerelerde görev yaptığını bana bul!

Deyip biraz önce yazdığı kâğıdı memura uzattı. Memur kafasıyla Veritas'ı selamlayıp çıktı odadan. Veritas okumaya devam etti. Ankara Tuz Gölü İlkokulu, arkasından Abidinpaşa Orta Okulunu bitirdikten sonra 90'lı yılların ortasında Ankara Polis Kolejine giriş, derece ile mezuniyet. Dil ve hitabetinin yanında liderlik ve ders başarılarıyla dolu yıllar... Gölbaşı'ndaki polis akademisinde aynı parlak başarılar... Tek yıldız komiser olarak mezuniyet, Ankara'da kısa bir görevden sonra FBI bünyesinde arabuluculuk eğitimi için Amerika'ya gidiş. Eğitimden sonra UCLA'da psikoloji yüksek lisans bursu... Los Angeles'ta geçen eğitim yılları başarı dolu... Orada tanıştığı Ayla Sözen'le yurda dönüşte evlilik... İstanbul emniyetinde müzakere timine giriş ve kısa süre sonra timin amirliğine atanma... Bu adam ya

çok şanslı ya ensesi kalın çok tanıdığı olan biriydi. Her yerde kapılar açılıyordu. Silahlara hep soğuk bakmış bir emniyetçi, asıl silah olan manipülasyon ve dil becerisine sahip... Yalan makinesini aldatıp geçebilen bir oyuncu, ortaokuldan beri tiyatro başarısı, hep sahnede ve hep ışıklar altında. Zekâsıyla doğru orantılı ifade yeteneği, yüz güzelliği yolunu açmış. Hayatında başarısızlık adına büyük aşkla evlendiği kadınla yaşadığı boşanma, bir de otistik çocuğu var. Adam aile konusunda sadece başarısız değil şanssızmış diye düşündü Veritas. Çok dostu yok, Arif Koç aynı zamanda aile dostu. Polis Koleji'nde bir dönem idareci olan Arif Koç demek ki aile ile Ankara yıllarında samimi olmuş sonucuna vardı Veritas. Belki bir yetime ilgi gösteren iki eğitimci tarafın dostluğu olmalıydı. Adamın hayatı ortadaydı, onu katil ya da işbirlikçi yapacak bir şey yoktu.

Kapı çaldı. Memur Veritas'ı selamlayıp masaya saygıyla iki sayfa çıktı bıraktı:

-İl milli eğitim, özlük bölümü hemen çıkardı efendim.

Deyip kapıdan çıktı. Veritas kâğıdı önüne çekip okumaya başladı. Nejat ve Kısmet Öğretmen göreve başlamadan evlenmiş olmalıydılar ki hem soyadları aynıydı hem görev yerleri. Okumaya başladı. Aradığını bulması uzun sürmedi. 1978-1985 yılları arasında öğretmen çift Mardin'de 7 yıl görev yapmışlar sonrasında Ankara'ya gelmişlerdi. Kafasında bir şimşek çaktı. Masasında bir kâğıdı aramaya başladı. Hızla çekmeceleri açtı kapattı. Aradığı kâğıdı masasındaki dosya rafında buldu. Emekli Amir Arif Koç'un dosya özeti, görev yıllarına baktı. İşte buradaydı, nasıl gözünden kaçmıştı. 1975-1984 yılları arasında Mardin'de görev yapmıştı. Yanılmıştı. Talat'ı evlat edinen aile Arif Komiser'le Ankara'da tanışmamıştı, daha öncesinde Mardin'de birbirini tanıyorlardı.

Veritas geriye yaslandı. Gizem çözülmüyordu daha katmanlaşıyordu. Katilin kullandığı qelling makası Mardin yöresine ait telkari yapımında kullanılıyordu. O sırada yardımcısı Harun kapıyı çalıp içeri girdi. Yorgunluğu yüzünden okunuyordu. Veritas'ı selamlayıp kendini masanın önündeki koltuğa atıp derin bir nefes verdi. Veritas adamı izliyordu. Harun konuşmaya başladı:

-Hiçbir yerde yok efendim. Evine baktık, annesinin evine baktık. Cenazeden sonra gören yok, zaten açığa alınmıştı. Telefonu da kapalı... Karısı da aile mahkemesine dava açmış çocuğunun velayetini tek başına almak için.

Veritas cevap vermedi. Düşünmeye başladı. Başına bir şey gelmiş olabilirdi. Belki katil hızlanmaya başlamışken Talat Komiser`in işini bitirmiş olabilirdi. Ya da işbirlikçi olarak kayıplara mı karışmıştı? Arama emri çıkarmak için erkendi. En iyisi İlhami Müdür'le konuşmalıydı. Bir de şu beş yaşına kadar kaldığı yetimhaneyi araştırmalıydı. Harun'a döndü:

-Standart bir tarama daha yap, uçak ya da otobüs bileti almış mı ya da kredi kartı kullanmış mı? Belki sadece kafasını dinlemek için bir kenara çekilmiştir.

Harun sessizce onu onaylayıp dışarı çıkarken söylediğine kendisinin de inanmadığını fark etti Veritas.

26

İnsan belleği canı nereye isterse oraya oturan yaramaz bir köpek gibidir.

En olmadık zamanlarda, en münasebetsiz düşünceler aklınıza geliverir, kovamazsınız onları. Kafanızın içinde Mister Hyde karşı savaşan Doktor Jekyll gibi ikiye bölünürsünüz.

Mekselina'nın odasındaydık ve aklımda bir sürü soru vardı: Twin Peaks'ta katil kimdi, Agatha Christina 1926'da 11 gün boyunca kaybolduğunda neredeydi ve ben beş yaşımdan öncesine dair niçin hiçbir şey hatırlamıyordum?

Tıka basa yediğimiz erken öğle yemeğinden sonra belediyeye geldik. Mardin Belediyesi de bir kanunla büyük şehir belediyesi oluvermişti. Tanzimat hastalığı olan ferman, kanun ve emirle tepeden işleri halletme şeklimiz bütün canlılığıyla yaşıyordu. Belediye binası bir kampusun içindeydi çok da göze çarpmayan bir girişi vardı. Katlı giriş kapısı, camekândan uzanıp niçin geldiğimizi soran görevliler, yukarı doğru açılan kalın bariyer... Bütün bunları geride bıraktıktan sonra oval bir V harfi şeklindeki pembe binanın önüne park ettik arabamızı. Güneyin sıcağına karşı binanın her odasına monte edilen klimaların motor aksamları, pencerelere düşmemek için tutunmuş robotik varlıklar gibi görünüyordu. Binanın girişinde Türkçe, Kürtçe ve Arapça olarak Mardin Büyükşehir Belediyesi yazan bir tabela vardı. O tabelanın altındaki kapıdan binaya girmiştik.

Binanın içine girer girmez dışarının sıcağına inat bir serinlik karşılıyordu insanı. Asansörle Mekselina'nın odasına çıktık. Duvarın sağ tarafında, üstte kültür müdürü yazan kapıdan bir sekreterin olduğu bölüme oradan da makam odasına girdik. Mekselina'nın sekreteri yeşil gözlü, siyah kıvırcık saçlı ve formda görünen güzel bir kızdı. Kolsuz tek parça elbisesi bronzlaşmış tenini daha belirgin hale getiriyordu. Bizi etkileyici bir gülümseme ile ayakta karşıladı. Odaya geçtik.

Oda serindi ve mobilyaların dizaynına bakarsak temelde iki bölüme ayrılmıştı. Mekselina'nın oturduğu bumerang şeklini akla getiren kahverengi ahşap bir masa ve masanın yanında onunla aynı renkte ceket askısı hemen göze çarpıyordu. Askının yanındaki duvar; sertifika tarzı, ulusal ve uluslararası kuruluşlardan

alınan belgelerle doluydu. Mekselina boş durmuyordu. Makam masanın üzerinde Apple bilgisayar ve sağında faks, telefon gibi ıvır zıvırın olduğu üst tarafı sehpa şeklinde küçük bir dolap vardı. Makam koltuğunun arkası devlet dairelerinde alışageldiğimiz gibi anlamsız deri yerine Mardin'in gece çekilmiş fotoğrafları vardı. Mekselina odasına kendi rengini vermişti. Odanın pencere tarafında deriden üçlü ve tekli bir koltuk, bir sehpanın etrafına konmuştu. Üçlü koltuğun olduğu duvarda elle çizilmiş uzun ve şık bir Mardin haritası vardı.

Ben hala belleğim hakkında düşünüyordum. Rüyaların, belleğin karanlık yanından uykularda sızan epizotlar olduğunu biliyordum. Aklımda devlerin sofrası olan sürekli kâbusum vardı. Freud; rüya yoluyla bilince görünen ve burada kendi başına buyruk davranan bilinçdışı malzemeleri, işgal ettiği ülkenin yasalarına uymayı reddederek kendine ait yasalar koyan işgal kuvvetlerine benzetir. Ego, idin kuşatmasına direnir. Psikanalitik, iç savaşa dışarıdan yapılan müdahale gibidir. Adam psikoloji kitabı değil savaş sanatını tekrar yazmış sanki. Anılarım için son çare psikanaliz gibi görünüyordu. En son psikanaliz denediğim psikologla sevgili olduğum göz önünde bulundurulursa bu da iyi fikir gibi görünmüyordu.

Güzel sekreter soğuk maden sularını bırakıp içimizi sodadan önce serinleten bir gülümseme ile yüzümüze bakıp tepsiyi göğsüne bastırarak odayı terk etti. Yusuf, sekreterin kalçalarına hipnoz olmuş gibi baktı. Sekreter odayı terk edince iç çekerek yüzümüze baktı. Gülümsedik Mekselina ile. Ona sordum:

-Ne düşünüyorsun Yusuf?

-Şu kalçanın güzelliğine bak Ağabey, o poponun üstünde kahvaltı servisi bile yapabilirsin.

İkimiz de kahkaha attık. Yusuf, beni gerçekten güldürüyordu. Açığa alınmış bir komiser, libidosuyla sürekli espri yapan obur bir dev ve Ashabı Kehf'in ismini taşıyan bir Orta Doğu uzmanı; bizim ekip ÖSO gibiydi. Yusuf sodasından bir yudum alıp dudaklarını yaladı. Mekselina'ya döndü:

-Senin sekreteri ne zaman görsem ona tek şey söylemek istiyorum.

İkimiz de nedir der gibi Yusuf'un yüzüne baktık. Bizi fazla bekletmedi:

-Yüzüme oturmak ister misin bebeğim?

Kahkahamız tekrar çınladı. Gülerek maden sularını içtik. Yusuf kravatını gevşetip elindeki damar yoluna baktı. Ve devam etti:

-Şu sıcakta takım elbise giyiyoruz. Ceza bu resmen... Babam ölüm döşeğinde bana demişti ki, takım elbise giymiş bir Orta Doğuluya tek şey denir...

Sustu, ikimiz de Yusuf'a bakıyorduk. Ben sessizliği bozdum:

-Ne denir?

-Sanık ayağa kalk!

Tekrar kahkaha attık. Tekrar gülümseme, tekrar maden suları, şişeyi Yusuf'un şerefine kadeh kaldırır gibi uzatıp:

-Yusuf, babanın ölmesi bayağı uzun sürmüş olmalı. Havaalanından bu yana kitap dolduracak kadar sözünü duydum ölüm döşeğinde.

Dedim. Mekselina:

-Yalan söylüyor Talat Bey, dedi. Yusuf ona dönüp:

alınan belgelerle doluydu. Mekselina boş durmuyordu. Makam masanın üzerinde Apple bilgisayar ve sağında faks, telefon gibi ıvır zıvırın olduğu üst tarafı sehpa şeklinde küçük bir dolap vardı. Makam koltuğunun arkası devlet dairelerinde alışageldiğimiz gibi anlamsız deri yerine Mardin'in gece çekilmiş fotoğrafları vardı. Mekselina odasına kendi rengini vermişti. Odanın pencere tarafında deriden üçlü ve tekli bir koltuk, bir sehpanın etrafına konmuştu. Üçlü koltuğun olduğu duvarda elle çizilmiş uzun ve şık bir Mardin haritası vardı.

Ben hala belleğim hakkında düşünüyordum. Rüyaların, belleğin karanlık yanından uykularda sızan epizotlar olduğunu biliyordum. Aklımda devlerin sofrası olan sürekli kâbusum vardı. Freud; rüya yoluyla bilince görünen ve burada kendi başına buyruk davranan bilinçdışı malzemeleri, işgal ettiği ülkenin yasalarına uymayı reddederek kendine ait yasalar koyan işgal kuvvetlerine benzetir. Ego, idin kuşatmasına direnir. Psikanalitik, iç savaşa dışarıdan yapılan müdahale gibidir. Adam psikoloji kitabı değil savaş sanatını tekrar yazmış sanki. Anılarım için son çare psikanaliz gibi görünüyordu. En son psikanaliz denediğim psikologla sevgili olduğum göz önünde bulundurulursa bu da iyi fikir gibi görünmüyordu.

Güzel sekreter soğuk maden sularını bırakıp içimizi sodadan önce serinleten bir gülümseme ile yüzümüze bakıp tepsiyi göğsüne bastırarak odayı terk etti. Yusuf, sekreterin kalçalarına hipnoz olmuş gibi baktı. Sekreter odayı terk edince iç çekerek yüzümüze baktı. Gülümsedik Mekselina ile. Ona sordum:

-Ne düşünüyorsun Yusuf?

-Şu kalçanın güzelliğine bak Ağabey, o poponun üstünde kahvaltı servisi bile yapabilirsin.

İkimiz de kahkaha attık. Yusuf, beni gerçekten güldürüyordu. Açığa alınmış bir komiser, libidosuyla sürekli espri yapan obur bir dev ve Ashabı Kehf'in ismini taşıyan bir Orta Doğu uzmanı; bizim ekip ÖSO gibiydi. Yusuf sodasından bir yudum alıp dudaklarını yaladı. Mekselina'ya döndü:

-Senin sekreteri ne zaman görsem ona tek şey söylemek istiyorum.

İkimiz de nedir der gibi Yusuf'un yüzüne baktık. Bizi fazla bekletmedi:

-Yüzüme oturmak ister misin bebeğim?

Kahkahamız tekrar çınladı. Gülerek maden sularını içtik. Yusuf kravatını gevşetip elindeki damar yoluna baktı. Ve devam etti:

-Şu sıcakta takım elbise giyiyoruz. Ceza bu resmen... Babam ölüm döşeğinde bana demişti ki, takım elbise giymiş bir Orta Doğuluya tek şey denir...

Sustu, ikimiz de Yusuf'a bakıyorduk. Ben sessizliği bozdum:

-Ne denir?

-Sanık ayağa kalk!

Tekrar kahkaha attık. Tekrar gülümseme, tekrar maden suları, şişeyi Yusuf'un şerefine kadeh kaldırır gibi uzatıp:

-Yusuf, babanın ölmesi bayağı uzun sürmüş olmalı. Havaalanından bu yana kitap dolduracak kadar sözünü duydum ölüm döşeğinde.

Dedim. Mekselina:

-Yalan söylüyor Talat Bey, dedi. Yusuf ona dönüp:

-Kalbimi kırıyorsun Meks, kalıbım iri olabilir ama unutma filler kalbi kırıldığında üzüntüden ölebilirler. Kalbim temiz ayrıca, yanıtını verdi.

-Tabii tabii Yusuf Bey, evliya olmak için iki keramet geridesiniz.

Neşeli bir ekipti, Mekselina'ya dönüp:

-Şu isim büyüsü, ilk defa duydum.

-İsim aldığında normal dünyaya dönerek yeniden doğmuş olursun. Animist toplumlarda genel inanıştır bu. İlkel toplumların hayatında önemli yer kaplayan doğum, isim verme, evlenme, ölüm gibi geçiş ayinleri çevreyi etkilemeye yöneliktir. Yemekte dediğim gibi "*Dursun, Durmuş, Satı, Satılmış, Hediye, Ömür, Yaşar*" gibi isimler çocuk ölümlerine karşı isim büyüsü yapmaktır. Burada en önemlisi "*Satı*" ve "*Satılmış*" isimleri. Bu isimleri koyan aileler, bebeğe musallat olan kötü ruhları, bebeğin o aileye ait olamadığına, başkasına satıldığına inandırarak kötü ruhları kandırmaya çalışırlar. Hatta bazı yörelerde bebek annesinin etekleri altından geçirilip yakasından çıkartılarak satma işlemi yapılır. Doğuma karşılık gelen bir metafor gibi. Eski Türkler de aynı yöntemi kullanıp kötü ruhları, bebeklerin değersizliğine inandırmak için "İtalmaz, İtboku, Çoçkabay" gibi isimler koymuşlar. Çoçkabay, domuz çocuk demektir.

-Kim bu kötü ruhlar?

-Değişik isimler almış, Kara Umay, Yelbegen, Üolar, Abası... İnsanlar topluluk içinde iletişimi sağlarken kavram, sembol, işaret, sayı gibi psikolojik araçlar kullanırlar. Bütün kültürlerde vardır. Toplumun karanlık tasarımlarının olduğu zihin bölgesinden çıkar bunlar. Korkutma ve tehditle toplum sınırlandırılır. Özellikle ninnilerde daha çocukken bilinçaltı sınırlar korkuyla çizilir. Bireyi kalıplara sokmak için, Freud'un süperego,

Jung'un persona dediği şey... Mitolojik bütünlükten kopan kavramlar değişim ve gelişim gösterir. Örneğin Palyaço, tüm dünya halklarında bilinmekle beraber ilk çıkış noktası mitolojiktir aslında. Mitolojide yer altının kötü ruhlarından biri olan Palyaço, bugün özellikle çocukları eğlendiren bir karakter olarak pozitif yönde bir dönüşüm geçirmiştir. Konuyu dağıttım herhalde Talat Bey?

-Hayır hayır, ilginç. Ama temelde olup biten ne?

-Aşı gibi koruyucu tedavinin olmadığı yıllarda bebek ölümlerine bir anlam verilip acının azaltılması olduğunu düşünüyorum. Daha düne kadar kucağınıza aldığınız, sevdiğiniz bebeğiniz aniden ölüyor, bu travmanın anlamlandırılması lazım. Kötü ruh aldı deniyor. Mesela Nijerya'da peri çocuk "*Azoro*" vardır. Afrika'nın ortasında ölen çocuklara kısa bir süre için dünyamıza konuk olmuş peri-çocuk olarak bakılır. Böylece ölümün acısını bastırmaya yönelik psikolojik bir bariyer yaratılır.

-Bütün kültürlerde var mı bu inanç yoksa sadece bize mi özgü?

-Özel bir araştırmam yok ama İspanyolca öğrenirken rastlamıştım, Portekiz, Galiçya ve İspanya'da çocukları yiyen ve kaçıran "*El-Cuco*" isimli bir canavardan söz edilir. Yine aynı kültürde çocukları rüyalarında çalan "*El-Ogro*" vardır. Bir çeşit boogeyman, öcü yani. Elm Sokağı'nın Freddy'sini yaratanlar buradan ilham almış olabilirler. Araştırılsa eminim diğer kültürlerde de benzeri şeyler çıkar.

Sonra cep telefonunu uzatıp Vikipedia'dan bir resim gösterdi. Goya'nın yaptığı bir resim vardı. Alacakaranlıkta şalla kafasını örten ürpertici bir varlık annesine sığınmış iki çocuğa doğru eğiliyordu. Telefonu tekrar Meksilana'ya uzattım:

-Aslında böyle bir varlık yok yani, dedim.

-21.yüzyıldan bakınca öyle görünüyor. Ama o zamanda yaşasaydık ne düşünürdük bilmiyorum.

Kapı çaldı sekreter bir kâğıtla girdi içeri. Yine etkili gülümsemesi ile hepimize hızlıca bakıp çıktı. Kâğıtları bir süre bakan Mekselina bana döndü:

-Talat Bey, nüfus müdürlüğünden rica ettik. Dediğiniz yıllarda üç tane "*Satılmış*" ismi taşıyan çocuk var. Biri 1997'de trafik kazasında ölmüş. Biri hala Mardin'de yaşıyor. Sonuncusu da... İlginç...

Tekrar kâğıda baktı. Yusuf'la ben merakla Mekselina'nın kâğıttan kafasını kaldırmasını bekliyorduk. Kafasını kaldırıp, elinde tuttuğu kâğıdı emer gibi dudaklarına götürdü:

-Üçüncüsü kayıp...

Darbeyi beynimde hissettim. Freud haklıydı. Her dileğin altında onun gerçekleşmesi korkusu yatar. Aradığım şey, aynı zamanda bulmaktan korktuğum şeydi, yani kendim. Umutla sordum:

-Nasıl kayıp?

-Nerede doğduğu belli değil, ailesi de. Sadece 1984-85 yıllarında Nusaybin'de kimsesizler yurdunda. Sonrası kayıp.

-Bilgi yok mu hiç?

-Nusaybin'e gitmek gerek. Nüfus müdürlüğünde bu bilgi olmaz.

Elimi çeneme götürüp düşünmeye başladım. Yusuf ve Mekselina birbirine bakıyordu. Bu işi burada bırakamazdım. Nusaybin'e gidip o kimsesizler yurdunun kaydına bakarak kayıp

çocuğun izini bulmalıydım. Bir yandan da Mekselina'nın anlattıklarını düşünüyordum. Mekselina'yı dinlerken olağanüstü bir bilgisini içimden takdir ettim. Masasına baktım, odaya gelince fark etmediğim iki ciltlik Don Kişot kitabını gördüm. Orijinal çevirisini okuyordu. Parmağımla işaret ettim. Bana göz kırptı Mekselina:

-Benim ilham kaynağımdır Talat Bey.

Sesimi çıkarmadım. Oraya gitmek istediğimi anlamışlardı. Mekselina, elindeki kalemi bir kılıç gibi havaya kaldırıp devam etti:

-Kara kara düşünmenize gerek yok Talat Bey. Aradığınız çocuğu bulana kadar mücadeleye devam, Don Miguel Cervantes 500 yıl önce söylemek istediklerimizi dile getirmiş. "*Ey kasvetli ve çekilmez dünya! Yeterince aşağılık ve sefihsin. Lakin elinde dalgalanan sancağıyla bir şövalye meydan okuyor sizlere.*"

Gülümsedim:

-O şövalye sen misin?

-Evet, Yusuf Bey de Sancho Panza.

-Ben kimim peki?

Yusuf:

-Atı olursun Talat Ağabey.

Kaşlarımı çattım:

-Eşeğe biniyordu sanki O.

İkisi de kahkaha attı. Yusuf:

-Ağabey önce şu elimdeki damar yolunu bir çıkaralım, sonra Nusaybin'e nasıl gideriz onu planlarız.

27

-Kurbanla katil arasındaki bağlantıyı kurmaya çalışıyoruz. Belki faydası olur diye buradayız.

-O zaman hala yolun başındasınız demektir Komiser.

-Kurbanları birbirine bağlamak, sonra kurbanları katile bağlamak, yolun başı değil, yolun en önemli kısmıdır.

Davut cevap vermedi. Komiser'e yüklenmekten zevk alsa da bu adamdan hoşlandığını fark etti. İlk izlenimleri olumsuz olmasına rağmen Komiser'i tanıdıkça olumluya doğru evrilmişti kanaati. Evet, soğuk, üzerinde kaplumbağanın kabuğu gibi sürekli trençkotu, dağınık saçları ve bakımsız bir adamdı ama işini iyi yaptığı belliydi. Kahvesinden bir yudum daha alıp yana doğru hafif baktı. Boğaz muhteşem görünüyordu. Yıllardır tatil yapmadığını hatırladı. En kısa zamanda tatile çıkmalıydı. Evet evet kesinlikle tatile çıkmalıydı. Komiser'in sesiyle kendine geldi:

- Son zamanlarda tehdit almadığınızı söylediniz değil mi?

-Hayır, söylemedim ama son zamanlarda tehdit almadım, zaten özel korumam var.

-Çalışanlarınız arasında Mardinli olan var demiştiniz değil mi?

Davut derin bir nefes alıp burnundan gürültülü bir şekilde verdi soluğunu. Sahibini anlamaya çalışan bir köpek gibi kafasını yana eğdi:

-Hayır demedim ama İK birimine bir sorarım. Neden sordunuz?

-Öldürülen iki çalışanınız Mardinli miydi?

Sorusuna soruyla cevap verilemesinden memnun olmamıştı Davut. Telefonu açtı:

-Halis Öztürk ve Yaşar Bayındır'ın dosyalarını getirir misiniz Şükran Hanım?

Telefonu kapatıp, Veritas'a döndü:

-Şimdi öğreniriz, neden Mardin, sakıncası yoksa tabi?

-Dedim ya önce kurbanlar arasında ortak bir nokta bulmaya çalışıyoruz. Sizin çalışanlarınız dışında üç cinayet daha işlendi...

-Üç cinayet mi?

-Evet, ama sizden ricam bunu paylaşmamanız.

-Mardin de ayrı bir ortak nokta o zaman.

-Böyle düşünmemiz için güçlü sebeplerimiz var.

Komiser'in ilk defa sorusuna cevap vermesinden memnun olmuştu. O sırada kapı çalındı ve Davut'un sekreteri elindeki iki dosyayı masaya bırakıp odayı hızlıca terk etti. Dosyalara süratle göz atan Davut, Veritas'a döndü:

-Maalesef Komiser, merhum Halis Bey Kütahya, merhum Yaşar Bey ise Antalya doğumlu...

Veritas'ın canı sıkılmıştı. Peşine düştüğü her ipucu sabun köpüğü gibi dokununca yok oluyordu. Suçlunun yetiştirilme tarzı, eğitimi, yaş, medeni durumu, öğrenim durumu, yaşam şekli, büyüdüğü çevre, görünüm, patolojik davranış özellikleri, iş, sosyoekonomik durum, cinsel sapkınlıklar, motivasyon... Katilin profilini çıkartabileceği bir sürü datadan mahrumdu. Ama Mardin, orada bir şey vardı. Bunu hissedebiliyordu. Her şeyi tekrar sormak, tekrar anlattırmak çok faydalıydı. Dedektifliğin ruhuydu bu. Gözden kaçan bir ayrıntı bazen altın değerinde oluyordu. Davut'a dönüp:

-Dosyaların bir kopyasını alabilir miyim?

-Tabii Komiser, söylerim siz çıkmadan hazırlarlar.

-Özel bir soru sorabilir miyim?

Davut, Veritas'la sıcak iletişimden memnundu:

-Hay hay, buyurun.

Veritas, iki elini dua eder gibi avuç içleri tavana bakacak şekilde çevirip bir daire çizdi:

-Böyle bir işe sizi ne motive etti?

-Hakkımda mutlaka ulaşacağınız bilgiler vardır ama ben içtenlikle ulaşamayacaklarınızı söyleyeyim. Sandığınız gibi zengin bir ailenin çocuğu değilim. Babam öğretmendi. Ama başarılı bir öğrencilik hayatım vardı. Transhümanizmin ne olduğunu biliyor musunuz?

-Bu soruşturma sayesinde bölük pörçük bilgi sahibi oldum.

-Basitçe açıklamak gerekirse; yaşlanma sürecini radikal bir şekilde yavaşlatmak ve ölümü ortadan kaldırmak için mevcut insan durumunun teknoloji yoluyla geniş ölçüde iyileştirilebileceğini doğrulayan kültürel bir harekettir. Üniversite yıllarında tanıyıp benimsediğim bir düşünce, daha sonra hayat amacım oldu.

-Ölümü ortadan kaldırmak mı?

-Bu size çocuksu gelebilir, ancak türümüzün ilerlemesinde, teknolojinin yaşlanma sürecini yavaşlatmamıza imkân sağladığı ve sadece belirli hastalıkları çoğunlukla düzeltmeyi mümkün kıldığı görülmektedir.

-Dinlediğim kayıtlarda, Yağmur Adam bu düşüncenize savaş açmıştı.

-Sadece zenginlerin faydalanacağı imkân olarak düşünüldüğü için kapitalizme, küreselleşmeye, G-20'ye karşı çıkan herkes

transhümanizme de karşı çıkıyor. Televizyon, bilgisayar ve cep telefonu icat edildiğinde de aynı şekilde düşünülmüştü, ama şimdi herkesin ulaşabileceği hatta ulaşmak istediği şeyler bunlar.

-Size kışkırtıcı bir soru sorayım o zaman. Ölümden önce gelen problemlerimiz var, örneğin Afrika'da hala açlıktan ölen insanlar...

- Sürekli yeniden doğduğumuz bir oyunda değiliz ve ölümsüzlüğe odaklanmak, küresel açlık gibi diğer sorunlara yardımcı olamayacağınız anlamına gelmez. Yani, hayır, diğer insanlar yetersiz beslenirken ölmemeye çalışan benciller değiliz. Ölüm hepimiz için tek ortak kaderdir, bu yüzden ölüme bir çözüm bulmak insan türleri için şimdiye kadarki en büyük başarı olacaktır.

-Güneşe çok yaklaşmayın kanatlarınız erir, derim o zaman.

Davut gülümsedi:

-Bu uyarınızı dikkate alacağım Komiser. Peki, ben size bir soru sorsam.

-Sorun...

-Katil durdu mu yoksa devam edecek mi?

Bir süre sessiz kaldı Veritas, sanki ne söyleyeceğini kafasında tartıyordu:

-Bunu cevaplamak şu an için zor. Durabilir de devam edebilir de.

-Onu yakalayabileceğinizi düşünüyor musunuz?

Derin bir nefes aldı Veritas. Pencereden görünen boğaz manzarasına bakarak konuştu:

-Katilin eşsiz bir tarzı var. Kurbanlarını aşağılamıyor, onlara yakın davranıyor, saygı duyuyor ve bu oldukça kişisel. Eğer işlediği cinayetler "*Martı Görevi*" gibi ise yakalamamız imkânsız...

Davut şaşırmıştı:

-Martı Görevi?

Veritas hala dışarı bakıyordu. Devam etti:

-Bilirsiniz, martılar bizim görmediğimiz bir şeyi anında görür, suya dalar, onu alır ve yükselir. Milyonlarca hedef arasından bizim henüz görmediğimiz bir nedenden avını, yerini ve zamanını seçiyor olabilir. Böyle hareket ettiğinde onu iş üstünde yakalayamayız. İşi bittiğinde çoktan ülkeyi terk etmiş olur ya da kayıplara karışır.

Sonra aniden yüzünü çevirip öğretmenini dinleyen öğrenci gibi bakan Davut'un gözlerinin içine baktı. Alaycı bir gülümseme ile gözlerini kıstı:

-Ama benim başka bir teorim var.

Davut avuçlarını hafifçe açıp ilgiyle gözlerini büyüttü:

-Nedir?

-Drakula teorisine ne dersiniz?

-Drakula teorisi?

-Biliyorsunuzdur, Kont Drakula, Transilvanya'dan İngiltere'ye gemiyle giderken bir tabut içinde saklanır. Adi bir suç ortağı vardır. Yolculuk sırasında Drakula'nın içinde bulunduğu tabutu açar. Drakula dışarı çıkınca gemideki herkesin kanını emip onları öldürür. Bütün tayfalar ve yolcular öldükten sonra gemi büyülü gibi yoluna devam eder. Aslında bu bir başlangıçtır, daha korkunç suçlar işlemek için hiçbir şeyden haberi olmayan İngiltere'ye doğru yolculuğuna devam eder Kont. Daha sağlıklı ve daha kalın damarlı insanları bulmak için... Asıl hedefi farklı olabilir.

Davut hayranlıkla ve aynı zamanda dehşet içinde Veritas'a bakıyordu:

-Devam edecek mi diyorsunuz?

Veritas cevap vermedi. İfadesiz bir yüzle bakıyordu sadece. Tekrar o eski soğuk komiser olmuştu. Sağ elini ileri doğru uzatarak:

-Arif Koç ismi size bir şeyi hatırlattı mı?

Dudaklarını büzerek cevapladı Davut:

-Şu an için hayır. Kim peki Arif Koç?

Veritas cevaplamadı bu soruyu. O anda çalan telefonunu açtı:

-Söyle Harun.

-Amirim Talat Toksöz'ün izini bulduk. Uçakla Mardin'e gitmiş.

28

Bilgi; kalpsiz ve talepkar bir metres gibidir.

Onun zalimce isteklerini yerine getirmezseniz, ona sahip olamazsınız. Bunun için Mardin-Nusaybin arası 53 kilometrelik yoldaydık.

Mekselina ve Yusuf, beni kaldığım otelden sabah almıştı. Dün tüm ısrarlarına rağmen çarşı içindeki bir otelde kalmıştım. Otel sahibi Yusuf'un tanıdığıydı, istemeye istemeye beni otelde bıraktılar. Küçük bir otel, klasik girişi, resepsiyon ve lobi bir arada, resepsiyonda çay makinesi var, bir de buzdolabı. Görevli genç biri, beş dakikada bir bana bir isteğim olup olmadığını soruyordu. Hem bundan kurtulmak hem de hava almak için mihmandarlarım gidince otelin bulunduğu caddeye çıktım. Saat 23.00'ü geçmesine rağmen cadde gündüz gibi kalabalıktı. Sıcak yaz gecesinde insanlar evine gitmek istemiyordu. Büfeler, pastaneler,

çerez satan dükkânlar açıktı. Cadde trafiğe kapalıydı ve oturacak mermer banklarla doluydu. Çocukluğumdan beri çok sevdiğim halka tatlısından alıp caddeyi boydan boya geçerek sonuna kadar gittim. Bir banka oturdum. Yanımdan geçen insanlar Arapça, Türkçe, Kürtçe konuşuyorlardı. Kıyafetler ise çeşit çeşitti. Entari, kıttan, fistan, eşofman, kapri... Kıyafetlerin ağız dalaşını izler gibiydim. Hiçbir şey hissetmediğim ve hiçbir hatıram olmayan bir şehirdeyim ama doğduğum yer burasıydı. Gerçek annem ve babam da buralıydı. Kulaklarımın uğuldanmaya başladığını hissedince daha fazla düşünmedim ve otele döndüm. Anahtarımı alıp odama çıktım. Suit odaydı ama belirgin bir farklılığı yoktu. Yatak, komedin, ayna ve bir sandalye vardı. Mini buzdolabı ve yüksek bir dolap, duvara monte edilmiş televizyon işte. Klimayı açtım. Sonra banyoya gidip dişlerimi fırçaladım. Kıyafetimi çıkarıp yatağa uzandım. Gece lambasını açtım. Masmavi ve üzerinde yunus resimleri olan bir başlığı vardı. Oda okyanus mavisine döndü. Yunus resimlerine baktım. Bir dolphinariumdaydım sanki. Gözlerimi kapatırken yunusların ağız kenarları çizgi halinde aşağıya doğru uzamaya başladı. Sırtımı ışığa dönüp gözlerimi kapadım.

Sabah erken kalkıp duş aldım, otelde güçlü bir kahvaltı yaptıktan sonra yola çıktık. Arabayı Mekselina kullanıyordu. Yusuf yolcu koltuğunda, ben ise arkadaydım. Daha kontak çevrilir çevrilmez Mekselina, Nusaybin hakkında brifinge başladı. Cinlerin şehri Nusaybin, asıl adı Gırnavaz olan yedi bin yıllık şehir. Asurluların Nişipana'sı. Nusaybin denince akla ilk gelen şeyler tarih ve cinlermiş. Mitosların yaratıldığı çağa ait mistik şehir, şimdi iki yüz bin civarında nüfusu olan sıradan bir ilçe ve eski Mezopotamya ve pagan dinlerindeki olağanüstü varlıklardan da eser yoktu. Süleyman peygamberin hükmettiği cinler ve İslam peygamberi Hazreti Muhammed'e iman eden cinlerin bir kıs-

mı rivayete göre Nusaybin'e yerleşmiş. Ben bunları düşünürken Yusuf iri gövdesini hafifçe arkaya çevirerek:

-Daldın Talat Ağabey?

Yüzüne bakarak gülümsedim. O da suratına yalandan bir ciddiyet asarak konuştu:

-Ağabey, ben Kürdüm, Meks de Arap. Sana bir soru; bir arabada bir Arap ve bir Kürt varsa arabayı kim kullanıyordur?

-Kim?

-Polis.

Hepimiz kahkaha attık. Yusuf komedyen olmalıymış bence. Sonra Mekselina'ya döndü:

-Ya ben acıktım. Kahvaltıyı az mı yaptım, ne?

Mekselina yola bakarak cevapladı:

-Yusuf Bey, sen aç doğmuşsun, karnını doyurmak için gelmişsin dünyaya.

-Şimdi bir tost olacaktı, Meks. *Ew e li pey riya* çi *bixve.*

-Yarısı kaşarlı yarısı tulum peynirli olacak ama Yusuf Bey.

Ben arkadan bu iki kafadarın tost geyiğini neşeyle dinliyordum. Yusuf:

-İnce detaylar Meks, ince detaylar lazım bize. Çekirdeği çıkarılmış yeşil zeytin ve sapları kesilmiş dereotu da koyacaksın.

-Domates eklersek ya da salça sürersek Nirvana'ya çıkarız Yusuf Bey.

-İşin büyüsünü unuttun Meks, kasap sucuğu, yol kenarında pis bir büfede yapılmalı ve olmazsa olmaz gazete kâğıdına sarılmalı tost.

-Gazete kâğıdı mı?

-Evet, gazete kâğıdı Meks, çünkü bizim ruhumuz it kopuk.

Gülümsüyordum iki kafadarın muhabbetine, bu adamlarla yaşayan yaşlanmaz kesinlikle. Her şeyde mizahi bir yan bulabiliyorlardı. Nusaybin'ne varmamız uzun sürmedi. Ama aradığımız yetimler yurdu şehrin biraz dışındaymış. Nusaybin'i ana bir caddeden boydan boya geçtik. Şehri çıkınca tek tük beyaz evlerin yanından geçmeye başladık. Hafif bir tepenin üzerinde resmi bir yapı olan üç katlı L şeklinde bir bina belirdi. Gri renginden devlete ait olduğu belliydi. Binanın rengiyle uyumsuz beyaz plastik pencerelerin sonradan yapıldığı belliydi. Açık olan demir büyük kapıdan içeri girdik. Herhangi bir görevli yoktu. Ana binanın yanına tek katlı ek küçük bina yapmışlardı. Hangi amaçla, ilk bakışta belli olmuyordu. Bahçede neredeyse ağaç yoktu. Yüksek duvarların dibine birkaç yıl önce dikilmiş gibi duran ağaç fidanları vardı. Bahçe betondandı ve iki basketbol potası ve yine iki tane futbol kalesi vardı. Bu yüzden arabadan iner inmez yüzümüzü yalayan sıcak havayla beraber keskin bir gün ışığı gözümüz aldı. Tepeyi çevreleyen ova yanıyordu adeta. Ağaçlar sıtmaya tutulmuş gibi titriyordu. Sümerlerin bir zamanlar verimli yurdu burası mıydı sahiden? Daha dün bir savaş yapılmış alandı sanki burası.

Binaya doğru yürüdük. Binanın ana giriş kapısına şık bir ahşap tırabzanla merdiven yapılmıştı. Bahçede göze çarpan eli yüzü düzgün tek yapı buydu. Biz de oraya yöneldik.

Burada belli bir süre kalmıştım ama hiçbir şey hatırlamıyordum. Aradığımız çocuğun ben olduğumu kimse bilmiyordu. Merdivenleri bitirince Mekselina durup arkamıza döndü. Ağaçlı tepeyi işaret etti:

-Mir Osman'ın yatırı, yetimhane ismini oradan almış.

Tabelaya baktım. Tabelada "*T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Nusaybin Mir Osman Yetimhanesi*" yazıyordu. İçeri doğru yürürken Mekselina devam etti:

-Şimdi o yatıra gitsek çevresinde birçok halı, kilim, battaniye, yastık ve ağaçlara bağlanmış çaputlar görürüz. Oraya kimi dua etmek için gider, kimi hastalığına şifa bulmak, kimi de sadece uyumak için. Mezarın etrafında türküler, şarkılar okuyan; alkışlarla dans edenleri bile görebilirsiniz. Cinler böyle mutlu olurmuş çünkü. Kürtçede nane şiliki olarak adlandırılan ıslak ekmek yapılır, yemekler pişirilir, ayırım gözetmeksizin herkese dağıtılır.

Meksilina her şartta bizi enforme etmekten geri kalmıyordu. Binaya girdik, aşina olduğumuz serinlik karşıladı bizi. Etrafta kimse yoktu. Acaba kullanılmıyor muydu burası? Ama düşününce kimsesiz çocukların kaldığı bir yerde elbette neşeli çocuk sesleri ve kahkaha duymak fazla hayalcilik olurdu. Binaya bakıyordum. İstanbul'dan geldiğimden beri unuttuğum göz alerjim başladı. Gözlerimi ovuşturduğum için biraz geride kaldım. Yusuf ve Mekselina dönüp yanıma geldiler. Yusuf omuzuma dokundu:

-Ne oldu ağabey?

-Bir şey yok, göz alerjim tuttu. İlaçlarım otelde kaldı. Siz geçin ben yüzümü bir yıkayayım.

-Emin misin iyi olduğuna ağabey?

-Evet, evet iyiyim. Yüzümü yıkasam geçer.

-Tamam, ağabey, biz koridorun sonunda Müdür Bey'in odasındayız.

Onlar yürüyünce ben de sağımda "*Personel WC*" yazan bölüme yöneldim. Durup dururken alerji olmama bir anlam veremiştim. Kapıyı açınca iki lavabo ve iki kabin olan temiz bir

bölüme geçtim. Yüzümü lavaboya eğip avuçlarıma su doldurdum. Hızlı hızlı birkaç defa yüzümü suyla yıkamak iyi geldi. Su soğuktu. Ellerimi lavaboya koyup aynada gözlerime baktım. O onda gördüm onları. Tam arkamdaydılar. Kâbuslarımdaki anlına kalem saplanmış dev ve elini tuttuğu ağız kenarları kesik çocuk. Hızla arkama döndüm. Hiçbir şey yoktu. Sağa sola baktım. Kimse yoktu. Kabin kapılarını deli gibi açtım. Yok. O sırada mavi önlüklü, esmer ve kısa boylu bir temizlik görevlisi dehşetle bana bakıyordu. Elinde tuttuğu paspasın sapına iki eliyle sımsıkı sarılmıştı. Başımı çevirince onunla göz göze geldik:

-Ne yapıyorsun beyim?

Cevap vermedim. Derin bir nefes alıp kâğıt havluyla yüzümü kuruladım. Kâğıtları çöpe atarken beynimin burayı hatırladığını anladım. Sadece hatırlama şekli farklıydı. Görevlinin yanından geçerken abartılı biçimde yol verdi. Arkamdan "*Deli midir, nedir?*" dediğini duydum.

Lavabodan çıktım. Sanki onları tekrar görecekmişim gibi etrafıma baka baka müdür odasına girdim. Mekselina ikili koltuğa oturmuştu. Masanın sağına Yusuf oturmuş, soldaki koltuğu benim için boş bırakmışlardı. Oturacağım yerde bir Türk kahvesi ve küçük bir su bardağı beni bekliyordu. Ekip hızlıydı. Yusuf beni göstererek:

-Müdür`üm, Talat Komiser`im İstanbul'dan geldi, telefonda anlattığımız mesele için, diyerek söze girdi.Müdür, hoş geldiniz diyerek benimle tokalaştı. Ceketini koltuğuna asmıştı. Beyaz gömleğinin üzerine mavi bir kravat takmıştı. Esmer ve kısa kesilmiş saçları vardı. Yaşı benden küçük görünüyordu. Gülünce gamzeleri görünen bu adamın bana nasıl yardımcı olacağını düşünmeye başladım. Eğilip çekmecesinden yaprak çikolataların olduğu şık bir kâğıt kutu çıkarıp çikolata ikram etti. Biraz önce

yaşadığım şoktan sonra iyi geleceğini düşünerek bir tane alıp ağzıma attım. Müdür, bana ve Yusuf'a bakarak konuşmaya başladı:

-Ben beş yıldır buradayım. Söylediğiniz tarihlerle ilgili arşive bakmam gerekti. Maalesef kurumun hafızası zayıf ve arşivi titizlikle tutulmamış. Zaten öğrendiğim kadarıyla bilgisayarların olmadığı dönemde arşiv için yer kısıtlı olduğundan belli yıllarda kâğıtlar zaman aşımına uğradı diye dönüşüme gönderilmiş. Siz iyi misiniz?

Bana bakıp söylemişti. Muhtemelen yüzümü yıkamama rağmen gözlerim tuhaf görünüyor olmalıydı.

-İyiyim sadece kronik göz alerjim var.

Bana masasının kenarından kâğıt mendil kutusunu uzattı. Ben mendil alırken o devam etti:

-Siz gelmeden arşivi biraz karıştırdım.

Sonra uzanıp masanın solundaki kalın klasörü açtı. Oda çok düzenliydi. Bina bakımlıydı. Bir şeyler varsa bu adam mutlaka bulurdu. O klasörü okuyarak devam etti:

-Maalesef o döneme ait kişisel dosyalar yok. Varsa da bir nedenden günümüze ulaşmamış. Ama bir dosya var o döneme ait tutulan, günlük tarzı, gemilerdeki seyir defteri ya da güverte jurnali gibi. Dün akşam eve götürüp okudum. Eylül 1984'e ait, şöyle yazılmış; "*Bugün gelen çocuğun adı Satılmış, güzel yüzlü bir çocuk. Çok korkmuş, hiç konuşmadı. Sürekli etrafına bakıyor, bir şeyler ona kötülük yapacakmış gibi korkuyordu. Yemek yemedi. Ertesi sabah yatakhaneye gittiğimde yatağını boş gördüm. Kaçtığını sanıp telaşlandım. Sağa sola baktım, yoktu. Biraz eğilince onu gördüm. Ranzanın altına yatmış ve kafasına battaniyeyi çekmişti.*"

Müdür okumayı bitirmişti. Hepimiz susmuştuk. Ama belli etmesem de en çok şaşıran bendim. Çünkü bahsedilen çocuk kar-

şılarında duruyordu, bunu odadaki kimse bilmiyordu. Hiçbir şey hatırlamam çok acıydı. Müdür'e sordum:

-Başka herhangi bir kayıt?

-Maalesef yok.

-Fotoğraf, yıllık?

Cevabı heyecanla bekliyordum. Ya varsa? Ya ben olduğum anlaşılırsa?

-Hayır, hiçbir fotoğraf yok.

-Hangi aileye evlatlık verildiğinin kaydı?

-Olması gerekir ama o da yok. Bu bir ihmal ama yok maalesef.

-Peki, kim yazmış bunları?

-Dönemin müdürü. Bekâr bir adam, kimsesi yok buradaki çocuklar gibi. Hayatını buraya adamış. 24 saat, yılın her günü burada kalmış.

-Yaşıyor mu?

-Evet.

-Ne?!

-Evet, yaşıyor ama Mardin'de ikamet ediyor.

Şaşkınlığıma odadaki herkes gülümsedi. Beni tanıyan birini bulmuştum sonunda. Müdür kâğıda bir şeyler yazıp Yusuf'a uzattı:

-Adı, adresi ve telefonu... Ara sıra buraya da gelir. Güzel bir insandır, uğrarsanız benden de selam söyleyin.

Şaşkın şaşkın kâğıda bakıyordum. Yusuf önümdeki fincanı eliyle biraz daha bana doğru itti:

-Kahveni soğutma ağabey, iç sonra yola koyulalım.

29

"Gel hakkını helâl eyle pembelim, /Gökyüzüne açık her iki elim,/ Benden sana emanettir mendilim,/Çevresine vefa diye diz beni."

Veritas, yaslandığı masadan toplantı salonundaki panoyu izliyordu. Zeki Müren'in içli sesiyle söylediği şarkı, onu daldığı düşüncelerden koparıp sesin geldiği yöne başını çevirmesine neden oldu. Genç bir memur, masasında hem çalışıyor hem de müzik dinliyordu. Zeki Müren dinleyen bir cinayet şube memuru, böylesi kalmış mıydı? Duyulsa anında alay konusu olurdu. Genç memur bunu biliyor olmalıydı. Mesai bitimine yakın olduğu için etrafındaki masalar çoktan boşalmıştı. Bu yüzden müziğin sesi normalden daha yüksekti. Memurla göz göze geldiler. Genç adam elini bilgisayarına bağlamış hoparlörün ses kontrol butonuna götürüp Veritas'a:

-Rahatsız ettiysem özür dilerim Komiser`im. Sizi fark etmedim, dedi.

-Zararı yok, devam et sen.

Bakışlarını tekrar panolara çevirdi ama aklı şarkıdaydı. "Şarkımız" diye mırıldandı. On yedi yıl önce kaybettiği eşi "*Pembe*"yi düşündü. Ona söylediği ilk cümleyi hatırladı: "*Renklerden isim mi olurmuş?*". Eşinin verdiği cevabı kelimesi kelimesine hatırlıyordu: "*Renkler hayatın kendisidir. Bir an için, yaşadığımız dünyada her şeyin renginin yitirdiğini düşle. Birden her şeyin anlamını yitirdiğini ve her şeyin eşitlendiğini, öldüğünü hissedeceksin. O zaman rengin hayat olduğunu, rengin yaşamın ta kendisi olduğunu anlayacaksın.*" Genç bir öğretmen olan eşiyle karşılaştığı arkadaş toplantısında tanışmalarında ilk diyalogları bu olmuştu.

O an âşık olduğunu anlamıştı. Her şey çok hızlı gelişmiş, üç ay içinde evlenmişlerdi. Pembe ile arasında farklı bir frekans vardı. Dünyada kendisini anlayan sadece Pembe'ydi. Bundan emindi. Belki o gittiği için dünyası böylesine renksizdi ve cansızdı.

Ona her çiçek aldığında küçük kartlara bir öykü yazar ama yarım bırakırdı yazdığı öyküyü. Öykünün devamı, alacağı diğer çiçeğin kartında olurdu. Eşi öldükten sonra onun cüzdanında o kartları bulmuştu. Oysa o zamana kadar minik öykü kartlarını attığını düşünmüştü hep. Doğacak kızlarına hazırladıkları odayı, eve gelişinde mutfakta yemek yaparken ona sessizce yaklaşmasını, ellerini beline dolayıp ensesinden öpmeyi, saçlarının kokusunu... O kadar özlemişti ki Veritas. Yıllardır bunlardan kimseye söz etmemişti.

Sonra, Pembe'yi kendinden alan uğursuz günü hatırladı: 20 Kasım 2003, Perşembe, kızının doğum günü. Dişlerini sıktı. Canı tütün istiyordu şimdi. Oysa sigara içmeyi Pembe için bırakmıştı. Onu doğuma yetiştirmek için kullandığı araba kırmızı ışıkta durmuştu. Pembenin durumu acil olmadığı için çakar ve sirenleri açmamıştı Veritas. Zaten eşi de istemezdi böyle bir şeyi. Hatırladığı en son şey arabanın saatine baktığıydı. Saat 11.00'di. Kırımızı ışık yanıyordu sol tarafta Metro alışveriş merkezi binası sağ tarafta HSBC binası vardı. Sağlı sollu yüksek binalarla, iş kuleleriyle Maslak'a kadar bir koridor oluşturan Büyükdere Caddesi'ydi burası. Huzur bulunacak bir yer değildi, karınca gibi çalışan kalabalıkların dev kolonileriydi adeta. İşte o anda kulakları sağır eden bir patlama, keskin bir ışık ve bütün vücudu yalayıp geçen sıcaklık, korkunç bir sarsıntı; arta arda hissetmişti bunları. Araba yana savrulmuştu. Ön cam patlamış, mini cam parçaları ile yüzü kesilmişti Veritas'ın. Ağzına giren cam parçalarını tükürdü, kanlı tükürük üstüne yapıştı. Kırılan ön camdan caddeye baktı. Koşuşan insanlar, yerde kanlar içindeki yaralılar, hurdaya

dönmüş arabalar; toz duman içindeki bir kıyameti ekrandan izliyordu sanki. Kulakları uğulduyordu. Arabanın kapısını itti ve yola düştü. Ayaklarını hissetmiyordu. Etraf sarı bir dumanla kaplanmıştı, keskin kimyasal kokusu nefes almasına izin vermiyordu. Ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Yerde, kaldırımda kanlar içindeki insanlar, kopmuş vücut parçaları, darmadağın olmuş arabaları görüyordu. İnsanlar bağırıyor olmalıydı ama Veritas kulağındaki çınlamadan başka bir şey duymuyordu. Sürünerek arabanın aynasını tuttu. Kalkmaya çalışırken ayna koptu tekrar yere düştü. Şoför kapısını açıp direksiyondan tutundu. Eşini merak ediyordu. Kendini yukarı doğru çekti, vücudunun her yeri ağrıyordu. Son bir güçle doğruldu, eşinin oturduğu yerde kanlı bir vücut parçası vardı. Kafasının yarısı olmayan, sağ kolu kopmuş ve gövdesi kıpkırmızı bir vücut parçası... Veritas asfalta düştükten sonra gökyüzüne baktı. Sonbahar olmasına rağmen sarı duman kütlesinin arasından görünen maviliğe baktı. Hava ne kadar güzel diye düşündü. Sonra her şey sahnede bir perdenin kapanması gibi karanlığa gömüldü.

Emniyet kemerini bağlamadığı için patlamanın etkisiyle oluşan sarsıntıda omurgasından yaralanan Veritas, aylarca hastanede yatmıştı. Daha sonra Levent'teki HSBC binası namı diğer Demirbank binasının önüne park edilen bomba yüklü bir kamyon intihar komandolarınca patlatıldığını öğrenmişti. Saldırıyı El-Kaide üstlenmişti. Kimin üstlendiğinin bir önemi yoktu artık, eşi ve karnındaki bebeği ölmüştü. Eşinin ve doğacak çocuğunun cenazesine katılamamıştı. Bomba yüklü kamyonla aralarında sadece boşluk olduğu için bombanın şiddetini tam hissetmişlerdi. Eğer Sarıyer istikametine değil de Zincirlikuyu istikametine gitselerdi, eşi yerine Veritas ölecekti belki. Bunun olmasını defalarca dilediğini hatırladı. Ameliyat olduğu hastaneden bir ay sonra taburcu oldu. Taburcu oldu demek doğru olmazdı; fizik tedavi ve rehabilitasyon hastanesine gönderilmişti. Aylarca da orada kal-

mıştı. Romantik ve konuşkan Veritas gitmiş onun yerine soğuk, işiyle bütünleşmiş, tütün çiğneyen cinayet masası komiseri gelmişti. Eşinin ölümünden sonra epeyce bir zaman doğacak kızları için hazırladıkları odada boş bebek yatağına bakarak uyumuştu. Uyumak denmezdi buna, sessizce ağlamaktan ve yorgunluktan sızıp kalmaktı. En güzel uykuları Pembe'yi rüyasında gördükleriydi. Açlık ve susuzluk bir beden için ne ise, yalnızlık da bir ruh için oydu. Veritas'ın ruhu yıllardır açtı, belki çoktan ölmüştü.

Bu şarkı onların şarkısıydı ve duygularına yıllardır kulaklarını kapatmış Veritas'ı alıp götürmüştü. Giydiği trençkotu eşi hediye etmişti. "*Komiser Columbo'm*" derdi ona çok yakıştığını söyleyerek. Alay konusu olduğunu biliyordu ama umurunda değildi. Yaz-kış trençkotu çıkarmamasının sebebi, bir gün görevde ölürse, bu trençkotla ölmek istiyordu. İçindeki yaraları kapatan kabuğuyla... Tekrar panoya baktı.

Birinci kurban Halis Öztürk, ağız kenarları kesilmiş, çıplak bir şekilde binadan aşağı itilmiş. Katilin ritüelini tamamlayamadığı sonraki cinayetlerden anlaşılıyordu.

İkinci kurban, Yaşar Bayındır. Ağız kenarları, dili kesilmiş, gözler oyulmuş. Oyulmuş gözleri ve ağzı dikilmiş. Ve tabii kolye... Katili dakikalarca kalmış olay yerinde. Yakalanmaktan korkmayan, işini tamamlamak isteyen, organize, düzenli ve planlı biri olmalıydı. Bu ritüellerin hepsinin birer mesaj olması kuvvetle muhtemeldi.

Üçüncü kurban Tolga Gözkaya, degüstatör, aynı vahşet, tek fark, çıplak elle boğulmuş. Dördüncü kurban aynı ve beşinci kurban Arif Koç, yine yarım bırakılmış ritüeller. Arif Koç en sürpriz kurbandı. Ve katili anlamada önemli bir mihenk taşıydı Veritas'a göre. Dervişlerin bastonları, bağlılık ifade eden kolyeleri... Üçe ayırdığı ekibinden elle tutulur bir sonuç çıkmamıştı.

Drakula'nın rotasını henüz bilmiyorlardı, detaylar, gözden kaçırdığı detaylar olmalıydı. Niçin Zebercet ismini seçmişti? Neden radyo programına bu kadar ilgi göstermişti? Kurbanları birbirine bağlayan ve hepsini katile bağlayan detaylar... Mardin. Talat Komiser'in sakladığı bir şeyler olmalıydı, soluğu Mardin'de aldığına göre. Onun da icabına bakacaktı.

Elindeki dosyaya baktı. Bu öğleden sonra gelmişti. Talat Komiser'in katıldığı müzakerelerin değerlendirme raporuydu. Adam rekor başarılarla time katılmıştı. Hatta Sultanbeyli Kasabı olarak bilinen ve kendini hapishanede asan cinnetli katili bile intihardan vazgeçirmişti. Ama bütün öğleden sonra okuduğu dosyada bazı flu noktalar yakalamıştı. Mesela o Sultanbeyli Kasabı müzakeresinden sonra bazı vakalarda başarısız olup kişilerin intiharının ya da polis ateşi ile etkisiz hale getirilmesinin önüne geçememişti. Şu son Selimiye Kışlası'ndaki firar edip kendinin deccal olduğunu iddia eden ve keskin nişanlar tarafından öldürülen er gibi kurtaramadıkları olmuştu. Ama nedense ölen ya da öldürülen bütün şahıslar problemli ya da toplum düşmanı gibi görünüyordu. Azrail'in ilahi kılıcı ile Talat'ın başarısızlığı, kaderin adaleti ile sonuçlanıyordu adeta. Ve bu vakaların hepsinde bir şekilde Talat Komiser'le ekibinin teknik arızlarla bağlantısı kopmuştu. Arada birçok vakalar olduğu için kimse bunu fark etmemişti. Veritas sadece ikiyle ikiyi toplamıştı. Ve Sultanbeyli Kasabı vakasından her müzakerede sonra kronik göz alerjisi yaşamaya başlamıştı. Bunları Talat Komiser'e sormalıydı. Ama ondan önce onu Mardin'den İstanbul'a getirmeliydi.

Doğruldu etrafına baktı. Müzik dinleyen genç memur da gitmişti. Masasını toplayan bir iki kişiyi gördü. Aklında bir başka şey vardı. Bunun için Psikolog Şeyda Polat'ın odasına yöneldi.

Odanın kapısına geldiğinde kapının hafifçe aralık olduğunu ve Psikoloğ'un biriyle tartıştığını duydu. Tartışmanın havasına bakılırsa bu bir memur olmaktan çok Psikoloğ'un samimi olduğu bir kişiydi. İçeri girmekten vazgeçip dinlemeye başladı. Psikolog Şeyda'nın sesi gittikçe tizleşiyordu:

-Hasan sen delirmiş olmalısın.

-Hayır delirmedim Şeyda, o adamla ilgili iyi şeyler hissetmiyorum.

-O zaman obsesyon senin yaşadığın.

-Bu psikolojik zırvaları boş verip dürüst olmanı istiyorum.

-Zırva dediğin şey benim mesleğim.

-Bak Şeyda, yakın zamanda düğünümüz var...

-Bana bilmediğim bir şey söyle Hasan!

Veritas kapıya vurup içeri girdi. Psikolog'un yüzü aydınlandı, birinin gelmesine sevinmiş gibi. Konuşmaları duymamış gibi yaptı Veritas:

-Merhaba, yanlış bir zamanda mı geldim?

-Hayır, Komiser, Hasan Bey de gidiyordu zaten.

Adam beklemediği anda raundu bitiren zili duymuş boksör gibi şaşırdı. Ayaktaydı zaten. Derin bir nefes verip kapıya yöneldi. Kapının kolunu tutuğu anda geriye dönüp Psikoloğ'a:

-Bu iş burada bitmedi!

Deyip kapıyı hızlıca çarptı. Hafif sıçrayan Şeyda başını sallayarak yerine oturdu. Ellerini kenetleyip çenesinin altında birleştirdi. Ona özgü sakinleşme biçimiydi sanki bu jest. Veritas'ın yüzüne baktı:

-Buyurun Komiser oturun, sizi dinliyorum.

Veritas adamın çıktığı kapıya bakıp sonra yavaşça koltuğa oturdu:

-Talat Toksöz ile ilgili buradayım.

-Ne olmuş ona?

-Açığa alınmıştı, şimdi şehri terk etmiş.

Şeyda hiç tepki göstermedi. Veritas'ın ne öğrenmeye çalıştığını anlamaya çalışıyordu. Aklında medeni toplumun üyelerinin sürekli birbirini tartıp durduğu geldi. Ama sessiz kalıp Komiser'in hamlesini beklemeye karar verdi. Veritas bunu anlamış gibi devam etti:

-Sizinle olan terapilerinde dikkat çekici bir durum var mıydı?

-Ne gibi?

-Ne bileyim işte psikolojik durumu, halet-i ruhiyesi ile ilgili, takıntısı filan. Müzakereleri hakkında söylediği ilginç bir şey?

Şeyda öne doğru eğildi:

-Bakın Komiser, hasta-doktor gizliliği bu odada da geçerli. Talat Toksöz hakkında bir soruşturma var ve benden bilgi talep ediyorsanız, bunu resmi yazıyla yapın.

-Belki...

-Sözüm daha bitmedi. Eğer Talat Toksöz'ün ruhsal halinde bir bozukluk görseydim bunu ilgili birimlere rapor ederdim. Başka bir şey var mıydı?

Veritas ifadesiz bir yüzle Şeyda'ya bakıyordu. Kadın biraz önceki tartışmanın gerginliğini hala taşıyor olmalı diye düşün-

dü. Teşekkür edip kalktı ve odayı terk etti. Doğrudan İlhami Müdür'ün odasına yöneldi. Odaya girdiğinde İlhami Müdür bir telefon görüşmesi yapıyordu. Eliyle gelip oturmasını işaret etti Veritas'a. O da oturdu. Biraz sonra telefon konuşmasını bitirten İlhami Müdür, Veritas'a:

-Konu Talat Toksöz deme!

-Konu Talat Toksöz.

-Yankı duyuyorsam dağlarla konuşuyorum demektir.

Deyip geriye yaslandı İlhami Müdür. Bir iki defa sallanıp Veritas'a baktı:

-Ne diyorsun?

-Mardin'de, son çaremizi biliyorsunuz.

Kafasını sallayan İlhami Müdür, bir süre sessiz kaldı. Sonra masasındaki telefonun ahizesini kaldırıp sekreterine:

-Bana başsavcılığı bağlayın.

30

Mardin, Süryanice "*kale*" anlamına gelen "*merdin*" sözcüğünün çoğuluymuş, kaleler yani. Ama Farsçadaki insan anlamına gelen "*merd*" sözcüğünden türetilmiş de olabilirmiş. Bu kelime Farsçadan Süryaniceye oradan Arapça ve Türkçeye seyahat ederek mert, yiğit anlamına gelecek biçimde evrilmiş. Bu coğrafya göçebelerin yurdu; insan, hayvan, kelime; bağlasan bile hiçbir şey yerinde durmuyor, dolaşıyor. Kelime "*güvenilir kişi*"den "*güvenilir bölge*"ye anlam genişlemesi yaşamış. *Cö-mert, merdüm*" gibi kelimeler de bu aynı kökten geliyormuş. Mezopotamya her açıdan tarhana çorbası gibi.

Artık Mekselina'yı dinlemeyi bırakmıştım. Nusaybin'den Mardin'e doğru yol alıyorduk ve Mir Osman Yurdunu düşünü-

yordum. Yurtta gördüğüm hayaletlerin yüzü gözümün önünden gitmiyordu. Oraya dair tek bir kare bile hatırlamamamı açıklayamıyordum. Hatıralarımı zihnimin karanlıklarına itecek ne yaşamış olabilirdim?

-Sana soruyorum ağabey?

Yusuf'un cümlesi beni daldığım düşüncelerden uyandırdı:

-Efendim Yusuf?

-Ağabey sen bizi hiç dinlemiyorsun? *Hün evindar in.* Âşık mısın yoksa?

İkisi de kahkaha attı. Ben de gülümsedim. Yusuf:

-Alkolle aran nasıl ağabey, bir fasıl gecesi yaparız seninle?

-Alkol derken?

-Bilirsin ağabey işte; bira, votka, viski, şarap?

-Birayı çok tercih etmem, yedi tane çikolatalı bisküvi kadar kalorisi var. Alkol derecesi düşük olduğu için tehlikesizdir. İçinde B vitamini folatı olduğu için kalp hastalarına iyi gelir. Ama kandaki ürik asidin artmasına neden olan pürin maddesi var. Votka; aktif kömürden süzülmüş saf alkoldür. Az sarhoş eder ama başka şeylerle karıştırıp içenleri bazen öldürür. Viski, İskoç dilinde "*hayat suyu*" demektir. İçindeki asitlerin kanserli hücreleri öldürdüğü söyleniyor. Fakat "*viski deliliği*" denen karasız ve kestirilmez davranış bozukluklarına neden olabiliyor. Şarap ise hangi şarap demek daha doğru olur. Beyaz mı kırmızı mı?

Yusuf kafasını kaşıyarak, bir bana bir Mekselina'ya baktı. Bense bunları bana karakolda anlatan degüstatör Tolga'yı hatırladım. Maktul Tolga'yı... Yusuf:

-Ağabey, yağmurdan kaçarken doluya tutuldum. Meks'in kitap gibi konuşmasından bıkıp sana döndüm. Sen de içki an-

siklopedisi gibi çıktın. Anlattığın gibi içiyorsan biz karşında esas duruşta bekleyeceğiz demektir.

-Bir dostum anlatmıştı, Yusuf. Oradan aklımda kalanlar.

Mekselina keyifli keyifli sırıtırken ben hafızama şaşıyordum. Öylesine bir konuşmadan aklımda kalanlar böyle iken, beş yaşım ve öncesine dair hiçbir şey hatırlamamak... Meksilana:

-Geldik, şu ilerideki ev, navigasyona göre.

Mardin'e girmiştik çoktan. Ana caddeyi geçiyorduk. Belediye yolu kazmıştı ve caddenin zemini oldukça bozuktu. Toz ve sarsıntı eş zamanlıydı. Parti binalarının önü polis bariyeri ve zırhlı araçla çevrilmişti. Onları geçip tek tük evlerin başladığı yerde sola park ettik. Üç katlı bir apartmanın önüydü burası. Apartman beyaz olmalıydı ama güneşin etkisi ve tozla griye çalan bir renge dönmüştü dış cephesi. Arabadan inince ısı farkını hemen hissettik. Yusuf önde Mekselina ve ben arkada ilerliyorduk. Küçük birliğimizin araziye yayılma şekli olmuştu bu düzen. Apartmanın eski kırmızı demir kapısı açıktı. Saatime baktım, yine çalışmıyordu. Asansör çok eski olduğu için merdivenleri tercih ettik. Bina dışının aksine içi boyalı ve bakımlıydı. Ama yine de nedenini anlamadığımız bir nem vardı merdiven dairesinde. İkinci kata çıktık. Her katta tek daire vardı. Kapının üstünde Nevzat Selimoğlu yazıyordu. Yusuf zile bastı. İçerden ses yoktu. Tekrar bastı. İçerden "*geliyorum, geliyorum.*" diye bir ses geldi. Sonra terlik sesleri kapıya kadar geldi. Önce üst kilit sonra kapı kilidi açıldı.

Orta boylu, şakaklarındaki saçlar dökülmüş bir güleç yüzlü bir adam açtı kapıyı. Kalan saçları beyaz ve dağınıktı. Vücudunun belden aşağı kısmı zayıf, gövde kısmı kalıncaydı. Göğsü gençliğinde vücut çalışmış gibi öne doğru çıkmıştı. Kareli yeşil bir gömlek, turuncu bir yelek ve kırmızılı bir fular bağlamıştı. Yüzü

tıraşlıydı. Gerdanı bir pelikan gibi sarkıktı. Bakımlı bir insandı. Boyunu kısaltıp ve gerdanını yok etsek, Şahsiyet dizisindeki Agâh Beyoğlu'nun aynısı olurdu. Geriye çekilerek kapıyı sonuna kadar açtı:

-Gelin çocuklar, Müdür Bey arayıp geleceğinizi haber verdi.

Hepimiz onu selamlayarak içeri geçtik. Ayakkabılarımızı çıkardık. Doğrudan çift kanatlı kapısı açık salona geçtik. Salonda ahşap ve kırmızı minderli koltuklar ilk göze çarpan eşyalardı. Şark köşesi tarzındaydı her eşya ve salona otantik bir hava katmıştı. Duvar halıları ve eski çerçeveli fotoğraflar vardı. Ve tabi çiçekler de... Nevzat Bey arkamızdan girdi salona. Tam oturacaktık ki balkonu işaret etti:

-Balkonum esintilidir bu saatlerde, oraya geçelim.

Hepimiz balkona yöneldik. Evin içi gibi balkon da temiz ve bakımlıydı. Balkonun tavanında stor gölgelik vardı. Balkon oldukça geniş ve bambu koltuklarla döşenmişti. Tam koltukların ortasında üstü cam olan oval bir masa vardı. Nevzat Bey'in zevk sahibi olduğu belliydi. Hepimiz gözümüze kestirdiğimiz yere oturduk. Nevzat Bey oturunca balkondan evin içine açılan ikinci kapıyı işaret etti:

-Buzdolabında limonata dolu bir sürahi var. Masanın üzerinde de bardaklar ve tepsi, siz gençsiniz biriniz alıp geliverin.

Kapıya yakın olan Mekselina hamle yapıp çarçabuk limonata ve bardakları getirdi. Bardaklar, tepsi, sürahi her şey eskiyi çağrıştırıyordu. Nevzat Bey, zamanı durdurmuş, adeta her an kendi dönemini yaşıyordu. Mekselina limonataları doldurup servis etti. Nevzat Bey bardağında bir yudum alıp dilini şaklattı. Sonra dudaklarını yalayarak caddeyi gösterdi:

-Burası Mardin Birinci Cadde, Almanların eseridir burası. II. Abdülhamit döneminde Bağdat demiryolu hattının son durağı Nusaybin'dir. Almanlar demiryolu inşaatı için buraya geldiklerinde araçlarının rahat hareket etmesi için var olan sokağı genişletmek istemişler. Onunu için buradaki yapıların bir kısmını yıkmak suretiyle bu caddeyi baştan inşa etmişler. Bundan sonra da Mardin'in içine araçlar girebilmiş.

Sonra bize döndü:

-Evet, çocuklar, size nasıl yardımcı olabilirim?

Yusuf, kısaca bizi tanıttı. Benim niçin burada olduğumdan bahsetti. Satılmış adlı çocuktan, yurdu ziyaretimizden, günlükteki nottan ve müdürün selamı ile konuşmasını bitirdi. Nevzat Bey sessizce dinledi, özelikle benim yüzüme dikkatlice baktı:

-Sizinle daha önce karşılaştık mı hiç?

-Hayır, sanmıyorum, Mardin'e bu ilk gelişim.

Yalan söylemek, benim için nefes alıp vermek kadar kolaydı. O devam etti:

-Yüzünüz aşina geldi de. Neyse yaşlılık işte, insan insana benzer hem de.

Sonra limonatasından bir yudum daha aldı, dudaklarını tekrar yaladı. Koltuğuna iyice yerleşmek ister gibi sağa sola kımıldadı. Ellerini göbeğinin üstünde kenetledi ve yüzümüze bakarak konuşmaya başladı:

-Evet, hatırlıyorum o çocuğu. Çok korkmuştu ve konuşamıyordu. Çok uzun süre kalmadı bir öğretmen aileye evlatlık verildi.

Benim soracağım birçok soru vardı. O yüzden vakit kaybetmek istemedim:

-Doğru dürüst kayıt yok.

-Evet, biz tutmadık özellikle.

Şaşkınlıktan ağzım açık kaldı. Elimdeki bardağı masaya bırakıp adama doğru eğildim:

-Nasıl yani?

Adam geriye yaslandı. Göğsünü hafifçe kabartıp derin bir nefes verdi. Yaptığından gurur duyar gibiydi:

-Çünkü çocuğun hayatı tehlikedeydi.

Hepimiz sustuk. Belki aynı şeyi düşünüyorduk. Öğrendikçe bilinmezler artıyordu. Ben:

-Ne tehlikesi?

-Tehlike peşindeydi çocuğun.

-Bunu kim söyledi?

-Annesi ve babası...

Ne?!

Şaşkınlıktan küçük dilimi yutacaktım. Beni yurda bırakan annem ve babammış. Nevzat Bey devam etti:

-Çocuğun ailesi getirdi bize onu.

-Nasıl böyle bir şeyi kabul ettiniz? Usule aykırı değil mi?

-Evet, aykırı ama 80 ihtilalı sonrasında, her şeyin kâğıt üzerinde olduğu dönemden söz ediyoruz. Kaçakçılık, baskın, karşılıklı ağalar, köy sahipleri ve onlara karşı savaşan eli tüfekli eşkıyalar; suç cenneti gibiydi zaten o zamanlar ortalık. Hem arada güvendiğim önemli biri vardı.

-Kim?

-Arif Koç, Komiser...

Duyduklarımı hazmetmeye çalışıyordum. Arif Hoca, beni evlat edinen aile ve kendi ailem hepsi birbirini tanıyordu. Ve ölene kadar susmuşlardı.

-Arif Komiser polis arabasıyla getirdi akşam vakti çocuğu. Çocuğun annesi ve babası da vardı. Anne yıkılmıştı ve ağlıyordu. Baba daha güçlü duruyordu ama o da üzgündü. Arif Komiser özellikle kayıt tutulmamasını istedi. Çünkü Aji Dehhak çocuğun peşindeymiş.

-Ne peşindeymiş?

-Aji Dehhak...

-O nedir?

Nevzat Bey kenetlenmiş ellerini açtı. Tırnaklarını törpüler gibi parmak uçlarını birbirine değdirdi. Önüne bakarak konuştu:

-O dönem çocuklar kayboluyordu, hem de çokça ve halk Aji Dehhak isimli bir yaratığın çocukları çaldığından söz ediyordu. Çocukları kaçırıp onların beyni ile yılanlarını besleyen bir yaratıkmış. Şahmeran gibi yılanlı efsaneler meşhurdur Mardin'de. Zaten anarşi dönemi, iki kel adamın tarak için kavgasına dönmüş bütün ülke. Her gün sayısız kayıplar yaşanıyor, arkasından askeri darbe, Mardin gibi yerlerde devletin varlığını hissetmek zordu. Polis tahkikatından kaybolan çocuklarla ilgili hiçbir şey çıkmıyordu.

Hepimiz susmuştuk. Bir şeyler öğrenmek için geldiğimiz yerde daha çok bilinmeyen bulmuştuk. Ona sordum:

-Çocuğun akıbeti ile ilgili bildiğiniz şeyler neler?

-Pek bir şey bilmiyorum. Arif Komiser organize ediyordu her şeyi. Hepimiz bilmemiz gerektiği kadarını biliyorduk. Çocuk

gittikten kısa bir süre sonra Arif Komiser de Ankara'ya tayin oldu. Sonra irtibatımız koptu. Yalnız ilginç olan şey şu, o dönem Mardin genelinde devletten daha güçlü otorite olan "*Tahzenciler*" hâkimdi. Tahzencilerin yurtları çok meşhurdu. Bir sürü yurtları vardı. Ama aile o yurtlar yerine Nusaybin'e getirmişlerdi çocuklarını.

-Tahzenciler?

-Dini bir cemaat ya da tarikat, tam bilmiyorum. Başlarında Süleyman isminde bir öğretmen vardı. Çok faydalı işler yaptıkları şeklinde genel bir kanaat vardı. O dönem mülki erkân, yerel yöneticiler hepsi uğrardı dergâhlarına. Herkes çocuğunu onların yurtlarına ve kurslarına vermek isterdi. Ama dediğim gibi Satılmış'ın ailesi Nusaybin'e, devlet yurduna gelmişti. Keşke daha fazla yardımcı olabilseydim.

Bir dakika kadar sessizlik oldu. Biz duyduklarımızı hazmetmeye çalışıyorduk. Aynı zamanda konuşmanın bittiğini anlamıştık. Aynı anda bardaklarımızdaki limonatayı bitirdik. Teşekkür edip müsaade istedik. Nevzat Bey bizi kapıya kadar uğurladı. Arabaya geçtik. Onlara:

-Bu Tahzenciler kim? Hiç bahsetmediniz.

Eli kontakta Mekselina arkaya yarım döndü:

-Talat Bey biz de tanımıyoruz. Şu an faal değiller. Annemizden babamızdan duyduklarımız var. Başlarındaki adam ölünce dağılmışlar zaten. Uzun hikâye, ben bildiklerimi anlatırım size bir ara.

-Aji Dehhak?

-O da bir inanış. İşte size söylediğim isim büyüsü böyle inanışlardan dolayı yapılıyor.

-Peki, var mı böyle bir şey gerçekten?

-Talat Bey; Mardin'de masallar evlerin damlarından sokaklara taşar. Her taşın, her evin ve her sokağın ardında bir efsane, bir inanış vardır. Olup olmaması önemli değil, insanlar çocuklarının isimlerini belirleyecek kadar inanıyorlarmış bu varlığa demek ki.

Yusuf araya girdi:

-Meks, otele gidelim. Talat Ağabey'in eşyalarını alıp bize götürelim. Annem akşam söylenmekten uyutmadı beni. Misafir otelde mi kalırmış diye.

-Yusuf ben...

-Hayır, ağabey itiraz kabul etmiyorum.

O kadar sert söylemişti ki Yusuf, sadece derin bir nefes verip kafamı sallayarak onayladım onu. Mekselina bana tekrar döndü:

-Talat Bey Whatsapp'ınıza bir link attım, Aji Dehhak'le ilgili.

Araba çalışınca linki okumaya başladım. Şehname'de ve Avesta'da adı "*Dehhak*" olan yaratık. Arap ırkından Himyeri kabilesinden olduğu için "*Dehhak-ı Himyeri*" olarak da biliniyor. Aji Dehhak, Ezdhak, Ejidhak diye söyleniyor. Pişdadi hanedanın beşinci hükümdarı, onun zamanında bilgelerin ayinleri gizli, şeytanın işleri açıktan yapılırmış. Pehlevi kaynaklarına göre hırs, kirlilik, büyü, yalan ve laubalilik beş büyük günah bu yaratığa aitmiş. İki omuzu üzerinde kendine acı veren iki yılan otururmuş. Her gün iki çocuğun beynini yedirerek yılanlarını beslermiş. Şeytan kılık değiştirerek onun aşçısı olmuş. Omzundaki yılanların başı kesilse bile tekrar çıkıyormuş. Bundan kurtulması için Şeytan ona

yılanları çocuk beyni ile beslemesini tavsiye etmiş. Bir de temsili resim vardı linkte, sivri suratlı sivri beyaz sakallı, gözleri bir yılan gibi yarım açılmış bir ihtiyar. Şeytanın cisimleşmiş hali gibi.

Kafamı kaldırdım. İyi de İran mitolojisine ait bir yaratığın yirminci yüzyılda Mardin'de ortaya çıkıp çocukları kaçırması ve yaratıktan korkan ailemin beni yurda saklaması nasıl açıklanabilirdi? Otele gelmiştik. Arabadan inip otelin lobi kısmına geçtik. Yusuf, otel görevlisine:

-Talat Toksöz'ün çıkış işlemlerini yapar mısınız? Biz de yukarı çıkıp eşyaların alacağız.

Çocuk donuk bir suratla bir Yusuf'a bir bize baktı:

-Ağabey, şuradakiler, Talat Bey'i bekliyorlar.

Hepimiz lobi kısmında oturan üç kişiye baktık. Sıcak yaz gününde keten ceketleri, açık renk gömlekleri ve kanvas pantolonları ile aynı üniformayı giymiş, aynı birliğe mensup askerler gibiydi. Kirli sakal, ucuz güneş gözlükleri, düzensiz beslenme ve egzersiz yapmamaktan oluşan fazla kilolar... Aynasız olduklarını anında anladım. Beni görünce ayağa kalkıp bize doğru gelmeye başladılar. Otel görevlisinin onlara haber vermesini beklemediler. Yüzümü tanıyor olmalıydılar. Bize yaklaşan ekip lideri cüzdanını çıkarıp ay-yıldızlı kimliğini gösterdi:

-Talat Toksöz?

-Evet, benim.

-Mardin Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şubedeniz. Hakkınızda İstanbul Başsavcılığınca çıkartılan gözaltı kararı var. Lütfen bizimle merkeze kadar gelin.

31

Meslekler, başkalarına kendini kabul ettirmenin bir yoludur.

Hele görünüşünüzle mesleğiniz bir armoni oluşturuyorsa. Davut; karşısında oturan adama bakarken mesleği ile adamın görünüşünün ne kadar ahenkli olduğunu düşünüyordu. Adamın fiziği kartviziti gibiydi, ne iş yaptığını söylemesine gerek yoktu, ama olur da ne iş yaptığını sorarsanız Leon'un Mathilda'ya verdiği cevabı alacağınızdan emin olabilirdiniz: *Temizlikçiyim.*

Tarihte asaletin sembolü olmuş ileri çıkan köşeli bir çene, kemerli bir burun, geniş alın ve güneşin altında çalışanlar gibi gözleri kısmaktan oluşan etrafı çizgilerle çevrili bir göz... Tabi yılların getirdiği alışkanlıkla kısa kesilmiş açık renk saçlar... Kalın boynun kaide olarak kullandığı geniş omuzlar, omuzdan bele doğru incelen bir vücut, gram yağ yok. Fırıncı küreği gibi kocaman eller, kollardan daha ince uzun bacaklar; bütün bunları saklamak için mi yoksa göstermek için mi giydiği belli olmayan şık bir takım elbise, adam Yunan tanrıları gibi görünüyordu.

Yeni koruma birimi lideri, ciddi askeri geçmişi olan biriydi. Türkiye'nin uluslararası alanda kendinden söz ettiren en prestijli güvenlik şirketinin sahibiydi. Şirket; yakın koruma hizmetleri, bölgesel bilgi istihbaratı, kayıpları önleme ve güvenliği sağlama konularında uzmandı. Uluslar arası üst düzey şirketlerin yöneticileri, pop yıldızları, sinema tanınmış yüzleri, Türkiye'ye geldiklerinde doğrudan bu şirketle çalışıyorlardı. Hugh Jackman, Ben Affleck, Rihanna gibi ünlüler; aktif siyasetten ayrılmış Bill Clinton, Tony Blair, Gerhard Schröder gibi politikacılar, söyleşi için geldiklerinde bu adam ve ekibi tarafından güvenlikleri sağlanmıştı. Şirketin referansları oldukça iyiydi.

Riskleri analiz ediyor, tehditleri bertaraf ediyor, güvenliği sağlıyorlardı. Kısaca temizliyorlardı, adam temizlikçiydi. Temizlikçi ayağa kalkıp elindeki sarı büyük zarfı Davut'un masasına bıraktı. Davut zarfa bir süre baktı. Sonra adama döndü:

-Bunları nasıl elde ettiniz?

Tıslama ile gülümseme arasında bir ses çıkardı adam. Ağzının sağ kenarıyla yarım gülümsedi. Böyle bir soru sorulmasını hakaret kabul etmiş olmalıydı ki, küçümseme ile karşılık vermişti. Elini yumruk yapıp yapmacıktan hafif öksürerek boğazını temizledi:

-Kiminin çocuğunun okul taksiti, kiminin bir ömür nafakası, kiminin kredi borcu; emniyetteki memurlar Kemalettin Tuğcu romanlarından fırlamış gibi, az bir nakitle "*Açıl susam açıl!*" bütün kapılar açılıyor efendim.

-Herkesin bir fiyatı var ha? Yakında Güney Amerika ülkelerinden farkımız kalmayacak.

-Evet, efendim, en arsız adamı bile, rulo edilmiş küçük bir miktar dolarla, Türkan Şoray gibi utangaç biçimde gülümsetebilirsiniz.

Gülümsedi Davut, adamda mizah anlayışı vardı. Zarfı yavaşça açtı. Zarfın içindekilerin adli kanıt olduğunu ve bunu dışarı çıkarmanın suç teşkil ettiğini biliyordu. Albert Camus'u haklıydı. Dünyanın en eski mesleği "*kendini satmak*"tı. Bunu fahişelikle karıştırmak da bir o kadar eski yanılgıydı. Emniyetteki memurlar şu karşısında duran adama kendini satmışlardı. O da şimdi kendini Davut'a satıyordu. Evet, herkesin bir fiyatı vardı.

Zarfı açtı. Fotoğrafları tek tek masaya yaydı. Kan dondurucu görüntüler vardı fotoğraflarda. Kesilmiş diller, oyulmuş gözler, bastona dayanıp dua eden kuklaya çevrilmiş bedenler, aşağı doğru

kesilmiş ağız kenarları... Parmağı ile ağız kenarlarına dokundu. Katilin mesajı doğrudan kendisineydi. Bunu anlamıştı baştan beri. Sonra baston ve kolyeye baktı, katil geçmişi canlandırıyordu. Fotoğrafları bıraktı, burnunun üstüne düşen gözlüğünü hafifçe yukarı itti. Geriye yaslanıp adama baktı:

-Katilin kimliği konusunda ne durumdalar?

-Pek fazla bir ilerleme yok efendim. Temel çıkmazları kurbanların ortak noktalarındaki belirsizlik...

Davut, cinayet şube komiserinin Martı ve Drakula teorisi hakkında anlattıklarını düşündü. Haklıydı, katil hayalet gemi gibi sırlı bir yolculuk yapıyordu. Fotoğrafları zarfa koyup, zarfı bir işaret parmağı gibi uzatarak adama:

-Şu cinayet şube baş komiseri...

-Veritas dedikleri topal olan mı efendim?

-Evet, o,ilginç bir adam, geçen gün beni ziyaret etti, sevdim onu.

Adam yine gülmekle tıslamak arasında ses çıkardı. Bu, onun şaşırma biçimi olmalıydı:

-İlginç, şubede kimse onu sevmiyor. Yalnız bir adam, 2003'te küresel cihatçıların HSBC binasına yaptıkları intihar eyleminde patlayan bombada hem eşini kaybetmiş hem de sakat kalmış. Bir av köpeği içgüdülerine sahip olduğu söyleniyor. Katili yakalayacak birisi varsa odur diyorlar. Olayları aydınlatma yüzdesi rekor düzeyde...

-Ne durumda, bizden sakladığı bilgi var mı?

-O da şimdilik çıkmazda görünüyor, ama her an bir kuantum sıçraması yapabilir. Takipteyiz efendim?

-Şu radyo programcısı hakkında neler yaptınız?

-Siz söylediğinizden beri 24 saat izliyoruz. Anormal bir durum yok. Olaylar hakkında derinlemesine bilgi sahibi değil. Katilin onu amacına uygun kullandığını düşünüyoruz. Hakkında bilgi toplayalım mı?

-Şimdilik gerekmez, ama takibe devam edin.

-Peki efendim.

-Şu diğer kurbanlarla ilgili Komiser?

-Müzakere Timi Amiri Talat Toksöz. Sizin çalışanlarınız ve o Komiser'in kurtarıp katilin öldürdüğü kurbanlar arasında bir bağlantı yok. Ama son kurban Arif Koç, bir emniyet mensubu. Katil ilginç bir rota izliyor.

Drakula'nın rotası diye düşündü Davut tekrar. Arif Koç'u tanıyordu. O baston, kolye, neyse... Ama bunu kimsenin bilmesine gerek yoktu. Adam:

-Talat Toksöz hakkında gözaltı kararı var. Mardin'deymiş şu an. Sanırım gözaltına alınıp İstanbul'a getirilecek.

Davut kaşlarını çattı. Mardin'de olması hayra alamet değildi. Veritas'da Mardin'le ilgili sorular sormuştu. Aklından geçenleri bilmeyen adam, yüzündeki ifadeyi yanlış değerlendirip tepki verdi:

-Endişeniz olmasın efendim. Güvenlik bizim işimiz. Katilin eğer öyle bir niyeti varsa bile yanınıza yaklaşamayacak.

-Mardin'de başını kaldıramayacak kadar meşgul edin onu. Hatta İstanbul'a olabildiğince geç gelsin. Yardımcımla görüş, o da yardımcı olur sana.

-Emredersiniz efendim. Başka bir şey var mıydı?

Davut, cevap vermek yerine adama baktı. Adamın işinde en iyilerden biri olduğuna emindi. Ama onun katille ilgili söyle-

diklerine inanıp inanmayacağını bilemiyordu. Hayatında inanılmaz bir sürü şey görmüştü. Adam, kulağına dokundu. Telsizden uyarı gelmişti belli ki:

-On dakika sonra basın toplantınız var, efendim. Aşağıda her şey hazırmış inecek misiniz?

-İnelim bakalım.

Adam, önünde birleştirdiği ellerini çözüp sağ eliyle kulağına dokundu:

-Geliyoruz.

Davut kalkarken arkasındaki duvarda asılı olan babasının fotoğrafına baktı. Koruma önde, Davut arkada Odayı terk ettiler. Odanın dışında iki kişi daha onlara katıldı. Başmühendis ve aynı zamanda yardımcısı Yalçın Ülger de ekibiyle bekliyordu. Kalabalık bir grup halinde geniş asansöre bindiler. Asansör zemin kata indi. Asansörün dışında birkaç koruma daha vardı. İşi şansa bırakmamışlardı. Binanın girişindeki geniş lobi toplantı için ayarlanmıştı. Giriş oldukça şıktı. Bir kürsünün karşısına koltuklar konmuştu. Basın mensupları beklerken gerilmesinler diye kahve ve çay makineleri salonunun sağındaydı. Kalplere giden yol dünya kuruldu kurulalı aynı yerden geçiyordu, mideden. Tabii servis masasında kaliteli ve bol çeşitli atıştırmalıklar vardı. Kurum, cömertliğini göstermişti. Davut'un konuşacağı kürsünün arkasına ve ön tarafına Al-Tek'in logosu yerleştirilmişti. Kürsünün sağında Türk bayrağı, solunda yine kurumun logosu olan flama vardı. Bu yüzyılda PR kutsaldı.

Davut yanında korumalarla kürsüye yaklaştı. Yüzüne daha asansörden çıkarken Chaplin gülümsemesi yerleştirmişti. O yerini alınca korumalar ve kurum temsilcileri de yerini aldı. Salonda o görüldüğü andan itibaren uğultu yükselmişti. Flaşlar patlıyor, telefonlar çalıyordu. Kürsüye iyice yaklaşıp ellerini kürsünün üzeri-

ne koydu. Mikrofonun açısını hafifçe düzeltti. Şık su bardağı ileri itti. Bunların hepsi bekletme seremonileriydi ve salondaki herkes üzerinde psikolojik hiyerarşi kurma teknikleriydi. Teknikler işe yaramıştı. Salona sessizlik hâkim oldu. Davut konuşmaya başladı:

-Değerli basın mensupları hepiniz hoş geldiniz. Daha güzel şartlarda karşınızda olmak isterdim. Ama maalesef iki değerli çalışanımızı kaybetmenin üzüntüsü içindeyim. Merhum çalışma arkadaşlarıma Allah'tan rahmet, kederli ailelerine de sabırlar diliyorum. Eminim güvenlik güçlerimiz en kısa sürede katili yakalayacaktır. Kurumumuz tüm varlığıyla çalışanlarımızın ailelerinin yanında olacaktır. Sorularınızı alabilirim, çok vaktim yok çünkü. Katılmam gereken bir toplantı var.

"Davut Bey, Davut Bey!" sesleri lobiyi doldurdu. Soracak ne çok soruları vardı. Medya çalışanlarını hep çöpleri karıştırarak oradan beslenen kedi ve köpekler gibi düşünürdü. Ama rahmetli babası gazetecileri Ebabil kuşlarına benzetirdi. Hafif görünen ama etkin gücüyle büyük tahribat kapasitesi olan insanlardı. En önde kırmızı tek parça kıyafet giyen kadına söz hakkı verdi. Kadın:

-Davut Bey katilin hedefi nedir? Yoksa siz misiniz?

Kolay soru diye düşündü. Gülümseyerek cevapladı:

-Ben de sizin kadar bilgi sahibiyim. Ömrünü bilime adamış birisi olarak kriminal zihinleri anlamaya uzağım. Değerli emniyet mensupları katili yakaladığında sorunuzun cevabını bulmuş olacağız.

Gürültüyle tekrar kaynamaya başladı salon. Davut öndeki saçı başı dağınık, Cro-Magnon gibi görünen genci işaret etti. Genç:

-Katil, radyoya yazdığı mektupta gerçekte ne yaptığınızı açıklamazsanız cinayetlerin devam edeceğini söyledi. Suç işlediğinizi düşünüyor musunuz?

-Evet, genç adam suç işledim, hem de geçen hafta. Şoförüm makam aracını park yasağı olan yere park etmiş. Bu bir suç, ama cezayı ödedik. Vergi, kutsaldır.

Salon kahkaha ile çınladı. Davut eğlendiğini hissetmeye başlamıştı. Basın toplantılarını daha sık yapmalıyız diye düşündü. İşin sırrı Demirel iletişimdeydi. Çok konuş, güldür ama asla soruyu gerçekten cevaplama. Eller yine kalkmıştı. Orta sıradaki şişman gözlüklü adamı işaret etti. Çünkü yardımcısı üçüncü soruda fotoğrafını göstererek söz hakkını ona vermesini söylemişti asansörde. Kurumun beslediği bir gazeteciydi o. Adam:

-İnsanların vücutlarını saklıyorsunuz. Ölümü yavaşlatmak ve ortadan kaldırmak istiyorsunuz? Bu mümkün mü?

İşte cevabı zaman kâsesini dolduracak soruydu. Davut bir bardak su içip soruyu cevapladı:

-İnsanın mevcut durumunu teknoloji yoluyla iyileştirmek istiyoruz. Sadece teknolojik değil aynı zamanda kültürel bir harekettir bu, adı da transhümanizm. Size bir şey söyleyeyim mi? Yüz yıl öncesine kadar ortalama insan ömrü elli yıldı. Şu anda yetmiş yıl civarında, giderek de yükseliyor. Sizin çocuklarınız belki de ortalama yüz yaşına kadar yaşayacak. Bir sonraki kuşağı düşünemiyorum bile. Bunun olup olmaması önemli değil, böyle bir hayal için çalışmak bile çok güzel. Bakın şu binaya, her sabah bilim ordumuz, ölüme karşı zafer kazanma umuduyla giriyor bu binaya. Ve akşam çıkarken aynı umutla "*belki yarın*" diyoruz.

Ateş etrafında trans halindeki bir kabile büyücüsü gibiydi Davut. Herkes sessizce onun ölüme meydan okumasını izliyordu. Aklına Büyük İskender'in Mısır'ı fethedince kendini firavun ilan

etmesi geldi. Sonrasında iktidar mücadelesi için kendinin Tanrı olduğu söylentilerini el altından yaymıştı. Pek az Makedonyalı bu söylentileri ciddiye almıştı. Buna sinirlenen İskender öfkeyle kâhinleri karşısına alıp şu soruyu sormuştu, *"Bir insan nasıl Tanrı haline gelebilir?"* Buna cevap veremeyen kâhinleri idamla tehdit etmişti. Ama kâhinlerden biri bu tehdidi ortadan kaldıracak bir cevap vermişti, " *Hiçbir insanın yapamadığı bir şeyi yaparak...*" Davut'un ideali buydu, ölümü yenmek, hiçbir insanın yapamadığı bir şeyi yapmak. Medya mensuplarının çığlık atarcasına söz istemeleri Davut'u daldığı hayalinden kopardı. Hayalinin bölünmesine üzüldüğünü gösterircesine sağ eliyle arkadaki kadını işaret etti. Kadın:

-Sizin ölüme meydan okumanız yüzünden katilin ölümün vekili olarak size saldırdığını söyleyebilir miyiz?

Gülümsedi Davut:

-Edgar Allen Poe'nun Kızıl Ölümün Maskesi hikâyesinde olsaydık, bu söylediğiniz doğru olabilirdi.

İlki kadar olmasa da lobide yine kahkahalar yükseldi. Davut'un keyfi tekrar yerine gelmişti. Ama bu kadarı yeterdi. İki elini kaldırarak hepsini susturdu:

-Bakın dostlarım; ölüm hayatın gerçeği ama hiçbirimiz ölmek istemeyiz. Ölümün iyi olduğunu ve herkesin ölmesi gerektiğini, her zaman böyle olduğunu ve bunu kabul etmemiz gerektiğini öğrettiler bize. Hepimiz insanların doğdukları, büyüdükleri ve öldükleri mevcut duruma göre şartlandık. Ölüm, gerçek, evet; ama kim bunu gerçekten kabul etmek ister? Bir ay içinde belirli bir ölüm ve kalp nakli arasında seçim yapabilirseniz, ölümü seçer misiniz? 80 yaşındaysanız, ölümü seçer misiniz? Ya 90 yaşındaysanız? Ya 190? Ya 990? Eminim, eğer seçebilsek, ölüme karşı her seferinde hayatı seçerdik. Biz insanın dışa vuramadığı en derin

arzusunu gerçekleştirmek için bu yolculuğa çıktık. Hayalimiz, bir psikopatın aklından geçenlerden çok daha güçlü, hepinize teşekkür ediyorum. Eğer zamanınız varsa yardımcım size kurum içi bir tanıtım turu yaptırabilir.

Basın mensuplarının itirazları arasında çıkış kapısına doğru yöneldi. Korumaları kutuplarda yol alan bir buzkıran gibi kalabalıkları yararak koridor açtı. O koridordan kapının önünde park etmiş Chrysler 300 C'ye yöneldi. Korumalarının tavsiyesi üzerine yeni almıştı ve bombaya karşı bile dayanıklı zırhla donanmıştı araba. Arabanın içine girince kendini umutsuz gözlerle camın arkasından izleyen basın mensuplarına gülümseyerek baktı. Geri kalan korumalar arkadaki Land Rover'a geçince araba hareket etti.

32

Bir insan maaşını, anlamamak için alıyorsa ona bir şeyleri anlatmak çok zordur.

Gözaltına alındığımdan beri meslektaşlarım, beni anlamamak için maaşlarını alıyor gibi davranışlar sergiliyorlardı. Önce kelepçe için tartıştık. Bizim teşkilatta bir polis, insan bile öldürse yine bir parça kibarlık görür. Yazılı olmayan net bir ayırımdır bu. *Insider and outsider*... Kaçma girişimim veya şüphem olmadığı halde, kelepçelenmiştim. Hem de ters kelepçe... Benim, Yusuf'un ve Mekselina'nın tüm itirazlarımıza rağmen meslektaşlarım beni kelepçelemekte kararlıydı. Az daha Yusuf'u da gözaltına alıyorlardı. Sonra ellerim arkada kelepçeli halde otelden çıkarken bir memur sürekli boynumdan tutup başımı aşağı eğmeye çalışıyordu. Kimseyi tutuklamadım ama bu da insanları aşağılamanın bir yoludur. Arkasından, polisin ticari tipi aracının çok rahatsız arka tarafına oturttular. Aracın kapıları kapatılırken Yusuf ve Mekselina'ın seslerini duydum. En kısa sürede avukat yollayacaklarını bağırarak söylüyorlardı. Arkada emniyet kemeri

olmadığı için arabanın her dönüşünde kenarlara çarpmamak için yoğun çaba gösteriyordum. Ama ellerim kelepçeli olduğu için çabalarım yetersiz oluyordu. Akıntıya karşı yüzen somon balığı gibiydim. Bu muamele tepemi attırmıştı. Kolay meze olmayacağım, zoru seven balık olduğumu göreceklerdi.

Arabanın sağına soluna çarpa çarpa büyük bir binanın önüne geldik. Elinde dosya olan memur, kelepçeli halimle kolumdan tutarak arabadan sürüklercesine indirdi beni. Daracık yerde hem eğilmekten hem de denge kurmaya çalışmaktan her yerim tutulmuştu.

Mardin emniyet müdürlüğüne gelmiştik. Beyaz renkli, basamaklı yapısı olan bir binaydı. Altta geniş bir zemin kat, yukarı doğru piramidimsi yükselen bir yapı; Babil ve Asurlara ait ziggüratlara benziyordu. Kesik piramit biçiminde yukarı doğru yükselen yapıda tek eksik Tanrı katını gösteren katlar arası rampaydı. Binanın planını çizen mimarın esin kaynağı eski Mezopotamya toplulukları olmalıydı. Geçtiğimiz kapılardan hiçbir engelle karşılaşmadan üçüncü kata çıktık. Beni, kapısında emniyet müdür yardımcısı yazan büyük bir odanın önüne getirdiler. Kapıyı çalıp içeri girerken kelepçelerimi çözdüler. Bileklerimi ovuşturarak ayakta bekliyordum. Emniyet müdür yardımcısı yaşça benden küçük birisiydi. Ne fazla zayıf ne fazla şişman, ne uzun ne kısa, ne çirkin ne yakışıklı, ortalama birisiydi anlayacağınız. Ben ayakta beklerken yüzüme bakmadan önündeki kâğıtlarla ilgileniyormuş gibi yapıyordu. Teşkilatımın misafirperverliği devam ediyordu. Bu basit otorite oyunlarına aldırmadım ama hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranmaya karar verdim. En akıllıca davranış aptalı star kalitesinde oynamaktır, her zaman. Bir süre daha kâğıtlarla oyalanan müdüre baktım. Ceketini koltuğuna asmıştı. Buranın sahibi benim demenin bir yolu. Masasını inceledim. Standart şeyler, deri masa takımı, kalemler, camdan yapılmış isimlik, de-

dim ya ortalama adam, masasındaki tek kişisel şey, ailesine ait olduğunu düşündüğüm fotoğraf çerçevesiydi. Eşi ya da varsa çocuklarının fotoğrafı olmalıydı:

-Oturun!

Yavaşça oturdum. Ses insanın ruh halini gösteren bir barometre gibidir. Sesindeki hafif titremeyi yakalamıştım. Ses maskesi, bana nasıl muamele edeceği konusunda emir aldığını gösteriyordu. Ama bu aynı zamanda ofis oyunlarında tecrübesiz olduğunu da anlatıyordu. Psikolojik füzyona karşı dayanıksızdı.

Sessizlik devam ediyordu. Anlaşılan, Gandhi iletişimi kuruyordu adam benimle. İngilizler, Gandhi'ye memnun olmayacağı bir teklif sunduklarında Gandhi susarmış. Sorguda kullanılan bir tekniktir. Oturur ve tek kelime etmezsiniz. Bu hem sizin memnun olmadığınızı en açık biçimde ifade eder hem de sessizlik öyle rahatsız edicidir ki, siz hazırlıklı olduğunuzdan, karşınızdaki sessizliği bozar ve konuşmak zorunda kalır. Keşke adam kim olduğumu bilseydi, zaman kaybetmezdik. Suskunluk oyunu başlamıştı. Benim zamanım çoktu nasılsa. Sineklerin Tanrısı kafasını kaldırdı:

-Talat Toksöz, İstanbul Emniyeti Müzakere Tim Komiseri, bizden birisin.

Gülümsedim, nihayet aileden olduğumu hatırlayan biri çıkmıştı. Hala bileklerimi ovuşturuyordum. Sinsice sırıttı adam:

-Arkadaşlar uygunsuz davranmış sanırım.

Açık poker oynamaya karar verdim:

-Aldıkları emre göre davranmışlardır.

Sırıtması devam etti ama cevap vermedi bana. Önündeki kalın dosyayı açtı:

-Halen devam eden bir cinayet soruşturması ile ilgili durumunuz var. Ayrıca açığa alındığınız halde size verilen emre rağmen görev mahallinizi terk etmişsiniz. Ve Mardin'de ne aradığınız belli değil, etrafta dolaşıyorsunuz.

Dosyayı kapatıp parmağı ile dosyaya vurmaya başladı. Şu kalın dosya numarası, The Closer dizisinde Kyra Sedwick'in canlandırdığı dedektif Brenda'nın klasik taktiğiydi. Sorgu odasına hep kalın bir dosyayla girerdi. Suçluların psikolojik olarak çözülmesi için bir stratejidir bu. Her şeyi araştırdık, her şeyi biliyoruz, her şey burada; ister konuş ister konuşma demenin başka bir yoluydu. Adam, çağı bayağı geriden takip ediyordu. Anlayacağı dilden cevap verdim:

-Avukatım gelene kadar hiçbir şey konuşmayacağım.

Yüzü gerildi. İçeri girdiğimden beri suratında asılı duran sırıtma uçtu. Geriye yaslanıp konuşmaya başladı. Emniyet teşkilatına nasıl girdiğinden, bu teşkilat çürük elmalardan arınırsa şaha kalkacağından, her şeyin ortada olduğundan, vatan millet Sakarya nutukları dinledim, neredeyse yirmi dakika. Bir ara masasındaki fotoğraf çerçevesine dokundum. Sanki fotoğrafı merak etmişim gibi çerçeveyi elimde evirip çevirdim. Bu, otoriteyi kırmanın en etkili yollarından biridir. Kişisel eşyalarına dokunduğunuz insan, bedenine dokunulmuş gibi rahatsızlık hisseder, özel alan ihlali. Adamın konuşmasının endazesi dağıldı. Elimdeki çerçeveye bakmaktan kafasında hazırladığı konuşmayı tamamlayamıyordu. Biraz önce şevkle başladığı nutuk, Apollo 13'ün Ay görevine dönüşmüştü. Sustu ve elini uzatıp çerçevesini istedi. Biraz beklettikten sonra yerine eğri biçimde koydum. Eliyle çerçeveyi düzeltip eski haline getirmeye çalıştı. Artık konuşmayacağımı da anlayınca beni getiren memurları çağırıp nezarete atılmamı, yarın sabah muayeneden sonra hâkimin karşısına çıkacağımı söyledi.

Memurlar karakolun bodrum katına indirdiler beni. Burası nezarethane katı olmalıydı. Mardin gibi suç oranı düşük bir yerde nezarethane çok dolu olamazdı. İstanbul'da olsa yerde kıvrılacak yer bulmak bile zor olurdu. Tahmin ettiğim gibi beş kişilik nezarethanenin üç hücresi boştu. Diğer ikisinde birer kişi vardı ve kış sinekleri gibi hareketsiz uzanmış duruyorlardı. Bizim ayak seslerimizi duyunca kafalarını hafif kaldırıp baktılar, sonra yine uzandılar. Beni onların yanındaki hücreye kapatıp gittiler. Bulunduğum yer bir tarafı duvar diğer üç köşesi demir parmaklık olan bir nezarethane hücresiydi. Hücrem ve diğer hücreler arasında demir parmaklıktan başka bir şey yoktu, osursan duyulur, mahremiyet sıfır. Tuvalet, pencere, lavabo filan yok. Gün ışığı almıyor, aydınlatma yetersiz, gece mi gündüz mü olduğunu anlayamazsınız. Birkaç gün kalsanız zaman pusulanızı şaşırırsınız. Duvara dayanmış tahta yatağı gözüme kestirdim, gidip oturdum. Yorulmuştum, saatlerdir aç olduğumu hissettim. Üzerimde hiçbir şey yoktu; telefonumu, cüzdanımı, çalışmayan saatimi, kemerimi; ne varsa emanete almışlardı.

Uzandım, battaniyeye baktım. Pisti. Evden eve nakliyat yapanların eşyalar çizilmesin diye kullandıkları battaniyeye benziyordu. Nevresim filan yoktu. Yastık ise taş devrinden kalmış gibiydi. Battaniyedeki leş gibi kokunun çiş ya da kusmuk kokusu olmadığını ümit ederek belime kadar çektim. Kolumla gözümü ve burnumu kapattım. Bu seferde zeminde çamaşır suyu kokusunu almaya başladım. O anda yan hücredeki adam seslendi:

-Geçmiş olsun birader!

Derin bir nefes verdim. Sabahtan beri yaşadıklarımı gözden geçiriyordum, sohbet edecek halim yoktu:

-Sağ ol, sana da.

-Olayın nedir senin?

Dünyadaki bütün hapishanelerde geçerli bir kural vardır; yeni bir mahkûmla dost ya da düşman olmaya karar vermeden onun suçunu öğrenmek istersiniz. Yatağımda doğruldum. Pis battaniyeyi ittim ayak uçlarıma. Bu adamın merakını gidermeden bana rahat yoktu:

-Bilmiyorum, sabah savcıdan öğreneceğim, sen niye buradasın?

-Ehliyetsiz araba kullanmaktan, seninki de önemli değildir, korkma. Her şeyimi aldılar, prezervatiflerimi bile, keşke lazerimi almasalardı, duvara ışık tutar oynardım.

Gülümsedim. Adam ayağa kalkıp aramızdaki demir parmaklıklara kadar geldi. Tarladan çalışırken alıp buraya getirmişler gibi bir hali vardı. Güneşin altında günlerce kalmış gibi kavruk ve kuru ten, siyah saçlar, kirli sakal... Sadece gömlek, onun üstünde uyumsuz bir yelek ve kumaş pantolon, yumurta topuk ayakkabılarının arkasına basıyordu. Beyaz çoraplarını fark ettim, yanılıyor olabilirdim mevsimlik işçiden çok Ramazan davulcusuna benziyordu. Eliyle aramızdaki parmaklıkları kavrayıp yüzünü yaklaştırdı. Bilim kurgu filmlerinde aniden akışkan bir forma geçen yaratıklar gibi aradan benim hücreme girecekti sanki. Parmaklıklar arasındaki yüzü sivrilmişti. Göbeğinin parmaklıklar arasına sıkışan kısmı benim taraftaydı. Konuştukça elindeki yüzükle demir parmaklığa dokunuyordu. Konuşmasına ritim tutar gibi, gözleriyle ilk hücrede kımıldamadan yatan adamı işaret etti, fısıltıyı andıran ses tonuyla konuşmasına devam etti:

-Şuradaki eleman var ya, makineyle adam yaralamadan buradaymış.

Bunu söylerken elini tabanca şekline getirdi. Sonra devam etti:

-Sen, ben çıkarız buradan ama onu sikerler.

Önemli bir sır vermiş gibi bir adım geriye çekildi. Birine duyurmak ister gibi sesini yükseltti:

-Beni boşuna getirdiler. Hırsızı, arsızı, hapçısı dışarıda, masum vatandaşlar burada; adaletine tükürdüğümün dünyası.

O sırada kapı açıldı. Elinde iki tepsi ile bir memur girdi. Tepsinin üstünde iki tane dürüm, iki tane su vardı. Memur ilk iki hücreye elindeki tepsideki yiyecekleri bıraktı. Bana hiçbir şey vermedi. Yüzüme bakarak sırıttı:

-Akşam yemeği, afiyet olsun. Çaylar şirketten...

Adam çıkıp gidince diğer hücredeki iki kişi bana baktı. Birileri burnumun iyice sürtülmesini istiyordu anlaşılan. Yatağıma oturdum. Silahla adam yaralayan, ekmeğinden biraz böldü ve suyunu yan hücredekine verip beni işaret etti. Diğeri de memnuniyetsiz biçimde ekmeğinden biraz kopardı. Paylaşmak hoşuna gitmemişti ama mecbur kalmıştı. İstemediğimi söyledim. Ama özellikle hiç konuşmayan adam çok ısrar etti. Açlığımı da düşünerek kabul ettim. Midemi biraz bastırınca yatağıma gidip uzandım. Benimle konuşan adam gece boyunca sürekli söylendi durdu. Aldırmadım çünkü yorgundum. Gözlerimi kapatır kapatmaz uyudum. Kâbusumda gözbebeği olmayan devler, sofrada beni bekliyordu.

Sabah yedide memurlar geldi. Kahvaltı getirmişlerdi. Ama bu sefer bana da verdiler. Doktora da gideceğim için açlıktan bitap düşmemi istemiyorlardı anlaşılan. Kahvaltıdan sonra tekrar ters kelepçeleyip arabanın arkasına oturttular. İkram devam ediyordu. Adliyeye varmıştık.

Her şey o kadar hızlı oldu ki; duruşma salonu diye daracık ve klimasız bir yere aldılar beni. Ellerim bu sefer önde ve yine kelepçeliydi. Hepimiz buram buram terliyorduk. Hâkim ve savcı o cüppenin içinde nasıl duruyorlardı anlayamadım. Savcı ve hâkim

oturdukları yerde omuz omuzdaydılar. Ben ve Mardin barosunun atadığı yaşlı avukat karşılarındaydık. Ülkemizdeki en meşhur marangoz hatası... Oysa doğru mimari, savcı ile bizim aynı yerde olmamızdı. Taraflara eşit muamele, Amerikan filmlerindeki gibi... Gözlükleri burnunun üstüne düşmüş, beyaz bıyıklı, beyaz kaşlı, çekik gözlü ve Makoroni pengueni gibi saçları yana fırlamış hâkim emeklisi avukatım hiçbir varlık gösteremedi. Benden daha çok onun yardıma ihtiyacı var gibiydi. Hâkim ve savcı ağız birliği etmişçesine bir sürü kanun maddesi saydılar. Kararlılardı. Zaten "*Adalet mülkün temelidir.*" cümlesi de onların göremeyeceği yerde, arkalarında asılıydı. Sonuç benim açımdan hızlı ve inanılmazdı, tutuklandım.

Evrakları dosyaya koyan memur önde biz arkada tekrar arabaya bindik, tekrar rahatsız edici yolculuk yaptık, şimdi ise hastanedeydik.

Koluma girmiş memurlarla hastanenin koridorlarında yürürken insanlar açılıp adi bir suçluymuşum gibi tedirgin bakışlar atıyorlardı bana. Darp raporu almak için doktorun kapısında iki memurla beklerken elinde dosyam olan grup lideri kapıya tıklayıp içeri girdi. Biraz sonra da kapıyı ardına kadar açıp başıyla içeri girmemizi işaret etti. İki memur içeri itti beni. Adamlar hiçbir detayı atlamıyorlardı, demek ki emirler kesindi.

İçeri girdim, açık pencereden esen sıcak rüzgârla dalgalanan beyaz perde, beyaz muayene masasının yanında kapalı beyaz paravan, çelik beyaz tıbbi malzeme dolabı, adamın oturduğu beyaz masa, beyaz duvarlar, az daha uğraşsalar kar körlüğü yaratabilecek bir ortam oluşturabileceklermiş. Sanki bu beyaz fon içinde tek renkli nesne odaya giren bizlerdik. Odanın kiri gibiydik. Doktor orta yaşlı ve kilolu biriydi. Aşırı beslenmek ve spordan uzak kalmak onu olduğundan daha yaşlı gösteriyordu. Gözlükleri şakaklarına gömülmüştü. Kilosundan dolayı nefesi körük gibi ses

çıkarıyordu. Düğmesiz iki parça yeşil elbisesi ve üstüne giydiği beyaz önlük kilosunu kapatmıyordu. Açık kumral saçları dökülmüştü, bıyıkları dökülen saçları ile aynı renkti. Yüzünde güzel olan tek şey buz mavisi gözleriydi. Ellerini tek alkışla birleştirip uzatarak sordu:

-Eveeet, darbımız var mı?

Akşamdan beri birlikteymişiz gibi sormuştu. Sorusuna polisler gülerek karşılık verdiler. Bu kabarede tüm komedyenler birbirini tanıyordu anlaşılan. Cevapladım:

-Muayene şekliniz anketse, cevabım hayır darp yok. Dünden beri sağ olsun meslektaşlarım oldukça konuksever davrandılar.

-Siz yine de akıllı olun, darp yoksa da her an olabilir.

Yine kahkaha ile doldu beyaz boşluk. Adam evrakları hızlı hızlı doldurup imzaladı. Mardin E tipi cezaevine götürülmek üzere jandarmaya teslim edildim. Hayatımda ilk kez geldiğim bir şehirde tutuklanmıştım. Cezaevi şehrin on kilometre dışındaymış. Aracın karanlık bölümünde hareket etmeyi bekliyordum. Zaman benim için durmuştu adeta. Patlama filminde ses efektörünü canlandıran John Travolta'nın filmler için ses kaydı yaptığı sahnede gibiydim. Her şeyin sesini ayrı ayrı duyuyordum. Yandaki ağaçta öten serçeleri cıvıltısı, uzakta havlayan bir köpek sesi, rüzgârın belli belirsiz uğultusu; beynim hepsini ayrıştırıp kaydediyordu adeta. Çalışan arabanın motorunun gürültüsü bütün sesleri bastırdı, yok etti.

33

-İlkokulu nasıl bitirdiğimi hatırlamıyorum, dedi adam.

Sonra dudaklarını yalayıp, ensesini ovdu. Burnunu sert biçimde kaşıdı. Kafasını kaldırıp devam etti:

-Çok haylaz bir çocuktum. Kafamda en az 10-15 tane yara izi vardır. Hatta bir tanesini, bizim ilçede akşamları koyunlar dönerdi meradan, bir koç yapmış.

Gülmeyle tıslama arası bir ses çıkardı. Belli ki başına gelen bu kazayı komik bulmuştu. Sağ elinin avucunu aşağı çevirip hayali bir tümseğe çizer gibi kaldırıp indirdi:

-Koç, var gücüyle bana geçirince bir metre havalanıp yere düşmüşüm. Kafamın arkasındaki yaranın hala izi duruyor.

Kafasını yere eğip iki eliyle yağlı saçlarını ayırıp yarayı göstermeye çalıştı. Şeyda o sırada telefonuna bakıp bildirim olup olmadığını kontrol etti. Telefonunu bırakınca adamla göz göze geldi. Adam takip edilmediğini görünce biraz bozulmuş gibi bakıyordu. Şeyda, devam et der gibi bir el hareketi yaptı. Adam, küskün bir ses tonuyla tekrar konuşmaya başladı:

-Ortaokul birinci sınıfta yedi zayıfım vardı. Liseye kadar hep öğretmenler kurulu kararıyla geçtim. Ama keyifli bir çocukluğum oldu. Mesela okula bisikletle giderdim. Bisiklet kullanırken çok heyecanlanırdım. Özellikle kızlar bakıyorsa ellerimi bırakır hatta ayaklarımı sallardım. Ama bir seferinde çok fena düştüm. Kafamı betona çarptım...

-Çok sağlam bir kafanız varmış.

-Efendim?

-Kafanız diyorum, çok sağlammış. Sürekli bir yerlere çarpmışsınız onu.

-Ha evet doktor hanım, ama bir şey olmuyordu. Neyse lise birinci sınıfta okulumuza yeni bir öğretmen geldi. Tabii ben yine sınıfın en haylazlarındanım. Aslında öğretmen tipi yoktu ama elinde sürekli bir anahtarlığı vardı ve bakışları şimşek şimşekti. Bir gün benim oturduğum sıranın önüne geldi. Durdu, bana bak-

tı. Anahtarlığı kaldırdı, benim kafama üç kez vurdu. şak, şak, şak. "*Sen akıllı bir çocuğa benziyorsun.*" dedi, bu kadar. İlk defa birisi beni önemsedi, kafama anahtarlıkla vurarak bunu gösterdi.

-Kafanıza anahtarlıkla vurması önemsendiğiniz anlamına mı geliyor?

Bunu söylediği için kendine kızdı Şeyda. Gerginliği, profesyonelliğine gölge düşürüyordu. Oturduğu yerde kımıldayıp toparlandı. Daha dik durarak sesine ciddi bir ton verdi:

-Aydınlandınız o an yani?

-Evet, evet, çok aydınlandım. Ben zekiymişim. Etrafıma baktım, evet benim kafama vurduğuna göre beni kastetmişti, başkasını değil. O adamı çok sevdim. Fizik, kimya ve biyoloji derslerine giriyordu. O zaman öğretmen azdı. Ben de öğretmenimi yalancı çıkarmamak için o günden sonra ders çalışmaya başladım. Önceleri beşi zar zor alıyordum. Sınav olduk, hoca benim adımı okudu, on almışım. Fizikten on almışım, babam bile inanamadı. Sonra kimya, biyoloji derken bütün notlarım yükseldi. Sonra arkadaşlara ayıp olmasın diye bütün derslerime çalışmaya başladım.

Adamın coşkulu anlatımı bitecek gibi değildi. Şeyda tekrar telefonuna bakmak istedi ama vazgeçti. Adamı biraz hızlandırmaya karar verdi:

-Nasıl polis olduğunuzu anlatıyordunuz...

-Ha evet, doğru söylüyorsunuz. Lise son sınıfa geldim, notlarım yüksek tabii. Babam dedi ki oğlum bak yakınımıza polis okulu açıldı, seni oraya gönderelim. Bizde büyük sözü dinlenir doktor hanım. Ananın atanın sözünü dinlemezsen işlerin rast gitmez. Zaten anarşi de almış başını gitmiş, peki baba dedim. Ama polislikle ilgili kafamda en ufak bir şey yok...

Adam dönüp dolaşıp lafı kafasına getiriyordu. Kafanı o kadar hor kullanırsan tabii ki bir şey kalmaz dedi içinden Şeyda. Sonra bu düşüncesine gülümsedi:

-Komik bir şey mi söyledim, doktor hanım?

Şeyda kendini toparladı. Yüzüne ve sesine ciddi ifade verdi:

-Devam edin lütfen...

-Tabii sınıflara girdim, o zamanlar her şey posta ile geliyordu. Herkesin postası gelmiş, benimki yok. Beklemekten çatlayacağım. Bizim ev gara yakındı. Her gün gidip soruyorum oradaki postacılara, ağabey bizim posta geldi mi diye. Bir yandan da dua ediyorum tabi, Allah'ım beni mahcup etme diye. Sonunda posta geldi, polis okulunu kazanmışım.

Adam üniformasına dokundu, kolunu, gövdesini okşar gibi sıvazladı. Gülümseyerek kafasını kaldırdı:

-İlk defa bu üniformayı giydiğimde dünyanın tepesine çıkmış gibi hissettim, doktor hanım.

-Peki şimdi?

-Ne şimdi?

-Yani üniforma hakkında şimdi ne düşünüyorsunuz?

Adam kafasını çevirip pencereden uzaklara baktı, derin bir nefes alıp bıraktı. Parmaklarını birbirine sürtüyordu. İlginç bir şeymiş gibi parmaklarına bakarak konuşmaya devam etti:

-Şimdi, şimdi utanıyorum doktor hanım. Kirlettim bu üniformayı sanki.

-Neden böyle düşünüyorsunuz?

-...

-Bakın burada hasta-hekim mahremiyeti söz konusudur. Anlatacağınız hiçbir şeyi kimseyle paylaşmayacağım. Yoksa burada kalamam, işime son verirler.

-Size neden böyle düşündüğümü anlatırsam, benim işime de son verirler.

-Siz önce biraz anlatın sonra buna karar verelim.

Derin bir nefes aldı adam:

-Aklımdan çok kötü şeyler geçiyor, kötü bir insanım ben.

Şeyda sustu, böyle durumlarda hastayı serbest bırakmanın gerektiğini biliyordu. Kişiler dağdan bayırdan konuşmaya başlasa bile bir müddet sonra konuşa konuşa kişinin de farkında olmadığı bilinçdışı malzemenin yüzeye çıkacağını biliyordu. Serbest çağrışım, hipnoz gibi, arkadaki ve derindeki mekanizmaları bilince çıkarabilecek bir yoldu. *Yaşasın free association!*

Sessizlik devam ettiği için adam konuşması gerektiğini düşündü. Ama sesi daha derinden geliyor gibiydi:

-Kendimi bildim bileli çocukları çok severim. Çevremdeki çocuklara hediyeler alırım. Yabancı çocuklar bile polis dede diye etrafımı kuşatırlar, onlara da şekerler veririm. Ailenin büyüğü sayılırım, anlıyor musun doktor hanım? Ama aklımdan, tam şuradan o çocuklarla ilgili olmayacak şeyler geçiyor...

Adam, sağ eliyle kafasına birkaç kez sertçe vurdu. Şeyda dehşete kapıldığını hissetti. Adam iki eliyle başını sıkmaya başladı. Sonra bıraktı, yüzünü sertçe sıvazladı. Adamda obsesif kompulsif bozukluk olmalıydı ama o başka bir şeyden, etnisiteden korkuyordu. Şeyda ona doğru masanın üzerinden eğdi:

-Bakın, bu düşünceleriniz birer evham, gerçekte yok yani. Siz çocukları seviyorsunuz. Aynı şeyler benim de aklımdan ge-

çebilir. Bu çeşit kuruntular beynin nezle olması gibidir, geçer. Bahsettiğiniz düşünceler doktor olarak benim de aklımdan geçebilir, bir papazın, bir cami imamımın da aklından geçebilir; her insanda olur böyle şeyler.

Adam şaşırmıştı:

-Gerçekten mi doktor hanım? Yani siz de bazen böyle düşünüyor musunuz?

-Tabii ki, birçok meslektaşınız benzer şikâyetlerle geldiler buraya, aynı şeyleri söyledim onlara. Düşüncelerinizin kimliğinizle bir alakası yok. Aynadaki yılan sizi sokabilir mi? Sokamaz, çünkü görüntüdür. Böyle düşünceler de beyinden gelip geçen görüntülerdir. Rahat olun, görevinize odaklanın. Dilediğiniz zaman da buraya gelebilirsiniz.

Adam sevinçle dolmuştu. Teşekkür ede ede ayrıldı. Ama Şeyda bu memuru izleme listesine aldı. Silah taşıyan birisi için obsesif kompulsif olmak iyi bir şey değildi. Adam odadan çıkınca telefonuna baktı. Nişanlısından bir mesaj vardı. Mesajı okumadan Talat'ın numarasını tekrar çevirdi, ulaşılamıyordu. Ne olmuştu, başına bir şey mi gelmişti? Nişanlısının mesajını açtı. Mesaj her şeyi açıklıyordu. "*Adamı Mardin'de hapse tıktım.*" Lanet olsun diye geçirdi içinden. Elindeki telefonu sıktı. Sesli sesli söylenmeye başladı. Bir öksürük sesi ile kendine geldi. Kafasını kaldırınca cinayet şube komiseri Veritas elinde bir kâğıtla ona bakıyordu. Şeyda da ona baktı. Hiçbir zaman terapiye ihtiyaç duymayan kadavralar dünyasının kralı, mutlaka iş için gelmişti:

-Buyurun Komiser?

-Talat Komiser'i Mardin'de bulduk. Şimdi hapishanede, emanetteki telefonunda tek numara kayıtlı, sizinki... Onun Mardin'de olduğunu biliyor muydunuz?

Şeyda dudaklarını sıktı, cevap vermedi. Veritas devam etti:

-Bu sizin açınızdan hiç de iyi değil.

Sonra yüzüne baktı ve odadan çıktı. Şeyda elindeki telefonu duvara fırlattı, telefon parçalara ayrılarak yere saçıldı. Şeyda kükredi:

-LANET OLSUN!

34

Yusuf peygamberden beri insanoğluna ölümden sonra verilen en ağır ceza onu hapsetmek, özgürlüğünden mahrum etmek olmuştur.

Tek kişilik hücreme girdiğimde ilk aklıma gelen bu oldu. Hücre dediğim de 5X5 boyutlarında bir, yer; içinde pis bir yatak ve kenarları kırılmış bir klozetten başka aksesuar olmayan dört tarafı betondan bir mezar adeta. Sadece küçük, mazgallı bir penceresi var.

Mahkeme tutuklanmama karar verdikten sonra jandarma eşliğinde Mardin E tipi cezaevine getirilmiştim. Siyah bozkır ve kahverengiye çalan toprak içinde bembeyaz bir bina yığınıydı burası, kurşun rengi bulutlarla kaplı gökyüzünde küçük anlamsız bir bulut kümesi gibi. Arabadan indiğimde cırcır böceklerinin rahatsız edici kesintisiz gürültüsünden başka bir şey duyulmuyordu. Etrafa baktığımda gözü alan parlak güneş ışıkları ve sıcak havadan dolayı buharlaşıyor gibi görünen görüntüler vardı sadece. Ellerim kelepçeli halde hapishane yetkililerine teslim edildim. Geniş, bembeyaz duvarlarla çevrili uzun bir koridordan sonra kapısında "giriş" yazan bir binanın içine girdik. Emanet eşyalarım ve evraklarım teslim edildi. Kayıt yapıldı. İç çamaşırıma kadar soyup tepeden tırnağa muayene edildim. Benim infaz koruma memuru olarak bildiğim ama herkesin başefendi dediği adam, yapılan her

şeyi organize ediyordu. Beni revire benzeyen geçici bir koğuş dedikleri bir yerde akşama kadar beklettiler. Sonra tek kişilik hücreye kapattılar. Yemeklerimi geçici koğuş dedikleri yerde yedim.

Beni başka tutukluların olduğu koğuşa koymadıklarına sevindim. Yalnız olmak bana daha iyi geliyor. Cezalandırmamı isteyenler beni tam tanımıyorlardı demek ki. İyi bir uyku çektikten sonra sabah sekizde sayım için uyandırdılar. Sayımı ayakta vermek zorundaymışız. Sonra ekmek dağıtıldı, kahvaltı daha da sonra verilecekmiş. Başefendi dedikleri infaz koruma memuru, kahvaltı ile birlikte gelip beni bilgilendirdi. Tek kişilik hücrelerin hepsi avluya bakıyormuş. Günde bir saat avluya çıkma hakkım varmış. Mahkûmlar kimse ile iletişim kuramazmış. Ne istiyorsam yazılı olarak dilekçe vermek zorundaymışım. Daha önce de hapishaneler konusunda biraz bilgi sahibiydim. Filmlerde gördüğümüzün aksine hapishaneyi müdürler yönetmez, savcılar vardır bizde. Ve hapishanelerin dış güvenliğinden jandarmalar sorumludur. Bu yüzden hapishaneye kaçak yollardan bir şey sokmak iki kat güçtür; hem jandarmayı hem gardiyanları ayarlamak zorunda kalırsınız. Jandarma, gerektiğinde içeride asayişi sağlayan gardiyanlara yardım ederler. İnfaz koruma memuru ona "başefendi" diye hitap etmem gerektiğini sert bir dille anlattı. Başefendiye anlatmak istemediğim şeyleri başgardiyana ve 3.müdüre anlatabileceğimi söyledi. Demek ki müdürün altında 2. ve 3.müdür diye dikey bir hiyerarşi oluşturmuşlar. Perşembe günü kantin günüymüş. Eğer yakınlarım kantin hesabı açıp para yatırırlarsa kantinden istediğimi alabilirmişim. Ama Perşembe gününe kadar başefendiye isteklerimi yazılı olarak vermezsem diğer perşembeyi beklemek zorundaymışım. Bu şehirde hiç yakınım yoktu ki.

Öğleye doğru hücremin kapısı büyük bir gürültüyle açıldı. Beni görüşme odasına götüreceklerini söylediler. Aklıma Yusuf ve Mekselina gelse bile akrabam olmadıkları için onların benim-

le görüşemeyecekleri kesindi. Kimle görüşecektim acaba? Görüş odasına girdiğimde boş masaların sadece bir tanesinin dolu olduğunu gördüm. Çantası önünde evrakları okuyan bir kadın oturuyordu. Beni görünce başını kaldırıp gülümsedi.

Kadın bedeninin güzel olması için görünür olması yeterlidir bence. Sırf güzellik uğruna bazı Afrika kabilelerinde kadınlar boyunu uzatmak için boyunlarına halkalar dizerler. Hatta dudak ve kulakları büyütmek için dudaklarının arasına taş veya metal koyup kulaklarına ağırlık asarlar. Sağa sola sallanmanın vajina kaslarını geliştirip güçlendirdiğini düşündüklerinden genç kızların ayaklarını sakatlayıp topal bırakacak kadar ileri giden kabileler bile vardır. Ama burada oturan kadının güzel görünmesi için hiçbir şey yapmasına gerek yoktu.

Orta boylu, omzuna dökülen kıvırcık siyah saçları duştan yeni çıkmış gibi ıslak görünüyordu. Saçına sabah ne sürdüyse artık, saçları hala parlıyordu. Saçları siyah olmasına rağmen yüzü beyaz ve gözleri yeşildi. Biçimli bir burnu ve hafif çıkık yanakları gülümseyince daha da yükseliyordu. Beyaz dişlerinin arası hafif aralıktı. Ve üst dudağını birleştiren ve Yunanlıların "aşk" ve "öpmek" sözcüklerinden türetilen philtrum adlı iki çizginin belirginliği ona daha seksi bir hava katıyordu. Bu iki çizginin üst dudakla birleştiği yerde küçük bir üçgen, daha doğrusu "v" şekli oluşturmuştu. İster istemez gözüm oraya takıldı. Gülümsedikçe o zarif kıvrımın hareketlerini takip etmekten kendimi alamadım. Ona yaklaştıkça adeta hipnoz etkisi yaratmıştı bende. Diğer kadınlar gibi ruj sürerken o minik üçgene vurgu yapmasına hiç gerek yoktu. Melek izi onu gerçekten bir melek gibi güzel gösteriyordu.

Ben yaklaşınca ayağa kalkıp elini bilekten hafif aşağı uzattı:

-Merhaba, ben Ahsen Toprak, avukatım.

Elini sıkarken gülümsedim. Elleri karakterini gösterircesine sıcaktı. Pantolon ve ceketten oluşan patlıcan moru bir elbisesi ve beyaz bir gömleği vardı. Gömleği üstten iki düğme açıktı ve göğüslerinin birleşme çizgisi görünüyordu. Tam orada, taktığı altın kolyenin ucundaki yunus balığı bir dalganın üstünde zıplar gibi duruyordu. Dalıp kaldığımdan elini çekmek için hamle yaptı:

-Oturalım mı Talat Bey?

Mahcup olmuştum, gülümseyerek oturdum. Sırf kendimi toplamak için sordum:

-Baronun tayin ettiği avukata ne oldu?

Önündeki evrakları uzattı:

-Şunları imzalarsanız o avukattan kurtulacaksınız ve artık avukatınız ben olacağım. Yusuf'un kuzeniyim. Size çok selamı var. Mekselina'nın da tabii. Her türlü ihtiyacınızı benim üzerimden karşılayacaklar.

Bunları öyle coşku ve hızla söylemişti ki; iyi bir haber almış, âşık olmuş ya da biraz önce sevişmiş olduğuna bahse girerdiniz. Doğal bir enerjisi vardı, evet bu yanıyla Yusuf'la akraba olduğu belliydi. Kâğıtları önüme çekip uzattığı kalemle hiç okumadan imzaladım. Başımı her kaldırışımda etkileyici gülümsemesini gördüm.

-Size çok haksızlık yapılmış Talat Bey...

İmzalamayı bitirip kafamı kaldırdım. Kalemi ona uzatırken:

-Doğduğum gün, hemşirenin, hiçbir neden yokken kıçıma bir şaplak indirip beni ağlatmasıyla başladılar bana haksızlık yapmaya yanıtını verdim. Gülümsedi:

-Tutuklandığınız andan itibaren size yapılanları biliyorum. Tutuklanmanız bile başlı başına hukuki skandal, medyaya da tu-

tuklandığınız haberini sızdırmışlar, üstelik ağırlaştırılmış müebbet yiyenlerin kapatıldığı tek kişilik hücreye koymuşlar, psikolojiniz çok bozulmuştur.

-Emin misiniz, gayet iyi hissediyorum?

Elini benim elimin üzerine koydu. Elektrik çarpmış gibi etkilendim. Muzipçe gülümsedi:

-Bozulmuştur, bozulmuştur. Bütün bunları onların aleyhine kullanıp sizi buradan çıkaracağım.

Ellerini çekip imzaladığım evrakları çantasına koydu. Geriye yaslanıp kollarını göğsünde kavuşturdu:

-Sizin koğuşa naklinizi sağlayayım mı?

-Hayır, inanın hücrede daha rahatım.

-Eminim misiniz?

-Gerçekten eminim.

-Peki, öyle olsun. Çıkarken kantine adınıza hesap açtıracağım. Dilediğiniz şeyi alabilirsiniz. Burada uzun süre kalacağınızı sanmıyorum. İtham edildiğiniz şeyler saçmalıktan ibaret. Belli ki birilerini çok kızdırmışsınız. Kim olduğunu biliyor musunuz?

-Aklıma gelen birisi yok. Ama gördüğüm muameleye bakınca aynı fikirdeyim birisini fazlasıyla kızdırmışım.

İkimiz de sustuk. Kendim hakkında yaptığım soruşturmanın böyle tahmin edemeyeceğim şekilde engelle karşılaşması benim de canımı çok sıkmıştı. Geçmişimi araştırmamdan rahatsız olan birileri olabilir miydi? Pek sanmıyorum ama perdenin gerisinden bir elin müdahalesi açıktı. O sırada aklıma geldi:

-Ahsen Hanım size bir şey sorsam?

-Tabii ki, ama öncelikle bana lütfen Ahsen deyin sadece.

-Tamam, Ahsen Hanım, yani Ahsen. Şu Tahzenciler hakkında bir şey biliyor musunuz?

Yüzüme dikkatlice baktı. Bu ciddi duruş bile onu ayrı bir güzel gösteriyordu:

-Neden sordunuz?

-Yaptığım bir araştırmada karşıma çıktı. Ama ilk defa Mardin'e geldiğimde haberim oldu böyle bir grubun varlığından.

Geriye yaslanıp derin bir nefes verdi. Ellerini iki yana, sanki elimde bir şey yok der gibi açıp devam etti:

-Eski bir tarikat, akrabalarım arasında da müntesipleri vardı. Ama bizim ailede yoktu. Bizim aile kaçakçıdır...

Gülümseyip ellerini havada çevirdi. Sanki bir orkestraya keskin komutlar veren şef gibi, sonra devam etti:

-Bilirsiniz sınırdan katır sırtında sigara, içki, çay, şeker, yakıt, elektronik eşya filan geçirenler var ya onlardan. Babam yaşlanınca ağabeylerim yapmaya devam etti. Sonra Orta Doğu karıştı ve devlet sınırları iyi korumaya başladı. Bizimkiler de mecburen spot işine girdi. Ailede legal iş yapan tek benim diyebilirim. Bu tarz şeyler haram sayıldığından bizimkiler evvelden beri Tahzencilere yaklaşmadı. Ama akrabalarım arasında var. Bildiğim kadarıyla bir öğretmenin kurduğu bir tarikat, iyi insanlar, herkese yardım eden, fakir çocukları okutan, evler, yurtlar filan açan insanlar. Hayır işleriyle uğraşırlarmış.

-Sizinkiler kaçakçı ha?

-Evet, aslında övünç kaynağıdır buralarda o iş, sokakta patlamış topla oynayan çocuklara sorsan, övünerek babasının kaçakçı olduğunu söylerlerdi eskiden. Alım gücü düşük halka en ucuz yoldan kaynakları ulaştırma, bizimkilerin yaptığı da bir nevi hayır işi sayılabilir aslında.

İkimiz de gülümsedik. Ona sordum:

-Zor olmuyor muydu?

-Her iş gibi zorlukları vardı tabii, her şeyden önce cin fikirli olmanız lazım. Mesela katıra bir ülkede yem, diğer ülkede su verilir ve katırlar buna alıştırılır. Sırtına yüz kilo yük yüklenir ve karşıya insansız olarak gönderilir. Katırlar günde üç kez seyahate çıkabilir ve en avantajlı yanı yakalandıklarında sizi ele veremezler. Aldığınız tek risk, sermayenizin katıra yüklenmesidir. Fakat risk yüksekse, o nispette kazanç da yüksektir.

-Katırla kaçakçılık ha?

-Evet, eşek de kullanılır. Hatta en ünlü eşekler Derik eşekleridir. Anadolu'daki atlardan bile iridirler. Çok hızlı yürüyüp çok yük taşırlar. Kılları kısa ve parlaktır, hemen göze çarparlar. Babam hep "*Bunları çoğaltıp Anadolu'da satacaksın.*" derdi.

Bir kahkaha attım. O da çantasını toplarken yüzüme gülümseyerek baktı:

-Tahzencileri araştırmamı ister misiniz?

-Yok, şimdilik önemli değil.

-Aileniz falan mı var onların içinde?

Keşke sorduğu şeyi bilseydim. Ailem hakkında şu anda hiçbir şey bilmiyordum. Elini bırakmak istemiyordum. Bunu fark etmesin diye konuştum:

-Hayır, bunlar, Tahzenciler, tarikat mı cemaat mi?

-Tarikat bildiğim kadarıyla. Bilirsiniz, 12. yüzyıldan itibaren İslam coğrafyasında mantar gibi çoğalmışlar. Tekke, şeyh, mürit üçgeninde örgütlenip seyyahlar vasıtası ile her yere hızla

yayılmışlar. Hindistan, Afrika hatta Rus Tatarları arasında bile tarikatlar görülmüş. Ama bu Tahzenciler kendilerini 16. yüzyılda Şiiliğe karşı Kürtleri Sünni anlayışla örgütleyen İdris-i Bitlisi'ye kadar dayandırıyorlar. Kabileler, aşiretler arası kavgaları önlemekte çok mahirler. Güneydoğuda Nakşîlerin Halidi kolu etkilidir, Tahzenciler de onlardandır.

-Bir öğretmen kurmuş demiştiniz...

-Evet, bir köy öğretmeni, adı da Süleyman, çok etkili bir hatipmiş. Vaazlarında gözyaşı sel olup akardı derdi babam. Bir öğretmen olduğu için eğitime çok önem verirmiş. Köy köy dolaşıp hem vaaz verir hem kimsesiz fakir çocukları Mardin'e getirir, okuturmuş. Bilinen tarikatlardan farklı, ama talihsiz bir kaza sonucu yaralanmış ve iyileşemeyip ölmüş. O ölünce de lidere bağlı her sistem gibi dağılmış.

-Nasıl bir kaza?

-Bombalı suikast, bayağı kanlı olmuş ama Süleyman Hoca ölmemiş, ağır yaralanmış. Böyle adamlar eninde sonunda birinin kuyruğuna basar. Seveni çok olduğu kadar sevmeyeni de çoktur. Kurtulmasını Allah'ın büyük bir hikmeti saymışlar. Ama sonra düzelememiş.

-Peki, bahsettiğiniz kurumlar?

-Bir oğlu varmış, tam bilmiyorum ama. Çocuk aslında rahatlıkla babasının postuna oturup ondan sonra şeyh olarak devam edebilirdi. Pek merakı yokmuş bu işlere. Okumuş zaten, babasının ölümüyle de buraları terk etmiş. Şimdi nerede ve kim bilmiyorum.

-Anladım.

Gardiyanlar beni getirdikleri demir kapıyı açıp görüş zamanın dolduğunu söylediler. Yanağımdan öpme bahanesiyle

yaklaşınca baharat karışımı parfümünün keskin kokusun aldım. Kulağıma fısıldadı:

-Hapishane doktoru Erdal Toprak, akrabamdır. Soyadımız aynı. Akşam konuştum. Bir şeye ihtiyacınız olursa revire çıkmak isteyip ona ulaşabilirsiniz.

Sonra benden uzaklaştı, gardiyanlara duyurmak ister gibi:

-Yakında geleceğim. Çok alışmayın buraya. Psikolojinizi bozuk gördüm, revire çıkın!

35

Ya içerdesindir ya dışarıda.

Dünyanın neresinde olursan ol, eğer hapishanedeysen fark budur. İster avukat, ister polis istersen savcı ol; katil, zanlı, suçlu... Ne olursan ol, eğer hapishanedeysen ya içeridesindir ya da dışarıda...

Ama mahkûmlar, onlar da kendi arasında çeşit çeşittir. Denizaşırı bir memlekete başka ülkelerden göçüp, yabancı topraklarda kendi gettolarını kuran topluluklar gibi. En kalabalık gettolardan biri hapishaneden çıkar çıkmaz dağlara kaçacak gruptu. Buradaki tabirle "örgüt"ten olanlar, onlardan birisi daha gelmeden ismi örgüt sorumlusuna geliyordu. Hapishaneyi bir okul gibi kullanıyorlardı. Kimse ile temas etmiyor, kimseyi aralarına almıyorlardı. Onlardan biri gelir gelmez onların koğuşuna veriliyor, sabahları kahvaltıdan sonra eğitim, öğleyin başkanın dersi, arkasından kitap okuma, akşam yemeği sonrası özeleştiri... Sempatizan olarak hapse giren bile böyle yoğun bir ideolojik eğitimden sonra kemik gibi sert bir dava adamı olarak çıkardı buradan. Hapishane yönetimi hiç karışmıyordu bu gruba. Bunlardan sonra en kalabalık kapalı grup yakın zamanda devletle ters düşen gruptu. Onlar da namazlarını beraber kılıyor, bir

Amish topluluğu kendi kuralları içinde yaşıyorlardı. Tanırım bu grubu, polis kolejinde ve polis akademisinde çok vardı bunlardan. Aralarına herkesi kabul ediyorlar, düşüncelerini başkalarına aktarmayı ibadet sayıyorlardı. Avluda bunlarla karşılaşsan konu Fenerbahçe'den açılsa bile beş dakika sonra Asr-ı Saadet'te sahabeleri konuşurken bulursun kendini. Birbirlerini teselli edip arkalarında kimsesi olmayanlara destek oldukları için moralleri son derece yüksekti. Medrese-yi Yusufiye kabul ettikleri hapishanede her namaz sonrası dersleri oluyordu. Bu iki sargın gruptan sonra kader mahkûmları vardı, çay içerken saz çalıp sohbet edenler. Bu üç grubun da aralarına kabul etmeyeceği tek tip, cinsel suçları işleyenlerdi. Zaten onları güvenlik gerekçesi ile kimseyle temas ettirmiyorlardı. Ben buradaki hiçbir gruba girmiyordum.

Burada çok kalmayacağımı biliyordum. Hücremde egzersiz yapıyor, kalan vakitte hapishane kütüphanesinden aldığım kitapları okuyordum. Rus edebiyatından Gogol, Çehov, Tolstoy, Puşkin, Turgenyev, Şolohov, Dostoyevski; ne kadar varsa... Geçmişte hapishaneyi Ruslar idare etmişti sanki. Tek sorun, on beş günde üç kitap veriyorlardı. Bunu da Ahsen'in akrabası olan doktor sayesinde aştım. Gerçi o, dışarıdan istediğim varsa getirebileceğini söyledi. Ama istemedim bu yoldaşlar yetiyordu şimdilik. Kantinden kendime bir semaver aldım, çay yapıyorum. Hapishanede hiçbir şeyi atmamayı öğrendim, poşet, pet şişe, kürdan, ip... Çünkü her şey kıtlıktı ve her şeyin bir işe yarayacağı zaman vardı. Etrafa zarar vermediğimiz için küçük yaramazlıklarımıza yönetim göz yumuyordu. Mesela avlu izinleri değişik saatlerde olduğu için semaverde çay yapıyor, penceremin mazgalı açıp avludaki mahkûmlara çay ikram ederek sohbet ediyordum. Genelde dinliyordum; halkların özgürlüğünden, başımıza gelen her şeyin günahların kefareti olduğuna kadar geniş bir yelpazedeki her mevzuu. Bazen kola şişesine çay dolduruyor, üst kattan uzatılan ipe sıcaktan şekil değiştirmiş şişeyi bağlıyordum.

Yukarıdan sarkıtılan ipin ucuna ağırlık olarak pil bağlanıyordu. Pili mazgaldan elimi uzatıp yakalıyordum. Ucuna çay doldurduğum şişeyi bağlayıp, çek diyordum. İlkel bir asansör icat etmiştik. Yukarı doğru ipi çeken ve hırsızlıktan hüküm giymiş Nuri'nin klasik cümlesi: "*Senin elinden çektiğimi kimseden çekmedim Talat Ağabey.*" Beni hep gülümsetiyordu bu cümle. Akşamları bu pencereler arasında sohbet, atışma, konser verme; taş duvarlar arasında, loş ışık ve gölgelerde sergilenen antik bir tiyatro gibi.

Burada başınıza gelebilecek en kötü şeylerden biri "*paket olmak*"tır. Bu, başka cezaevine sürgün anlamına gelir. Bir neden bulunur, sabahın beşinde telsiz sesleri eşliğinde başefendi ve diğer gardiyanlar sizi paketler. Telsiz sesi, Pavlov'un zili gibi şartlandırmıştır mahkûmları. Oldukça moral bozucudur.

Onu ilk defa elimde defalarca kullanmaktan artık yırtılma raddesine gelmiş kâğıt bardağımla çay içerken gördüm. Sıcaktan fırına dönmüş hücreme hava gelmesi için mazgalı açmış avluya bakıyordum. Çay hararet alır, kim söylemişse din gibi iman etmişiz bu cümleye. Çay içtikçe terlememe rağmen gözümü ondan ayıramıyordum.

Zayıf ve orta boylu biriydi. Hafif kambur duruşu çocukluğundan beri mi vardı, yoksa hayatın yükü mü bu hale getirmişti bilemiyorum. Kabuğu olmuş gibi hep aynı kıyafetleri giyiyordu, soluk, mat renkliydi elbiseleri. Saçı ve sakalı beyaza dönmüştü artık. Ellili yaşları çoktan geride bıraktığı belliydi. Saçları seyrek ve kısaydı, her mahkûm gibi. Sol eli sürekli, sıcak havaya rağmen, çıkarmadığı ceketinin yan cebineydi. Bu haliyle "*Mayıs Sıcağı*" filminde bir iddia üzerine, cebindeki yumurtayı kırmamak için eli sürekli önlüğünün cebindeki çocuğa benziyordu. İçinde yaşadığı toplumun dilini bilmeyen bir yabancı gibi kimseyle konuşmuyordu. Herkes onun bu halini kanıksamıştı. Volta atarken yanından geçenler o yokmuş gibi davranıyorlardı.

İki gözü birbirine yakın, küçük bir ağzı vardı. Gözleri de küçüktü ve o küçük gözlerinin üstünde kısa ince bir beyaz çizgi gibi kaşları vardı. Alnı kırış kırıştı. Suratındaki her şeyin küçüklüğüyle ters orantılı sivri, kemerli büyük burnu, Giza düzlüklerinden yükselen piramit gibi görünüyordu. Bilge bir tipi vardı. Konuşmamasına rağmen her an önemli bir şey söyleyecek gibi duruyordu. Eğer Monte Kristo olsaydım sanırım o da Farya olurdu.

Avluda ilk defa onu yakaladığımda arkasından yaklaştığım için beni fark etmemiştj. Betonun arasındaki çatlaklardan kendine yol bulmuş otlarla konuşuyordu. Elimde iki kâğıt çay bardağı, derin bir nefes vererek yanına oturdum:

-Selamün aleyküm baba!

Yavaşça bana döndü:

-Aleyküm selam kardeşim.

Uzattığım bardağı kafasını sağ ol anlamında öne doğru sallayarak aldı. Çaydan abartılı bir höpürdetme ile bir yudum aldı, hafif gülümsedi bardağa baktı. Sonra bana döndü:

-Ellerine sağlık, güzel olmuş.

-Afiyet olsun, adım Talat...

Kâğıt bardağı yanına bırakıp benimle tokalaştı. Sol eli hala cebindeydi:

-Bahtiyar, sende hiç suçlu tipi yok evlat, yolun nasıl düştü buraya?

-Birilerini kızdırdım. Sen baba?

Çayı tekrar sağ eline alıp bir şey görmüş gibi gökyüzüne baktı:

-Küçük bir kız annesinin mezar taşına bakıp ağlar. Dünyanın en güzel kadını toprağın altında yatar. Her şeyi bilen kambur susar.

Bilmece gibi konuşmasını anlamaya çalışırken sol elini çıkarıp bir silah gibi tuttu:

-Her şeyin sebebi bu el...

Sonra elini tekrar cebine soktu. İkimiz de sustuk. Anlattıkları hakkında bir tahmin yürütmek istemiyordum. FBI'ın düzenlendiği arabuluculuk kursunda öğrendiğim, Margaret Thatcher'ın diplomasiye kazandırdığı "*mutfak dolabı yaklaşımı*" hatırladım. Saatlerce bile sürse, asıl sohbete gelene kadar gülümse, zarif ve nazik tavırlardan ödün verme. Zamana oyna. Çayımdan bir yudum alıp sordum:

-Otlarla mı konuşuyorsun Bahtiyar Baba?

Gülümsedi:

-İlk on yılım hücredeydi, on yıl. Delirmemek için karasineklerle bile konuştum.

Sonra eliyle okşar gibi betondan uzamış sütleğene benzer otu tuttu:

-Bunun adı Vahit, oda benim gibi yalnız. Sadece onunla konuşuyorum. Başefendi uyuşturucu yetiştiriyorum diye Vahit'le benim üzerime çok geldi, sonra uyuşturucu olmadığını anlayınca bıraktı. Onu öldürecekler diye çok korktum. Ama öldürmediler. Bu sıralar biraz hasta sanki...

Ota doğru eğildi. Dua gibi anlaşılmaz bir şeyler fısıldadı. Gardiyanlar, Suudi Arabistan'da yolda insanların kıyafetine karışan, namaz vakitlerinde dükkânları zorla kapattıran ahlak polisi "*mutavva*"lar gibilerdi. Canları sıkıldıkça, sıkıntılarını bizimle uğraşarak gideriyorlardı.

Bahtiyar'la avluya her çıktığımda konuşuyordum. Kantinden aldığım şeylerden ikram ediyordum ona. Konuştukça hakkında daha fazla şey öğreniyordum. Anlattıkları bir pas gibi yavaş yavaş içime işliyordu. İnsanın dünyada sürekli mutsuz olduğu tek yer hapishanedir. Bahtiyar da sürekli mutsuzdu. Onu bir parça mutlu gördüğüm anlar açık görüş günleriydi. Kızını görüyordu çünkü.

Hapishane doktorunun yardımıyla torf bakımından topraklı bir saksıya Vahit'i dikip Bahtiyar'ın koğuşuna nakledilmesini sağladım. O kadar sevindi ki, o günden sonra avluda hep beraber oturduk.

Bahtiyar Baba'yı dinledikçe hayatının üstündeki sis perdesi kalkıyordu. On beş yıl önce karısını öldürmüş, kendisini aldattığı için. Çok seviyormuş aslında eşini ama aldatıldığı an çılgına dönmüş. Bir seferinde hep yaptığı gibi uzaklara bakıp "*Sadece bir dakika durup düşünseydim, bir dakika, bunu yapmazdım.*" demişti. Düşünmeden hareket ettiği bir dakika için yirmi yıl hapis almış. Kızı dört yaşındaymış o hapse girdiğinde. Ona görüş günleri gelip "*Baba, burada ne yapıyorsunuz?*" dediğinde "*Aklına hiçbir şey gelmemiş, voleybol oynuyoruz, kızım.*" demiş öylesine. Kızı da bir voleybol topu almış, voleybol oynamaya başlamış. Ortaokul, lisede voleybol oynamış. Şimdi okuduğu hukuk fakültesinin voleybol takımındaymış. Kızından bahsederken o küçük gözleri ışıl ışıl oluyordu. Yakında çıkacağı için kavuşacaklarını söylüyordu. Sol elini hiç affetmemiş, sevdiğini sapladığı bıçağı tuttuğu için.

Bahtiyar Baba, avluda konuştuğumuz bir gün inanılmaz bir şey öğrendim, o gün hücremde akşama kadar Interstellar filmindeki Murphy gibi "*eureka*" dedim. Bahtiyar Tahzencilerin kurucusu Süleyman Hoca'nın ilk öğrencisi ve ilk müritlerindenmiş. Ta ki bombalı suikast gününe kadar... Sonra yolları ayırmış.

Endülüslü çoban Santiago gibi uzaklarda aradığım hazineyi dibimde bulmuştum.

Güneşli bir öğleden sonraydı. Avluda oturduk bir gölgede. Etrafımızda volta atarak dolaşanları görmüyorduk. Cebimden iki gofret çıkardım:

-Çayın yanında kurban keselim baba.

İkimiz de güldük. Bu aramızdaki bir parola gibiydi. Çayla birlikte yediğimiz şeyler için kurban kesmek diyorduk. Gofretinden gürültüyle büyük bir parça koparıp, dudaklarını şapırdatarak çiğnedi. Çayından bir yudum alıp bana döndü:

-Tahzenilerin ismi nereden geliyor biliyor musun?

-Hayır Baba?

-Peygamberimiz, Hz. Ebubekir'le gizlice Mekke'den ayrılıp Medine'ye gitmek için yola koyulmuşlar. Sevr Mağarası'nda konaklarında Ebu Bekir endişe ediyormuş, peşine düşmüş Mekkeliler ya da vahşi hayvanlar olabilir diye. Peygamberimiz ona demiş ki "*La tahzen minallahi meane*" yani korkma Allah bizimle beraberdir. Süleyman Hoca hep bunu söylerdi, darağacına da çıkarsalar sizi korkmayın, Allah bizimle beraberdir. Hiçbir şeyden korkmazdık. Hiçbir şeyden...

Derin bir nefes aldı, sana her şeyi baştan anlatayım, dedi.

36

Bir sigara yakıp derin bir nefes çekip havaya savurdu. Havaya üflediği duman yaşanan hatıralar gibi uzaklaşıp yok oldu. Aklımı okumak ister gibi yüzüme anlamlı anlamlı baktı Bahtiyar Baba. Sonra:

-Baştan anlatayım her şeyi, ta Süleyman Hoca'nın Mardin'e gelmeseliyle başlayan her şeyi, zaten Mardin'e gelmeden ne ben tanıyordum onu ne de bir başkası.

-Sene 1938, Rize'de doğmuş Süleyman Hoca, hatta 11 Kasım 1938, ne ilginç tarih değil mi? Bu ülkenin kurtarıcısının vefat ettiği günden bir gün sonra. Rahmetli babam çok severdi Süleyman Hoca'yı, Allah birini alıp ötekini gönderiyor. Bu ülkeyi sahipsiz bırakmıyor, derdi. Bu ifade daha sonraları çok yayıldı, onun ahir zamanda beklenen Mesih olduğunu bile söylüyorlardı.1956 yılında çiçeği burnunda bir öğretmen olarak Mardin'e tayini çıkmış. Tahta bavulları ellerinde, öğretmen lisesi mezunu idealist gençlerin Anadolu'ya koşarak gittiği zamanlar.

Ama çok sıkıntılı zamanlar; yolluk yok, maaş yok. Borç bulup atlayıp trene Mardin'e gelir Süleyman Hoca. Tren istasyonu Mardin'in dışında olduğu için, trenden inenler katırla gelirdi Mardin merkeze o dönem. Katırcı çok para ister. Yemek parasını bile katırcıya vermek zorunda kalan Süleyman Hoca, yolun yarısına kadar götürmek üzere katırcıyla anlaşır. Kalan mesafeyi elinde bavulu yayan olarak yürür.

Milli eğitim binasını bulur, orada kendisi gibi yeni atanan öğretmenleri bekleşirken görür. Müdür bir hoş geldiniz bile demeden, yüzlerine bile bakmadan atandıkları yeri söyler. Oradaki öğretmenlerle otele gitmeyi düşünürler ama hiçbirinin doğru dürüst parası yoktur. Bu yüzden fakirliği hiç sevmezdi Süleyman Hoca, küfre yakın derdi fakirlik için. Sonunda o da sultan Süleyman gibi zengin oldu, neyse. Okula giderler üç yeni öğretmen, kalacak yerleri olmadığı için müdür okulda kullanılmayan bir oda gösterir, orada kalırlar. İyi birisi sandıkları müdür düzenbazın tekidir aslında. Maaş zamanı, -tabii o zamanlar banka yok, müdür bankadan parayı çekip dağıtıyor öğretmenlere- kadroları gelmediği için maaşlarını gelmediğini söyler. Çaresiz öğretmenlere iyilik yapıyormuş gibi bir benzinciden borç para alıp dağıtır.

Tabii elden gelen ne kadar yetecek? Zavallı genç öğretmenler üç kuruşla ayı geçirmeye çalışırlar. Aralarında konuşup kaçakçılık mı yapsak diye düşünmüşler, gülümseyerek anlatırdı Süleyman Hoca. Biz mesleğe geçtik hala anamızdan babamızdan para mı isteyeceğiz, açlık ve sefalete mahkûm değiliz diye müdürlüğe dilekçe ile başvururlar. Ama okul müdürünün arkası çoktur, haklarını arayan bu öğretmenlere haklarını vermedikleri gibi bir de soruşturma açarlar. Aslında milli eğitimin amacı üç aylıklarını vermeyerek komünist bildikleri öğretmenlerin çekip gitmesini sağlamak; çünkü o dönem köy enstitüsü ve öğretmen okulu mezunu herkese komünist nazarıyla bakarlardı.

Zaman farklı tabii DP-CHP çekişmesinin ayyuka çıktığı zaman... Aslında parti çekişmesi değil, ağaların çekişmesidir. O zaman Mardin'de iki büyük aile var. Necimoğulları CHP'de, Feyzioğulları DP'de. Ya birindensin ya diğerinden; ortadaysan Allah yardımcın olsun. Devlet dediğin şey ya Necimoğullarıdır ya Feyizoğulları. Kaçakçılık, stok, karaborsa; her şey bu iki ailenin elindeydi. Süleyman Hoca bu iki ağayla da görüşür. Çok iyi konuşurdu, hitabeti yüksekti. Bizim mezhepte satranç mekruh olmasına rağmen hoca çok güzel satranç oynardı. Hatta bu iki ağayı da satrançta mat edip çalıştığı okula yardım etmelerini sağlamıştı o zamanlar bir ağanın karşısına çıkıp meydan okumak görülmüş duyulmuş bir şey değildi. Ama dedim ya hoca korkusuzdu. Yazın memlekete gitmezdi. Kur`an kurslarında okula gelmeyen çocukları okuturdu. Köy köy gezer cuma vaazları verirdi. O zamanlar tabii okumuş kesim hep solcuydu. Camiye gelip dinden imandan bahseden bu hocayı Mardinliler yavaş yavaş sevmeye başladı.

Tam bunlar olurken 60 ihtilalı oldu. Başvekille birlikte iki vekilin asılması insanları dehşete düşürdü. Devlet yok, hükümet yok, çöl gibi, bileği güçlü olan eline silahı alır ve çölün kartalı olur anlayışı yerle bir oldu. Devlet gücünü bir kez daha olağanca sertliğiyle göstermişti. Sıkıyönetim ilan edildi, okullar tatil oldu. Çoğu memur açığa

alındı. Ama Süleyman Hoca siyasete pek yaklaşmadığından bu dönem ona dokunmadılar. O da bu sırada Kudüs'e gidip geldi. Dönünce daha bir nurlandığını söylediler.

1960 sonrası rüzgârın Süleyman Hoca'nın yelkenlerini doldurduğu zamanlardı. Adını bile duymadığı bir memlekette göreve başlayan Süleyman Hoca, geri kalmış ağalık düzeninde baş eğip bir köle gibi yaşayan topluma yeni bir düzen getiriyordu. Asırlardır toprak savaşı, birbirlerinin kuyularını kazan ağaların ömrü bitince yerine yenileri türer. Bu düzen böyle devam edip giderken araya yeni bir denge unsurunun girmesi her kesimi rahatsız etti. Ama Süleyman Hoca, müthiş hitabeti, nizam kurma becerisi ile çok iyi bildiği satranç gibi bu ağaların hamlelerini boşa çıkardı. Ağalar aptaldı, bildikleri tek şey düşmanlarını çapraz ateşte pusuya düşürüp öldürmekti.

Süleyman Hoca bir taraftan öğretmenlik yapıyor, çocukları yetiştiriyor diğer taraftan vaazlarıyla halkın, esnafın gönlünü kazanıyordu. Halkın sadece Cuma günleri camiye gelmesini beklemiyor, yazın köy kahvelerinde bile vaaz verip sohbet ediyor ve onların ayaklarına kadar gidiyordu. Vaazları çok etkiliydi, ağlıyor, ağlatıyor, coşuyor ve coşturuyordu. Ben onun sınıfındaydım, babamla da vaazlarına gidiyorduk.

Esnafın da desteği ile Ermeni kilisesinden bozma bir binayı öğrenci yurdu yaptı. Yeryüzünde ilk iman kalesi gibi bakıyorduk oraya. Kale dediğime bakma akrebin, farenin seni görünce bir deliğe saklandığı harabeydi. Ama olsun, Havarilerin ilk kilisesi gibiydi orası. Rüyalarında peygamberlerin, büyük zatların orayı ziyaret ettiği görülüyordu. Süleyman Hoca köy köy dolaşıyor, fakir çocukları Mardin merkeze bu yurda getiriyor ve okutuyordu. Halk, hayrı görüyor ve var gücüyle hocaya destek çıkıyordu.

Buralar küçük yerler, insanlar eninde sonunda aleyhine dönerdi. Süleyman Hoca çok akıllıca bir hamle yaparak Kadiri şeyhinin kı-

zıyla evlendi. Artık bir koruması vardı, hem de esaslı bir koruma. Ama Süleyman Hoca alışılageldik şeyh anlayışından uzaktı. Vaazlarında gökyüzünden, doğadan, uzaydan ve bilimsel gelişmelerden bahsediyordu. Kafa ve kalp bütün olmalı derdi her zaman. Kafayı bilim aydınlatırken kalbi imanın aydınlatacağından söz ederdi. Cennet de cehennem de insanın içinde derdi. Zaten sağ elinin işaret, orta ve yüzük parmağında "nur", sol elinin aynı parmaklarında "nar" yazardı. Işık ve ateş Süleyman Hoca'da birleşmişti. Dar kafalılar onun yaptıklarını, ileri görüşlülüğünü ve planlarını anlamazlardı. O yüzden nasıl bir dine inandığını soranlara "Yaradanla aramızda ayarladığımı özel bir dine inanıyorum." derdi. Bazen inzivaya çekilir birkaç gün yok olurdu. Nerede, ne yapıyor kimse bilmezdi. Peygamberlerle ya da evliyalarla görüştüğü, Hızır'la sırlı yolculuklara çıktığı söylenirdi. Zaten müritleri onu rüyalarda hep peygamberimizle görürlerdi.

71 muhtırasında kovuşturmaya uğradı. Birkaç ay hapis yattı. Ama Mardin'in ileri gelenleri araya girdiler, sadece hayır işleriyle uğraşan bu adama zulüm yapılmasına izin vermediler. 70'li yıllar hızlı bir sağ-sol çatışmasına sahne olmuştu. Herkes ülkeyi kendinin kurtaracağını söylüyordu. Anarşi almış başını gidiyordu. Her gün on beş-yirmi genç ölüyor, kahveler taranıyor, bombalar patlıyordu. Süleyman Hoca yine bildiği işi yapıyordu. Öğrencileri yazın sanayide çalışırken, su satarken, boyacılık yaparken görmek hoca için bir utanç kaynağı idi. Böyle çocukları yazın yetiştirme kurslarına, dini kamplara alıyordu. Tehditlere aldırmıyordu. Mardin'de güçlü bir çevresi vardı. Hocaya dokunmak artık o kadar kolay değildi. Milletvekilliği bile teklif edildi, o güldü geçti. Benim işim insan yetiştirmek derdi. Köylere giderken eşkıyalar yol keserdi, fakat Süleyman Hocaya ve onun talebelerine dokunmazlardı, saygı gösterirlerdi. Yazdığı kitaplar elden ele dolaşıyor ve baskının olmadığı yerlerde elle çoğaltılıyordu. Kutsal metin gibi bakıyorduk onlara, yazdığımız her harfe sevap yazılacağına inanıyorduk.

Sonra 80 darbesinde ülkeyi kurtarmak isteyenlerin hepsi duvara tosladı. Hevesler kursakta kaldı. Kurtarmak istedikleri devlet, bu haylaz çocuklarını kulaklarından tutup hapse tıktı. Haki renkli üniforma bir kez daha galip gelmişti. Hoca yine kovuşturmaya uğradı. Ama bu sefer kolay kurtulamadı, bir yıla yakın hapis yattı ve beraat etti. Çıkar çıkmaz aynı işlere devam etti.

Oğlu Davut çok zekiydi, çok. Bilirsin Davut Peygamber'in oğlu Süleyman Peygamber'dir. Kaderin bir hikmeti olarak Süleyman Hoca da oğluna Davut ismini vermişti. Çok parlak bir çocuktu, İstanbul'da okudu sonra Amerika'ya tahsil için gittiğini duyduk. Onu hocaya düzenlenen bombalı suikasttan sonra görmüştüm. Çok değişmişti. Dinle ilgilenmiyordu, bilimle oturup bilimle kalkıyordu. Babası öldükten sonra da cenaze defnedilir edilmez Mardin'i terk etti.

Baba susmuştu. Ben de konuşamadım. Anlattıklarını sindirmeye çalışıyordum. Bilgiler geniş bir huniden aşağı dökülen parçalar gibiydi. Hangisini yakalayacağımı, yakaladıklarımı nereye yerleştireceğimi bilmiyordum. Soracağım bir sürü şey vardı. Ama gardiyanlar avlu saatimizin dolduğunu haykırıyorlardı. Ona:

-Süleyman Hoca nasıl bu kadar başarılı oldu? Diye sordum.

-Allahın hikmeti ama Mardin burası Talat; dinlerin, inançların doğduğu yerdir. Her devirde Allah'a yapılan çağrıya icabet etmiştir bu coğrafyanın insanları.

-Ya suikast nasıl odu?

Gardiyanlar ellerindeki coplarla demir kapılara hızlı hızlı vurup zamanımızın dolduğunu haykırıyorlardı. Ana kapıya doğru hızlandık. En arkada biz kalmıştık. Bana döndü:

-Hoca, peygamberimiz gibi yapardı. İnsanlara bir şey anlatacağı zaman ziyafet verir, sofra kurardı. Ziyafetten sonra vaaz

olurdu. Bomba o sırada patladı. Ben de oradaydım ama şanslıymışım. Mutfaktaydım. Evin tavanı havaya uçtu, o kadar şiddetliydi. Kadın, erkek, çocuk kim varsa tavandan dışarı fırladı. Her yer parçalanmış insan vücudu ve kopmuş uzuvlarla doluydu. Patlamada, artık bombanın içinde ne varsa önce ışık parladı sonra basınç ve sıcaklık, kulakları sağır eden bir ses de var tabii...

Babadan ayrılırken kafam karışmıştı, o koğuşa yönelirken ben uyarılara aldırmadığım için başefendi tarafından hücreme doğru itildim. Bahtiyar Baba'nın anlattığı patlama anı, çocukluğumdan beri yakamı bırakmayan devlerin sofrası kâbusuma çok benziyordu. Yoksa orada mıydım?

37

Mandela Etkisi...

Hayatımıza yeni girmiş bir kavram. İsmini Güney Afrika'nın efsanevi lideri Nelson Mandela'dan almış. Mandela; 2013'te ölmesine rağmen; uzun yıllar hapiste kalmış olduğundan herkes onun hapiste çürüyüp öldüğünü düşünüyor. Ama o, 1990 yılında hapisten çıktı, devlet başkanı seçildi. Hayatını suçlu yaftası yemiş bir mahkûm olarak değil, saygın bir devlet adamı olarak tamamladı. Ama yine de birçok insan onun hapiste öldüğünü düşünüyor. Mandela Etkisi bu; bir insanın geçmişteki bir olayı yanlış hatırlaması değil, birçok insanın bir olayı aynı anda yanlış hatırlamasıdır; Mickey Mouse'ın pantolonun askılı, La Vache Qui Rit marka peynirin amblemindeki ineğin burnunu hızmalı, 1989 yılında Tiananmen Meydanı'nda tankların adamı ezdiğini hatırlamamız gibi. Kolektif yanılgı, paylaşılan hata, ortak sapma, ne derseniz artık.

Bahtiyar Baba'nın anlattıkları aklımdan çıkmıyor. Tahzencilerle bir şekilde geçmişte hayatımız kesişmiş olmalı ama değil yanlış hatırlamak ben hiçbir şey hatırlamıyorum.

Hapishane müdürünün odasındayız. Dökülmüş seyrek saçları, bol gelen pantolonun aşırı sıkılmış kemeri, yine bol gelen gömleğinin her yerden sarkması... Hafif kambur duruş, burnunu altında çizgi gibi ince bıyık, sakalı sık olmadığından pürüzsüz beyaz teni, ne yese kilo almayacak gibi duran bir vücut, keskin, parlak siyah gözleri ile adam rahmetli vali Recep Yazıcıoğlu'nun ikizi gibi görünüyordu.

Oda kahverengi ahşapla döşenmiş, insana ilk barınağını hatırlatıyor, yangında ilk yanacak oda gibi duruyor ayrıca. Alışılmışın dışında makam koltuğu arka tarafını pencereye vermiş, bu yüzden Atatürk tablosu ve İstiklal Marşı çerçevesi sağında kalıyor. İş olsun, torba dolsun hesabı yapılmış sanki. Faks ve telefon adamın uzağında, kullanmak isterse oturduğu yerden kalkması gerekecek. Perdeler kahverengi ile uyumsuz kırmızı tiyatro perdesi, odada her şey uyumsuz, absürt ve kuralsız; tıpkı bir mahkum olarak benim avukatımla burada oturup karşılıklı çay içmem gibi.

Odaya girdiğim anda şaşırmıştım, Ahsen yine ışıldayan gülümsemesi ile müdürle oturuyordu. Kadim bir dostlukları olduğu belliydi. Benimle görüşmesini burada yapmaya karar vermiş, nasıl başardıysa. Ahsen önündeki kâğıtlara, müdür de cep telefonunda bir şeylere bakıyordu. Ben de Ahsen'e bakıyordum. O kadar doğal bir güzelliği vardı ki; hiçbir estetik cerrah bu güzelliğe bir şey katamazdı. Ne göğüs düzeltme ne yüz gerdirme ne karın veya kalça estetiği ne de vajina rekonstrüksiyonu ona bir şey katamazdı. Sonuncusunda abartmış olabilirim. Derin bir nefes aldım ve abartılı bir şekilde soluğumu dışarı verdim. İkisi de bana baktı. Müdür:

-Talat Bey, müzakere tim komiseriydiniz değil mi?

-Hala öyleyim, sadece üzerimde bir soruşturma olduğundan açıktayım. Yani kendimi hiç mahkûm gibi hissedemiyorum, beni hücrede ağırlamanıza rağmen.

-Bakın, belki biliyorsunuzdur. Ben hapishanenin müdürü olabilirim ama beni aşan durumlar da var. Savcının talimatlarını uyguluyorum. Ben de sizin suçlu olduğunuza inanmıyorum. Yoksa sizi burada ağırlamazdım.

Ahsen Effect diye bir etki var mıydı bilmiyorum ama müdürün üzerinde kesin vardı. Suçsuzluğuma inandığı için burada değildim. Bunu söyleyerek buradaki sayılı dostlarımı kaybedemezdim:

-Biliyorum Müdür Bey, teşekkür ederim ayrıca.

Ahsen'e döndüm, aklımdan geçenleri okumuş gibi gülümsüyordu:

-Şu filmlerdeki arabulucular gibisiniz ha? İnsanları rahatlıkla manipüle edebilen, nasıl yapıyorsun bunu, yani aklındakileri saklayıp farklı bir frekansta konuşmayı?

Önümdeki çay bardağına baktım, çayın tadı güzeldi. Benim hücredeki çayı tek geçerdi. Sonra Ahsen'in gözlerine bakıp, hiç kimseye anlatmadığım bir şeyi söylemeye karar verdim:

-Çoğu insan, İngiliz yönetmen Alfred Hitchcock'u usta bir hikâye anlatıcısı olarak bilir. Ama bu ustanın filmlerini çekerken iki ayrı senaryo kullandığını çok az kişi bilir. Bu senaryolardan ilkine "*Mavi Senaryo*" diyormuş. Bu metinde herkesin bildiği diyaloglar, kamera açıları, payanda komutlar; yani herkesin bildiği şeyler varmış. Hitchcock'un "*Yeşil Senaryo*" dediği ikinci senaryodan kimsenin haberi olmazmış. Bu ikinci senaryoda filmin duygusal akışı, kırılma noktaları ve seyirciye vuracağı darbe anları ayrıntılı biçimde yazarmış. Arabuluculukta önemli olan yeşil se-

naryonun güçlü olmasıdır. Herkes bizim havadan sudan konuştuğumuzu sanır, bu mavi senaryodur. Bu konuşmalarda kişinin giriş noktalarını bulur, yeşil senaryoyu hayata geçiririz.

İkisi de bir şeyleri hatırlamak isteyen insanlar gibi geriye doğru kaykılıp susmuştu. Ahsen eğilip ayağının dibinden bir paket çıkardı. Paket, pastanelerde kullanılan parşömen kâğıt gibi ambalajlanmıştı. İkimizin önündeki sehpaya paketi koyup yavaş yavaş açmaya başladı. Ne kadar özenli davranırsa davransın kâğıt abartılı bir gürültüyle hışırdıyordu. İçinden dürüme benzer oval yufka gibi bir şey çıkardı. Ama dürüm değildi, kapalı pişirildiği belliydi. Odayı hoş bir hamur işi kokusu sardı. Ben ne olduğunu anlamak için merakla bakıyordum. Bana Baktı:

-Davk-ıl May!

Pes dercesine iki elimi havaya kaldırıp, avuç içlerimi açtım. Müdür kalkıp telefonun yanına gitti. Ayakta bize bakarak:

-Ben büyük bardak çay söylüyorum Avukat Hanım, diye konuştu.Ahsen, tamam der gibi başını salladı. Büyük bir parça koparıp benim önüme koydu. Bir parçada Müdür Bey`in masasına bıraktı. Siyah ojeli parmaklarını yalayıp bana döndü:

-Annem yaptı buraya gelirken. İçinde ceviz, tereyağı, pekmez ne ararsan var. Enerji deposu, seni capcanlı tutar, bu akşam tünel kazıp kaçabilirsin bile.

Gülümsedim. Ağzıma bir parça attım. Nefisti. Hapishaneye geldiğimden beri sıcak ekmek yememiştim. O sırada çaylarımız geldi. Çayı getiren görevli bana dik dik baktıktan sonra çıktı. Hepimiz iştahla adını bilmediğim şeyi yemeye başladık. Müdür ağzı dolu:

-Avukat Hanım, annenizin elleri dert görmesin. Nefis olmuş.

-Afiyet olsun Müdür Bey, fırınları beğenmez annem, gitti tandırda yaptı bu sabah.

Sonra bana döndü:

-İki gün sonra, perşembeye seni buradan çıkarıyorum, nöbetçi hâkimle dün kahvaltı yaptım. Dosyanı inceledik, bomboş. Ara duruşmanda tahliyeni verecek.

-Çok çok sağ ol Ahsen, siz olmasanız ne yapardım bilmiyorum. İyi ki varsınız.

-Önemli değil, Yusuf ve Mekselina da çok üzüldüler. Seni bekliyorlar, âlem mi ne yapacakmışsınız.

Yusuf ve Mekselina'yı hatırlayınca tekrar gülümsedim. Müdüre döndüm:

-Müdür`üm, Bahtiyar Baba'yı nasıl bilirsiniz?

Müdür Bey çekmeceden ıslak mendil paketi çıkarıp çabuk çabuk ağzını ve elini sildi. Mendili sıktı, masasına su damladı. O damlayı da mendille silip, mendili çöpe attı. Çöpün dışına düşmüş olmalı ki tıslayarak masanın altına eğilip tekrar attı. Kalkarken kafasını masaya çarptı. Ahsen de ben de güldük. O da gülümsedi, bizim hala gülmemize aldırmadan devam etti:

-Amma inatçı mendilmiş. Neyse. Bahtiyar Baba iyi bir insandır. Ben gelmeden çoktandır buradaymış. Problemsiz bir tip, bir ara bizim gardiyanlar abartmış üstüne gitmişler. Ben dizginledim. Zaten yakında cezası bitiyor, çıkacak. Niye sordunuz?

-Eski bir Tahzenci olduğunu biliyor muydunuz? Tarikatın kurucusu Süleyman Hoca`yla baştan beri birlikteymiş.

-Öyle bir şeyler duydum. Ama Tahzencilik filan kalmadı günümüzde.

Ahsen ağzındakini yutmuştu. Çayını yudumlayarak bana döndü:

-Soruşturmana burada mı devam ediyorsun?

-Tesadüfen öğrendim. Çok ilginç şeyler anlattı. Kızı hukukta okuyormuş. Ben çıkana kadar irtibat kurabilir misin kızıyla?

-Kurarım kurmasına da İstanbul'a çağırırlar seni yakında.

-Sen bul kızı, bakarsın faydası olur.

-Bu tarikatlar, cemaatler nasıl böyle adanmış insanlar yaratabiliyor?

-Dinler ve markalar birbirine çok benzer. Bütün dini topluluklarda ve etkili markalarda aynı şeyi görürsün. Aidiyet duygusu yaratma, öykü anlatma, ritüeller, semboller, gelecek vizyonu, düşman yaratma, gizem, misyonerler hepsinde vardır. Bazen dinler markalaşır, bazen de markalar dinleşir. Ama aslında içeride ne döndüğünü bilen çok az kişi, çekirdek kadro vardır.

-Emin misin?

-Eminim dünyadaki Applestorelara gir, tavanda Beytüllahim yıldızı gibi görünmeyen iple asılmış Apple logosu görürsün.

Kafasını beni tasdik edercesine yavaş yavaş kafasını salladı. Çayımdan bir yudum alıp, ekledim:

-Kızı bulmayı unutma!

38

İlkokuldan kalma bir anımı düşünüyorum.

Öğretmenimiz havanın güzel olduğu bahar günlerinde bizi okulun bahçesine çıkarırdı. Toprak bahçeye dairler çizer, bizi küme küme o dairelerin içine oturturdu. İki dakika hiçbir şey yapmadan sessizce etrafımızı dinlememizi söylerdi. Genelde kimseden ses çıkmaz ve çoğu kez tam sessizlik olurdu. Öğretmenimiz sürenin sonunda neler duyduğumuzu tek tek sorduğu zaman he-

pimiz bir şeyler duyduğumuzu söylerdik. Garip olan şu ki; her birimiz farklı şeyler duymuş olurduk. Kimisi bir öksürük duydum derdi, kimisi kuş cıvıltısı kimi ise bir insan sesi. Trafik, yaprakların hışırtısı, rüzgârın uğultusu...

Hapishanenin avlusunda Bahtiyar Baba ile oturuyorduk. Acaba aynı şeyleri mi duyuyorduk? Hiç sanmıyorum. Babaya bakınca hakkında bir şey öğrenmeniz zordur. Sıradan bir görünüşü var. Ama konuştukça her insan gibi onun hakkında da tahminlerin ötesinde bilgiler elde edebilirsiniz. Eskimolar, soğuktan çıkıp gelen ziyaretçilerine, " *Konuş ki seni göreyim.*" derlermiş. Gözlerin görmediğini kulaklar görür bazen. Ona döndüm:

-Baba, sanırım yarın ara duruşmada beni tahliye edecekler.

İlk defa beni görüyormuş gibi hızla dönüp yüzüme baktı. Sivri suratı ve birbirine yakın gözleriyle komik görünüyordu. Ama bunu söyleyemezdim. Gülümsedi:

-Buraya ait değilsin zaten, git ve bir daha da gelme.

Başını çevirdi, elindeki çöple yere karman çorman çizgiler çizdi. Herhangi bir şeye benzemiyordu çizgiler, saf bilinçaltı malzemesi olan çizgilerden bir anlam çıkarmaya çalıştım. Yüzündeki çizgilere baktım sonra babanın. Yaşadıklarını anlatmak ister gibiydi. Çoğu insan bu izlerden rahatsız olup botoks gibi müdahaleyle bunlardan kurtulmayı arzular. Ama çizgiler antik Japon felsefesindeki Kintsugi gibidir. Hani şu kırılan eşyaları altın ve gümüşle onarma anlayışı; bu işlemde kırılmanın izleri gizlenmez, tam tersine vurgulanır. Buradan Japonlar yaşamın hiçbir unsurunu kusur olarak görmeme aksine yaşamı tüm unsurlarıyla değerli görme anlayışı geliştirmişler. Normal insanların kusur olarak gördüğü yüzdeki çizgi ve kırışıklıklar, baba gibilerin yüzünde hayatı değerli kılan unsurlardı. Elimi hafifçe dirseğine dokundurdum, elindeki çubukla çizgi çizmeyi durdurdu. Donup kalmış bir film karesi gibi:

-Baba, Süleyman Hoca'ya kim suikast düzenledi?

Derin bir nefes aldı, osuruk sesi gibi sertçe dışarı verdi soluğunu:

-Dedim ya, hiçbir zaman ortaya çıkarılmadı. Devlet yaptı diyen oldu, örgüt yaptı diyen, kendi ailesi diyenler bile çıktı. Çıkmayan tek şey ise gerçekten bu işi kimin yaptığıydı. Kendi kızını da kaybetti o patlamada.

-Sonra ne oldu? Nasıl yaralandı?

-Odadaki eşyalardan birini parçası, demir boru gibi bir şey hocanın yanağından girip şakağından çıktı, koca bir mermi gibi. Hoca'nın beynini delip geçti. Bir parça da boynuz gibi alnında kaldı. Hastanede çıkarmışlar. Biz ölür dedik ama Allah'ın işi yaşadı.

Az daha çığlık atacaktım. Kâbuslarımdaki anlına kalem girmiş dev gibi. Süleyman Hoca benim kâbuslarımdaki dev miydi? Ama bir şey hatırlamıyordum. Kendi hayat hikâyeme geç kalan bir adam gibiydim. Eğer bir şeyler öğreneceksem o da Bahtiyar Baba'nın anlattıklarından olacaktı. O yüzden sormaya devam etmeliydim.

-Hep oğlundan bahsettin, kızı olduğundan ilk defa söz ediyorsun.

-Dünyalar güzeli bir kızı vardı ama hastaydı sanırım, pek ortalıkta gözükmezdi. Onun deli halleri hocayı rahatsız ederdi. Onun için genelde evde olurdu. Patlama olduğu gün o da oradaydı.

İkimiz de sustuk, ilkokuldaki susma oyunundaki gibi. Ayrı şeyleri duyup ayrı şeyleri düşündüğümüz kesindi. Baba devam etti:

-İnsanları hep hayra teşvik ederdi. Boynunda teslim taşı vardı, bilir misin teslim taşını?

Sessizce kafamı salladım. Maktullerin boynunda görmüştüm bolca. O, işaret almış gibi devam etti:

-Dervişler takardı. On iki köşeli, püsküllü. Hak yoluna teslim olduklarının göstergesi. Hoca'nın bir defteri vardı. Ona karakter defteri derdi. İnsanın amel defteri gibi, dergâha yeni katılanları bu deftere kaydeder, hayır işlerini yazardı.

-Nerededir bu defter?

-Bilmiyorum benim eşyalar arasında olabilir, oğlu da almış olabilir; bakmak lazım. Namaz kılınan yer Medine'deki peygamberimizin mescidi gibi açık, geniş bir alandı. Dört renk bayrak vardı. Siyah bayrak kötü, mavi şöyle böyle, sarı iyi, beyaz çok iyi... Kimse siyah bayrak altında olmak istemez, herkes beyaz bayrak için hayra koşardı. O kalabalık unutmam, mahşer meydanında liva'ül-hamd sancağının altında toplanmak ister gibi beyaz bayrak altında olmak isterdi. İnsanlar yaptıkları iyilikleri anlatırken müttekasına çenesini dayar, gözlerini kapatırdı. Sanki başka bir âleme geçmiş gibi.

Beynimi bir çekiç ve örs arasında dövüyorlar gibi kafam zonkluyor, kulaklarım uğulduyordu. Bir taraftan kâbusumla ortak noktaları; renkli bayrakları, kafasına metal saplanan devi, açılan tavandan giren ışığı düşünüyordum. Kâbusum, Süleyman Hoca'ya yapılan bombalı suikast anına ait olmalıydı. Belki hiçbir şey hatırlamam, kimsesizler yurdundaki korkulu halim yaşadığım derin somatik korkuyla ilgili olabilirdi. Öte yandan mütteka bastonu, kolye; kendine Zebercet diyen katilin öldürdüğü adamlar üzerindeki ritüelleriydi. Katil eski bir tahzenci olabilirdi. Düşündüklerimi hazmetmek için bir süre sustum. Sonra:

-Baba, Satılmış diye bir çocuk hatırlıyor musun o döneme dair?

Bana döndü, gözleri çakmak gibiydi. Babayı ilk defa böyle gördüm. O halim selim derviş meşrep adam gitmiş, yerine yırtıcı bir avcı gelmişti sanki. Yüzündeki değişim sesine de yansımıştı:

-Neden soruyorsun?

-Ben polisim biliyorsun Baba, bazı şeyleri araştırmak için Mardin'deyim.

-Bir Satılmış vardı tanıdığım o dönem.

Dilimi ısırdım ama içimden gelen çığlığı bastırdım:

-Nerede o çocuk şimdi ya da ailesi?

Uzaklara bakıp, elindeki çubukla yere çizgi çizmeye devam etti. Biraz önceki vahşi gitmiş, yerine yine eski derviş gelmişti:

-Çocuk kayboldu, Süleyman Hoca çok severdi o çocuğu, ailesi de Süleyman Hoca'yı severdi. Çocuk kaybolduktan kısa bir süre sonra trafik kazasında öldü aile.

Yüreğim yerinden çıkacak gibi olmuştu. Sanki kalbime bir ok saplanmış gibi sol yanımda bir sızı vardı. Hiç tanıyamadığım ve hatırlayamadığım ailem ölmüştü.

-Kim bunlar, nerede mezarları?

-Müjgan ve Pürmüz Kaya. Tek çocukları vardı, Satılmış. Güzel, akıllı ve dilbaz bir çocuktu. Çocuklarının kaybolması hem onları hem Süleyman Hoca'yı çok üzdü. Süleyman Hoca çok aradı çocuğu ama bulamadılar. Mezarları Mardin şehir mezarlığındadır. Çok kimseleri yoktur burada, tüm ailesi Süleyman Hoca'nın çevresiydi.

Pürmüz ve Müjgan; annem, babam. Dudaklarımı sıktım. Parçalar yerine oturmuştu. Hayatımın karanlık noktaları aydın-

lanıyordu. Hapishanede tesadüfen karşılaştığım bir insan kafamdaki bir sürü soruyu cevaplamıştı. Ama Bahtiyar Baba'nın bilemeyeceği şeyler vardı, beni yurda yerleştirip evlatlık veren ailem niçin çocukları kaybolmuş gibi davranmışlardı? Neden korkuyor ve neyden kaçıyorlardı? Baba'ya:

-Çocuk nasıl kayboldu Baba?

-O dönem çok oluyordu. Çocuklar kaybolunca halk çok korkmaya başladı. Hatta Süleyman Hoca bu konuda çok çaba gösterdi. İnsanlar Aji Dehhak denen bir canavarın çocukları kaçırıp yediğinden bahsediyordu. Bir elinde cehennem ateşi diğer elinde cennetin ışığını taşıyan bir şeytanmış. Tabii o dönem böyle şeylere inanılıyordu. Ama çocukların kaybolması aileleri perişan ediyordu.

-Kaybolan çocuklar bulunmadı mı hiç?

-Bulunmadı. Ama kaybolan çocukların kâh Diyarbakır'da kâh Urfa'da kâh Siirt'te çevre illerde görüldüğüne dair söylentiler dolaşırdı.

-Ne yapıyormuş çocuklar orada?

-Anlatılanlara göre cin çarpmış gibi ağızları yamulmuş, elleri çolak, ayakları topal dilencilik filan yapıyorlarmış.

-Aileler gidip bakmıyorlar mıymış ya da ne bileyim polise filan başvurmamışlar mı?

-Elli-altmış yıl önceden bahsediyoruz. Doğru dürüst telefonunun bile olmadığı zamanlar. Zaten çoğu fakir ailelerin ne arayacak imkânı ne de aklı var. Kader, deyip sineye çekiyorlardı. Süleyman Hoca çok teselli ederdi bu aileleri.

Babanın anlattıklarından fantastik öğeleri eleyip olayı gerçeklik zemine oturmak için düşünmeye başladım. Kaybolan

çocuklar, korkutulan toplum, kayıp çocukların görüldüklerine dair söylentiler... Sanki Oliver Twist öyküsünde Fagin'in eline düşen kurbanlardan söz eder gibi dokunaklı bir olaylar silsilesi... Çocukları kaçıran Aji Dehhak şeytanına karşı Süleyman Hoca gibi bir melek... Cennet ve cehennemde başlayan, dünyada devam eden mücadele, nesilden nesle miras kalan gece ve gündüzün, ışık ve karanlığın ordularının harbi; sonsuza kadar sürecek mucize ve mantığın savaşı...

Peki, katil bu savaşın neresinde, ben neresindeydim?

39

Kalbinin sesini dinle!

Tarih boyunca eskimeyen romantik bir tavsiye, işe yaramıyor diye düşündü Şeyda. Bir seferinde Talat, "*Kalp, iki taraflı casus gibidir; senden gizli olarak zamanın mitlerinden de tavsiye alır.*" demişti. Şu anda neyi dinleyeceğini bilemiyordu. Casusu mu, onun dediğinin tersini mi? Dengede tuttuğu her şey bir bir yıkılıyordu. Veritas'ın odasındaydı. Bu soğuk, zeki ve inatçı cinayet masası komiserinin Talat ve kendisi hakkında tahmin ettiğinden daha fazla şey bildiğini düşünüyordu. Adamın odasına baktı, özel hiçbir şey yoktu. Ne eşine ait bir fotoğraf ne çocuklarının çizdiği resimler ne seyahatten dönenlerin getirdikleri küçük hatıra eşyalar... Pencereyi kapatan storlar gibi camın önüne konmuş panolarda son zamanlardaki meşhur cinayetlerle ilgili fotoğraf ve post-itler vardı. Masadaki PC, bilişim müzesinden getirilmiş gibi eskiydi, beyaz rengi çoktan yıpranıp griye çalmıştı. Teknolojiye bile sırt çevirmiş gibiydi Komiser. Masasında modası geçmiş masa takımı, kurşun kalemlerle dolu bir kutu, yıkamadan tekrar tekrar kullanılmış fincan, odadaki eşyalar üzerindeki toza roka eksen bitecekti, odada çiğnediği tütünden dolayı kesif bir koku; buranın çöp ev olmasına ramak kalmış diye düşündü Şeyda.

- Psikolog hanım size ilk kez memuriyete başladığımda farklı fikirlerim olduğundan ve bunları kimseye açmadığımı söylemiştim değil mi?

Şeyda oturduğu yerden kımıldadı. Önündeki fincanı eliyle tutmuş hala yavaş yavaş diğer eliyle tuttuğu kaşığı fincanın içinde çeviriyordu. Parlak bir fikir yakalamış gibi çevirmeyi durdurdu. İçinden, fincanın temiz olmasını umuyordu. Kafasını kaldırıp Komiser`e baktı:

-Hayır, söz etmediniz. Neymiş bu fikirler?

Sonra bunu dediğine pişman oldu. İçini açan birine onu hafife alıyormuş gibi sormuştu. Kızdı kendine, sadece odasında psikolog olabiliyordu. Veritas bu yaptığını görmezden geliyor gibi aldırmadan devam etti:

-İnsanlar gibi cinayetlerin de karakterleri olduğuna inanıyor ve karşılaştığım her vaka ile ilgili dosya açar gibi notlar tutuyordum. Farklı farklı vakalarla karşılaştıkça belli parametrelerin cinayetin karakterini belirlediğini düşünmeye başladım...

-Ne gibi parametreler?

Bu ton daha dostça olmuştu. Şeyda kendini hem takdir etti hem de adamın ilk cümlesinde böyle profesyonelce davranamadığı için kendine kızdı. Veritas, dışarıda bir şey görmüş gibi cama bakarak konuşmasını sürdürüyordu:

-Zaman! Zaman cinayet için bir birim veya ölçü gibi geliyordu bana. Saatime baktığımda nasıl bir cinayet işleneceğini tahmin edebiliyordum. Güneydoğuda görev yaptığım yıllarda caddelerde yürürken o Kürtçe konuşmalar arasında bir silah patlaması duyulurdu. Ensesinde vurulup infaz edilen biri ağaç yıkılıyormuş gibi gürültüyle caddenin ortasına yıkılırdı. Katil, elini kolunu sallaya sallaya kalabalığın bakışları arasında kaybolup gi-

derdi. Herkesin gözü önünde işlenmiş o coğrafyaya özgü fail-i meçhullerdi bunlar. Böyle cinayetler akşamüstü işlenirdi. Her akşam saatlerinde bir iki kişi giderdi böyle. Herkes korkuyla kanlar içinde yatan cesede bakardı, acaba tanıdıklarımızdan biri mi diye. Kimse şahitlik etmezdi. Aşk, kıskançlık ve evlilikle bağlantılı cinayetler nedense gece yarısına doğru işlenirdi. İhbar üzerine o perişan evlere giderdik. Bıçakla doğranmış veya tüfekle beyni dağıtılmış kadın evin ortasında yatar, katil eş sükûnetle sigara içerek bizi bekler, çocuklar ise korku dolu gözlerle etrafı izlerdi. Böyle vakalarda en çok çocuklara acırdım.

Çocuklardan bahsedince Şeyda'nın aklına Kuyucaklı Yusuf'un giriş sahnesi geldi. "Aşk", "kıskançlık" ve "cinayet" bunları bilerek mi söylüyordu? Dikkatini Veritas'a verdi. Ama o; Şeyda'nın yüzüne bakmadan devam ediyordu. Kaptırmıştı sanki kendini:

-Para, alacak- verecek, toprak gibi konuların sebep olduğu cinayetler sabahtan işleniyordu. Sanki meşgul katiller işini bir an önce bitirip daha önemli bir işe yetişmek ister gibi. Öğleden sonra bütün kahveler potansiyel cinayet mahalline dönebiliyordu. Oyunda hile yapma, taş çalma, hakaret gibi küçük konular aniden cinayet sebebine dönüşebiliyordu.

Veritas susmuştu. Şimdi başını çevirmiş Şeyda'ya bakıyordu. Veritas'ın zekâsı ve bilgisi meşhurdu zaten ama gözlem gücü de en az diğer özellikleri kadar parlaktı. Şeyda, sessiz bakışmadan rahatsız olup panoya döndü. Panodaki ahengi bozan tek fotoğraf, sevimli bir siyam kedisinin fotoğrafıydı. Eliyle o fotoğrafı gösterdi:

-Bu kedi nedir?

-Katilin siyam cinsi bir kedisi olduğunu düşünüyoruz. Olay yerinde kedi tüyü bulundu.

-Kurbanlarını kesip doğrayan biri evcil hayvan mı besliyor?

-Buna şaşırmamanız lazım, uğraştığınız işi düşününce. BTK katili Denis Rider, Kansas'ta bir kilisede gönüllü sosyal hizmet veriyordu. Ayrıca köpek yakalama uyum görevlisiydi, sahipsiz hayvanlar için çalışıyordu. Otuz yıl boyunca ne kilise yetkilileri, ne devlet görevlileri ne de ailesi onun ikinci kişiliğinin, yaptığı canice işlerin farkına varamadı. İnsanlar nereye bakacağını bilmez çoğu kez. Sosyal körlük bir istisna değil, genel kaidedir.

Şeyda cevap vermedi. Konuyu değiştirmeye karar verdi:

-Beni niçin çağırdınız?

Şeyda korkusunu belli etmemeye çalıştı. Talat'la ilgili olduğunu düşünüyordu. Ama Veritas bir dosya uzattı. Şeyda uzatılan dosyayı aldı. Tam sayfasını açacaktı ki Veritas konuşmaya başladı:

-Bir göz atın, uğraştığımız Al-Tek cinayetleri, bizde kriminolojiye hala fal ya da astrolojiymiş gibi bakılıyor. Dışarıdan farklı bir bakış belki de göremediğimiz bir noktayı gösterir. Bu katil hakkında bakış açınızı öğrenmek istiyorum.

Şeyda dosyanın sayfalarını yavaş yavaş çevirmeye başladı. Daha ilk sayfadan itibaren fotoğraflar dehşet doluydu. Kesilmiş uzuvlar, dikilmiş bedenler, dua eder gibi bir asaya dayanıp diz çökmüş cesetler, boyunlarında aynı kabileye aitmiş gibi asılmış kolyeler... Ağzına safra gelmişti, yutkundu. Kendini daha da kötü hissetti. Midesinin bulandığını göstermemek için kahveden bir yudum aldı. Bulaşık suyu gibi kahve midesini daha da kötü yaptı. Sayfaları çevirmeye devam etti. Dosyayı incelemesi bitince kurtulmak istediği bir nesne gibi Komiser'in masasına bıraktı. Boğazı kurumuştu, yutkundu.

-Evet?

-Narsis bir katiliniz var. Sahne ışıkları altında olmak, her narsis gibi onun da hoşuna gidiyor. Eserini sergiliyor, yaptıklarıyla gurur duyuyor olmalı. Yakalanmaktan korkmuyor, radyo programına katılmış, sizden daha zeki olduğundan emin, hatta alay ediyor sizle. Polisle oynamaktan keyif alıyor olmalı, hep bir adım geride kalmanızı zevkle izliyordur.

-Güzel, devam edin lütfen.

-Yaptıklarına bakınca şiddetli bir sadist... Ama bu sadizmi kendi zihninde makul göstermek için bir ideoloji yaratmış olmalı.

-Nasıl bir ideoloji?

-Dini bir ideoloji, tahmin etmişsinizdir. Motivasyonunuz dinse zihninizde "biz ve onlar" ayırımı hemen oluşur. Sizden olmayanlara yaptığınız her şey olumlu bir şeymiş gibi algılanır. Kendini sevgi dini diye ifade eden bir din bile kendinden olmayanlara karşı son derece acımazsızdır. Amerika'da toplu intihar eden tarikat mensuplarını, bizde Hizbullah'ın kurucusu Hüseyin Velioğlu'nun Beykoz'daki villasında ölene kadar polisle çatışmasını, Anadolu'da domuz bağlarıyla bağlanıp işkence edilip öldürülen sonra da evlerin temeline gömülen cesetleri düşününce dinsel motivasyonun ne kadar güçlü olduğunu anlayabilirsiniz. Din; sanılanın aksine afyon değil kokaindir. İnsanları uyuşturmaz, azdırır. Hizbullah üyeleri insanları gömdükleri o mezar evlerin içinde ibadet ediyorlardı. Ama bu katil anladığım kadarıyla bireysel hareket ediyor.

-Evet, doğru söylüyorsunuz. Böyle bir katilin çocukluğu hakkında ne söyleyebilirsiniz?

-İnsanın hayatında kimliğin oluştuğu iki önemli dönem var. Birincisi 1-5 yaş arası; özellikle anne ile çocuğun ilişkilerinin

belirleyici olduğu dönemdir. Diğeri de 13-14 yaşlarındaki ergenlik dönemi. Burada da genelde çevre belirleyici olur.

-Ve?

-Sadistliğinin kaynağı ilk dönemdeki sapmalar olabilir. Belki annesi sadistti, kendi ihtiyaç ve isteklerini ortaya koyamayan çocuğun, annesi ile arası bozuldu. Annesi ölmüş de olabilir, böyle de bozulur anne-çocuk ilişkileri. Ya da ne bileyim annesi uzun süre hastanede yatmıştır belki akıl hastası bir annenin çocuğudur. Ama sadistliğinin kaynağının bu dönem olduğu çok açık... Anne kendi derdine düştüğü için çocuğun genetik ve psikolojik gelişimi yanlış yönde ilerlemiştir. 13-14 yaşları ise vücudun büyüdüğü, cinsel kimliğin oturduğu, insan ruhunun özgürleşme ve bağımsızlaşmaya başladığı dönemdir. Hatalı gelişim ve patolojik yapı zaten tüm iktidarlara karşı –anne, baba, okul, müdür vs- başkaldırıldığı dönemde geri döndürülmeyecek şekilde bozulmuştur.

-Kurallarla başı hiç hoş değil, diyorsunuz.

-Geçmişinde mutlaka okulda, askerde veya çalıştığı yerde ceza almıştır. Yaptığını yanlış görme ve pişmanlığı yok. Normal insanlar "unut ve affet" kuralına göre yetiştirilir. Ama bu adam, hayır, yaptığı hiçbir şeyi yanlış görmüyor.

-Basını kullanmayı düşündüm. Hatta bazı gazetelere yaptığının basit ve önemsiz bir şey olduğuna dair haberler yaptırdık. Ama dönüş olmadı.

-İlginç, normalde şişirilmiş egolarına ve hassasiyetlerine karşı yapılan saldırılara hemen cevap verirler.

-Belki de cevabı bizim anladığımız şekilde vermeyecek.

-Belki de...

-Talat Komiser'i korumanızın özel bir nedeni var mı psikolog hanım?

Soru bir kıvılcım gibi odada çakmıştı. Şeyda rahatsız biçimde yerinde kımıldadı. Gözlerinin önüne gelen saçını kulaklarının arkasına attı:

-Onu korumuyorum. Bana olan güvenini sarsmak istemedim. Sonuçta aranan bir suçlu değil ki...

-Doğru söylüyorsunuz...

İkisi de birbirinin söyledikleri son cümleye inanmıyorlardı. Şeyda da Veritas da sustu. Katil, son cinayetinden bu yana kayıplara karışmış gibiydi. O sırada pencerenin kenarına bir karga kondu. Her ikisi de kargayı izlemeye başladı. Karga, izlendiğinin farkında değildi. Keskin hareketlerle pervazda duruyor ve etrafa bakınıyordu. Veritas kargayı gösterdi:

-Çok zeki hayvanlardır, biliyor musunuz?

-Evet duymuştum.

-Bir kere korkutursanız oraya bir daha gelmiyorlar. Basını kullanarak katili korkuttuk mu acaba?

-Sanmıyorum, korku onun lügatinde yok. Sizden önce basını kendisi kullandı.

-Karındeşen Jack'in cinayetlerinin birden durmasından uzmanlar seri suçlarla ilgili birkaç sonuç çıkarmışlar.

Şeyda, Veritas'ın konuşmak istediğini düşünüyordu. Belki de bu yalnız adam içini dökecek birini arıyordu. Ya da terapiye gelmek yerine terapiyi ayağına getiriyordu. Meraklanır gibi sordu:

-Nedir bu sonuçlar?

-Seri suçlar birden durdurduğunda suçlu; ya beklenmedik bir şekilde ölür ya hapse girer ve çıkınca iş göremez hale gelir ya da...

-Ya da?

-Fırtına sessizliği, esaslı bir adıma hazırlanıyordur. Belki Lale Devri'ndeyiz. Ve sonu kanlı olacak.

Karga keskin bir çığlık attı. Şeyda yerinde irkildi. Uçup gitmesine rağmen kanat sesleri hala odanın içindeydi sanki.

40

Hayatımın başı ve sonu belliydi; hiç olmazsa ortasındakileri kaçırmamalıydım, demiş Oğuz Atay.

Burjuva düzeninin kurallarına, değer yargılarına, beğenilerine ayak uyduramayan ve topluma yabancılaşmış kendisi gibi insanları anlatan bu yazarın bu sözü niye aklıma geldi bilmiyorum. Burjuva aydının silkelemek, yaşamla kurdukları bağla alay etmek için kütük gibi bir kitap yazıp adına da "*Tutunamayanlar*" demişti. Sonra da haydi bana müsaade der gibi aniden genç yaşta hayata tutunamayıp ölüvermişti.

Güzel avukatım Ahsen, iri kıyım dostum Yusuf ve bilge adam Mekseliana beni mahkeme binasında bekliyorlardı. Lady Marian, Küçük John, Keşiş Tuck ve tabi ben hırsızlar kralı Robin Hood. Fazlasıyla fantastik olurdu bu benzetme. Bunlar Mardin'in burjuvazisiydi, bence Oğuz Atay'ı çağrıştıran da bu olmuştu.

Mahkeme, Ahsen'in tahmin ettiği gibi sonuçlandı. Kısa ve öz: tahliye, takipsizlik. Sabah erkenden koyu mavi hapishane aracıyla Mardin adliyesine geldik, tabi Ahsen'in ısrarlı önerisiyle sıcağa rağmen takım elbise giydim. İki yanımda MP5'li jandarma-

larla adliye binasına giriş yaptık. Binanın girişinde görmüştüm üç silahşorumu. Zıpkın gibi görünüyorlardı. Kelepçeli ellerimi hafifçe kaldırarak selamladım onları. Duruşmanın yapılacağı salona kadar bana eşlik ettiler. Koridordaki karşılıklı banklara oturduk. Yusuf gülümseyerek "*Xem meke bira iro tu azadi*" diyordu, Kürtçe konuştuğu için ters ters bakan jandarma çavuşuna rağmen.

İlk duruşma benimkiydi, fazla beklemeden duruşma salonuna aldılar. Kelepçelerimi çözdükleri için kimlik tespiti ve savcının iddianamesini bileklerimi ovuşturarak dinledim. Yanımda Ahsen son derece enerjik duruyordu. Yine o baharat karışımı etkileyici parfümünü olfaktor bulbusuma kadar hissettim. Savcının yazdıkları gerçekten de ipe sapa gelmez şeylerdi. Bunu hâkimin yüz ifadesinden bile okuyabiliyordum. Başını yana çevirerek savcıyı dinleyen hâkim; altmışına yakın, belki devirmiş o yaşı, beyaz düzgün kesilmiş sakalları olan biriydi. Boyunun ortalamanın üstünde olduğu oturduğu yerden belli oluydu. Elleri büyük ve yapılıydı. Eli sakalında savcının okumasının bitmesini bekliyordu. Bu haliyle sağ eliyle hem sakalını hem de on emrin yazılı olduğu tableti tutan ve sol elini de dizine koyup oturan; Michelangelo'nun Musa heykeline benziyordu. Hâkim, Sina Dağı'nda Tanrı'dan aldığı emirlerle heyecan içinde kavmine döndüğünde onları altın buzağı etrafında dans edip eğlenirken görünce, sabırla yoldan çıkmışları izleyen Musa gibi savcıyı izliyordu. Savcının fezlekesi ilkokul çocuklarının şiir denemeleri gibi berbattı. Benimle uğraşan kimse, bunu savcı ve emniyet üzerinden yaptığı belliydi. Ama mahkeme üzerinde bir etkisi yoktu. Belki savcı uzatırsa, kim bilir Musa gibi güçlü kuvvetli görünen hâkim kalkıp Musa'nın kıptiye yaptığı gibi bir darbede yere sererdi onu.

Savcının can sıkıcı tiradı bitince hâkim kısa bir ara verdi. Sonra gereği düşünüldü deyip iddia makamının itirazlarına rağmen tahliye ve takipsizliği verdi. Ama tam serbest kalmam

için tekrar hapishaneye dönüp evrak işlerini hallettik. Hapishane çıkışında aynı ekip aldı beni.

Eşyalarımı teslim ettiklerinde telefonumu açtım. Epey mesaj vardı. Telefonum tespit edilmişti ve İstanbul emniyetinden bir memur arayıp en geç yarın öğleyin büroda olmamı istedi. Veritas da beni görmek istiyordu. Tabi Şeyda da... Benimle uğraşanı Şeyda söyledi, nişanlısıymış. Şu besici gibi konuşan vali yardımcısı... Telefonuma kavuştuğuma sevineyim mi pişman mı olayım, bilemedim.

Dünyada her kültürün kendine özgü arzu ve kaçış koridorları vardır. Mesela Rus erkeği için kaçış koridoru votkadır, o buz prensesi gibi güzel babuşkalara rağmen. Sydney'de Los Angeles'ta ve Brezilya'da plajlara koşarlar. Amerikalılar ve Hintliler alış veriş merkezlerine ve sinemalara hücum ederler. İngilizler futbol maçlarından sonra publarda kavga etmek için bir araya gelirler. Suudi milyonerseniz sizin için kaçış koridoru dilberlerinizi alıp Umman ve Dubai'ye seyahattir. Anadolu'da tek kaçış koridoru vardır: Sofra.

Hapishaneden çıkar çıkmaz Mardin'de o ilk geldiğim gün yemek yediğimiz restorandaydık. Aynı bahçe, aynı iç açıcı hava ve aynı adını bilmediğim leziz yöresel yemekler, tek fark vardı, Ahsen de bizimle beraberdi.

Daha çok dinliyordum, Yusuf ve Mekselina ile kısa zamanda kurduğumuz güçlü bağların nelere kadir olduğunu daha iyi anladım. Ben içerideyken bir dakika boş durmamışlar, Mardin'de çalmadıkları kapı kalmamıştı. Şehri ayağa kaldırmışlardı. Yemekleri beklerken bir ara Yusuf elini omzuma koyup:

-Ağabey kusura bakma, sen bizim misafirimizsin. Aslında Tuaregler gibi canımızı feda edip seni vermemeliydik.

Ben de elimi Yusuf'u omzuna koydum:

-Aslında bir bakıma iyi oldu Yusuf...

-Nasıl yani ağabey?

-İçeride tanıştığım biri çok önemli bilgiler verdi. Şu Tahzencilerin içinde yıllarca kalan birisiymiş.

Ahsen'e döndüm:

-Sana söylediğim kızı buldun mu?

Ahsen'in yeşil gözleri kürsüde şiir okuyacak bir ilkokul öğrencisi gibi ışıl ışıldı:

-Buldum, Talat Bey, yemekten sonra uğrayabiliriz.

-Çok iyi, akşama uçağım var, son bir iş olarak ona uğrayalım.

Yusuf yüzünü astı:

-Ağabey olmadı ya, biraz daha kalsaydın.

Bu iri adamın kocaman bir kalbi vardı, onu teselli ettim:

-Çok isterdim, ama ben de sonuçta bir memurum. Dönmem gerekiyor.

Mekselina'ya döndüm:

-Tahzencilerin kurucusu Süleyman Hoca'yla ilgili epey bilgi topladım. Yemekten sonra gideceğimiz kişi de bana bu bilgileri veren kişinin kızı oluyor. O dönem Aji Dehhak'ın çocukları kaçırmasına karşı Süleyman Hoca mücadele ediyormuş onunla. Belki de suikasta uğramasının sebebi budur.

Yusuf ve Ahsen kıpırdamadan beni dinliyorlardı. Mekselina uykudan uyanmış gibi yüzünü ovuşturdu:

-Aji Dehhak fantastik bir varlık değilmiş yani?

-Senin söylediğin gibi, halk zihni böyledir. Efsaneler, mitler açıklanmayan olguların anahtarı olur. Bence çocukları bir amaç için kaçıran ve kullanan bir gruba karşı Süleyman Hoca vardı. Haramilere karşı Ali Baba...

Hepimiz, biz konuşurken gelen yemeği gönülsüz gibi sessizce didiklemeye başladı. Belki ki konu hala sindirilmemişti:

-Bu kadar kayıp çocuğun, mutlaka bir yerde kaydı olmalı.

Bunu ben de düşünmüştüm. Ahsen'e:

-İstanbul'a dönünce esaslı bir araştırma yapacağım. Meks, Süleyman Hoca'nın sağlam bir maddi gücü olduğunu biliyor muydun?

Mekselina, ağzındaki lokmayı hızla çiğneyip yuttu:

-Bilmiyordum ama şaşırmadım. Dinlerin, inançların birey ve toplum üstünde güçlü bir etkisi vardı hep. Bu coğrafyada yüzyıllar boyunca yeterli yağmur olmadı. Dicle ve Fırat'ın bereketli sularının bu topraklara taşınması gerekti. Rahipler hesaplar yapıp su kanalları inşa ettirdiler. Toplumsal iş gücünü din adamları örgütledi. Rahipler dini kullanarak insanları organize ediyorlardı. Adeta bir *tapınak ekonomisi* yaratarak devasa kanallar kazdırıp bölgeye su getirdiler. Topraklar bereketlendi. Binlerce insanı bir hedef etrafında toplarken dini kaldıraç olarak kullandılar. Dolayısıyla Süleyman Hoca'nın yaptıkları tarih tekerrürden ibarettir söyleyişini haklı çıkarmış. Dinler, bu coğrafyanın bilinçaltıdır.

Kışlada komutanın afiyet olsun komutu gibi olmuştu Mekselina'nın son cümleleri. Biraz önce gönülsüzce baktığımız yemekleri acıkmanın da etkisiyle sessizce yemeğe koyulduk. Yemekler nefisti, hele hapishane karavanasından sonra; kırk yıl

boyunca çölde dolaşmaktan başı dönmüş İsrail oğullarına gökten inen sofra gibi olmuştu. Bıldırcın eti ve kudret helvası olmasa bile...

Yemekten sonra Ahsen'in tespit ettiği adreste, Bahtiyar Baba'nın kızını görmeye gittik. Mardin'i boydan boya kesen ana cadde üzerinde bir adresti. Vali Ozan Bulvarı'nda eski ismiyle Yenişehir Karayolları Parkı, yeni ismiyle 15 Temmuz Demokrasi ve Şehitler Parkı'nın arkasında bir sokaktaydı. Güzel bakımlı bir apartmanın önünde durduk. Parka bakan bakımlı bir bahçesi, vardı. Apartman görevlisinden daireyi öğrendik. Asansörle dördüncü kata çıktık. Asansör, hastanelerde kullanılan sedye asansörleri gibi genişti. Zile bastık, Bahtiyar Baba'nın kızı güler yüzle açtı kapıyı. Ahsen her şeyi ayarlamıştı. İçeri süzüldük.

Parkı gören salona geçtik. Salon, Tarsus valisi Çiçero'nun dileği gibiydi, çiçeklerle ve kitaplarla dolu bir ev... Eski tarz bir iki koltuk ve şark köşesi, insanı rahatlatan bir aurası vardı evin. Kız içeri girdi, babaya çok benziyordu. Sivri bir surat, birbirine yakın gözler ama daha güzel bir burun. İnce narin bir vücut, Singapur Havayollarının dünyaca ünlü hostesleri gibi, vücuduna tam oturan rengârenk tek parça bir elbise... Hukuk öğrencisinden çok otantik bir müşteri temsilcisine benziyordu. Grubun sözcüsüymüşüm gibi herkes bana bakıyordu. Hafif öksürdüm:

-Babanızla hapishanede tanıştık, size çok selamı vardı.

-Biliyorum sizden bahsetmişti. Polismişsiniz galiba.

Vermek istediğim önemli bir haberi unutmuşum gibi hissettim. Kendimi açıklamam gerekti:

-Ha evet, İstanbul'a döneceğim bu akşam, sizi ziyaret edip üzerimizde selam kalmasın dedim.

Uygun bir yalan, gıcırdıyan kapıya sürülen yağ gibidir, rahatsız edici sesleri keser. Ben de bunun için bu garip cümleyi kurmuştum.

-Ailenizin başına gelenler...

-Kader, yapacak bir şey yok!

-Haklısınız ama sizi böyle güçlü görmek...

-Hava sıcak sizlere bir şey ikram edeyim.

Cevabımızı beklemeden salonu terk etti kız. Herkes, müzakere becerimi sorgular gibi bana baktı. Omuzlarımı silktim. Biraz sonra elinde gümüş tepsi ve gümüş kurnaya benzer kupalar içinde erik şerbeti getirdi. Şerbet enfesti. Baba'nın kızı hiçbir detayı atlamayacak kadar özenliydi. Şerbetlerimizi içerken tanıştık. Ben bir an önce asıl sormam gereken şeyi sormak istiyordum. Uygun bir anda:

-Babanızın Süleyman Hoca`yla epey geçmişi olmuş.

-Evet, bizden çok o işlerle ilgilenirdi. Belki annem ne bileyim, evden sabah erken çıkıp akşamın bir vaktinde gelen bir kocası olmasaydı...

Hepimiz sustuk. Böyle bir ihtimal olsaydı kız evde yalnız olmazdı. Bu olumsuz noktada takılmamak için sessizliği bozdum:

-O günlerden kalan eşyalar var mı acaba?

-Evet.

-Bakmamızda bir sakınca var mı?

-Yok, ama neden bunca yıl sonra?

-Polisim biliyorsunuz. İstanbul'da yürütülen bir soruşturmaya çok yardımı dokunabilir.

Kız, tam bir avukat mantığı taşıyordu. Sorgula, dinle, argüman bul. Biraz sonra tahta küçük bir sandıkla geldi salona. Kahverengi, işçiliği muazzam sandığı benim önüme bıraktı. Üstüne de anahtarı. Küçük anahtarı gıcırtılarla çevirdim. Sandığı açınca ağır enfiye kokusu aldım. Sandık birkaç bölümle ayrılmıştı. Çakı, tespihler ve takke vardı. Birkaç fotoğraf, babanın gençliği olmalıydı. Siyah beyaz, etrafı yırtık fotoğraflara yavaş yavaş bakmaya başladım. Bir caminin önünde çekilmiş bir fotoğraf vardı. Küçük çocukların içinde işlemeli cübbesi ile gururla duran bir adam vardı fotoğrafta. Çocukların ellerinde mushaflar vardı. Adam ince badem bıyıklı, gülümseyen yüzünde bir hüzün var gibiydi. Bunun nedeni ucu kalkmış kaş uçlarıydı, duyguları okuma eğitiminde öğretmişlerdi bu bakışı. İnsanı düşünceli gösterip sempati oluştururdu görende. Ama bu adamın doğal hali bu olmalıydı.

-Süleyman Hoca o.

Başımı kaldırdım. Babanın kızı tepemde dikiliyordu. Sonra ince parmağıyla mushafı göğsüne bastırmış, zayıf bir çocuğu gösterdi. Çocuğun pantolonu kısa geliyordu ve dizleri de yamalıydı:

-Bu da babam...

Fotoğrafa bıraktım. Sandığın dibinden kenarları yıpranmış, sarı sayfalı bir defter çıktı. Sayfaları çevirdim. Oldukça düzgün bir el yazısı vardı defteri tutanın. Ama yazı sağa doğru iyice eğik, son derece koyu ve kalındı. Grafolojiye göre duyguları güçlü insanların yazıları böyle olurdu. Böylelerinin aşkları da nefretleri de tehlikelidir. Onlarla tartışmak imkânsızdır. Yazının satır sonuna küçülen harfler kişiliğin tehlikesini gösteriyordu. Böyle tek yazı örneği görmüştüm, Hitler'de. Başımı kaldırıp ev sahibine sordum:

-Bu yazı kimin?

-Bilmiyorum, babamın yazısı değil ama belki Süleyman Hoca'nın belki başka birinin.

Sayfaları çevirmeye başladım. Her sayfa beni şok ediyordu. İlk sayfa "siyah bayrak" altında isimler; sonraki sayfalarda mavi, sarı ve beyaz bayrak listeleri. Karakter bölümü vardı. İnsanların isimlerin karşısında yaptıkları hayır ve şer işleri vardı. Amel defteri gibiydi defter. Büyük şoku defterin sonunda yaşadım. Aji Dehhak bölümü, kayıp çocukların isim listesi vardı. Defteri kapattım. Ama defter bir kor gibi elimi yakıyordu. Bu isimler bizi katile götürebilirdi. Kıza:

-Bu defteri bir süreliğine sizden alsam... Sonra size muhakkak iletirim, dostlarım vasıtasıyla.

-Soruşturmanız için mi?

-Evet.

-Olur, babam hapisten çıkana kadar bana ulaşsa iyi olur. Sonuçta benim değil o.

-Kesinlikle söz veriyorum size.

Artık burada kalmanın anlamı kalmamıştı. Gözlerimin alerjisi başladı o anda. Elimle kaşıdıkça daha da kaşınıyordu. Yardım ister gibi kafamı kaldırdığım anda salonun kapısında gördüm onları. Orada bana bakıyorlardı sanki, dev ve ağzı kesik çocuk. Bingo Hazineyi bulmuştum. Beynim bu defteri tanıyıp hayaletlerimi çağırmıştı. Alerjimi açıklayıp yüzümü yıkadım. Müsaade isteyip hava alanı için yola koyulduk. Uçağa binmek için sabırsızlanıyordum. Defteri okuyacaktım satır satır. Saatime baktım çalışmıyordu. Saati sordum, uçağım kalkış saatine iki saat kadar bir zaman vardı. Mezarlığa uğramak istediğimi söyledim. Hepsi birbirine baktı. Gülümsedim. Mezarlığa ulaşınca Yusuf'un belediye mezarlık işlerini aramasıyla iki kişinin kabirlerinin ada ve parselini öğrendim.

Müjgan Kaya, doğum tarihi: 13.11.1953; Pürmüz Kaya doğum tarihi: 02.03.1950. her ikisinin ölüm tarihi aynı 05.09.1985. Eskimiş mezar taşlarına dokundum. Annem ve babam... Varlık nedenlerim, hiç tanımadığım insanlar. Ayağa kalktım. Yusuf, Mekselina ve Ahsen bir açıklama bekler gibi yüzüme bakıyorlardı:

-Aradığımız çocuğun, Satılmış'ın anne ve babası.

Cevaplarını beklemeden arabaya yöneldim. Tekrar gelecektim, kendi kendime söz verdim. Hava alanına kadar kimse ağzını açmadı. Vedalaşmalar, sarılmalar, anlaşılmaz mırıldanmalar gibi bölük pörçük sözcükler... Son bir defa dostlarıma bakıp kapıyı geçtim. Uçağın tekerleri pistten ayrılınca elimde defter pencereden Mardin'e bakıyordum. Aklımda tek düşünce vardı:

Annem ve babam Aji Dehhak'tan kaçarken neden Süleyman Hoca'dan yardım istemeyip ismimi değiştirerek beni devlet yurduna bıraktılar? Aji Dehhak'ın beni orada da bulacağını mı düşünüyorlardı yoksa Süleyman Hoca'nın da tehlikede olduğunu mu biliyorlardı?

III

TABİR

41

İnsanı bunaltan bir rüyadan uyanır gibi bulutların içinden geçtik.

Kaptan pilotumuz iniş için alçaldığımızı anons etti. Uçak, basınç farklılığından dolayı sarsılmaya başlamıştı, saatime baktım çalışmıyordu. Ama Mardin'den kalkışımız üzerinden bir saat geçmiş olmalıydı. Aşağı baktım; küçük yamalar gibi değişik tonda tarlalar, ince ve uzun bir çizgi gibi yollar, o yollarda bir karınca gibi hareket eden arabalar görünüyordu. Uçak adalar üzerinden manevra yapıp havaalanına doğru burnunu çevirdi. Adalar, masmavi deniz ve küçük tozlar gibi bulut parçaları enfes bir manzara oluşturuyordu.

Uçağın flapları ve tekerlekleri açılınca Sabiha Gökçen'in pisti ve pist etrafındaki yapıları göründü. Adını Atatürk'ün manevi kızı ve ilk kadın savaş pilotumuzdan almıştı hava alanı. Hem ismini aldığı kişinin hem de kendinden ötürü etrafında epey dedikodu dönen bir yerdi. Bu hava alanı açıldığı günden beri Amerikan ordusunun Orta Doğu ve Afganistan'daki bütün operasyonları için bir geçiş üssü olarak kullanıldığı söyleniyordu. Ayrıca Sabiha Gökçen'in de cumhuriyetin ilk yıllarında ülkedeki iç isyanda kimyasal silah kullanan bir savaş pilotu olduğu yazılıp

çizilmişti. Bu yüzden buraya ne zaman gelsem acı-tatlı ikircikli bir duygu yaşarım.

Uçağım erken indiği için kahvaltıyı hava alanında yapmaya karar verdim. Biraz daha zaman ilerleyince Şeyda'yı arayıp beni almasını söyleyebilirdim. Tek çantam olduğu için beklemeden çıktım ve gözüme kestirdiğim bir kafeteryaya doğru yürümeye başladım. Yüksek tavan, tavanı tutan çelik konstrüksiyon, yankılanıp birbirine karışan anonslar ve insan sesleri içimde sonsuzluk duygusu uyandırıyordu.

Kafeteryaya oturdum, fiks kahvaltı tabağı aldım. Bir masaya oturup kahvaltıma baktım, süt, bal, yumurta. Kahvaltı değil sanki Semih Kaplanoğlu'nun filmografisi gibiydi. *Noşican be.* Yusuf'un sesi kulaklarımda çınladı.

Kahvaltı yaparken Bahtiyar Baba'nın kızından aldığım defteri tekrar karıştırmaya başladım. Defterin en önemli yanı Aji Dehhak başlığı altındaki isimlerdi. Otuza yakın isim vardı, tek tek okudum. Kaybolan bu çocuklarla ilgili Süleyman Hoca çalışmıştı demek ki. Ama isimlerin karşısında herhangi bir işaret ya da bilgi yoktu. Çocukları bulmuş muydu Süleyman Hoca yoksa başka bir sonuca mı ulaşmıştı bunu defterden anlamak mümkün değildi. Gözlerim acımaya başladı. Beynimin tepkisi, defteri kapatıp etrafımı seyretmeye başladım. Küçük bir çocuk annesinin elinden kurtulmak için çaba gösteriyordu. Ama annesi o küçücük kolu çekiştirip çocuğunun canının acıması pahasına onu bırakmıyordu. Tekrar defterde kayıp çocukların olduğu sayfaya baktım, bu çocukların anneleri kayıpları karşısında ne hissetmişti acaba?

Aklıma eğitim için gittiğim İtalya'da gördüğüm; Orta Çağ ressamı Giotto'nun bir şapelin duvarına çizdiği resim geldi. Eğitim Bologna'daydı. Sanatsever kafile amirimiz Bologna'ya 120 km kadar uzaklıkta Padua'ya götürmüştü bizi, "*Buralara*

kadar gelip Giotto'yu görmeden gitmek olmaz." Demişti. Kim olduğunu bilmediğim bir ressamı ve Rönesans'ı başlattığını iddia ettiği tablosunu bu sanatsever dostum sayesinde öğrenmiştim. Kiraladığımız arabayı Trieste Nehri'ne yakın bir yere park edip Eremitani Manastırı'na kadar yürümüştük. Giotto'nun Arena Şapeli'ne çizdiği freskleri dolaşırken birden o resim karşısında donakalmıştım. İncil'de en çok resmedilen sahnelerden birisidir, Beytüllahim'de masum çocukların katledilmesi sahnesi. Tablo dehşet vericiydi, yerde çıplak ölü çocuk bedenleri, bir tarafta feryat eden anneler, annesinin kucağındaki son çocuğu bacağından tutup çekip almak isteyen elinde şiş tutmuş bir adam... Tablo o kadar gerçekçi çizilmişti annelerin çığlıklarını duyar gibi oluyordunuz. Ben tabloya bakarken arkadaşım omuzlarıma kadar yaklaşıp parmağıyla tabloda belli belirsiz çizilmiş, bir annenin gözyaşını göstererek " *Sanat tarihinde ilk resmedilen gözyaşıdır. Giotto, ışığı gökyüzünde değil, yeryüzünde aramıştı. Onun resimlerindeki insanlar; diğer ortaçağ resimlerindeki gibi uçmaz, senin benim gibi çayıra çimene basar. O; kutsal ve ulvi olanı değil, insani olanı resmetmişti.*"

Benim hikâyemde ne kutsal olan ne de insani olan belli değildi daha. Sonra aklıma Arjantin'de kaybolan çocukları için Mayıs Meydanı'nda toplanan anneler ve bizim İstiklal Caddesi'nde toplanan, etrafı robocop giysili bir manga polis, akrep ve TOMA'larla çevrili, cumartesi anneleri geldi. Kayıp oğlu Cemil Kırbayır'ın siyah-beyaz fotoğrafını aylarca elinde tutan, doksan yaşına yakın Berfo Ana'nın yüzü, Giotto'nun tablosundaki anneler kadar dokunaklıydı. Bu çocukların aileleri çocuklarından bu kadar kolay vazgeçmiş olamazlardı. Bu ailelere ulaşmak cinayetleri çözecekti. Belki katil, yıllarca ört bas edilmiş bu isimlere ulaşılmasını engellemeye çalışıyordu.

Telefonum çaldı, Şeyda'ydı:

-İndin mi canım?

Canım... Demek ki nişanlısının beni kodese tıktırması kafasını karıştırmamıştı. *Si vis pacem para bellum.* Bana uyardı. Dokunmadığım kahvaltı tabağına baktım:

-Evet, kahvaltı yapıyorum.

-Seni almaya geliyorum, 5 dakikaya kapıda ol.

-Tamam.

Telefonu kapattım. Hızlıca bal sürdüğüm ekmeği ağzıma tıktım. Koşar gibi kafeteryayı terk ettim. Kapıya çıkar çıkmaz Şeyda'nın kırmızı Mini Cooper'ını gördüm. Durmak isteyen araçlara ve o araç sürücülerini uyaran polislere aldırmıyordu. Çünkü üzerinde polis yazan güneşliğini indirmişti. Arkamdan biri kovalar gibi arabaya attım kendimi. Çantamı arka koltuğa fırlattım. Şeyda bana yola bakarak:

-Hoş geldin canım, dedi.

Hoş bulduk derken uzanıp öptüm onu. Araba sallandığı için yanağından değil, ağzının tam kenarından öptüm. Hoşuna gitti, gülümsedi. Kafamı geriye çekerken onun doğal kokusunu hissetim. Aklıma hemen Napolyon'un Josephine'ye gönderdiği mektuptaki meşhur cümlesi geldi: "*Yarın akşam Paris'teyim, sakın yıkanma!*"

-Ee nasıldı Mardin, güzel miydi kızları?

Aklıma Ahsen geldi hemen. Şeyda'nın yüzüne baktım ama o yola bakıyordu. Hava alanından çıkmış, "Pendik-Tersane" tabelasını takip ediyorduk. Demek ki E-5'ten gidecektik. Ben de yola bakmaya başladım:

-Kadınlar koğuşunda değildim.

-Seni şeytan, güzeller kaçmaz senin radarından.

Sesime abartılı bir ton verdim:

-İncitici oluyorsun ama.

İkimiz de bir süre sustuk. E-5'e inince trafik tekrar yavaşladı. Sessizlik canımı sıkmıştı. Şeyda'ya döndüm:

-Senin bu nişanlın ne istiyor benden?

-Bilmem, nişanlısına asıldığın için kızgın olmasın?

-Ben mi sana asılıyorum?

-Evet, beni baştan çıkarıyorsun, seni seviyorum diye gecenin bir yarısı şarkı gönderen sen değil misin?

-Bak istersen bir süre ara verebiliriz, yani sen nasıl istersen. Zaten başımda bir sürü bela var, bir de kızgın nişanlılarla uğraşacak halim yok.

Şeyda'nın yüzü ciddi bir hal almıştı. Daha fazla kurcalamanın anlamı yoktu. Konuyu değiştirmeye karar verdim. O benden önce davrandı:

-Aradığın cevapları bulabildin mi Mardin'de?

-Tam olarak değil ama çok önemli bilgilere ulaştım. Çakarları açıp emniyet şeridini kullansana...

-Bir, çakarlarım yok; iki, olsa da görevde değiliz ve ben tam olarak polis değilim.

-Güneşliklerinde polis yazıyor ama.

-Sadece kolay park yeri bulmak için onlar... Hala hiçbir şey hatırlamıyorsun değil mi?

Kafamı sağa sola salladım:

-Hayır, sadece benimle ilgili şeylere beynimin farklı bir tepkisi var?

-Neymiş o tepkiler?

Tam ağzımı açacaktım ki vazgeçtim. Halüsinasyonlarımdan bahsetmek pek akıllıca olmazdı:

-Boş ver.

-Aslında üniversitede derslerde konu olarak geçmişti ama sen yokken küçük bir araştırma yaptım.

-Ne hakkında?

-Bastırma.

-Bastırma mı?

-Evet, yaşadığın şeyleri hatırlamaman büyük olasılıkla bir bastırmanın sonucu; güdülenmiş unutma, ruhsal kökenli amnezi, seçici unutma, bloke etme... Sonunda ne dersen de, gömmek ve gizlemekle ilgili bir bastırma var zihninde, anılarınla ilgili olarak.

-Neden böyle bir şey yapıyorum peki?

-Psikoloji, merkezi otoritenin olmadığı bir disiplinidir. Fizik ya da matematik gibi değil yani. Ama bütün psikologlar; analizanların, hastaların travmaları ve unutmaları arasında bir ilişki olduğuna inanmışlar.

-Travmam olduğuna ben de inanıyorum. Hatta bunun hakkında güçlü bir fikrim de var.

Şeyda hem yola bakıyor hem de beni duymamış gibi devam ediyordu. Belli ki bulduğu bazı şeyleri benimle paylaşmak istiyordu. Sözünü bölmemeye karar verdim.

-Üç önemli mihenk taşı var bastırmayla ilgili. Freud'un "*Dora Vakası*" bastırmayla ilgili fikirlerin başlangıcıdır. Viyanalı zengin tekstilci Phillip Bauer, kızı Ida Bauer'i dostu Freud'a "onu iyi yola sokması" için getirir. Freud kıza "Dora" adını verdiği için vaka böyle hatırlanıyor. Freud; güzel ve şirin bir kız olan Dora'yı inceledikçe karmaşık ve boğucu cinsel ilişkiler ağıyla karşılaşır.

Dora'nın babası Phillip, iş adamı dostu Hans Zellenka'nın karısıyla aşk yaşamaktadır. Phillip aynı zamanda frengi hastasıdır ve Dora'nın annesine de frengiyi bulaştırmıştır. Ayrıca Hans, Dora'yı taciz etmektedir. Dora bütün bunları itiraf edince garip bir şekilde Hans bunu inkâr eder, Dora'nın babasıyla aşk yaşayan Hans'ın karısı kocasına sahip çıkar. Dora, evli bir adama iftira atan bir genç kız durumunda kalır. Hatta Hans; Dora'nın kendisine karısıyla yaşadığı cinsel ilişkilerin detayını sorduğunu söyler...

-Dora için bayağı zor bir durum...

-Evet, ama Freud için de kolay değildir. Çünkü kimin doğruyu söylediği belli değildir. Freud, bir dostuna yazdığı mektupta vakayla ilgili maymuncuklardan birinin kilidi açtığını yazmış.

-Neymiş o maymuncuk?

-Cinsellik. Freud; Dora'ya analiz yaptıkça Dora'nın kronik öksürüğünün nedenin babası ve Hans'ın karısı arasındaki cinsel ilişkiyi defalarca görmüş olmasına bağlar. Hatta genç kız da bu cinsel oyunlar içinde olma fantezisini bastırdığı için-ki Freud'a göre ruhumuz kapalı bir sistemdir- bu bastırmalar öksürük ve boğaz kuruması gibi psikosomatik şikâyetlere neden oluyordu.

Şeyda'nın anlattıkları yabana atılır şeyler değildi. Gözümün alerjisini hatırladım. Ama o, yola bakarak devam ediyordu:

-Neyse uzatmayayım, Freud'un "*karşılaştığım en karmaşık vaka*" dediği Dora vakasında bir sürü psikanalizden sonra, genç kızın; hem babasının yasak aşk yaşadığı kadına karşı lezbiyen duygular hem Hans Zellenka'ya karşı hem de babasına karşı ödipal aşk beslediğini bulur. Bu sonuca ulaşan Freud aniden Dora'nın analizini sonlandırır.

-Neden?

-Kendisi açıklamıyor ama daha sonra gelen Lacan gibi bilim adamları Freud'un da o aşk çemberine dâhil olduğunu söylüyorlar?

-O da mı Dora'ya âşık olmuş.

-Hayır, öyle değil, ruhen belki. Objektif olamayacağını anlamış. Freud; bir üçgenin bir köşesine bastırmayı diğer iki köşesine travma ve histeriyi koyar.

-Travmam unutamama mı neden oluyor?

-Kesinlikle, bu büyük olasılıkla cinsel travma olabilir.

Cevap vermedim, böyle düşünmesi normaldi. Ben daha çok Süleyman Hoca'ya düzenlenen bombalı suikastı düşünüyordum. Ama bundan bahsetmenin sırası değildi. O devam ediyordu:

- Diğer mihenk taşı geçen yüzyılın ortasında "kaydedilmiş anılar" konusudur. Çıkış noktası tacize uğrayan bir çocuğun anısını bastırıp yirmi-otuz yıl sonra terapilerle ortaya çıkarılmasıdır. Ama terapistlerin kaldırdığı bu toz duman arasında neyin gerçek neyin sahte anı olduğu karışmış. Hatta tacizle suçlanan mağdur ebeveynlerin kurduğu "*sahte anılarla mücadele*" projesi bir masumiyet ispatı olarak yükselmiş. En son 2004'te Amerikan mahkemeleri böyle başvurularla uğraşmaktan vazgeçmiş.

-Bayağı araştırmışsın, teşekkürler...

Şeyda'nın ısrarla cinsel travma aramasının nedeni açıktı. Geçen yüzyılda psikoloji bastırmanın kaynağını ararken hep cinsellik duvarına toslamıştı. Ona bir soru sormaya karar verdim:

-Başka bir travma yok mu? Yani cinselliğin dışında?

-Var. Mesela silahlı çatışmaya giren 115 polis üzerinde çatışma anıyla ilgili hatırlama çalışması yapıldığında bir bastırmanın söz konusu olduğu açıkça ortaya çıkmış. Polisler de ay-

nen Vietnam ve Körfez Savaşı'ndan dönen askerler gibi flasback yani geriye dönüşlerden ve olayı kafalarında tekrar yaşamaktan mustariplerdi. Auschwitz'den kurtulanlar da ise hiç beklemedikleri anda anılarının ve tahripkâr sonuçlarının ortaya çıkmasından şikâyetçilerdi.

-Benimki böyle bir travma olabilir.

-Nasıl yani?

-Uzun hikâye, anlatırım ama böyle düşünmem için geçerli nedenlerim var. Bastırılmış bu anıları geri çağırmanın yolu yok mu?

-EMDR denilen bir yöntem var. Göz hareketlerini duyarsızlaştırma ve yeniden işlemek diye özetleyebilirim. Terapist; hastadan kötü anılarının gözünde canlandırılmasını istiyor. Tabi hasta böyle bir istek karşısında kendini kötü hissedecektir. Ne kadar kötü hissettiğini 0-10 arası bir skalada değerlendiriyorsun. Sonra kulaklarını tıkayıp bir o kulağa bir diğer kulağa tıklama sesi veriyorlar. Tekrar hissettiğini puanlamanı istiyorlar. Doğal olarak her canlandırmada anıyı tekrar yaşadığından anı duvarı yıkılıyor. Sıfıra ulaşana kadar... Nötr hale gelince anı seni rahatsız etmiyor. Çok etkili ve halen kullanılan bir yöntem...

-Ya hiçbir şey hatırlamıyorsam?

-Bir kere zihnimize girmiş hiçbir şey tamamen yok olmaz. Bellek psikologu Loftus; ayrıntılara erişemesek bile her şeyin bellekte kalıcı olarak kaydedildiğini ve hipnoz veya benzeri özel tekniklerle bu erişime kapalı ayrıntıların geri getirilebileceğini söylüyor. Bu iyi haber...

-Kötü haber ne?

-Aynı uzman, yaşadıklarımızla ilgili bazı ayrıntıların bir daha geri dönmeyecek şekilde belleğimizden çıkabileceğini söy-

lüyor. Ve ona göre bu ayrıntıları hipnoz ya da başka tekniklerle geri çağırmak mümkün değildir. Çünkü onlar sonsuza dek yok olmuşlardır.

Buna verecek bir cevabım yoktu. Köprünün üstündeydik. Kaç insanı burada kendini boşluğa atmaktan vazgeçirmiştim. Başımı Çengelköy tarafına çevirdim. Boğaz, sanki sonsuza uzanıyordu.

42

Klimanın rahatsız edici sesi, kendi kendine söylenen bir insan gibiydi. Ama gittikçe ses değişmeye şişman bir adamın kalp krizi geçirirken çıkardığı sese benzemeye başladı.

Lokomotif'in oturduğu taraftaki duvarın tam üstündeki klimadan yüzüme keskin ve serin bir hava geliyordu. Odadaki kasveti almaya yetmiyordu ama bu serinlik. Taburunun önünde ellerini arkada birleştirmiş bir çavuş edasıyla duran Lokomotif, dışarıdaki bir şeyleri dikkatle izliyor gibiydi. Dışarıda önemli bir şey olduğunu sanmıyorum. Bir emniyet müdürlüğü binasının önünde önemli ne olabilir ki? Her zamanki taktik, sizi bekleterek ve odanın içinde değilmişsiniz gibi davranarak huzursuz etmek, can sıkmak, önemsiz hissettirmek... Yaşlı kurtların bildik taktikleri...

-Bir davul zurna eksik...

-Efendim müdürüm?

Bana dönüp ellerini çözdü. Hızla yürüyüp, kendini boşluğa bırakır gibi koltuğuna oturdu. Koltuk gıcırdayıp sallandı. Masanın üstündeki paketinden sigara alıp sağ elinin parmakları arasına sıkıştırdı. O eliyle beni işaret etti:

-Bir davul zurna eksik diyorum, kapının önünde mahşeri kalabalık birikmiş.

Hem onu onaylıyor gibi sesler çıkardım hem anlamıyor gibi yüzüne baktım. Bakışlarımdan anlamadığım gibi sonucu çıkarmış olmalı ki izahata devam etti:

-Yine sabah sabah eşzamanlı operasyon yapıp evlerinden toplamışlar bir sürü adamı.

Anlamıştım. Son birkaç yıldır böyle görüntülere alışmıştık. İki yanında polis, kelepçeli elleriyle plastik poşette eşyalarını ve dosyalarını tutan insanların tek sıra halinde binaya girişleri... Lokomotif, penisinden ateş çıkan at biçimindeki çakmağıyla sigarsını yakıp hızlı hızlı iki nefes çekti. Yanan sigarayı sol eline alıp sağ eliyle havada asılı duran dumanı dağıttı:

-İçinden belki bana kızıyorsun, belki de siktir çekmek istiyorsun.

İçimden esaslı bir siktir çektim. Ama asık bir suratla onu dinler gibi yapıyordum. Umarım akıl okuma gibi bir yeteneği yoktur. O devam etti:

-Adeta canını kurtardım, soruşturmayı kapattım. Ama bir teşekkür var mı? Hayır, yok. Sadece karşımda duruyor, susup suratını asıyorsun. Aklında tek bir şey var, bana siktir çekmek.

Adam kesinlikle akıl okuyabiliyordu. Yine oturduğu yerden sallamaya başlamıştı. Değil beni hiç kimseyi kurtarmak için parmağını kımıldatmazdı, eğer ucu kendine dokunmuyorsa. Lokomotif, yaralı parmağa işeyecek birisi değildi.

-Teşekkür ederim müdürüm.

O kadar belirsiz söylemiştim ki kendim bile ne dediğimi anlayamadım. Bana bakmaya devam ediyordu:

-Talat, Mardin'e gitmeye mecbur muydun?

-Müdürüm...

-Sözümü bitirmedim. Sana şehirden ayrılma ve telefonun hep açık olsun dedim mi demedim mi? Dedim. Sen ne yaptın, hem şehirden ayrıldın hem telefonunu yanına almadın.

Sigarasından derin derin bir iki nefes çekti. Bence soruşturmam kendiliğinden kapanmıştı ve Lokomotif de kendine buradan paye çıkarmaya çalışıyordu. Belki de biraz sonra oturduğu yerden kalkıp yanıma gelecek, başımı göğsüne bastırarak her şeyin yoluna gireceğini söyleyecekti. Hayır, bu fazla iyimserlik oldu. İşaret parmağını bana doğru doğrulttu:

-Dün akşam balkonda gökyüzüne baktım. Milyonlarca yıldız ve galaksi öylece duruyor orada.

Oda iyice tehlikeli hale geliyordu. Astronomi ve Lokomotif, bu adam kayan bir yıldızla alçalan bir uçağı ayırt edemeyecek biriydi ama belli ki zihnen mastürbasyon yapmak istiyordu:

-Milyonlarca pırıltı içinde bir noktayız. Sadece bir pırıltı, kaybolmuşuz aslında. Evrenin umurunda bile değiliz. Sen, ben, Al-Tek katili...

Konuşma şiirsel bir hal almıştı. Sonunu nasıl bağlayacak diye merak ediyordum:

-Seni şimdilik müzakere birimde görevlendirmiyorum.

-Tekrar mı açığa alındım?

-Yırtık dondan çıkar gibi çıktın sabahtan beri, sözümü bölüp durma!

Sigarasından bir nefes daha çekti:

-Veritas ona yardımcı olabileceğini düşünüyor. Gayrı resmi de olsa biraz ona yardım et. Bu arada etraf durulur.

Susmuştu. Bu odadan çık anlamına geliyordu. Ona selamlayıp Veritas'ın odasına doğru yöneldim. Gören herkes rafting

yaparken şişme botum alabora olmuş, sonra sırılsıklam sudan çıkmışım gibi bana bakıyordu. Bu sorgulayan bakışlardan sonra sinsi gülümsemelere baş selamı ile karşılık veriyordum. Cinayet büroyu geçip Vertias'ın hafif açık kapısına tıkladım. Veritas, bir tomar kâğıdı okuyordu. Gözlüklerinin üstünden bakıp eliyle gel işareti yaptı. Sonra okumaya devam etti. Masasının önündeki sandalyeye oturdum. Bana bakmadan telefonu açtı:

-Biz hazırız.

Deyip telefonu kapattı. Anlaşılan beni bekliyorlardı. Okumaya devam ediyordu. Ben de tavan aralarını, badanayı ve oda dekorasyonunu inceler gibi kafamı kaldırıp yukarılara bakıyordum. Camın önündeki panolar dikkatimi çekti. Son zamanların meşhur katili Zebercet'in eserleri vardı. Bastonuna dayanmış diz çökmüş maktular, dikilmiş, kesilmiş vücutlar... Ama işin sırrı panodaydı. Panoların yanında çalışan insanlar daha konsantre olup önemli iş yaptıklarını düşünüyorlarmış. Veritas bunu bilerek mi pano kullanıyordu bilmiyorum. Elinde sıcak kahve fincanı olanları, soğuk çay tutanlara nazaran daha yakın buluyormuşuz. Bilinçsizce el yıkayanları ise hem fiziken hem ahlaken temiz buluruz. İnsanlar sadece beyinleriyle değil bedenleriyle de düşünürler. Veritas da öyleydi.

Ben bunları düşünürken Harun ve adını bilmediğim ama tanıdığım bir cinayet şube çalışanı içeri girdi. At kuyruklu biriydi bu adam. Onlar da boş buldukları yerlere oturdular. Gayrı resmi bir toplantıydı bu sanırım. Veritas okuduğu kâğıtları masaya bırakıp hepimizi hızlıca bir süzdü. Sonra bakışlarını bana odakladı:

-Mardin'de başınıza gelenlere üzüldüm. Hala böyle hatalar yapabiliyorlar.

Önemli değil gibi bir el işareti yaptım. O, vaiz ses tonuyla devam etti:

-Bence önemliydi ama geçti artık. Bana telefonda hapisten çıktığınız gün soruşturmayla ilgili bazı önemli bilgiler edindiğinizi söylemiştiniz. Paylaşır mısınız bunları?

Bu telefonu tamamen unutmuştum. Yardımcılarına baktım ellerinde kalem ve kâğıt söyleyeceklerimi not almak için bekliyorlardı. Kendimle ilgili araştırma kısmını saklayarak Bahtiyar Baba'dan öğrendiklerimi esas alarak bazı bulguları bir özet olarak geçtim. Özellikle Süleyman Hoca ve Tahzencileri, Aji Dehhak denen çocuk hırsızı ile mücadelesini anlattım. Sonra Bahtiyar Baba'nın kızından aldığım defteri gösterdim. Aji Dehhak başlığında toplanan çocuk isimlerini önemli olduğuna inandığımı söyledim. Veritas ve yardımcıları anlattıklarımı dikkatle dinliyorlardı. Özetim bitince Veritas geriye yaslandı:

-Baştan beri cinayetlerin dini bir boyutu olduğu belliydi. Maktullerdeki tarikatlara özgü mütteka isimli baston, 12 köşeli teslim taşı ve Kur'an ayetlerine atıf yapar gibi ritüeller bu yargımızı destekliyor. Sizin düşünceniz ne?

Önce adamlarına sonra Veritas'a baktım. Sorgulanan bir tanık gibiydim, ama önemli değildi:

-Katil bana göre intikam peşinde. Bazen bizim geçmişle işimiz biter ama geçmişin bizimle işi çoğu zaman bitmez. Süleyman Hoca, bu hırsızın elinden çocukları kurtarmak istiyordu, bu yüzden bombalı suikasta uğradı. Belki bu suikasttan sağ çıktı ama bir daha eskisi gibi olamadı. Yani sonuç olarak suikast hedefine ulaştı. Ama şu anki kurbanlar nasıl seçiliyor bilemiyorum. Katilin geçmişte Süleyman Hoca, Tahzenciler ve halkın Aji Dehhak denilen mitolojik varlığın çaldığına inandığı kayıp çocuklarla bir ilgisi var.

Veritas gözlüğünün sapını emiyordu. Bu beyninin enformasyon istediğinin göstergesiydi. Kafasını sallayarak beni tas-

dik ediyordu. Kendisinin de benzer sonuçlara ulaştığı belliydi. Gözlüğü ağzından çıkarıp bana doğru eğildi:

-Gözümüzün önündeki bir şeyi başından beri görmedik...

Nedir o der gibi üçümüz de Veritas'a baktık. Merakımızı yeterince kamçıladığına inanmış olacak ki devam etti:

-Al-Tek'in başkanı Davut Sancak, Tahzencilerin kurucusu Süleyman Sancak'ın namı diğer Süleyman Hoca'nın oğlu...

Veritas'ın son cümlesi odaya gülle düşmüş gibi etki bırakmıştı. Şimdi taşlar yerine oturuyordu. Katil, kendince yarım bıraktığı işi, Süleyman Hoca'nın ailesine saldırarak bitirmeye çalışıyordu. Veritas tekrar bana döndü. Elimdeki defteri işaret etti:

-Mardin'den getirdiğiniz bu defter işimizi çok hızlandıracak. Bahsettiğiniz kayıp çocuklarla ilgili mernis araştırmasını hemen yapmalıyız. Harun, bu iş senin...

Saçı at kuyruğu olan adama döndü:

-Zebercet'le ilgili araştırma yaptın mı?

-Evet, efendim, deyip elindeki defterin sayfalarını hızlı hızlı çevirdi at kuyruk. Sonra okumaya başladı:

-Yusuf Atılgan'ın Anayurt Oteli adlı kitabının başkahramanı Zebercet; dostu ahbabı olmayan bir otel işletmecisi... Kitaba göre bomboş ve tekdüze bir yaşamı var. Hoşuna giden kadın müşteriler otelden ayrılınca onların yattığı yatağa girip yastıklarla konuşan biri, akıl sağlığı normal değil yani...

Harun'a baktım, gülümsüyordu. Komik bulmuş olmalıydı bu yastıklarla konuşan kurgu karakteri. Atkuyruk da başını kaldırıp Harun'a bakınca gülümsedi. Ama Veritas'a dönünce yüzünü düzeltip okumaya devam etti:

-Toplumun benimsediği tüm değerleri sahte ve gülünç bulduğu için yalnızdır Zebercet. Ama yazar bu yalnızlığın ve toplumdan kopuşun sözünü etmez. Okuyucu bunu Zebercet'in tepkilerinden anlar. Sık sık genelevlere takılır, kadınlarla ilişkisi bundan ibarettir. Ufak tefek sıska biri, yedi aylıkken doğduğu zaman annesi bu el kadar çocuğu pamuğa sarıp kutuya koyduğu için adının Zebercet olduğunu anlatır. Aslında kızlara verilecek bir isimdir Zebercet. Kız gibi çelimsiz olduğu, kadınların erkek yerine koymadığı ve askerde komutanların onu "ortanın kadını" gibi kullandığından söz edilir.

-Cinsel kimliği çok karışık, özel bir karakter, rastgele seçilmişe benzemiyor.

Herkes söylediklerimi tasdik etti. Memur, diyeceğim bir şey kaldı mı diye baktı. Ben susmaya devam edince o da okumaya devam etti:

-Son derece düzenli, adeta takıntılı bu konuda... Aynı saatte işler yapıyor, her şeyin bir zamanı ve yeri var. Otelden çıkışlarının bile takvimi var. Mesela ayda bir kez berbere, bir kez postaneye, altı ayda bir hamama, yılda bir kez terziye gidiyor.

Buradaki fikri paylaşmadan geçemezdim. Hafif öksürdüm, herkes bana baktı:

-Freud olsaydı, otel; Zebercet'in ana rahmiydi, derdi. Güvenli, iki dünyası var Zebercet'in; otelin içi ve dışı. Katil kendi profilini bize söylemiş adeta.

Bir an sessizlik oldu. Şu atkuyruğu hafife almışım. Kitabın şifresini çözmüştü adeta, okumaya devam etti:

-Bir kadın müşteriye takıntılı, hayalinde sürekli onunla konuşuyor. Onun kaldığı odayı kimseye kiralamıyor. O odaya giriyor, küllükte bırakılmış sigaraya bakıyor, tepsideki şekere filan.

-Cinayet işliyor mu Zebercet?

Veritas'ın bu sorusuna kafasını kaldırıp baktı adam. Sonra cevapladı:

-Evet, efendim, ama cinayet öncesi kıyafetini yeniliyor, bıyığını kesiyor, sigaraya başlıyor. Bir çalışanı var, sürekli onunu yanına gidiyor, birlikte olmak için. Bu iş o kadar rutine biniyor ki Zebercet gelmeden kadın iç çamaşırını çıkarıp yatıyor. İşini bitirip gitsin diye, işte böyle bir gecede cinsel ilişkide uğradığı başarısızlıktan kadını sorumlu tutup boğup öldürüyor.

Kimlik karmaşası, iktidarsızlık, güç istenci, fanteziler... İdeal bir katil portresi vardı kitapta. Ama katil neden bu karakteri seçti, kendiyle benzerliği ne?

-Sizin kurtardığınız insanları neden öldürüyor, bu oturmayan bir parça.

Cevap vermedim. Aslında bu parçada oturuyordu. Benim de hayatım Süleyman Hoca'yla kesişiyordu. Ve Zebercet bunu biliyor ve bana da henüz çözemediğim mesajlar gönderiyordu. Vertias'a baktım, aklımı okumak ister gibi bakıyordu. Ayağa kalktı:

-Şu Davut Sancak'ı bir ziyaret edelim mi, ne dersin? Baştan beri bizimle oynuyor herif.

43

Fatique Communication; iletişimi başlatmak için ilk çaba,ilk girişim; küçük değişiklikler olsa da dünyanın her yerinde üç aşağı beş yukarı aynıdır bu çaba.

İki kişi önce birbirini *selamlar*. Ardından *hava durumuyla* ilgili bir iki laf ederler. Sonra birbirine *yiyecek* bir şeyler ikram

ederler. Birbirlerinin *giysileri* hakkında karşılıklı iltifatta bulunurlar. Bu senaryodan çıkınca konuşma nasıl mı devam eder? *Çevremizdeki nesneleri* konuşmaya katarız.

Veritas, yardımcısı ve ben Al-Tek'de CEO Davut Sancak'ın boğaza bakan enfes köşe ofisindeydik. Konuşmalarımız yukarıda anlattığım formatta gelişmedi tabi; cinayet masası komiserleri ve bir seri cinayet davasındaki önemli yeri olan kişi birbirinin elbiselerine iltifat edecek değildi. Ama çevredeki nesneler benim dikkatimi çekiyordu. Davut Sancak'ın hemen arkasındaki duvarda asılı tablonun Mardin seyahatim boyunca hem karşıma çıkan Süleyman Hoca olduğunu öğrenmiştim. Adam "*Bir Zamanlar Çukurova*" dizisinin başrol oyuncusu gibiydi. Şık bir takım elbise, briyantinli ve özenle taranmış saçlar, döneme özgü badembıyık, hafif kalkmış kaş uçları da adamı hüzünlü ve düşünceli gösteriyordu. İzlediğim bir filmdeki artiste benziyordu ama şu an kim olduğunu hatırlayamadım.

Babasına çok benzemeyen Davut Bey, alnı açık ve kalan saçları şu Geleceğe Dönüş filmindeki Doktor Emmett Lathrop'a "*Doc Brown*"a benziyordu. Farkı saçlarının siyah ve kıvırcık olmasıydı. Gözlükleri burnunun ucundaydı. Dirseklerini masaya koymuş, uzun parmaklarını birbirine geçmiş iki tarak gibi çenesinin altında birleştirmişti. Aynen Michael Jackson'ın ölümüne neden olmakla suçlanan doktoru Conrad Murray ve İran-Kontra skandalının sorumlusu Yarbay Oliver North'un mahkemede uzun süre durdukları gibi. Ekman eğitimlerinde bu fotoğrafları uzun uzun incelemiştik. Dışa vurulmayan yüksek iç gerginliğinin ifadesiydi bu duruş. Veritas geldiğimizden beri saldırgan ve rahatsız edici bir tonda sorular soruyordu. Veritas'ın sorularından rahatsız olan sadece Davut Sancak değildi. Bizim uzağımızdaki masada oturan ve Davut Bey'in özel koruması olduğunu öğrendiğimiz adam da sandalyenin ucuna hamle yapacak gibi oturmuştu.

Adamın ileri çıkan köşeli bir çenesi, kemerli bir burnu, geniş alnı ve etrafı çizgilerle çevrili bir gözü vardı. Kısa kesilmiş saçları askeri kökenini gösteriyordu. Kalın boynun kaide olarak kullandığı geniş omuzlar, omuzdan bele doğru incelen bir vücut, kollardan daha ince uzun bacaklarıyla sahibinden komut bekleyen bir kurt köpeği gibi görünüyordu. Öfkeyle bakan gözlerini üzerimizden hiç ayırmıyordu. Aynasızlara bir kini olduğu açıktı. Ama Veritas aldırmadan soruyordu:

-Baştan beri bizden bazı şeyleri sakladınız.

Tıslayarak gülümsedi Davut Bey, sonra ellerini çözüp önündeki antika görünümlü zarf açacağını çevirmeye başladı:

-Bakın Komiser Bey, olayları hızla gelişti. Üstelik ses tonunuz da çok rahatsız edici.

-Babanızdan hiç söz etmediniz.

-Babamı hiç sormadınız ki!

-Katilin babanızla ilgili olduğunu düşünmemiz için elimizde güçlü sebepler var. Mardinli çalışanlarınızı ararken sizin Mardinli olduğunuzun esamisi bile okunmadı!

Elindeki zarf açacağını bir kılıç gibi bana uzatan Davut Bey:

-Peki, katilin, Talat Komiser'in kurtardığı insanları öldürmesini nasıl açıklıyorsunuz?

Davut Bey önemli bir noktayı yakalamıştı. Aptal bir adam olmadığı kesindi. Veritas sustu, bir açıklaması yoktu. Bu odada bunu açıklayabilecek tek kişi bendim. Çünkü ben de Mardinliydim. Ama açıklamaya hiç niyetim yoktu. Çünkü kâbuslarım, halüsinasyonlarım ve katilin beni nereden tanıdığı henüz benim için de bir muammaydı. Benim getirdiğim defterin

sayfalarını yavaş yavaş tekrar çevirdi. Sonra durup kafasını kaldırıp bana baktı:

-Bu defterin kaybolduğunu sanıyordum. Hem sürpriz hem nostalji oldu benim için.

-Bahtiyar isimli birinden aldım.

-Bahtiyar Öcal, biliyorum. Babamın en sadık dostlarındandı.

-Müridiymiş.

-Nasıl derseniz artık...

-Hapishanede karşılaştık.

Şaşırmıştı. Benim mi yoksa Bahtiyar Baba'nın mı hapishanede olduğuna şaşırmıştı, bunu anlayamadım. Ama aklımdakini sormaya karar verdim:

-Bu defterdeki yazılar kimin?

-Babamın. Amel defteri derdi buna.

-Bize defterdeki Aji Dehhak ve çocukların listesinden söz eder misiniz?

Derin bir nefes alıp geriye yaslandı. Defteri bırakıp ellerini yine bir tarak gibi masanın üstünde kenetledi:

-Victor Hugo "*Gülen Adam*" romanında...

-Gülen Adam mı?

Hepimiz beklemediğimiz ses tonuyla çıkış yapan Veritas'a baktık. O da şaşırmış gibiydi. Sonra devam edin der gibi bir el işareti yaptı. Davut Bey devam etti:

-Hugo, 17. yüzyılda değişik bir çocuk alım-satımı yapan insanlardan söz ediyor o romanında. Mardin'de çocuklar kaybo-

luyordu, aynen bu romandaki gibi. Halk, polis, mülki erkân çaresizdi. Yer yarılıp içine girmiş gibi kayboluyordu çocuklar.

-Kaç yaşındaki çocuklar?

-Beş-altı yaşından on- on bir yaşa kadar, her yaştan çocuklar kayboluyordu. Hiçbir iz yok. Sonra bazı insanlar o çocukları başka illerde değişik sakatlıklarla malul dilencilik yaparken gördüklerini söylüyorlardı. Babam bu çocukların bulunması için çok çaba sarf etti. Hatta öncüsü olduğu yurtlara bu yaştaki çocukları alarak hem onların eğitimiyle ilgilendi hem de kaybolmalarının önüne geçmeye çalıştı. İnsanlar olağanüstü bir varlığın, Aji Dehhak'ın çocukların yediğine inanıyordu ama babam inanmıyordu.

-Neden?

-Halk, cehaletinden böyle bir açıklama getiriyordu ama babam gibi aydın birisi böyle bir efsaneye inanmazdı. Onun için bu meselenin üstüne gitti.

-Açıklayın.

Benim sorularım adamı rahatlatmış gibiydi. Ellerini çözüp tekrar defteri karıştırdı:

-Babam bu kayıp çocukların listesini tutup ailelerle temas kurdu. Ben o sıralarda İstanbul'da okuyordum. Ama memlekete gittiğimde babamın anlatımları Gülen Adam romanında Hugo'nun "*comprachico*" dediği çocuk tacirlerinin çalışma prensiplerine benziyordu. Bu adamlar küçük yaştaki çocukları satın aldıktan sonra porselen vazolara yerleştiriyorlarmış. Çocukların yıllar boyunca yavaş yavaş büyüyen bedenleri, doğal olarak gelişmeye imkân bulamadığından içine girdikleri vazonun şeklini

alıyormuş. Bu sapık insanların amacı bu yöntemle ürettikleri hilkat garibelerini panayırlarda sergilemekmiş. Hatta bunu sektör haline getirmişler.

Hepimiz donup kalmıştık. Hatta korumanın bile duruşu gevşemiş, bakışlarını bizden Davut Bey'e çevirmiş, anlatılanları ilgiyle dinliyordu. Davut Bey devam etti:

-Çin'de hatırlaması zor zamanlarda yaşanmış bunlar. Özel bir sanat ve endüstri olarak bu içine çocuk konacak porselen vazolar üretilmeye başlanmış o dönem. Bir çocuk iki üç yaşında alınıp grotesk bir şekli olan vazoya konurmuş. Çocukların başı, kolları ve ayakları dışarıda kalsın diye vazonun altında ve üstünde boşluklar olurmuş. Vazo; gündüzleri dikey, geceleri yatay tutulurmuş, çocuklar uyuyabilsin diye. Çocuk büyüdükçe sıkıştırılmış et ve çarpılmış kemikler vazonun kıvrımlarını doldururmuş. Birkaç yıl sonra çocukların bedenindeki hasarlar düzeltilemez hale gelirmiş. Bu aşama geçildikten sonra canavar üretildiğine kanaat getirilir, vazo kırılır ve çocuk dışarı çıkarılırmış.

Böyle bir oyuncağa sahip olmak için çocuğa küçük yaşta el atmanız lazım. Aji Dehhak bunu yapıyordu. Bir çocuğu almak, onu acımazsızca sakatlamak, insan yüzünü hayvan yüzüne çevirmek, Allah'ın düzgün bir bakış koyduğu yere şaşılık koyma sanatı, çılgın olmalıydı bunu planlayan kişi. Allah'ın ahenk koyduğu yere biçimsizlik, mükemmel bir tablo koyduğu yere karikatür koymak, babam bunlara karşı durmak istiyordu.

-Bedelini ödedi babanız.

-Evet, ödedi, korkunç bir bombalı saldırıda, onlarca masum insan yaralandı ve öldü.

-Kaybolan çocuklardan ortaya çıkan olmadı mı?

-Hayır. Bence sadece bedenlerle oynamıyordu Aji Dehhak, ilaçlarla beyinlerle de oynuyor olmalıydı. Çocuklar bir şekilde hafızalarından mahrum ruhsuz birer yaratık haline gelmiş olmalılar. Yoksa sakat bırakılsalar bile büyüdükçe kendine yapılanları kabul etmeyecek ve ortaya çıkacaklardı.

-Babanıza yapılan suikasttan biraz bahsedin.

Bunu sormamın nedeni kendimle ilgili ipucu yakalayabilme umuduydu. Davut Bey bize döndü. Düşmanca gelişimizi görmezden gelen bir ses tonuyla:

-Bir şeyler alır mıydınız?

Sonra cevabımızı beklemeden sekreterinden ikram servisi istedi. Telefonu kapatıp bize döndü:

-Olay vuku bulduğunda ben Mardin'de değildim. Geldiğimde babam ameliyattan çıkmıştı ve yoğun bakımdaydı. Bir demir parçası yanağından girip alnından çıkmıştı, patlamanın etkisiyle. Görenler burnundan beyninin parçalarını çıktığını söylemişlerdi.

Beyaz önlük giymiş iki çalışan kapıyı çalıp içeri girdiler. Çay ve kurabiye dolu tepsileri sessizce önümüzdeki sehpalara boşalttılar. Davut Bey, yapılanları denetliyor gibi izlediğinden susmuştu. Davut Bey'in babasının yaralanmasıyla benim kâbuslarımın muhakkak bir ilgisi vardı. Alnına kalem saplanmış dev... Ya o ağzı maktuller gibi kesilmiş çocuk? O kimdi? Davut Beyin sesi beni kendime getirdi:

-Lütfen, çayınızı soğutmayın, buyurun.

Kurabiyeden ısırdım, sıcak ve enfesti. En son hava alanında bir dilim ekmek yediğimi hatırladım:

-Davut Bey hastaneden çıktıktan sonra babanıza ne oldu?

Derin bir nefes alıp havanın sıcak olmasına rağmen iki eliyle tuttuğu üzerinde Al-Tek'in ankası olan fincana bakarak konuşmaya devam etti:

-Bir daha normal haline dönemedi. Hem fiziken hem akıl sağlığı olarak.

Bu ayrıntıyı bilmiyordum. Artık Davut Bey'le ben konuşuyormuş gibi Veritas ve yardımcısı dinliyordu. Veritas faydalı bulmasa kesinlikle araya girerdi. Ben yine sordum:

-Sizi üzmeyecekse biraz detay verir misiniz?

-Hayır, artık yıllar geçti. Üzmüyor o kadar. Nöroloji tarihinde klasik haline gelmiş Phineas Gage olayı vardır. Babamın durumu ona çok benziyordu. 1840'lı yıllarda Vermot eyaletinde bir demir yolu işçisidir Gage. Hatta öldükten sonra adamın kafatasını Massachussets Tıp Fakültesi müzesine bağışlamışlar. Babamdan sonra benim de ilgimi çektiği için Amerika'dayken müzeyi ziyaret edip vakayı araştırmıştım.

-Anlatın lütfen.

-Phineas Gage, demiryolunun geçeceği zemini düzleştiren ekibin ustabaşısıymış. İşçiler Cavendish kasabasının yakınında yolu tıkayan koca bir kayaya rast gelmişler. Kayaya bir delik açıp yarıya kadar barut doldurmuşlar. Fünyeyi yerleştirmişler. O zamanlar patlamanın etkisini azaltmak için barutun üstünü kumla kapatıp demir çubukla bastırırlarmış. Öyle çubuk dediysem çapı üç santimetre ve ağırlığı altı kilodan fazla bir demirden söz ediyorum. İşte o sıkıştırma esnasında barut Gage'in yüzünde patlamış. Elindeki demir çubuk fırlayarak sol yanağı ve kafatasının tabanından girip sol gözünün yuvasından geçerek kafasından çıkıp 30 metre öteye, yola saplanmış. Adamın kafatasını gördüm, inanılmazdı. Herkes, Gage'in öldüğünü düşünürken o bir süre baygın kaldıktan sonra kendine gelmiş. Bir kağnıya atıp en yakın

kasabadaki doktora götürmek istemişler. Gage, kağnıda kendine gelip cebinden çıkardığı deftere notlar bile almış. Hatta hastane olmadığı için bir otelin verandasında oturup doktorun gelmesini beklemiş. Herkes kafası delik deşik bu adamın normal gibi davranmasına şaşıyormuş. Adamın kafasındaki delikten kalp gibi çarpan beyni görünüyormuş. Sonra komaya girmiş. Apseler, enfeksiyon, ameliyatlara rağmen Gage iki ay sonra iyileşmiş. Ya da doktorlar iyileştiğini söylemişler.

Derin bir nefes aldı. Önündeki çaya ve kurabiyelere bakıyor ama dokunmuyordu. Devam etti:

-Gage işe döndüğünde herkes onun değiştiğine ve davranışlarında bir anormallik olduğuna şahitlik etmiş. Eskiden sabırlı ve sorumluluğunu bilen bir ustabaşı olan Gage; öfkeli, açık saçık konuşan, ufak bir tahrikte lanetler yağdırıp küfreden birine dönüşmüş. Deyim yerindeyse zihinsel yetenekleri ile hayvani eğilimleri arasındaki denge yok olmuş. Atlar, köpekler ve elinden hiç bırakmadığı kaza anında kafasına saplanıp çıkan demir çubuğu dışında hiçbir şeye önem vermiyormuş. Bu haliyle kimse artık onu çalıştırmıyormuş. Hatta işsizlikten P.T. Barnum Amerikan Müzesi'ne gelen ziyaretçilere 10 sent karşılığında deri tabakasının altında nabız gibi atan beynine baktırıyormuş. Seyislik yapmak için Şili'ye filan gitmiş, hayatının sonuna doğru yoğun epilepsi nöbetleri yaşayarak 1860 yılında San Fransico'da ölmüş.

Hepimiz derin bir sessizlik içinde bu mucize mi yoksa lanet olduğu anlaşılmayan hikâyeyi düşünüyorduk. Oysa Davut Bey'in söyleyecekleri vardı daha:

-Babam da epilepsi nöbetleri ve mental dengesini kaybetmesi sonucu artık hem devlet memurluğundan malulen emekli oldu hem hayır işlerini takip edemez oldu. Bir süre baktık, ona sonra vefat etti.

Gösterişli koltuğunda yarım dönerek arkasındaki fotoğrafı gösterdi:

-Gölgesi hep üstümüzde, ışığı hep önümde ondan aldığımız ilhamla insanlık için çalışıyoruz.

İyi bir hamaset ve reklamla kapamıştı Davut Bey. Ona asıl sorumdan önce bir ısınma sorusu sordum:

-Babanız o döneme göre çok şıkmış.

Amacım asıl sorudan önce onu gevşetmekti. Bunu anlamamış gibi coşkuyla cevapladı sorumu:

-O dönem gayrimüslimler pas içinde bakır döver, demir toplar, ayakkabı tamir eder, dikiş diker, odun kırar; ne kadar el işi, sanat ve zanaat icap ettiren iş varsa ellerinde tutarlardı. Ama hafta içi o kir pas içindeki gayrimüslimler hafta sonu öyle şık giyinirlerdi ki sanırsın Mardin valisi onlar. Türklerin elinden bir şey gelmez dükkân beklerdi. Ama kirli dükkânlarıyla aynı görünüşte elbiselerini pazartesiden pazara hatta yaz- kış giyerlerdi. Babam bunu kabullenemezdi. Her zaman şıktı.

Ben onu tasdik eder gibi kafamı sallayıp asıl sorumu sordum:

-Kız kardeşiniz de o vahim olayda hayatını kaybetmiş.

Bunu nereden bildiğime şaşırmış gibi baktı. Bize doğru döndü:

-Evet, ablamı da kaybettik maalesef.

-Ailesi var mıydı?

Rahatsız biçimde kımıldayıp masasındaki eşyaları düzetmeye başladı. Rahatsızlık ve kapanma jestleriydi bunlar. Vaktim ve yetkim olsaydı bu kısmı eşelerdim. Bunu istemiyor gibi net cevapladı Davut Bey:

-Hayır, hayır yoktu.

Veritas fincanını sertçe bırakıp odada varlığını hissettirdi:

-Katilin hedefinin siz olduğunu söylemek çok da abes bir şey olmaz.

Gülümsedi Davut Bey, belli ki korkmuyordu. Korumasını gösterdi:

-Ben de buna yakın bir şey düşünüyorum.

Veritas'ın vazgeçmeye niyeti yoktu:

-Kendine Zebercet denen katil, neden ısrarla sizden bir açıklama bekliyor. Sanki kapanmamış bir hesap peşinde.

-Ben babam kadar dindar değilim. O tam bir dervişti. Ben organ ve uzuvlara teknolojik eklemeler yaparak insan yetenek ve kabiliyetinin aratılacağına inanan biohacking gibi bilimsel uygulamalara inanırım. İnsanın bilişsel ve fiziksel yeteneklerinin artırılması, yaşlanma, hastalanma gibi temelde arzu edilmeyen ve gereksiz görülen yanlarının ortadan kaldırılması amacıyla teknoloji ve bilimden faydalanıyorum. Üstelik bu anlayış uluslararası ve entelektüel bir anlayıştır. Gizlisi saklısı da yok. Katil rahatsız oluyorsa bu onun problemi ben durmayacağım.

Veritas ayağa kalktı. Burada işimiz bitmişti. Tokalaşırken son cümlesini söyledi:

-Aklınıza bir şey gelirse lütfen bizi arayın.

-Tamam.

Ben tokalaşırken bir soru geldi aklıma:

-Müjgan ve Pürmüz Kaya'yı tanıyor musunuz?

-Hayır, kim onlar?

-Önemli değil, ya Arif Koç?

-Şu öldürülen emekli komiser mi?

-Evet!

-Babamın dergâhına gelip giderdi. Herkes gibi, özel bir tanışıklığım yok.

-Bana onu tanımadığınızı söylemiştiniz.

Davut Sancak, bunu söyleyen Veritas'a baktı:

-Öyle mi söylemiştim, özür dilerim son zamanlarda kafam çok karışık.

Hiçbirimiz buna inanmıyorduk. Odaya girdiğimizden beri anlattığı şeyler, isimler, tarihler hiç de kafası karışacak biri olmadığının ipucuydu. Bilgi güçtür ama söylenen değil saklanan bilgi güçtür. Davut Sancak bunu çok iyi biliyor olmalıydı. Teşekkür edip odadan çıktık. Bir sürü şey öğrenmiştik. Ama öğrendiklerimiz bilinmezleri çoğaltmıştı. Asansörde Veritas'a döndüm:

-Yalan söylüyordu, Arif Koç hakkında, gözün üzerinde olsun.

-Biliyorum.

Hala bana anlamlı anlamlı bakıyordu. Sordum:

-Ne?

-Senin vakaları inceledim. Kötü adamları ikna edememişsin, hepsi kendini öldürmüş.

44

Cırcır böcekleri bir türlü susmuyordu.

Sessizlik olsa rahatça bahçede sabahın olmasını bekleyeceklerdi ama kahrolası böcekler izin vermiyordu. Adam konuşmayı sevmiyordu ama mecburen aynı görevi paylaştığı arkadaşına döndü:

-Dünya üzerinde her insana karşılık 1,5 milyar böceğin olduğunu biliyor muydun?

Arkadaşı cevap vermek yerine omuzlarını silkti. Adam istediği cevabı almış gibi aldırmadan devam etti:

-Oysa denizde hiç böcek olmaz.

Sonra uzaklara bakarak devam etti:

-Karada avunacak bir şey yok. Denizciysen denizle avunursun, annen gibidir deniz.

-Deniz kuvvetlerinde miydin?

-Evet, malum Ergenekon sürecinde koptuk, sonra emeklilik hakkı verdiler. Ben de bir daha dönmek istemedim.

-Zor muydu?

-Ne?

-Deniz kuvvetlerinde olmak...

Adam elindeki komando bıçağıyla tırnaklarını kesiyordu. Durup tırnağını üfledi. Sarkan parçayı çekti. Hızlı çektiği için tırnağının kenarı hafif kanadı.

-Siktir be!

Güldü arkadaşı, o da güldü. Tekrar kesmeye devam etti:

-Pek azımız evliydi. Geri kalanlar boşanmış ya da bekârdır. Zaten evli olanların karıları da çok uzaktadır. Öyle filmlerde gördüğün gibi yağan yağmur altında kaslı vücutlarına elbiseleri yapışmış liman ve tersane işçileri gibi ibne görünüşümüz yoktur.

İkisi de kahkaha attı. Keyifleri yerine gelmişti. Cırcır böceklerini duymuyorlardı artık. Adam bıçağı bırakıp arkadaşına döndü. Sigara paketini uzattı. Arkadaşı bir sigara aldı. Kendi de aldı. Sigaralarını yakıp keyifle üflediler başlarından yukarı doğru.

Yanık sigarayla kolunun kıllarını yakmaya başladı. Yanık kokusunu içine çekmek için koluna doğru eğildi. Bu kokuyu deniz lisesinde sigara içmeye alıştığında edinmişti. Evi özleyenlerin problemleriyle türlü türlü baş etme stratejisi vardı. Bu da onun stratejisiydi. Eğilip yanık kıllarına bir böcekbilimcinin böceklerin yaşamını gözlediği gibi titizlikle baktı. Denizciler dalıp gitmezler, genelde dikkatlidirler. Hiçbir zaman aklı başka yerdeymiş gibi davranmazlar ama böyle çocuksu takıntıları yok değildi.

-Yanık koktu! Tankçılar ve denizciler için sağlam adam yok derdik.

Arkadaşına baktı. Geçmiş yılları düşündü. "Şahanedir benim bayağılığım, her hakkı verir bana." Diye ağızlarına pelesenk ettikleri sloganlarını hatırladı. Arkadaşlarının öteberisini çalanlar, küçük yaştaki acemilere sadistçe davrananlar, hayvanlara akla gelemedik şeyler yapanlar, ayakkabı bağı, mendil gibi eşyaları fetiş haline getirenler, yelken gibi kusursuz askeri üniformanın cebinde dişleri dökülmüş, üzerinde siyah kirler birikmiş tarak taşıyanlar aklına geldi. Belki de doğruydu, "*querelle*" tabiri bile denizcilikten çıkmıştı. Deniz kötü bir anne gibi evlatlarını bozuyordu.

-Şirkette nasıl iş buldun.

-Patron, benim komutanlarımdandı, dışarıda işsiz güçsüz sürttüğümü öğrenince iş teklif etti, ben de kabul ettim. Sen?

-Ben de senin gibi arada tanıdık komutanlar aracı oldu. Bildiğimiz tek şey var, silah kullanmak ve öldürmek. Sebze halinde kabzımal olacak halimiz yok ya.

İkisi de tekrar gülüştüler. Davut Sancak'ın malikânesinde kapıda durma görevi verilmişti bu gece onlara. Ordudaki gibi sıkı denetim yoktu. Ama yine de çalıştıkları şirket neredeyse ordu geçmişi olanlarla dolu olduğu için görünmeyen askeri hava vardı. Çalışanların çoğu da öyle ya da böyle birbirlerini tanıyorlardı.

Kulaklarındaki telsiz cızırdadı. Rutin saat başı kontroldü, tekmil verdiler.

Oysa gece görüş dürbünüyle izleniyordu adamlar. Kamuflajlarıyla onları izliyordu adam. Göksu sırtlarına yapılmış konaklar geniş bahçeleri, birbirine uzak yapılarıyla adamın işini kolaylaştırıyordu. Zaten burası lüks konaklar ve harabe gecekonduların iç içe olduğu iki dünyanın sınırları gibiydi. Aydınlatma az ve klasik sokak yapısından uzak tenha caddeler...

Adamın elinde eskilerin tatar yayı dediği silah vardı. Bir tüfek kabzasına monte edilmiş yay mekanizması; 3,2 kg ağırlığında, taşıması kolay, 110 metreden bir insana yaklaşık 95kg çarpmış gibi etki yapan öldürücü bir silahtı. Uzun zamandır atış talimi yaptığı için eldiveni gibi doğal tutuyordu. Yayın alüminyum gövdesine termal bir nişancı dürbünü monte edilmişti. Işık olmasa bile karanlıkta avını rahatlıkla görebilirdi. 4 oku seri atabiliyordu. Adamların sigara yakması işini daha da kolaylaştırmıştı. Bu akşam yöntemlerini çeşitlendirecekti. İki oku seri atış yapacak şekilde yerleştirdi. Yayı en son noktaya kadar gerdi. Gözü dürbündeydi, adamların keyifle sohbet ettikleri ta buradan belli oluyordu.

Sigarasından derin bir nefes çekti denizci. Havada bir ıslık sesi duydu. Bu duyduğu son ses oldu. Adeta ışık hızıyla yaklaşan ses, denizcinin gırtlağına saplanıp yay gibi vınlamayla durdu. Çarpmanın etkisiyle gırtlağını delip geçen çelik ok, adamın kafasını arkasında dayandığı ağaca sabitlemişti. Ok; traeka kıkırdağı, nefes borusunu, ses tellerini ve omurgasını parçalamıştı. Adam artık hiçbir şey hissetmiyordu. İki parmağıyla sigara tuttuğu eli yavaşça yere doğru düştü. Delik gırtlağından aşağı doğru sızan kan ve son nefesinde içine çektiği sigaranın dumanı çıkıyordu.

Arkadaşı dehşetle ayağa kalktı. O anda ikinci ıslık sesi duyuldu. Kafasına saplanan ok, adamın kafatasını delerek beynini parçaladı ve sağ şakağından ucunda gri ve morumsu beyin parçaları sarkarak çıktı. Adam kalktığı sandalyeye gürültüyle düştü ve oturur gibi durdu. İki eli yanlara sarktı ve boynu düştü. Şimdi biri sandalyede diğeri ağaca dayanıp uyuyup kalmış iki kişi gibi görünüyorlardı. Ama birinin gırtlağında diğerinin kafasındaki okun açtığı yaralar ve sızan taze kan, bunun böyle olmadığını söylüyordu. Yüzü maskeli ve dalgıç kıyafetleri gibi vücuduna yapışmış kamuflajıyla başlarında duran adam, ağaca yaslananın boynundaki telsizi alıp kulağına yerleştirdi. Şimdi sisteme dâhil olmuştu. Günlerdir inceleyip planını ezberlediği eve doğru dizlerini kırarak yavaşça yürümeye başladı.

Bahçe çok güzeldi ve bahçıvanın duvar gibi şekil verdiği çalıları siper ederek eve doğru yaklaşmaya başladı. O sırada evin ikinci katındaki balkon kapısı açıldı. Davut ağzında piposu korkuluklara kadar yaklaştı ve bahçeye bakmaya başladı. Açık hedefti, tek okla işini bitirebilirdi. Ama bu kadar kolay olmamalıydı. Yüzüne karşı söyleyecekleri vardı. Eve doğru yöneldi, arka kiler kapısından girecekti.

Evin ışık alan taraflarından kaçıyordu. Belli ışıkların harekete duyarlı sensörle çalıştığını biliyordu. O sensöre yaklaştığınız an bir anda sahne ışıklarının altında kalmış gibi aydınlık bir alanda kalırdınız. Kiler kapısını maymuncukla açtı. Yayı bir tüfek gibi çapraz şekilde sırtına asmıştı. Vakit geç olduğu için görevliler evi terk etmiş, evde kalanlar yatmıştı. Ayakta bir iki koruma kalmış olmalıydı. Duvarlara yakın yürüyordu.

Evde gece ışıkları açıktı sadece, o yüzden loş bir aydınlık evin içini kaplamıştı. Merdivenlere yaklaşınca mutfaktan hafif konuşmalar gelmeye başladı. Ayaktaki korumalar atıştırmak için mutfakta olmalıydı. Onları öldürüp öldürmemek konusunda ka-

rarsız kaldı. İşin ortasında gelebilirlerdi. En azından etkisiz hale getirmeye karar verdi.

Mutfağa kadar yürüdü. Kapı hafif açıktı. Adamlardan biri oturmuş elinde kutu kola vardı. Diğeri ayakta ekmeğe fıstık ezmesi gibi bir şey sürüyordu. Tabancaları bellerindeki kemere takılmış ve kılıf kapalıydı. Davranmak için süreye ihtiyaçları olacaktı. Sırtındaki çantadan şu Amerikalıların icadı olan plastik iki kelepçe çıkardı. Yayının namlusunda iki ok vardı. Onu da eline aldı, gerekirse seri halde iki atış yapabilecekti. Kapıyı hafifçe itti. Adamlar hala görmemişlerdi onu. İki dışarıda iki içeride koruma demek ki cinayetler epeyce korkutmuştu Davut'u. Bu gece son korkusunu yaşayacaktı. Adamlar arasında konuşmaya devam ediyordu. Oturan adam ayaktaki arkadaşına döndü:

-Tuvalette aklıma ne geldi biliyor musun?

Ayaktaki aldırmadan ekmeğe bir şeyler sürmeye devam ediyordu. Arkadaşının yüzüne bakmadan onu dinleyeme koyuldu:

-Hayır.

Oturan adam yaptığı bir teklif reddedilmiş gibi bozuldu. Arkadaşının yüzüne bakmamasına alınmış olmalıydı. Daha sert bir tonla sordu:

-Nasıl oluyor da hep böyle iştahlı oluyorsun?

-İştahsız olacak ne var? Neredeyse sabah olacak.

-Tuvalette ne düşündüğümü bilmek istemiyor musun?

Ayaktaki adam bıkkın bir ifadeyle ekmeğe bir şeyler sürmeyi bırakıp ellerini tezgâha dayadı, arkadaşına döndü:

-Tuvalette ne düşündüğünü biliyorum.

Tam sırasıydı. Elinde yaylı tüfek kapıyı tam açtı:

-Beyler sohbetinizi böldüğüm için özür dilerim.

İki adam da şimşek hızıyla kapıya döndü. Oturan adam kalkmıştı. Ellerini silahlarına atmışlardı. Zebercet:

-Cık, cık,cık...Uslu çocuk olun. Belinizdeki silahları ve telsizleri yavaşça tezgâha bırakıp ağır adımlarla uzaklaşın. Akıllık etmeye çalışan oku yer. Hemen dediğimi yapın. Nasıl derler, *show must go on.*

Zebercet kurduğu cümlelere hayret ediyordu. Dostu gibi konuşmaya başlamıştı. Gerçi neredeyse kurduğu bütün cümleleri o söylerken ezberlemişti. Adamlar çaresizce söylenileni yapıyordu. Ama gözleri fıldır fıldır fırsat kollar gibi dönüyordu. Silah ve telsizleri bırakıp iki adım geriye çekildiler. Zebercet elindeki plastik kelepçeyi tezgâha fırlattı. O geldiğinde oturan adama:

-Arkadaşını kelepçele, yavaşça. Yoksa dışarıdaki arkadaşların gibi sabaha ceset torbasıyla çıkarsın bu evden.

Arkadaşlarının öldüğünü öğrenen adamlarda hafif bir şaşkınlıktan sonra çaresizlik belirdi yüzlerinde. Umutları bitmiş gibiydi. Arkadaşını kelepçeledi. Zebercet elinde yayı dikkatlice izliyordu.

-Şimdi ikiniz de yüzükoyun yatın!

Adamlar isteksizce söylenileni yaptılar. Zebercet hızla arkalarına geçip diğer adamı da elleri arkada kelepçeledi. Biraz sert kelepçelemiş olmalıydı ki adam inledi. Çantasından çıkardığı koli bandıyla ayaklarını da bağladı. İlk kelepçelenenin ağzını da bantladı. Diğerini saçından tutup kafasını kaldırdı:

-Evde başka koruma var mı?

-Yok lanet olası!

Adamın suratını hızla zemine çarptı. Adam boğuk bir çığlık attı. Tekrar kaldırdı, adamın burnundan boşalan kan tükürüğüne karışmıştı. Tekrar sordu:

-Terbiyeli ol! Başka koruma var mı dedim.

-Yok!

-Yalan söylüyorsan dönüp kalbini sökerim bilmiş ol!

Adam kafasını salladı. Zebercet tekrar sordu:

-Kamera odası nerede?

-Buradan çıkınca merdivenin altındaki küçük oda...

Cevabı alınca onun da kanlı ağzını bantladı. Bu adamlar uzun süre böyle kalmazdı, elini çabuk tutmalıydı. Kamera odasına girip sistemi kapattı, harddiski çabucak söküp aldı. Hızla merdivenleri çıktı. Yayı sırtındaydı. Elinde bıçağı vardı. Yatak odasının kapısını açtı. Bir gölge gibi içeri süzüldü. Pencereden vuran hafif ışık yatağın üstündeydi. Adam sırtını kapıya dönmüştü. Yatağa yaklaşıp yavaşça pikeyi açtı. Hayatının hatasını yaptığını anladı.

Yatakta şişme bir manken vardı. Kafasının arkasına dayanmış namlunun sertliğini hissetti. Arkasından çekilen tetik sesini işitti. O anda dizlerinin arkasına oldukça sert bir tekme indi. Darbenin etkisiyle yere düştü. Elindeki bıçak uzağa fırlamıştı. Odanın ışığı açıldı. Kımıldamadan duruyordu. Sert ve otoriter bir ses tonu:

-Kımıldarsan beynini dağıtırım puşt herif!

Odaya dolan ayak seslerini duydu. Kandırılmış mıydı? Kendi kendine küfretti. Aynı otoriter ses emretti:

-Yavaşça yüzünü dön!

Yavaşça döndü. Kendini avlayan avcıya baktı. Süper kahramanlar gibi görünüyordu. Elindeki 45'lik Colt kocaman elleri arasında kaybolmuş gibiydi. Kapıya doğru baktı. Mutfakta bağladığı adamlar ona öfkeyle bakıyordu. İki korumanın arkasında da Davut duruyordu. Korumalar üstüne çullanıp vurmaya başladılar. Yumruk ve tekmeler havada uçuşuyor gibiydi. Refleks olarak başını korumaya çalıştı. Bir iki dakika içinde serseme dönmüştü. Ağzından ve burnundan kan geliyordu. Böğrüne bıçak saplanmış gibiydi, kaburgalarından biri kırılmış olmalıydı. Adamlar durmuyordu. Elinde silah olan müdahale etti sonunda:

-Durun!

Adamlar kendini zor tuttular. Biri:

-Bu orospu çocuğu burnumu kırdı aşağıda!

Cümlesi biter bitmez Zebercet'in burnuna esaslı bir yumruk attı. Kıkırdak sesi odayı kapladı, burnu da kırılmıştı. Midesi bulanıyordu. Nefes almakta zorluk çekiyordu. Adamlar ayağa kaldırıp odanın ortasındaki bir sandalyeye oturttular onu. Çantasındaki koli bandıyla elini sandalyenin arkasından bağladılar. Tekrar vurmaya başladılar. Zebercet, kafasını dik tutmakta zorlanıyordu, oda hızla dönüyordu, bayılmamaya çalıştı. Elinde silah olan adam ve Davut ona yaklaştı. Adam elindeki Iphone'u ona doğru uzattı:

-Sen bizi salak mı sanıyorsun? Telsiz sistemimize sızdın, ama teknolojiden haberin yok anlaşılan. Adamlarımın nabızlarını, kalp atışlarını bile takip ediyorum. Dışarıdaki iki adamımı hallettiğinde geldiğini anladık. Mutfaktaki adamlarım bile bile yem oldular sana.

Zebercet ekrana baktı. Öldürdüğü iki adamın fotoğrafının yanında kırmızı renkle 0 yazıyordu. Diğer adamların fotoğrafını yanında yeşil renkle 82 ve 84 yazıyordu. Adamlar hiç heyecan-

lı görünmüyorlardı. Kamera odasına girdiğinde gafil davrandığı için kendine kızdı. Eğer görüntüleri geriye sardırıp izleseydi içine çekildiği tuzağı anlayabilirdi. Davut kendine yaklaşıp yüzündeki maskeyi indirdi. Aşağı doğru kesilmiş ağzına dikkatle baktı. Ağzının kenarından kan sızıyordu. Adamlar da kesilmiş ağzına dikkat kesildiler. Bir tanesi:

-Bu ne lan böyle? Palyaçoya çevirmişler ibneyi.

Derin bir nefes aldı. Her yeri ağrıyordu. Buradan çıkış yoktu. Bu adamların kendini polise teslim edeceğini sanmıyordu. Ekibin başı Davut'a döndü:

-Sorgulamak istiyorsanız ötmesini sağlayabiliriz efendim.

Davut kafasını yavaşça sağa sola salladı:

-Hayır, kim olduğunu biliyorum. İşini bitirin ve polisi arayın.

Ekibin başı özel bir streç poşeti Zebercet'in kafasına geçirdi. Poşeti boğazından sıkmaya başladı. Zebercet'in içine çekmeye çalıştığı hava tükenmişti. Poşet yüzüne yapıştı. Çırpınıyordu ama adamlar onu sandalyede sabit tutuyorlardı. Ciğerleri patlayacak gibi şişmişti. Gözleri kararmaya başladı. Poşetin içinde kalan havayı solumak ister gibi derin bir nefes aldı. Sonra her yer yarasa sürüsünün uçuştuğu kapkaranlık bir mağaraya dönüştü.

45

Bu dünyaya "yağmur yağdırıcı" olarak geldiğini düşünen bir adam hayal edin.

Bu adamın yağmur yağdırabileceğine dair tutkulu inancı olanlar ve onun deli olduğuna dair derin korkusu veya öfkesi olanlar arasında dehşetli bir çatışma olduğunu da bir kenara yazın. Adam, bir kadınla tanışır, ona âşık olur, onun tarafından

onaylanmak ister. Fakat kadın zamanla onun şarlatan hatta daha kötüsü olduğunu düşünmeye başlar. Adam, büyük acılara boğulur. Hem sevdiği kadını kaybeder hem toplumla çatışma içindedir. Kimileri sanki bir mesihmiş gibi onun peşinden giderken kimileri onu taşlayarak şehirden kovmak ister. Adamın derdi sadece bu değildir; sıcak rüzgârlar, bulutsuz gökyüzü ve kavrulmuş toprakla yani fizik dünyayla da amansız bir çatışmaya girer.

Elimde Süleyman Hoca'nın fotoğrafı, aklımda 1956 yapımı "*Yağmurcu*" filmi vardı. Aynen Süleyman Hoca da o filmde toplum karşısına kurtarıcı olarak çıkan Yağmurcu'ya benziyordu. Bu tarz kurtarıcılar karşısında toplum, bir peynir gibi ortadan ikiye ayrılır. Kurtarıcıları çok seven, adeta ona iman eden fanatik takipçileri ve onu bir şarlatan olarak gören muhalifler... Ama bu hikâyede artı ve eksi kutup çok keskindi. Artı kutupta toplumu her yönden daha iyi bir hale getirmek isteyen Süleyman Hoca ve eksi kutupta çocukları çalan ya da onları bir şekilde elde edip yaratılışlarını korkunç bir şekilde bozan Aji Dehhak; yer alıyordu. Süleyman Hoca topluma böyle korku salan birini keşfetmiş olmalıydı. Aji Dehhak kendini nasıl kamufle ettiyse polis kayıtlarına bile geçmemişti. Sosyal medyanın olmadığı, adem-i merkeziyet şeklinde organize olan teşkilat yapısından dolayı bu katil zamanının avantajını iyi kullanmıştı. Ya da bir şekilde emniyetten birileri ile işbirliği yapmış olabilirdi. Belki emniyetten birisiydi?

Süleyman Hoca'nın oğlu Davut Sancak bile bu canavarla uğraşmamış, babasına olanları sineye çekip hayatına devam etmişti. Ama Aji Dehhak, Süleyman Hoca ve ailesinin peşini bırakmamıştı. Hesap kapanmamış olmalıydı ve şu Davut denen adam hala olayın içyüzüne dair bir şeyleri saklıyordu, bunu hissediyordum.

Davut Sancak'ı ziyaretten sonra Veritas'la uzun bir konuşmam oldu. Adam oynadığım Vishnu-Shiva oyununu neredeyse

çözmüştü. Ölmesine veya yaşamasına karar verdiğim insanların profili üzerine kafa yormuştu. Bazı sorular sordu ama ben üstünkörü geçiştirerek cevap verdim. Böyle şeytana pabucunu ters giydirecek bir adam cevaplarımdan yola çıkarak daha net bir resim elde edebilirdi. Hatta esaslı bir soruşturmadan sonra cinayete sebebiyet vermekten yargılanmam bile söz konusu olabilirdi. *Cennet de sende cehennem de.* Haklısın Dante.

Henüz müzakere timindeki görevime dönmemiştim. Ama yine de eski odamı kullanmama izin vermişlerdi. Veritas'ın ekibi seri cinayetlerde epeyce bilgi edinmiş olmalarına rağmen katille ilgili somut bir ilerleme kaydetmemişlerdi. Bana fazlaca bir iş düşmediği için mesaimin çoğunu ofisimde geçiriyordum. Ekibimdeki çocuklar ara sıra uğruyorlar ya da gayrı resmi arayıp bir şey soruyorlardı. Onun dışında akşama kadar bir odada sessiz oturuyordum.

Elimde, İstanbul Anadolu Adliyesi 14. Aile Mahkemesi'nden adıma çıkarılmış celpnameye bakıyordum. Zarf yerine A4 kâğıdına zımbalanmış bir yarım sayfa; pul yerine pul görüntüsü verecek mavi mühür... Devlette de artık işler tasarruf adı altında iş olsun torba dolsun mantığı ile yapılıyordu. Bu ayın sonunda oğlumun velayetine ortak olup olmayacağına karar verilecek duruşma yapılacaktı. Kâğıda tekrar baktım, duruşmanın hâkimi kadındı, bu benim için dezavantaj sayılabilirdi. Telefonum çaldı, baktım Ayla. İti an, çomağı hazırla. İsteksizce açtım:

-Alo?

-Merhaba Talat, celpname sana ulaştı mı?

Kâğıdı elimde evirip çevirdim. Masaya bıraktıktan sonra:

-Evet, şu an elimde tutuyorum.

-İyi...

-Ayla neden böyle bir şeye kalkıştın?

-Bunu tartışmak istemiyorum Talat, hatta hiçbir şeyi tartışmak istemiyorum. Geçerli bir nedenin varsa bunu duruşmaya sakla!

-Kararlısın yani?

-Evet.

-İyi bir baba olduğumu defalarca söyledin.

-Senin babalığını yargılamıyorum.

-Sorun ne o zaman?

Ayla derin bir nefes aldı. Sonra devam etti:

-Sorumluluklarını yerine getirme biçimin, her an göreve çağrılacak bir mesain olması...

-Ben bir polisim, suç işleyecek adamlar mesai anlayışıyla çalışmıyor.

-Herkesin işi zor...

-Neymiş senin zorlukların?

Ayla bir süre sessiz kaldı. Telefonu sanki bir elinden diğer eline almış ve oturduğu yerden doğrulmuş gibi sesi canlı gelmeye başladı:

-Bak Talat! Benim de dertlerim var, işimden ayrılmak zorundayım, yeni bir iş bulacağım.

-Ne?!

Gerçekten şaşırmıştım. Biz evliyken uğruna beni aldattığı adamın işinden ayrılacaktı. Şenlik yeni başlıyor olmalıydı. O, şaşırdığımı anlamamış gibi devam etti:

-Ayrılmak zorundayım çünkü CEO bir deli sanki, dakiklik konusunda saplantı derecesinde takıntısı var.

-Sana da mı?

İmama üzülmüş gibi derin bir nefes verdi. Ben de bunu söylediğime üzüldüm. Ne olursa olsun bir parçam hala onu seviyordu sanki. Kolumdaki çalışmayan saatime baktım. Ayla:

-Bana da, herkese de öyle davranıyor.

-Bunu ona söyledin mi?

-Sanırım bir çeşit otorite filan kurmak istiyor. Hayır söylemedim. Sonuçta herkesin olduğu gibi benim de patronum o. Konu iş olunca gözü kimseyi görmüyor.

-Belki zamanla düzelir.

Bu söylediğime kendim de inanmamıştım. O da güldü:

-Lavaboya bile çıksak işten kaytardığımızı düşünüyor. Masanın başında görmediğini azarlıyor uluorta. Neyse, lütfen duruşma günü mahkemede ol.

Cevap vermemi beklemeden kapattı. İşini değiştirecekse adamın evinden de ayrılmak zorundaydı. Oğlum oradayken bir tatsızlık çıkarmamasını umdum. Elimdeki telefona bakıyordum. Tekrar arayıp bunu sorsam mı diye düşündüm. O sırada kapı açıldı, içeriye Şeyda'nın nişanlısı girdi. Karşıma oturdu, bugün sürprizlerin sonu yoktu anlaşılan. Birbirine saldırmaya hazırlanan iki kurt gibi bakmaya başladık. Dirseğini masanın üzerine koyup bana doğru eğildi:

-Bak polis memuru! Tek bir cümle söyleyeceğim. Kulaklarını aç ve iyi dinle! NİŞANLIMDAN UZAK DUR!

-Yoksa?

Yüzünü iyice yüzüme yaklaştırdı. Sabah kahvaltısında pastırma ya da sucuk yemiş olmalıydı. Sarımsak kokulu sıcak nefesini yüzümde hissettim. Midem bulandı, boğazıma kadar gelen asidi hissettim.

-Bu sefer hâkimle savcıyla değil, senin hesabını bizzat ben görürüm!

Ayağa kalktı, kalkarken masadaki dosyaları eliyle yere düşürdü. Tepem atmıştı, kapıyı arkadan kilitleyip bu işi erkekçe halletmek geçti içimden. Fakat duruşma öncesi, pasif görevdeyken, Veritas da ensemdeyken bir vukuat daha kaldıracak durumum yoktu. Gözlerinin içine baktım. O da düellodaymışız gibi kapıya kadar benim gözümün içine baktı. Kapıyı sertçe çarpıp çıktı. Aslında Şeyda'nın kararsızlığı ve ikimizi de elinde tutmak istemesi bu herifle beni karşı karşıya getirmişti. Bu konuda duygularımı değil mantığımı kullanmalıydım. Yoksa işin sonu çirkefti. Ayağa kalkıp yerden dosyaları ve etrafa saçılan kâğıtları topladım. Onları masaya koydum. Kafamı kaldırdığımda Vertas'ı kapıda gördüm:

-Bir sürpriz daha kaldıracak halim yok Veritas.

-Zebercet yakalandı!

İşte bu gerçekten sürprizdi:

-Nasıl?

-Dün gece Davut Sancak'ın evine saldırmış. İki korumayı öldürmüş. Ama diğer korumalar suikasta engel olmuşlar. Vücudunda 21 kurşun varmış. Adamlar Davut Bey'in yatak odasında kıstırmışlar. Evde kurdukları alarm sistemiyle geldiğini anlamışlar. Davut Bey'i yatak odasından çıkarıp pusu kurmuşlar. Zebercet'i kurşun yağmuruna tutmuşlar. Vücudu tanınmayacak halde. Şimdi adli tıpta, Atilla ve ekibi oradalar. Üstünden bir

kimlik çıktı, büyük ihtimalle sahtedir. Kimlikten adres kaydını da bulduk. Morga sonra eve gideceğim gelmek ister misin?

Burada kalmanın bir anlamı yoktu, zaten sabahtan beri moralimi bozacak her şey üst üste gelmişti. Telefonumu ve silahımı alıp Veritas'ı takip ettim. Adli tıbba kadar hiç konuşmadık. Veritas'ın arabasındaydık. TRT-Nağme çalıyordu radyoda. Araba o kadar eskiydi sanki Firavun II. Ramses'in cenaze arabasıydı. Sonunda adli tıbba vardık. Ay-yıldızlı kimliklerimiz sayesinde hiç zaman kaybetmeden morgun olduğu kata geldik. Antiseptik kokuları beynimize kadar işledi. Görevli bizi cenazelerin olduğu bölüme getirdi. Sonra ayrıldı. Atilla ve ekibi önlüklerini giymiş bekliyorlardı. Biz de galoş, bone ve plastik eldivenlerimizi giymiştik. Veritas, doğrudan Atilla'ya döndü:

-Otopsiye başlamadınız değil mi?

-Hayır, efendim, savcıyı bekliyoruz. Siz katılacak mısınız?

-Hayır, Harun katılacak.

Masaya doğru yaklaştık. Atilla cenazenin baş tarafından dolanıp tam karşımıza geçti. Biz yerimizi alınca örtüyü hızlıca kaldırdı. Kırk- kırık beş yaşlarında uzun, yapılı bir adamdı. Aji Dehhak olamayacak kadar gençti, zaman çizelgesini göz önünde bulundurursak. Vücudunda sayısız mermi deliği vardı. Kollarında, bacaklarında gövdesinde... Korumalar şarjörü boşaltmış olmalıydılar. Kurtulama şansı yoktu. Yüzüne iyice baktım. Yüzünde mermi izi yoktu, başına kurşun isabet etmemiş olmalıydı. Profesyoneller kafaya nişan alır, bu korumalar panikle rastgele ateş etmiş olmalıydılar.

Geçen yüzyılda Lombroso gibi atavistik adamlar, suçluların büyük çeneli, düşük eğik alınlı, yüksek elmacık kemikli, basık ve kalkık burunlu olduğunu söylemişler. Oysa şu an seyrettiğim kadavra böyle bir yüzü yoktu, hatta temiz bir yüzü

vardı. Suratındaki tek gariplik ilk bakışta belli oluyordu. O da kurbanları gibi ağzının kenarlarının aşağı doğru kesilmiş olmasıydı. Bunu beklemiyordum. Kurbanlarını kendine benzetmişti Zebercet. Birden gözlerimin alerjisi başladı. Bu adamı tanıyor olmalıydım. Bir film karesi gibi hiç hatırlamadığım bir epizodu anımsadım. Elinde bıçak olan adam bana ve yanımdaki çocuğa soruyordu; *"Hanginizi seçeyim?"* Bir adım geri çekildim. Tam o sırada otopsi odasının kapısında alnına kalem saplanmış devi ve elinden tuttuğu çocuğu gördüm. Çocuğun ağzının kenarları da masanın üzerindeki kadavranın ağzının kenarları gibi kesilmişti. Acımasına rağmen gözlerimi ovuşturdum. Halüsinasyonlarım kaybolmuştu. Sarsılmış olmalıydım ki Veritas dirseğimden tuttu:

-İyi misin?

İyi miyim bilmiyordum. Bu adamı tanıyor olmalıydım. Hayatımın karanlık bölümü ile ilgili bir kareyi hatırlamanın şaşkınlığı içindeydim. Bunu Veritas'la paylaşamazdım. Aklıma gelen ilk yalanı söyledim:

-Vicks sürmediğim için midem bulandı biraz, seni dışarıda bekliyorum.

Arabanın yanına geldim. Beynim kafatasıma yapışmış ya da preslenmiş gibi hissediyordum. Bu adamın evine gitmeliydim. Orada ipucu olabilirdi. Veritas yanıma kadar geldi:

-Şimdi nasılsın? Eve kadar gelebilecek misin?

-İyiyim, iyiyim, geleceğim.

Veritas'la adli tıptan çıktık. D-100'den Kemerburgaz tarafına doğru döndük. Ona sordum:

-O olduğundan nasıl emin oldunuz?

-Adam yay ve okla iki korumayı öldürmüş. Sırtındaki çantadan diğer maktullerde kullandığı mütteka, teslim taşı, qelling makası, misina ipi ve iğne çıkmış. Yani Davut Sancak'ın işini bitirmeye gelmiş. Hedefinin Davut Sancak olduğunu tahmin ediyorduk. Uyardık, o da önlemini almış.

-Peki, Davut Sancak adamı tanıyor muymuş?

-Hayır tanımıyormuş.

-Adamın adli kaydı var mı?

-Hayır yok.

-Kimlik sahte yani?

-Evet.

İkimiz de sustuk. Kimdi bu adam? Kaderlerimiz hangi noktada kesişmişti? Bir süre gittikten sonra ana caddeleri geride bırakarak şirin bir sokağa geldik. Arabayı sağa park etti Veritas. Binanın önünde polis arabası ve olay yeri inceleme arabası vardı. Etrafta basın mensubu yoktu. Köpekbalıkları kanın kokusunu almamıştı demek ki. Görevli memurlara kimliklerimizi göstere göstere binanın üçüncü katına çıktık. Merdiven dairesi, katlar polis doluydu. Apartmanın sakinleri endişe dolu gözlerle yarı açık kapılardan bize bakıyorlardı.

Evin içine girdik. Beyaz tulumların içinde olay yeri ekibi işini yapıyordu. Biz de eve girmeden bu elbiselerden giydik. Hava sıcaktı ve bu tulumların içinde nefes almakta bile zorlanıyordum. Avcının karargâhındaydık. Evde sıra dışı bir şey yoktu. Etrafa baktım salon ve mutfak birleşik iki odalı bir evdi. Salonun ortasında kare masa, dört sandalye vardı. L şeklinde köşe takımı ve karşısında smart TV. Teknolojik cihaz varsa ekip mutlaka inceleyecektir. Karşıda bir kitaplık vardı. Kitapları incelemeye başladım. Çoğu romandı. Okumayı seven biri olmalıydı Zebercet, zaten

kendine seçtiği isimden bu belli oluyordu. Odaları dolaştım. Her iki odada birbirine benziyordu. Bir kişilik yatak ve dolap, evde fazla eşya yoktu. Bence burası cinayetlerine başlamadan hazırladığı yerdi ve geçmişine ait izleri çoktan silmiş olmalıydı. Olay yeri inceleme ekibi fazla bir şey bulamayacaktı. Odalardan çıkınca karşıma Veritas çıktı. Elindeki dosyayı bana uzattı. Ne demek istediğini anladım. Dosya emniyette bizim tuttuğumuz dosyanın kopyasıydı. Bizim müzakere bölümünden alınmıştı. Zebercet'in benim kurtardığım insanlara nasıl bu kadar kolay ulaştığını açıklıyordu bu dosya. Zebercet'in emniyette bir köstebeği olmalıydı. Artık nefes alamıyordum, elbisenin başlığı iyice bunaltmıştı beni. Balkona çıktım. Başlığı çıkarıp derin bir nefes aldım. Ellerimi balkon korkuluğuna dayayıp sokağa baktım. Veritas da aynı şekilde başlığını çıkarmış yanımdaydı. Bana dönüp:

-Ne dersin bizden biri ortağı olabilir mi?

Adam hala benden mi şüpheleniyordu bilmiyorum. Omuzlarımı silktim:

-Bilmiyorum. Gizli bir dosya değil bunlar. Bizim bölümde, dolapta duruyor. Biraz rüşvetle bile elde edebilirsin. Asıl soru tanımadığım bu adam niye benim kurtardığım masum insanları bu işe karıştırdı?

Veritas cevap vermedi. Tam bu sırada ayaklarıma bir şey sürtündü. Hafif irkilerek bir adım geri çekildim. Ayaklarımın dibinde mavi gözlü; yüzü, kuyruğu ve kulakları siyah olan sevimli bir siyam kedisi duruyordu. Kucağıma aldım. Hemen omuzlarıma tutundu. Veritas:

-Katilin kedisi, tahmin ettiğimiz gibi, olay yerinde tüylerini bulmuştuk.

Cevap vermedim. Kediyi okşadım, o da yüzünü yanaklarıma yaklaştırdı. Veritas:

-Kedileri sevdiğini söylemiştin değil mi?

-Hayır, söylemedim ama severim.

- Artık sahibi yok. Sende kalabilir.

-Gerçekten mi?

-Evet, o bir delil değil. Hem lazım olursa nerede olduğunu biliriz.

-Sen neden almıyorsun?

-Bir kedim vardı, ölünce çok üzüldüm. Bir daha bu acıyı yaşamamak için hayvan beslememeye karar verdim.

-Adı neydi kedinin?

-Adı mı, kedi?

-Kedinin adını "*Kedi*" mi koydun?

-Evet. Kedi dediğimde bakıyor ve yanıma geliyordu.

-Onu hiç sevmiyormuşsun. Yoksa özel bir isim verirdin ona.

Kediyi kucağıma aldım.

-Adın ne bakalım senin?

Kedi elimi yalamaya başladı. Kirli beyaz rengine uygun kahverengi tasmasında ismi yazıyordu. İsim yazılı silindir şeklindeki demiri okudum. Atlas. Mitolojik isim, *çok klas.*

46

Atlas...

Yeni ev arkadaşım, birbirimize alışmaya çalışıyoruz. Zebercet'in evinde ona ait bir kayıt ya da pet pasaport bulamadık. Kaç yaşında bilemiyorum. Ama çok yaşlı olmamalı, genç ve

çevik; oynamayı çok seviyor. Hakkında tek bildiğim, boynundaki tasmada yazan ismi...

Daha önce hiç evcil hayvanım olmamıştı. Beni evlat edinen aile sevgi dolu olmasına rağmen klasik memur anlayışıyla, hayvan da olsa evden fazladan bir boğaza ihtiyaç duymamışlardı. En yakınımdaki veterinere kaydını yaptırıp evcil hayvan pasaportu çıkarttırdım. Aşı takvimini başlattılar. Yapılan muayenede Atlas'ın kısırlaştırılmış erkek kedi olduğunu öğrendim. Eve dönerken pet shopa uğrayıp mama baktım. Somon-Karidesli kısırlaştırılmış mamaya bayıldı. Bir yatak, kristalleşmeyen kum, mama, tırmalama tahtası ve su kabı aldım. Tabii kedi beslemenin olmazsa olmazı üstü kapalı kum havuzu. Umarım ben uyurken tuvaletleri karıştırmaz.

Siyam kedileri üzerine biraz araştırma yaptım. Eski Tayland'da tapınak bekçisi olarak kullanılırmış. Okyanus mavisi gözleri, zekâsı ve insana yakınlığı ile tanıyormuş. Gerçekten de cana çok yakın, evde hangi odaya gidersem hatta tuvalete bile benimle girmeye çalışıyor. Uyurken mutlaka yatağa geliyor, ben de aldırmadım, pikeyi açıyorum, koynuma giriyor.

Tapınak kedilerinin maskeye benzeyen yüzü, büyüdükçe renk değiştirmelerinden dolayı mutasyona uğramış genlerinin sonucuymuş. Hatta bu mutasyondan dolayı hafif şaşı bakan sevimli, şehla bakışları var. Kendi içinde değişik türleri var, Atlas; klasik sayılan "*tonkinese*" denilenden.

Atlas'ın atalarının Tayland'dan çıkışı, 1884 yılında Siyam kralının dönemin İngiliz başkonsolosu Owen Gould'a bir çift siyam kedisi armağan etmesine dayanıyor. Atlas'la kaderimiz neredeyse 150 yıl öncesinden belirilenmiş.

Duruşmada hâkim, oğlumun velayetini alıp eski eşime verdi. Haftanın bir günü görebileceğim oğlumu. İki haftada bir

de hafta sonları oğlum bende kalacak. Hâkim, hiçbir itirazımı dinlemedi. Şu Şeyda'nın nişanlısı hâkimle de konuşmuş olabilir miydi? Her neyse, oğlum bende kaldığı zamanlar Atlas'la çok iyi zaman geçirecektir. Yalnızlığıma da iyi gelmeye başladı bu kedi. Oğlum uzaklaştı, Şeyda uzaklaştı; yalnızlığımın tesellisi evcil bir hayvan olmuştu.

Müzakere timine geri dönmüştüm. Fazla vaka olmadığından zamanımı büroda geçiriyordum. İtfaiyeci gibiydi işimiz, yangın yoksa otur bekle, ağaçta kalmış bir kedi ya da kuyuya düşmüş bir at gibi ekstra işlerimiz olmuyordu. Günler böyle rutin geçiyor. Zebercet gibi ses getiren bir katilin dosyasının kapanması bizi sevindirse de basını üzmüş olmalıydı. Katil, öldüğü için de kafamdaki bir sürü soru cevapsız kalmıştı. Mardin'de annem ve babamın kimliğine ulaşmak, adımın Satılmış olduğunu öğrenmek, nedenini bilmediğim biçimde Arif Hoca ve beni evlat edinen ailemin el birliği ile Aji Dehhak denilen sapkından kurtardıklarını öğrenmiştim. Ama Zebercet'le ilgili hatırladıklarım ise hala muammaydı. *"Hanginizi seçeyim?"* bunu net hatırlıyordum artık. Kim söylüyordu? Kime söylüyordu? Seçmek ne anlama geliyordu? Küçücük ip ucu koca bir labirent örmüştü adeta. Tam bunları düşünürken Şeyda girdi içeri. Bugün günlerden mor olmalıydı. Patlıcan moru bir gömlek, ayak bileklerine kadar gömlekle armoni oluşturacak bir etek, mor bir bot, mor ojeli tırnaklar, mor rujlu dudaklar ve mor kalemle çizilmiş gözler... Mor; kırmızı ve mavinin karışımıdır ve psikolojik olarak nevrotik bir renktir. Psikoloğumuz bunalımda mı acaba? Gerçi psikanaliz çıktığından beri az çok herkes bunalımdadır. Kendini tavandan düşmüş gibi masamın önündeki koltuğa bıraktı.

-Oturmaz mısın?

Gülümsedi. Masamdaki eşyalarla oynadı kısa bir süre. Sonra yüzüme baktı:

-Bu sabah kalktım ve kesin bir karara vardım.

-Bütün kadınlar sabah kalkınca kesin bir karara varır.

Aklından gülümsemek geçmiyordu sanki, zoraki olarak gülümsedi:

-Talat; Hasan'la evleneceğim. Bu yüzden...

Boğazından bir şeyi çekip çıkarıyor gibi elleri ağzının önünde amaçsızca daireler çizdi. Sanki boğazına takılan şeyi çıkarmış gibi gergin yüzü rahatladı:

-Bu yüzden... Aramızdaki şey bitmeli. Yakında Hasan'la evleneceğim. Ama bil ki...

-Lütfen Şeyda biliyorum.

Sözünün bölünmesine bozulmuş gibiydi. Masanın üstündeki elimi tuttu. Ben elimi çektim:

-Biliyorum Şeyda, bana âşıksın ama Hasan'ı seviyorsun.

Elleriyle yüzünü sertçe sıvazladı. Kollarını kavuşturdu:

-Sence de garip değil mi?

-Değil, dünya yeterince garip bir yer zaten...

Çalışmayan saatime baktım. O da bana bakıyordu:

-O çalışmayan saati niçin sürekli takıyorsun?

Saatime baktım. Derin bir nefes alıp saatimi kolumdan çıkardım. İki elimle tuttuğum saatime bakarak konuşmaya devam ettim:

-Bu saati ilk evlilik yıl dönümümüzde Ayla hediye etmişti. Yıldırım aşkıyla evlendik. Evliliğimizin ilk yılları çok mutluyduk. Sonra bozuldu bu saat; evliliğimiz gibi, mutluluğumuz gibi. Her gün bakıyorum bu saate, zamanı öğrenmek için değil. Akrep, yel-

kovan, saniye kadranı; üç kişilik bir aile, bizim gibi. Sanki hepsi birden çalışacak, yuva canlanacak ve biz mutlu anlarımıza geri döneceğiz.

Sustum. O da konuşmadı. Sonra birbirimize bakmaya başladık. Sessizliği o bozdu:

-Belki Ayla da sana döner, tekrar birleşirsiniz.

-Sen de böylece vicdan azabı duymazsın.

-Talat...

Elimle onu durduruyor gibi hareket yaptım:

-Mutluluklar diliyorum Şeyda. Üzgünüm, düğününüze gelemeyeceğim.

Ayağa kalktı. Yavaşça kapıya doğru yürüdü. Kapının kolunu tutup geriye döndü:

-İntihar etmezsin değil mi?

Komiklik yapmaya çalışırken bazen aptal durumuna düşersin. Ona baktım:

-Etsem de veda notunda senden bahsetmem.

Bir şey söylemedi, dönüp bakmadı. Dışarı çıktı. İntihar notu bırakıp intihar etmek... Böyle adamları uçurumun kenarından alsam bile böyle ölmek bana göre değildi. Aklıma, müzakere timine hazırlanırken okuduğum bir intihar notu geldi. Güney Pasifik'teki Mikronezya adasındaki Sima isimli çocuğun intihar notu, babası Sima'yı ekmek ağacı meyvesi toplamak için bambu saplı bir bıçak bul diye çarşıya gönderir. Sima, bıçağı bulamadan gelince babası onu evden kovar. Tabii kovmak dediysek azarlamak, öfkeyle hepimizin başına geldiği gibi... Sima ailenin boş olan evine gidip kendini asar. 1960'lara kadar intihar vakası görülmeyen Mikronezya, yüz binde altmışlık oranıyla dünyanın

en yüksek intihar vakası görülen yerlerinden. ABD'nin bile altı-yedi katıdır bu oran. Mikronezya'da öyle sudan sebeplerle intihar ediyor ki gençler duysanız inanamazsınız. Başka bir erkekle kız arkadaşını gören genç, anne ve babaları bira parası vermeyen delikanlı, kendine mezuniyet cübbesi alınmayan bir liseli intihar edebiliyor orada. Hatta gürültü yaptığı için ağabeyi tarafından azarlanan bir küçük kardeş bile intihar etmiş. Depresyon, gurur incinmesi, kendine acıma, kötü davranışı protesto intihar sebebi olabiliyor Mikronezya'da. Batıda nadir ve patolojik olan intihar eylemi, burada kendine özgü kural ve sembolleri olan bir ergenlik ritüeli olmuş. Bizde boşuna beklemeyin, intihar edeceğim diyenlerle o kadar konuştum ki, dipte onların bile intihar etmeye niyetleri olmadığını gördüm. Ölmek istemiyorlardı, öldürmek hatta süründürmek istiyorlardı.

Saate baktım mesai bitmek üzereydi. Herkes yavaş yavaş toplanıyordu. Ben de silahımı, telefonumu, anahtarlarımı alıp masamı topladım. Refleks olarak geriye dönüp odada yapmam gereken bir şey olup olmadığına baktım. Kapıya çıktığımda Veritas'la karşılaştım. Yüzünde öfkeli bir ifade vardı. Bu adamla en son bir hafta kadar önce Zebercet'in evinde Atlas'ı aldığım zaman görüşmüştüm. Önümde durdu:

-İnanmayacaksın, Zebercet'in mezarı boş...

-Ne demek boş?

-Zebercet'in kimsesi olmadığı için Kilyos'taki büyükşehre ait gayrimüslim mezarlığına gömülmesine karar verilmişti.

-Eee?

-Bu sabah mezarlık bekçisi mezarlar arasında dolaşırken boş bir mezar bulmuş. Önce bugün gömülecek bir mevta için sanmış, sonra programda böyle bir şey olmadığını anlayınca Sarıyer belediyesini aramış. Onlar da bizi aradı.

-Ceset yok mu mezarda?

-Hayır yok.

-Ne zamandan beri?

-Onlar da bilmiyor, gömme işini geçen hafta sonu yapmıştık. Mezarın ne zaman açıldığını kimse bilmiyor.

-Adamın öldüğünden emin miyiz?

-Ölüm raporu var, adli tıptan.

Rapor dediğin ne Veritas? Beyaz kâğıt üzerinde siyah yazı, yürü bir bakalım hava kararmadan.

Veritas'ın arabasını merkezde bırakıp benim arabayla Büyükdere Caddesi'nden Sarıyer'e yöneldik. İş çıkışı olduğu için trafik kıyametti. Siren ve çakarları açmama rağmen aralardan zorlukla ilerliyordum. 4. Levent'i geçip Maslak'a yaklaştıkça trafik daha da keşmekeş haline geldi. Veritas hiç konuşmuyordu. Özellikle Zincirlikuyu'yu geçip 4. Levent'e geldiğimizde iyice huzursuz oldu. Camı açtı, cebinden tütün çıkarıp hızlı hızlı çiğnedi. Trafik mi yoksa başka bir şey mi onu huzursuz etti bilemedim. Ama Maslak'a girerken normalleşti. Harp Akademilerini geçip Kilyos'a yaklaşırken Veritas bir iki telefon görüşmesi yaptı. Yakındaki bazı ekipleri mezarlığa yönlendirip, mezarı bir olay mahalli gibi koruma altına almalarını istedi. Maslak'ı geçerken aklıma İstanbul'da iş dünyasının kalbi olan bu semtin göğe doğru yükselen dev binalarla kuşatıldığını ve bu yüzden Manhattan'dan mülhem "*Mashattan*" denildiği aklıma geldi. Karınca kolonisi gibi dev binalarda günışığı görmeden çalışan ve kendini metroseksüel sanan ofisboyların uydurması olmalıydı bu kelime. Postmodern dünyanın züppe raconları...

Sarıyer'den Zekeriyaköy'e doğru uzun bir seyirden sonra Kilyos Mezarlığı'na gelmiştik. Bir saati geçmişti merkezden

çıkalı. Mezarlığın girişinde iki ekip arabası duruyordu. Kilyos Mezarlığı; Kilyos Caddesi'nde Ağlama Dede Mezarlığı ile karşı karşıyadır. Burası artık Yavuz Sultan Selim Köprüsü için yapılan 3. Çevre yolunun kuzeyinde kalıyordu. Manzarası güzel, etrafı lüks villalarla doluydu. Emekliliğimde buraları düşünmeliydim, olmazsa ölünce kimsesizlerin yattığı Kilyos Mezarlığı da olabilirdi.

Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde buralar için "*yeniçerilerin otağ kurduğu yer*" dediğini okumuştum. Şehitlik, Bahaîler mezarlığı, kimsesizler mezarlığı, Suriye'deki iç savaştan kaçıp gelen vatansızların mezarlığı... Her çeşit ölüye yer vardı burada.

Mezarlıktan içeri girdik, ağaçlar, toprak, sessizlik... Herhalde her mezarlıkta bizi bekleyen üçlüydü bunlar. Mezarlık görevlileri ve bizden önce gelmiş polis memurları bize yol gösterdiler. Mezarlığın ortasına doğru bir kum yığının olduğu yerde durduk. Kum yığınının etrafı aceleyle sarı polis bandıyla çevrilmişti. Bandı elimle kaldırdım, Veritas'tan sonra ben geçtim. Kum yığınına dokundum, kumlar kuruydu. Yeni açılmamıştı mezar. Dikdörtgen biçiminde kazılmış mezara yaklaştım, çukurun dibinde tahtalar vardı. Veritas'a baktım. O da olan biteni anlamaya çalışıyor gibiydi. Bana:

-Adam ölmemiş olabilir mi?

-21 kurşunla mı? Olabilir.

-Şaka mı yapıyorsun?

-Hayır, Marsilya'daki mafya babası Charly Mattei garajında suikasta uğramıştı. 22 kurşun sıkmıştı suikastçılar Charly'nin vücuduna. Ölür diye bırakmışlar, adam yaşamış. İntikamını bile almış. Adamın hayatı filme bile alındı "*L'immortel*" ölümsüz yani.

-Ama Zebercet'in öldüğünden eminiz.

-Ya ölen Zebercet değildi...

-Ya da?

-Ölen Zebercet'se Aji Dehhak yaşıyor demektir.

Veritas etrafında döndü. Lanet okudu sanki. Ne olacağını ikimiz de tahmin etmiştik. Yardımcısına döndü:

-Davut Sancak'ı arayın!

Adam cep telefonunu çıkardı. Numara kayıtlı olmalıydı. Bir iki çalıştan sonra açılmış olmalıydı. Adam sırtını bize dönüp kısa bir konuşma yaptı. Telefonu cebine koyup bize döndü. Yüzü kireç gibiydi:

-Dünden beri Davut Sancak'a ulaşamıyorlarmış.

47

Dülger balığı çok uzun zaman önce denizlerde etrafa dehşet saçan bir deniz canavarıymış.

Mesela Akdeniz'de eline bir Fenikeli düşmeye görsün! Çektirmesini parçaladığı Kartacalının, kayığını devirdiği İsrailoğulları'ndan balıkçının haddi hesabı yokmuş. Akdeniz'in gözü pek denizcileri, fırtınadan, yıldırımdan, korsandan korkmadığı kadar dülger balığından korkarmış. Ta ki bir gün İsa Peygamber deniz kenarında dolaşırken sandallarını korkuyla bırakıp kaçan balıkçılara ne olduğunu sorana kadar... Balıkçılar, dülger balığını İsa Peygamber'e şikâyet etmişler; sandallarını parçaladığından, gemilerini batırdığından hepsinden önemlisi balık tutmaya izin vermediğinden dert yanmışlar. İsa Peygamber de denize yaklaşmış, en büyük dülger balığını tutup sudan çıkarmış. Eğilip kulağına bir şeyler fısıldamış. O gün bugündür bu dehşetli deniz canavarı, uysal ve zavallı bir balığa dönüşmüş.

Sait Faik böyle anlatıyor dülger balığının efsanesini ama asıl dramatik olan aynı hikâyede yazarın bu zavallı balığın ölümüne an be an şahitlik etmesidir.

Dülger balığının oltaya tutulunca suya küstüğünden, oltadan kurtulsa bile suyun üstüne yamyassı serildiğinden, avcısını derin mahzun bakışlarla seyrettiğinden bahseder. Yazar, bir gün kahvenin önünden geçerken akasya ağacına bir balıkçı tarafından yakalanıp asılmış dülger balığına rast gelir. Gövdesi oynamayan balığın pullarının titrediğini görür, canlı sanıp sevinir ama daha dikkatli bakınca bunun balığın ölüm dansını saklayan bir rüzgâr hilesi olduğunu anlar. Sanki balığın ruhu, gövdeyi rüzgâr rüzgâr terk etmektedir. Önce iyimser düşünüp belki de bu şekilde ölümün tatlı bir ölüm olduğunu, balığın olan bitenden haberi olmadan hala uçsuz bucaksız denizde yüzdüğünü zannettiğini düşünür. Ama biraz daha bakınca safça iyimserliğe kapıldığını anlar. Ölüm, bütün dehşetiyle balığı sarmıştır. Balığın rengi beyazlamakta, pulları çubuklaşmaktadır. Ölüm, balığın bedenini istila ederken yazar; balığın yüreğindeki korkuyu derinden hisseder, ölüm korkusunu. Her şeyi bitiren korku, öyle dişini sıkınca alışabileceğin bir şey değildir.

Davut Sancak'ın gösterişli malikânesinin geniş salonunda bu hikâye tekrar yazılmıştı sanki. Ve biz bu hikâyenin dülger balığı olan Davut Sancak'ın cesedine bakıyorduk.

Salonun ortasında diz çökmüş ceset, iki eliyle mütteka denen bastona bağlanmış, çenesini de T şeklindeki bastona dayamıştı. Gözleri oyulmuş ama göz kapakları kaba siyah iple dikilmişti. Oyulan gözlerinden akan kanlar bir gözyaşı gibi yanağından aşağı süzülmüş ta dizlerinin ucuna donmuş bir birikinti oluşturmuştu. Ağzı da Zebercet'in ağzı gibi aşağı doğru kesilmişti. Kesilen her yerden akan kan, Davut Sancak'ın kafasını kan fıskiyesine çevirmişti. Boynunda diğer maktullerde olduğu

gibi 12 köşeli teslim taşı vardı. İlk bakışta gözlerini kapayıp sızan gözyaşları eşliğinde dua eden bir mümin zannedebilirdiniz ama kırmızı kan ve daha dikkatli baktığınızda kasılmış vücut ve acıyla gerilmiş yüz, dülger balığı gibi Davut Sancak'ın yaşadığı dehşetli ölüm korkusunu görebiliyordunuz. Katil işini ağır ağır ve uzatarak yapmıştı. Bir ayin gibi... Diğer maktullerden tek farkı cesedin önünde kısa bir kılıcı andıran kama vardı. Katil işini bitirdikten sonra enstrümanını bırakmıştı.

Hepimiz dosya kapandı diye gevşemiştik. Ölümcül hata! Dosya yanlış kapatılmıştı. Baştan beri hedef olduğunu düşündüğümüz kişiyi, katilin elinden kurtaramamıştık.

Kilyos mezarlığında Zebercet'in boş mezarını bulunca Davut Sancak'ı uyarmak için aramıştık. Ama çok geç, katil çoktan işini bitirmişti. Veritas, evin yakınlarındaki ekipleri buraya yönlendirmiş, kapıyı kırıp içeri giren ekipler burun direklerini kıran bir koku eşliğinde şimdi bizim izlediğimiz manzarayla karşılaşmışlardı. Dülger balığı gibi Davut Sancak'ın vücudu da bembeyazdı. Öleli yirmi dört saati geçmiş olmalıydı.

Geçen hafta ölen Zebercetse katil kimdi? Aji Dehhak mı? Yoksa Zebercet sandığımız kişi, asıl Zebercet'in hepimizi şaşırtmak için gönderdiği bir öncü müydü? Davut Sancak'ın korumalarının öldürdüğü ya da öldürdüğünü sandığı adamın mezarı niçin boştu? Bu adam kimdi? Mezarı kazan kimdi? En başa dönmüştük.

Veritas da yanıma kadar geldi. Davut Sancak'ın cesedine bakıyorduk. Katilin güncellenen kara listesi de diyebilirdik. Odada, kan, çürümüş et kokusundan daha ziyade eşyalara kadar sinmiş bir ölüm korkusu vardı. Bütün sorularımızın cevabı onda olan ölüm ama ne sorarsak soralım Poe'nin şiirindeki kuzgun

gibi her cevap kendisindeydi ve hiçbir sorumuza cevap vermeyecekti.

Atilla beyaz tulumlar içinde bir astronot gibi yanımıza gelip elindekini gösterdi:

-Şuna bakar mısınız?

Veritas da ben de elinde tuttuğu L şeklindeki metal boruya baktık. Baş tarafında tetik gibi enjeksiyon mekanizması vardı sanki. Ben konuşmayı düşünmüyordum. Veritas sordu:

-Nedir bu?

-Katilin icadı, ilk defa görüyorum. Adam elektronik sigaradan silah yapmış. Prömatik otoskop gibi çalışıyor. Pil gücü de fazla, kulakta basınçla patlayan bir tüp var içinde, o tüp patlayınca kulak sıvıların birbirine karıştığından dalgıç ve pilotlarda görülen basınç travması yaşatıyor. Patlayan tüpün içine istediğin kimyasalı koyabilirsin; pentobarbiton, metehoksiton, trikilizonlar ve masküler blokan ajanlar. İnceleyeceğiz.

-Zebercet'in evinde bulmuş muyduk bundan?

-Hayır.

-Niye burada bırakmış?

Atilla omuzlarını silkti. Çalan telefonuna bakıp telaşla açtı. *"Hayır, hayatım olay yerindeyiz."* dedi ve konuşa konuşa yanımızdan gitti. Veritas'ın sorusunun cevabı basitti. Yine de sesli cevapladım:

-Çünkü hedefine ulaştı. Artık duracak. Alet çantasında ne varsa buraya bırakmış.

Veritas da kafasını beni onaylarcasına salladı. Veritas'ın yardımcısı Harun yanımıza geldi. Veritas ona döndü:

-Korumalar yok muymuş?

-Varmış efendim. Onları mutfakta bulduk. Elleri arkalarından bağlanıp kafalarına naylon poşet geçirilip boğulmuşlar. Sonra da kafalarına birer kurşun sıkılmış.

Sanırım hepimiz aynı şeyi düşünüyorduk. Öncü gönderen katil her şeyi düşünmüştü. Öncü başarılı olursa problem yok, olmazsa savunmanın haritasını çıkarmış olacaktı. Hatta olmuştu bile.

Herkes işini yapıyordu. Pencerenin kenarında havuzu ve bahçeyi gören koltuğa oturdum. Veritas da gelip karşıma oturdu. Dört mevsim üzerinden çıkarmadığı trençkotu kâğıt gibi hışırdadı. Davanın başa sarması herkes gibi onu da huzursuz etmiş olmalıydı. İki üç günlük tıraşsız yüzünü sıvazladı. Dışarı baktı. Sonra aklına bir şey gelmiş gibi telefonunu çıkardı. Numarayı çevirip açılmasını bekledi:

-Benim, masamda siyam kedisi sahipleri isimli bir liste vardı. Davut Sancak'ın evindeyiz onu bana getir.

Telefonu kapattı. Yüzüne baktım. Kedi sahipleri listesinin ne önemi olabilirdi ki? Ama Veritas bu kesinlikle elindeki veriden uzak bir çıkarım yapacaktı. Etrafta çalışan olay yeri inceleme ekibine baktım. Evin her santimini tarıyorlardı. Bir şey çıkacağını tahmin etmiyordum. Bu kadar stratejik çalışan hatta kullandığı aletleri olay yerinde bırakan bir katil; herhangi bir adli kanıt bırakmazdı. Ama polis "*her temas iz bırakır*" anlayışıyla çalışmak zorundaydı. Veritas'ın istediği liste geldi. Memur, tekmil verir gibi listeyi Veritas'a teslim etti. Veritas, gözlüğünü çıkarıp listeyi okumaya başladı. İkinci sayfanın ortasına geldiğinde durdu. Sanki aradığı bir ismi bulmuştu. Sayfayı kıvırıp bana döndü:

-Küçük bir ziyaret için zamanın var mı?

Yapacak işim yoktu. Hava da kararmıştı. Evde Atlas'tan başka bekleyen yoktu. Kafamla onu onayladım. Ayağa kalkıp bana:

-Hadi o zaman, silahın yanında değil mi? Diye sordu.

-Evet, ama nereye gidiyoruz?

-Bir kedi sahibini ziyarete...

Bir şey anlamamıştım ama Veritas'a güvenim vardı. Külüstür arabasına atlayıp Etiler'e doğru yola çıktık. Arabanın bagaj kapağı tam kapanmadığı için sürekli ses çıkarıyordu. Bu sesi bastırmak için radyoyu açtım. Ona dönüp:

-Nereye gittiğimizi söylemeyecek misin?

Trafik akıcıydı ama yine gözünü yoldan ayırmadan beni cevapladı:

-Bu listeye daha önce de baktım. Olay yerinde kedi tüyü bulunca kayıtlı kedi sahiplerinden yola çıkarak bir şey bulacağımızı düşünmüştüm. Ama bir şey çıkmadı. Davut Sancak'ın korumalarının öldürdüğü adamın kedisinin adı Atlas'tı, sana verdiğimiz kedi hani. Ama listede Atlas adında bir kedinin sahibinin daha adresi var, üstelik garip bir tesadüf, onu ziyaret edelim bakalım.

Etiler'de Ahmet Adnan Saygun caddesine bağlı bir sokaktaki binanın önünde durduk. Burası İstanbul'un sükseli mekânlarındandı. Bina eskiydi ama bakımlıydı. Arabadan çıkıp yüksek binaya ve sokağa bir bakış attık. Kapıda şu New York mekânlı filmlerde bandocu üniformasıyla durup bina sakinlerine taksi çeviren adamlara benzeyen bir kapı görevlisi vardı. Adam yaklaştığımızda hesaplı bir kibarlıkla bizi karşıladı, iri gövdesiyle tam önümüzde duruyordu:

-İyi akşamlar, kime bakmıştınız?

Veritas, kimliğini gösterdi:

-Çekil önümüzden!

Adam bozulup çekildi. Anlaşılmaz bir şeyler mırıldandı. Neden öyle yaptığını sorar gibi yüzüne uzunca baktım. Asansöre girerken bana döndü:

-Geldiğimizi haber vermesin.

-Aradığımız adam belki evde yoktur.

Omuzlarını silkti. Yedinci kata geldiğimizde asansörden indik. Bakımlı ve loş ışıklı bir merdiven dairesi vardı. Ama tırabzanların dökülen boyası ve duvarlara sinmiş nem kokusu binanın yaşı hakkında bir şeyler söylüyordu. Yirmi bir numaralı dairenin ziline bastı Veritas. Kilise orgu gibi bir ses çıktı. Bu ziller tarihe karışmış olmalıydı. Kapı açıldı, otomatik açıldı. İçeriden tok bir erkek sesi:

-Buyurun Komiser, sizi bekliyordum.

Sesi çıkaramadım ama sanki aşina olduğum bir sesti. Ama adam bir şekilde geldiğimizi anlamış olmalıydı. Silahlarımızı çekip işaretle sağı solu alarak girmeye karar verdik. Hole girdiğimizde leş gibi bir koku karşıladı bizi. İkimiz de burunlarımıza dokunmak zorunda kaldık. Holden salona kafamızı uzattığımızda salondaki koltukta iki elini yanlarda göreceğimiz şekilde oturan uzun boylu ve yapılı bir adam vardı. Silahı görünmüyordu. Ama evde başka insanlar olabilirdi. Aklımızı okumuş gibi seslendi:

-Merak etmeyin, silahım yok. Evde benden başka bir kişi daha var ama o ölü. Kilyos mezarlığından aldım onu. Sizin gömdüğünüz yerden.

Veritas'la birbirimize baktık, tombala. Ama adama inanıp salona girersek gafil avlanabilirdik. İki koldan arkamıza

da bakarak silahlarımız önde salona girdik. Salona yaklaştıkça koku dayanılmaz bir hal almaya başladı. Adam ciddi olmalıydı, Kilyos'tan ölüyü alıp gelmişti. Tabancalarımızı öne tutarak salona açılan kanatlı kapının iki tarafından girdik. Salon oldukça geniş ve aydınlıktı. Şu İstanbul valisinin odasında gördüğüm altın sarısı perdeler vardı. Aydınlatmanın kaynağı tavan arası olduğu için göz almıyordu. Salonda sağımızdaki duvara monte edilmiş televizyon ekranında bölünmüş kamera görüntüleri vardı. Sokağı ve merdiven dairesini görebiliyorduk. Adam, bizim gelişimizi izlemiş olmalıydı. Adam elinde uzaktan kumanda gibi bir cihazı bize göstererek:

-Memur beyler, silahlarınızı indirin. Sizi öldürmek istesem bunu çoktan yapardım. Eğitimli üç korumaya bile neler yaptığımı Davut'un evinde görmüşsünüzdür. Elimdeki düğmeye bastığım anda eve yerleştirdiğim C4 hepimizi yok eder. Silahları indirin, güzelce sohbet edelim.

Adam inanmakta zorlandığımızı görünce salon duvarlarına yerleştirdiği plastik patlayıcı ve yanıp sönen kırmızı ışıkları gösterdi. Buradan çıkış yoktu. Silahları indirip belimizdeki kılıfa soktuk. Ayaktaydık. Bana döndü:

-Gerçekten hiçbir şey hatırlamıyorsun değil mi?

Adamın yüzüne baktım. Tanıdık değildi. Ama sesini bir yerden hatırlıyordum. Veritas fısıldadı:

-Yağmur Adam...

Adam alaylı bir reverans yaptı oturduğu yerden:

-Memnun oldum Komiser Vertias ve Komiser Talat; yoksa Satılmış mı deseydim?

Veritas da şaşırdı ama odada en çok şaşıran bendim. Bunu anlamış gibi bana döndü:

-Mardin'e kadar gittin hiçbir şey bulamadın değil mi?

Cevap vermedim. Salondaki koku dayanılacak gibi değildi:

-Oysa geçmişteki "*Suç Manastırı*"nı bulacak, her şeyi aydınlatacak Baskerwilleli William gibi bakmıştım sana.

Gülün Adı'ndan alıntı yapıyordu şerefsiz. Salonun köşesindeki tabutu fark ettim. Adam, içinde mezardan çıkardığı bir ceset olan tabutla oturuyordu; kaçığın teki olmalıydı. Eliyle tabutu işaret etti:

- Zavallı kardeşim, onu Kilyos'ta bırakamazdım. Hiçbir şeyden korkmazdı. Sadece yalnız kalmaktan çok korkardı.

Sonra bana döndü:

-Yazık, çocukluk arkadaşını hatırlatmıyorsun.

Morgda ölüsüne baktığım adam çocukluk arkadaşımmış. Gördüğüm halüsinasyondan belliydi ama hafızam bana yardım etmemişti. Adam Veritas'a baktı:

-Beni nasıl buldun Komiser?

-Kardeşinin kedisi bu adrese kayıtlıydı, onun yaşadığı adrese değil. Normalde buna da dikkat etmezdim ama Yağmur Adam'ın ismine kayıtlı bir adreste olunca bir göz atayım dedim.

-Ahh haklısın, bu hatayı senin gibi bir komiser affetmez. Ama Satılmış'ı da getirmek büyük incelik...

Cevap vermedik, aslında bütün cevaplar Yağmur Adam'da olmalıydı. Bunu anlamış gibi derin bir nefes aldı:

-Sizden daha büyük bir başarı beklerdim ama beni şaşırtacak derecede aptal davrandınız. Hiçbir şeyi çözememişsiniz.

Vertitas susmuştu. Belki adamı etkisiz hale getirmek için fırsat kolluyordu. Grubumuzun sözcüsü gibi ben konuştum:

-Açıkla o zaman?

-Süleyman Hoca'nın hikâyesini az çok biliyorsunuzdur, iyilik meleği öğretmen, tarikat şeyhi, duygulu vaiz filan falan...

-Evet...

-Süleyman Hoca benim babamdır, ölen zavallı kardeşim Zebercet'in de...

Şaşkınlıktan küçük dilimizi yutacaktık. Mardin'de bunu telaffuz eden bile olmamıştı. Yutkundum. Ağzımdan solur gibi bir kelime çıktı:

-Nasıl?

Derin bir nefes aldı:

-Sizin Süleyman diye bildiğiniz adam ne şeyhti ne öğretmen ne de melek aslında, şeytanın ta kendisiydi. Davut Sancak benim hem dayım hem kardeşim olur. Süleyman Hoca yıllarca kendi kızına tecavüz etti, yani anneme. Ben ve Zebercet Süleyman Hoca'nın hem torunu hem çocuklarıyız. Lanetli firavun ailesi...

Kulaklarım uğulduyordu. Duyduklarımı sindirmeye çalışıyordum. Ama Yağmur Adam'ın bombardımanı devam ediyordu:

-Söyleyin siz polisler ne işe yararsınız? Arif denen alçak bunu biliyordu ama Süleyman Hoca herkes gibi onu da rüşvet kölesi yapmıştı. Zavallı annem dillere destan güzelliği lanetiydi onun. Kendine yapılanlar, delirtti, hasta etti onu. Ama kendi evladını seks kölesi yapan babam olacak sapık, onun gitmesine bile izin vermemişti. Çareyi intihar komandoları gibi beline bomba

bağlayıp kendini ve babası olacak sapığı öldürmek için kendini patlatmakta buldu. Başları sargılı, belleri kuşaklı, hayatları bir yıkım ve ölüm olan kadınlardan bir kadındı annem.

-Süleyman Hoca'ya suikastı kendi kızı mı yaptı?

Acı bir gülümseme belirdi Yağmur Adam'ım yüzünde. Bahtiyar Baba bunun söylenti olduğunu dillendirmişti:

-Ne yapabilirdi ki? Ölümden başka çıkışı kalmamıştı. Bizi çok sevdiği bir arkadaşına emanet edip kendini patlattı. Ama Süleyman denen şeytan bu patlamadan da kurtuldu. Fakat beyni dağıldığı için saçmalamaya ve karanlık kimliğini ve işlerini ağzından kaçırmaya başladı. Ağabeyim ve dayım Davut babasını boğarak öldürdü. Bütün servetine de konarak Al-Tek'i kurdu. Bugünler için yıllarca bekledik. Kardeşim parlak zekâlı biri değildi. Yağmur Adam filmindeki gibi kader yoldaşı iki kardeştik. Başımıza gelenlerin, annemin uğradığı ihanetin böyle unutulup gitmesine izin veremezdik. Ta ki Süleyman Hoca gibi şeytanlar bir daha çıkmasın.

-Aji Dehhak?

Korkunç bir kahkaha attı:

-Sahiden aptalmışsınız siz! Aji Dehhak diye bir şey yok, Aji Dehhak dediğiniz Süleyman Hoca'dır. Arkasına düşüp ona inanan sahipsiz ailelerin çocuklarından bir dilenci ordusu kurdu ve inanılmaz servet yaptı. Burgoslu rahip Jorge gibi iyiliğe kör ama her şeyi bilen ve gören bir kördü. Orta Çağ'da olduğu gibi bir *Suç Manastırı* kurmuştu. Aji Dehhak adında korku dolu bir kimlik yarattı, hem korkutuyor hem de korkanlara kanat geriyordu hasta ruhlu piç herif!

Şimdi her şey yerli yerine oturuyordu. Niçin Aji Dehhak'tan en ufak bir iz yok, niçin kaybolan çocuklar bulunamıyordu. Sahne

arkasını ve sahne önünün tek el dizayn ediyordu. İki ayrı kişi arayarak hata etmiştim. Cevap gözümün önündeydi. Yağmur Adam konuşmaya devam ediyordu:

-Şeytani bir zekâya sahipti Süleyman Hoca. Markaların kendilerini bir din ve inanç sistemi haline getirip tüketicileri imanlı birer mürit haline getirdiği 90'lı yıllardan çok çok önce, işi tersinden başarıp dini bir marka, inananları da birer tüketici haline getirmişti. Herkesi zaafından yakalıyordu. Paraya tapana para, sekse tapana seks, güce tapana güç, Allah'a tapana din veriyordu.

-Peki, o dilenci çocuklar?

Yüzüme tiksinir gibi baktı:

-Hafızan gerçekten buharlaşmış. Hayatını nasıl devam ettiriyorsun, şaşırdım. O patlamada sen de oradaydın ağır yara almadın ama kafanı çarptığın için hafızan gitmiş. Annen baban seni kaçırıp yok ettiler. Süleyman Hoca konuşacağından korkup peşine düştü. Ama bulamadı. Belli ki el altından yardım almıştın. İyi saklamışlar seni. Öfkesini alamayan Süleyman Hoca annen ve babanı öldürttü ve kaza süsü verdi.

Dişlerimi öyle sıkıyordum ki kırılacaktı neredeyse. Hırlar gibi sordum:

-Zebercet'i nereden tanıyorum?

-Arkadaşındı. Daha doğrusu sapık babam herkesi çift şekilde kardeş ilan ederdi. Güya ensar-muhacir kardeşliği. Aslında dilenci ordusu için ilk seçimdi. Bir süre kardeş olan bu çocuklar birbirine ölesiye bağlanırdı. Sonra evrim kuralı işlerdi. Güçlü olan devam eder, zayıf olan bir şekilde sakat hale getirilir, Aji Dehhak kaçırdı diye ortadan yok edilirdi. Kum kaplanı köpekbalığının üreme döneminde niçin tek yavrusu olur biliyor musunuz? Çünkü en büyük yavru anne karnındayken kardeşlerini

yer. Benekli sırtlanlar ön dişleri çıkmış halde doğar ve yavrular iki ayrı cinstense biri diğerini yer. Altın kartalın yuvasında iki yumurta olur ve yumurtadan erken çıkan yavru diğerini yer. Aynı mantığı Süleyman Hoca bu kardeş çocuklara uyguluyordu. Birbirinin sevgisiyle çocukları avlıyordu. Eğlenerek seyrediyordu çocuklara yaptıklarını. "*Hanginizi seçeyim*?" meşhur sorusu, onun Aji Dehhak yüzünü gören çocuklar tir tir titrerdi. Zebercet ve sen kardeştin. Elinde bıçak, bu soru sorulduğunda Zebercet seni korumak için kendini feda etti. Saf ve temiz kalpliydi çünkü kardeşim. Ağzının kenarları diri diri kesildi. Hem de öz babası tarafından. Sen korkudan o an altına işemişsin. Zebercet anlattı. Ağız kenarlarının aşağı doğru kesilmesi, dilenirken palyaço gibi hüzünlü bir ifade olması içindir. Düşünebiliyor musunuz, gündüzleri cami kürsüsünde ağlayarak vaaz eden Süleyman Hoca; geceleri çocukları sakatlayıp diri diri kesen bir Aji Dehhak'a dönüşüyordu. İnsanları fırınlarda yaktıktan sonra akşam evdeki sofralarında çocuklara sevgi dolu bir baba, eşlerine romantik notlar yazan; Toplama ve imha kamplarındaki Nazi subayları gibi iki kimlikli bir manyaktı Süleyman Hoca. Davut Sancak bütün bunları biliyordu ama susuyordu. Üstelik böyle kanlı bir servete konmuştu. Onun konuşmasını istiyorduk. Ama olmadı. Sizden daha akıllıydı, her şeyi çözmüştü. Ölmeden önce itiraf etti canını bağışlamam için.

Veritas da en az benim kadar şaşırmış olmalıydı. Susuyordu. Ama benim aklım soru doluydu:

-Dilenci çocuklar niçin konuşmadılar?

-Yaşamıyorlar, bir süre kullanıldıktan sonra öldürülürler. Hoca, standartları olan bir adamdı.

-Beni nasıl karıştırdınız bu işe, kurtardığım adamları öldürdünüz?

-Aslında planda sen yoktun. Ben yeterince güce sahip olunca intikam planımızı uygulamaya başladık. Senin yaşayıp yaşamadığını bile bilmiyorduk. Geçen yaz köprüde bir adamı intihardan vazgeçiren polisin görüntüleri YouTube'a düştü. Zebercet'le izledik, inanamadık sendin. Defalarca seyrettik, çocukluk arkadaşımız yaşıyordu. Hatırlaman için seni de oyuna dâhil ettik. Ya hiçbir şey hatırlamıyordun ya sen de saf değiştirmiştin. Çalıştığım medya devi sayesinde polisten istediğim bilgiyi alıyordum. Böyle olmazsa az bir avans istediğim bilgiyi sağlıyordu. Teşkilatınızda sandığınızdan daha fazla satın alınabilecek insan var.

-Teslim olursan az ceza alman için elimden geleni yaparım.

Veritas'ın konuşmasına ikimiz de şaşırmıştık. Yağmur Adam öfkeyle baktı ona:

-Teslim olmak mı? Yıllarca bekledik bu plan için, biz çocukken teslim olduk Komiser, hem de hayal edemeyeceğiniz korkunçlukta bir canavara. İstedim ki bize yapılanları herkes öğrensin. Transhümanizm, Al-Tek'e saldırı, Zebercet ismi hatta Yağmur Adam... Hepsi birer paravandı. Sizi biraz yormak için. Katili tahrik etmek için medyaya attığınız yem çok iyiyiydi, itiraf edeyim. Sandığınız gibi bir sadist katil olsaydık o yemi yutardık. Ama artık önemi yok, bugün burada öleceğiz ve sırrımız bizimle gömülecek!

-Dur yapma! İstediğin olabilir, her şeyi basına duyurabiliriz.

Veritas'a küçümseyici bir bakış attı:

-Ne o, ölümden korkuyor musun Komiser?

Odada artık saçtığı kokuyu unuttuğumuz tabutu gösterdi:

-Zavallı kardeşim, artık yaşamıyor. Annem de yaşamıyor. Bizi kurtarmak için çok çalıştı annem. Evlatlık verildik, saklandık. Kimlik değiştirdik. Kardeşim güçlü ve biraz saftı. Yıllarca

onu koruyup kolladım. Harika bir ikiliydik ben beyin o da güç... Ama sonuna geldik.

Elindeki uzaktan kumandayı bize doğru uzattı. Tam bu sırada elinden düştü. Hızla eğilirken Veritas adamın üstüne atladı. Ben donup kalmıştım. Veritas'ın sesi odayı doldurdu:

-TALAT KAÇ!

İçgüdüsel olarak kendimi kapıya doğru attım. Merdiven dairesindeydim, aklım başıma geldi. Veritas'ı orada bırakmıştım. Tekrar dönmek için adımımı attığım anda büyük bir patlama ile duvarlar yıkıldı. Yüzümü yalayan sıcak bir hava ve basınç beni diğer dairenin kırılan kapısından içeri savurdu. Bir kalkan gibi katilin evinin kapısı beni korudu ve üzerime devrildi. Ciğerime kadar dolan toz nefes almama engel oluyordu. Vücudumdaki bütün kemikler sızlıyordu. Sonra her yanımı karanlık sardı.

EPİLOG

Veritas'ın ve Yağmur Adam'ın öldüğü patlamada ben de yaralanmıştım. Ama yaralarım ölümcül değildi. Bir süre hastanede yattım. Ayla, oğlum, Şeyda hastaneye geldiler ama benim en çok sorduğum kedim Atlas oldu. Katili bulmamızı sağlayan kedi...

Olay hakkında belli bilgileri saklayarak hikâyeyi tekrar düzenledim. Yağmur Adam'ın ölümü hepsinden fazla ses getirdi. O gün niye orada olduğumuzu bilmediğimi söyledim, her şeyi bilen Veritas'tı ve o da yoktu artık. Eşini ve doğacak çocuğunu kaybettiği patlamadan sağ çıkan Veritas, başka bir patlamada ölmüştü.

Süleyman Hoca denen şeytanın yaptıkları hiçbir yerde yazılmayacak ve kimse bilmeyecekti. Tam da istediği şey bu olmalıydı: *damnatio memoriae.* Romalıların bulduğu şeytani fikir, senatoda oylanan *damnatio memoriae;* birisi öldükten sonra sessizliğe, unutuluşa mahkûm etmek anlamına geliyordu. Bu cezayı alanın ismini sicillerden silmek, onu tasvir eden heykelleri ortadan kaldırmak ya da doğum gününü uğursuz ilan etmek... Hiç yaşamamış gibi... Bir baba kızına akla gelmedik şeyler yaptıktan sonra, ağabeyin; kız kardeşini yokluğa mahkûm etmesi, Stalin dönemi sürgünlerinden beterdi. Erdem; Olympos Dağı'nda tanrıların arasındaydı, aşağıya insanlar arasına indiğinizde her şey karışıktı. İki kardeş silinen tarihlerini tekrardan yazmak için yola çıkmış;

aldıkları onca candan sonra kendi canlarını da bu uğurda vermişlerdi. Bu ağır emanet, yaralarımdan daha fazla acıtıyordu canımı. Bazen suçu başkası işler, vicdanı azabı size kalır. Petersburg'daki Raskolnikov gibiyim.

Hastanede yattığım dönemde uzun uzun düşünme imkânı oldu. Artık hayat hikâyemin tamamını biliyordum. İyi bildiğim kötüler, kötü bildiğim iyiler... Her şeyden önemlisi katilin kim olduğunu biliyordum. Patlamayla berabere iki şey oldu. Hafızam neredeyse yerine geldi, kâbuslarım ve halüsinasyonlarım, göz alerjim gitti. Hemen hemen her şeyi hatırlıyordum artık. Katilleri seviyordum bile, böyle suskun ve suçlu bir toplumda en masum belki de katil kardeşlerdi.

Görevimin başına dönmüştüm.

Biraz önceki anonsla köprüde intihar edecek bir adam olduğunu söylediler. Şimdi oraya intikal ediyoruz. Köprüye geldiğimizde serin bir sonbahar havası vardı. Her zamanki gibi etrafın güvenliğini yunuslar almıştı, özel harekât biraz daha geriye konuşlanmıştı. Köprüden geçen meraklı kalabalık cep telefonlarıyla bizim görüntümüzü alamaya çalışıyordu. Aldırmadım, aklıma Yağmur Adam'ın anlattıkları geldi, böyle bir vaka beni bilinmeyen geçmişime götürmüştü.

Görevli personele yaklaştım. Kulaklığımın çalıştığına gösteren komutlar aldım yardımcımdan bu sırada. Sonra memurlara döndüm:

-Derdi neymiş bu adamın?

-Borcu varmış. Biraz sonra cumhurbaşkanı geçecek, ondan borç isteyecekmiş.

Gülümsedim, bu kadar akıllı bir adam zor intihar ederdi. Üstümdeki parkayı çıkarıp memura verdim. Kazağımı düzelttim.

Bir sigara yakıp adama doğru yaklaştım. Adam gözlerini açtı iyice, beni dikkatle izliyordu. Onu ürkütmeyecek uzaklıkta durup sigaramı üfledim. Duman görünmedi bile, rüzgâr şiddetliydi ve hava soğuktu. Burada biraz daha kalırsak hepimiz zatürre olacaktık. Adam bana seslendi:

-Sen kimsin?

Hiç havamda değildim. İnce sırık gibi biriydi. Yüzündeki, elindeki, her yerindeki kemikler belli oluyordu. Daha yere düşmeden rüzgâr onu karşı kıyıya atardı. Kahverengi ceketi, gri gömleği, siyah pantolonuyla işçi gibi görünüyordu. Sigaramdan bir nefes daha çekip ona doğru üfledim:

-Bu köprünün sahibiyim. Atlayacaksan nöbetçi köprü diğeri bugün, yanlış köprüdesin.

Adam şaka mı yapıyorum yoksa aklımı mı kaybettim anlamaya çalışıyordu. Aldırmadan devam ettim:

-Ne kadar borcun var?

Biraz durdu. Tereddüdüyle baş ettikten sonra cevapladı:

-60 bin...

-Cumhurbaşkanından o kadar mı isteyeceksin?

Ellerine bir de aşağıya baktı:

-Evet.

-75 bin istesene.

-Niye?

-Benim de 15 bin piyasaya borcum var, sayende ben de öderim. Olmaz mı? Ama parayı alır kaçarsan bak polisim, nereye gitsen bulurum seni.

Hafif gülümsedi adam.

Adamla konuşmayı bırakıp aşağı baktım. Şu adamı da tutup buradan aşağı mı atlasam acaba? Atlarken de Karamazov Kardeşler'deki İvan gibi,"*Biletimi iade ediyorum ve bu kâinata ait olmak istemiyorum.*" diye bağırsam. Çünkü ortada hiçbir sebep yokken çocukların acı çektiği, çektikleri acı yüzünden de katile dönüştükleri bir dünyada yaşamak istemiyorum artık.

Acıların en derinine gidince yaşamak için bir neden ararsın. "*Derinlik Sarhoşluğu*" filminde bir yerde serbest dalış şampiyonu Jacques Mayol, sevgilisine der ki "*Biliyor musun, en zoru dibe gittiğin andır. Çünkü geri yukarı çıkmak için iyi bir sebebin olması gerekir.*"

Karşımda duran kişi; kurtarılmak isteyen bir adam mı ölümü hak eden biri mi? Vishnu mu Shiva mı olayım? Anlamak için dibe gitmek gerekir. Ama dipten yukarı çıkmak için lazım olan yine bir işarettir. Telefonum çaldı. Aradığım işaret gelmiş gibi telefonu açtım. Coşkulu sesi hemen tanıdım:

-Merhaba Talat Bey, Ahsen ben... İstanbul' dayım. Eğer uygunsanız akşam bir yerde oturalım.

Gülümsedim...

İşte bir işaret, belki de bir lanet...

ÇAĞLAYAN BABACAN
MASUMLARIN
KATLİ
MOTTO

S.N. ELİF ALSARAN
DOĞRU YOL
EKSPRESİ
MOTTO

GÖKHAN YILMAZ
LAYEMUT
MOTTO

KAAN MUMCUOĞLU
LARUS
MOTTO

ÇAĞLAYAN BABACAN

ARABULUCU

Omuzumda bana acı veren iki yılan var. Her gün iki çocuğun beyni ile besliyorum onları.
Bilgelerin ayinlerinin gizli, şeytanın işlerinin açıktan yapıldığı zamanın hükümdarıyım.
Ben, Aji Dehhak'ım...

Müzakere tim amiri Komiser Talat; dramatik bir olaydan sonra tehlikeli bir karar alır. O güne kadar insanları kurtarmak için müzakere yapıyorken, artık; ölmesi gerektiğini düşündüğü insanları da kendilerini öldürmeye teşvik etmeye başlar. Ta ki gizemli bir katil çıkıp onun yaşamasına karar verdiği insanları korkunç ritüellerle öldürmeye başlayana kadar. Kimdir bu katil, Talat Komiser'in yaşamaya ikna ettiği insanları niçin öldürmektedir?

Kendini gölge gibi izleyen katili bulmak için yaptığı soruşturma, Komiser Talat'ı bilmediği geçmişine götürür. Bu karanlık yolculuk, İstanbul'dan Mardin'e, oradan da varoluşa meydan okuyup ölümsüzlüğü arayan ve çocuklara musallat olmuş çılgın bir katilin izini bulacağı geçmişe uzanır. Geçmişini bulmak için çıktığı bu yolculukta Talat Komiser; artık, geçmişiyle savaşmak zorundadır...

9 786257 107488

/mottoyayinlari
www.mottoyayinlari.com

MOTTO